

ሉቃስ

ጣፋክ ምሽራች

ቴሲሽ

ኔሌ ለንቆምሰኔ ኪስም መጣፍ ዎርኔ ዮክ መጣፋዊንስ መት እሁክ ሉቃስ ምሽራች መጣፈ ጣፋክክ ሉቃስቴ። ሉቃስ ላይሁድቶሮ። ጋስ ዶል አመሶናን ይተምሰን ግሪክ የከም ዘዕለኔ። እጥ ሞሪክክም ለገጠኪኤ የከም ከተሚንሴት እሆሶን ኡርዮ።

ሉቃስ ጣፋክ ለሚም መጣፋውም እህም ምሽራች መጣፋዊንስ ሰጠኪ፤ እሴለማሶን በጥ ብክነ ኩርክ መጣፈ ሃራች ህድሶል መጣፍክ ሶዕል ሱሚ አመዳክሀኔ።

እሴለማንች ጳጴሱሰን ሉቃስ ቢሸች ሄኡኮ (ፍልጥ.24)። እድም ሉቃስ ሀኪንች ሄኡኮ (ቆላ.4፥14)። ጳጴሱሰ ሌሄነ ሆፍ ቀጥ አመኒንስ እለጊን ጥሞቶስን ለዕም ኮሬ ጣፋክ እሶኔ «ጠሌእ ሉቃስ ኢንኔ መቅረ ዮክ» ያ ጣፋክ (2 ጥሞ.4፥11)።

ን ሞሰን ዩሱስ ክርስቶስ በጠክ በጥ ብክነ፤ ሄኡክ ሄች ብክነ ሉበክት ምሽ ውጣኢክስ ሉቃስ እጥ ገገም ሚክሳ ኩራኩ። እጥ ሉቃስክ እጤንስ እለጊን ሙል ኪን ጣሬእ ሉቃስ ጠሌእ እሆሶን ዩሱስ ምዕሉእ ኪኒንሴቴ፤ እጤንስ መጨሰኔ ኪኒንሴቴ (ሉቃ.1፥1-4)። እጥ እድም ዩሱስ ክርስቶስክ ሀንቆእ ምሽ ቆስማ፤ ዩሱስ ክርስቶስክ ቀረንቻ፤ ሄቻ፤ ሌሂንስ ክቻ አመሶናን እጡው እመሶትነት ሾሆእ እስም ሀሰሶእስ ሰእኮ።

መጣፋውም ጣፋክክ ሉበክት ሉንሶክ ቴዎፍሉሰ የከም መንችነቴ። «ቴዎፍሉሰ» ይም ዋእ ኢቶክ መንች ይመ። እሁካሬም እጥ ጣፋክክ ዋእ ኔሴ ሁንደም ኢቶእስ ሉሰሴነት እሁክሰን መል ቢእኔ።

ሉቃስ ምሽራች መጣፍ ኩርክ ምሽ ማርቆስ ጣፋክ መጣፈኔም እነበምበሞ። እሁካሬም ሉቃስ ላይም ኒነ ኩርክቢእ ሉበክት ሉው ኤዳ ጣፋኩ። እጥ ሉንሳህም ኒነ ኩርክ ሉው ጠመቃንች ዮሃንሴ፤ ዩሱሴ ቀረንቶእስ። እድም ዩሱስ ሉሰሶክ ሉሰሽ ብክነ ሙል መጣፈኔ ሲንዶምቢእ ሉበክት ሉው ኤዳ ጣፋኩ (ሉቃ.9፥51፤ 18፥14)።

ሉቃስ ጣፋክ መጣፍክ ሆርር ምሽ ከኒንስ ዎርን ዮሀኔ

1. ሉቃስ ጣፋክ መጣፈኔ ዋእ ለአቢእ ምናደብና፤ ላይሁጥ ምናደብና፤ ገደንቶእ ኪንና፤ ሉምብ ዮክ ኪንና፤ ሚንትና፤ ጎንና፤ ጎዳንና፤ ቡጥና ዩሱስ ክርስቶስ መን ሁንድነም ገትሳንች እሁክስ ቆጥሳ ኩራኩ።
2. ዱት መን ሚንትነ ቅሽጠቢእ ሞጋል ኪን እሁካሬም ዩሱስ ሚንትነ ቅሽጠህኔ እሁክስ ቆጥሳ ኩራኩ።
3. ጎድ ሀምዶሀን እሁክስ ሉቃስ ኩርክሬም ዋእነ እዋዶ ሉውኔ ሀሰስክም አመኔ ሉበክት ደናም እሁክስ ሚክሳ ጣፋኩ። እድም

ዩሱስ እጦ አዎንቶም ኪን ቡጥነ ሀረዕምተምሰን ሉሰሶክስ ኤዳ ጣፋኩ።

4. ዩሱስ ክርስቶስ ጀቡክ ኪና፤ ብኢነ እሁክ ፎሬ ቅሽጣ ገትሶክስ ኩራኩ።
5. ዩሱስ ክርስቶስ ሉበክት አመኔ ገደንቶእ ኪሶን ምኔ መራ እጡውኔ መቅረ ሁርባቱ እቀክሳ፤ አቶረሩክሳ፤ እጡው ሉሰሶክሳ ኩራኩ። ሀንቅነም ዩሱስ ገደንቶእ ኪን ቢሸቾ።

መጣፈም ከኒንስ ዎርን ዮአሰኔ በጠንስማኮ

1. መጣፈም ሆርር ምሽ 1፥1-4
2. ጠመቃንች ዮሃንሴ፤ ዩሱሴ ቀረንቶእስ 1፥5—2፥52
3. ዩሱስ ጠመቀሙክሳ፤ ሼጣንች እጦ ኪንክሳ 3፥1—4፥13
4. ገሊስ የከም ኡለኔ ዩሱስ ሉሰሶክስ 4፥14—9፥50
5. ዩሱስ ዩሩሳሌም መሩክስ 9፥51—19፥28
6. ዩሱስ ዩሩሳሌም እጋ ሉሰሶክስ 19፥29—21፥38
7. ዩሱስ ሌሆነ ፈረጀኮእሳ፤ ሰቀለኮእሳ፤ ሌሂንስም ክኡክሳ 22፥1—24፥53

1 'ሉጵታቶ ቴዎፍሉሰ፤ ን ሰምቢኤኔ እሁክ ምሽ ከኒንስ እለጊን ሉበክት ኪን ጣሬእኮ። 2 እጡው ጣሬእክም ሉጣኒንስ ከእሰአ እልኔ ምዕሉእ ኪኒ፤ ምሽራች ሰገረ አሰሳተም ሄዕሉእ ኪኒ ኒነ አፍሶእ ምሽ። 3 ኤእስም አንም ሉጣኒንስ ከእሳ ሁንዴም ሉውም ደናምሰ ሳረያ ሞእ ሰሰጊ ምሽመ ኪነ ለጎርኔ ጣፍም ደናም እሃ ኢነ ሞእማኮ። 4 አን ኤክ ጣፋጥክ አት ሰቅት ምሽክ ሀንቀ ቆስታ ለቆእስነቴ።

1፡2
ሌ.1፡21
አብ.2፡3
1፡፪.1፡17
1፡3
ሌ.1፡1
1፡4
ዮሃ.20፡37
1፡5
1፡፪.24፡10
2፡፪.31፡2
ጥ.2፡1

ጠመቃንች ዮሃንስ ቀረሞእስ ኩረመክስ

5 ሄርድስ ይሁጥ ኡልነ አድል ሄኡክ ዶሌኔ አርን ዘረንስ አቢእ ኮል ቄሱውክ ዘካርያስ የከም ቄስች ሄኡኮ። እጥ ሚንትች ኤልሳቢጤም አርን ሞልተኔ ሄዕሉእ። 6 ሰምም ዋእ እጃጀ፤ ሴራ ኤጊርምኔ ዋእ አሰጊኔ ሚቀክም ሉው ቢእ ሙጨር ኪን ሄዕሉእ። 7 እሁካሬም ኤልሳቢጤ እልጡነት ሄዕሉእ ብክነ እጡውነት ለሰ ሄኡኮሮ። እጡውም ሉመሶንተእ ሄዕሉእ። 8 መት አያም አጥ ኮል ቄሱውነ ኮር አቶካሬ ዘካርያስ ዋእ አሰጊኔ ቄሶም በጦ በጠም ሄኡኮ። 9 ቄሱው ኤራራ እስተም ሉሰሶንስም ዘካርያስም ዋእ ምኔ እጋ አዱሩሰተ ውረሶእስነ ሳም አጤነ አቶኮ። 10 ዘካርያስ እዱሩሰ ውረሶም ሄኡክ አመኔ ምናደብ ሁንድም ምኒንስ ቢሬን ቀሽ ዎርኔ

1፡9
ዶ.30፡7

1:11
ሉቃ. 2:9
ሐሊ. 5:19

1:13
ሉቃ. 1:30/180

1:15
ጥቅ. 6:3
ሉቃ. 7:33

1:17
ጥላ. 4:15
ጥቅ. 11:14
ጥቅ. 17: 10-13

1:18
ሉቃ. 1:34

1:19
ሐገ. 8:16
ሐገ. 9:21

ቴስች ዋእ ምኒ ኣጋ ኣዳሩሰ ውሪሰም ሄኡክሰ (ሉቃ. 1:9-10) ።

ዋእ ኡንጥቶንም ¹¹ዋእ አሌአማንች አዱሩሰ ውሪሰምን ምርቂንስ በጠመክ መኡጥ መከ ኮሎኒ ኡላ ዘከርያስን ሞአመኩ። ¹²እጥም ኤ አሌአማንች ሞኡክ አመኔኒ መጋከ ሉበከተ በዱኮ። ¹³እሁካሬም አ ዋእ አሌአማንች «ዘከርያስ በድትቴ፤ ከ ኡንጠት ዋእ መጨሰክ ብከነ ከ ሚንትቶ ኤልሳቤጢ ጎንች ቤቶ ቀተሞ። እጢከም ሱመ ዮሃንስ ይታ ዌሾቶ። ¹⁴አትም ሉበከተ ሊረንትቶ። ዱት ኪንም እጥ ቀረንቶኔ ሊረንትቶ። ¹⁵አ ቤትም ዋእ እለኒኔ ሉበን አሆኮ። እጥም ምዕን ድቃስ እሁኮ ቴእም ድምብሰ አግ እሁኮ አጎቶ። እጢኔም ኪስም አያን እጥ አም ጎደቢንሰ ከእሳ ድሉኮ። ¹⁶ሉበከት እስረኤል አሶም እጠውን ሞለን ዋእ ኮሎኒ ደበሮኮ። ¹⁷አናእካ፥ አስካ ቲሮ መት እሴና፥ እጃጃምቤአ ኪና እጃጃም ኪዕን ቲሮኒ ደበረና ኤእስኔ ጉዱክ ምናደበ ሞለን ጉድሴን ዋእ ኤልያስን ኡጢክ መላይኔ፥ ኪስም አያንኔ ሞለን እለኒኔ መሮኮ» ዩኮ።

¹⁸ዘከርያስም ዋእ አሌአማንችን «አኒ፥ እ ሚንትቶ ሉመዕንትም ብከነ ኩ ምሽ ህንከድ እሄን ጠናኮ» ዩኮ። ¹⁹ዋእ አሌአማንችም ደበራ «አን ከ ምሽራቶ ኩሮምስን አሌኡከ ዋእ እለኒኔ ኡሉም ገብርኤሰቲ። ²⁰አመን እርሃራ ምዕሞከ ምሽ አን ኩራማራ አት አመዕንትቤላ ብከነ ኩ ምሽ እሄቤአ አፈቤኤ ምጫ ጠንቶቤእስን ከ ሱም ዱዶኮ»

ዩኮ። ²¹ዋእ ምኒኒ ዘከርያስ ደሰክ ብከነ ቢረኒ ኤንተአ ሄዕሉእ መን ማለልቶአ። ²²እጥም ፍሩክ አመኔኒ እጠውኒ ምጩን ጠንቤእ ብከነ አንግ መራሊኒ ሞእሱካሬ ዋእ ምኒኒ መት ሉው ካልተኔ ሞኡክስ ሰቀአ። ዱድ እሃቴም ሄኡኮ። ²³ዘከርያስም አዋዶክ አመን ቤዳ ሰለኒ ምኒ ኤሴኡኮ። ²⁴⁻²⁵ሆፍ ቀጥ አመኒንሰ ሰለኒ እጥ ሚንትቶ ኤልሳቤጢ ለምርሬት እኮአ። ኤልሳቤጢም «ከበ እ ሞለን ኤሴ ቲሩክ አመኔኒ መን ኤሴ ገዱክ ገዶአ ኢኒንሰ ሆሪን ከከ ኢን እላኮ» ይተአ አንት አንን ማጠንቶአ።

ዩሱሰ ቀረሞእሰ ዋእ አሌአማንች ኩሩክሰ

²⁶ኤልሳቤጢ ለምርሬት እኮአ ሉህ አንንን ዋእ አሌአማንች ገብርኤል ገሊለ የከም ኡሰኒ ዮከ ናነገራጥ ከተመ ዋእ ቤዴንሰ አሌአመኩ። ²⁷እጥም አሌአመኩክ ዳዊት ሞሊንሰ ቀረማኮ ዮሴፈ የከም መንችን ጤህንቶአ ባጃም ለንድች ቤይ ሄኡኮ። ኤ ለንድችክም ሉም ማራሚቴ። ²⁸ዋእ አሌአማንችም እስ ቤዮ ዋራ «ታ፤ ጠመቴንሄ? ዋእ ኪንኒ መቅራቴ። አት ዋእ ማሌአኮኮተኒ» ዩኮ። ²⁹እሁካሬም ማራሚ እጥ ምጩክ ምሸኒ ሉበከተ መግተአ «ኩ ህንከዶዕኒኒ ጠማቶ» ይተአ እስ ምደናኒ ሰውቶአ። ³⁰ዋእ አሌአማንችም ማራሚን «ዋእ ኪሴ ኢቶክ ብከነ በድትቴ። ³¹አት ለምርሬት እካ ጎንች ቤቶ ቀተቶ። እጥ ሉመም ዩሱሳ ይቶቶ። ³²እጥም ሉበን እሃ ሁንዲንስ ሉብ ዋእ ቤቶ የመማ ዌሽሞኮ። ሞለን ዋእም አጤን አን ዳዊትክ አድለዕን በርጩመ ኡምኮ። ³³እጥም ያቆብ ዘረኒ ሄር ሄርነም አድል እሆኮ። እጥ አድለንም ቱንግ ቤአኒ» ዩኮ።

³⁴ማራሚም ዋእ አሌአማንችን «አን ባጃሞት እሁም ብከነ ኩ ምሽ ህንከድ እሄን ጠናኮ?» ይቶአ። ³⁵ዋእ አሌአማንችም እሴን ደበራ «ኪስም አያን ኪሴኒ ድሉኮ። ዋእ መላይም ኪሴኒ ኡጄጦክ ብከነ አ ቀረሞክ ኪስም ቤት ዋእ ቤቶ የመሞኮ። ³⁶አናአ፤ ከ ቀርመንቶ ኤልሳቤጢም አልጩኑቲ የኩኡይ ሄዕለአ ከበ ሉመንናኒ ለምርሬት እኮአኒንስ ኩከ ሉህ አንን። ³⁷መሽከአምም ዋእ ካከከ ሉው መቴም ሉችም ቤኤ» ዩኮ። ³⁸አድም ማራሚ ደበተአ «አናአ፤ አን ዋእን አዋዳንቶቴ፤ አት ይትሰም እሆን» ይተአ። ዋእ አሌአማንችም እሴንሰ አንን እሁኮ።

1:25
ጥላ. 30:23
ሐሊ. 4:1

1:30
ሉቃ. 1:13

1:31
ጥቅ. 1:21
ሉቃ. 2:21

1:33
ሐገ. 2:44
ጥቅ. 28:18

1:34
ሉቃ. 1:18

1:35
ጥቅ. 1:20

1:37
ጥላ. 16:14

11:42
ሉቃ. 11:27-28
12:46-55
1 ሉቃ. 21:1-10
11:47
1 ሉቃ. 21:3
ሉቃ. 21:10
ሉቃ. 25
11:55
ሉቃ. 17:7
ሉቃ. 18:18
ሉቃ. 22:17
ሉቃ. 71:20

ማራሚያ ኤልሳቤጤ ሞዕሌን መቶአስ

39 ሆኖ ቀጥ አመኒንሰ ለሰጌ ማራሚያ ኤልሳቤጤ ሞዕሌን ዱናም ይሁጥ ኡለኔ ዮክ ከተመ ቀቅሰአ መቶአ።
40 ማራሚያም ማርያስ ምኒ እንኦ ኤልሳቤጤ ጡማትሶአ።
41 ማራሚያ ኤልሳቤጤ ጡማትሶአ አመኒኔ ኤልሳቤጤ ጎደጽ ምርኔ ጨልች ጠፉኮ። ኤልሳቤጤኔ ኪስም አያን ድሉካሬ 42 ሰገረ ኢማዕለአ «አት ሚንት ለምቤኤኔ ማቤእንታቶተኔ፤ ኪኒንሰ ቀረሞክ ጨልም ማቤእንታቶተኔ፤ 43 እ ሞለንን እመ፤ እት ኤቤ ሞዕሌን ዋርም ህንክድ ለቦቦ? 44 መሸከአምም እት ኤቤ ጡማትሰት እመኔኔ አ ጎደጽ ምርኔ ጨልች ሊረንችኔ ጠፉኮ። 45 ሞለን ኪን ምጩክ ምሽ ምዕምህን እሁክስ አመዕንት ብክን ማቤእንታቶተኔ» ይተአ ምጩኮ።

ማራሚያ ዋአ ገለጥቶአስ

46-49 ማራሚያም

«ዋአ ኤቤ እጤተ ገደማም አዋዳንች ሞሉክ ብክን
ሞለን ሉንሶም፤
ኤቤ ገትሳንች ዋአኔም ሊረሞም።
መላያም ዋአ ኢን ሉብክት ሉው አቡክ ብክን ከበሊንስ ከአሳ
ቀረንች ሁንድም ኤቤ (ማቤእንታቶተኔ) ዮኮ።

እጤክ ሱምም ኪስመ።

50 እጤ ሉንሶተም ኪን

ቀረንቺንሰ ቀረንችኔ አፈቤኤ ቅሽጦኮ።

51 አጥ ምድኔም መላያም በጦ በጣኮ።

በልጥተም ኪኖም አጡው ሰውትኔም ብናእኮ።

52 መላያም አድሉውም

እጡው እድለዕን በርጩሚንሰ ድሊሳኮ።

ምርን ዮኦ ኪኖም ኢሚማእኮ።

53 ሰባቶአ ኪኖ ኤር ሉውኔ ጎደሳ ክእ

ጎዳን ኪኖ ኮረኦ እንገም መተምሰ አሳኮ።

54-55 ዋአ ገዮኖአን አብረሃምና፤

አብረሃም ሰሬአና ምጩክሰም

ዶል ሁንድንም ቅሽጦኩይ እጤን አዋዳንች

እስረኤል ምናደብን ህረዕማኮ» ይቶአ።

56 ማራሚያ ኤልሳቤጤኔ መቅሪ ሰስ አንን እፋተአ ለሰጌ እሰ ምኒ ደበዕልተአ መቶአ።

11:59
ሉቃ. 17:12
ሉቃ. 12:13
11:63
ሉቃ. 11:13

ጠመቃንች ዮሃንስ ቀረሙክስ

57 ኤልሳቤጤ ቀተም አመን እፋካሬ ጎንች ቤቶ ቀቶአ።
58 እስ አለኢ፤ ቀርመኒ ሞለን እሴን ሉብክት ቅሽጦክስ መጨሰእ ሁንድም እሴኔ መቅሪ ሊረንቶአ። 59 ጨልች ቀረሙክ ሰደንት አያምኔ በለችሴን ዋቶአ። እጡውም ኤ ጨልችክ ሱመ እን ሱመኔ ማርያስ ይተአ ፍሰቲን ሀሰአ ሄዕሉኤ። 60 እሁካሬም ጨልች እመ ደበተአ «እሆየ፤ አጤክ ሱም ዮሃንስቲ የመሞን» ይቶአ። 61 እጡውም ኤልሳቤጤን «ክዕነው ቀርመኒንሰ ክ ሱመኔ ዊሽመኩክ መትም ቤኤ» ይቶአ። 62 እጡውም አጥ እንን «ክ ቤትክ ሱመ እዩ ይታ ፍሰመ ኢትቶቶ?» ይተአ መሬኦኔ ጠዕምቶአ። 63 ማርያሰም ጣፋ ኩርክ ሉው ጠዕማ «እጥ ሱም ዮሃንስቲ» ያ ጣፋካሬ ሁንድም ማለልቶአ። 64 ኤ እመንችም እጤክ ሱም ፎቁኮ። አለብም ትረሙኮ። እጥም ዋአ ገለጡኩይ ምጭመ አመዱካሬ 65 አለእ መን ሁንድም በድቶአ። ኤ ምሽክ ሰድ ዱናም ይሁጥ ኡለኔ ሁንደኔም እፋኮ። 66 ኤ ጨልችኔ መቅሪ ዋአክ መላይ ሄኡክ ብክን ኤ ምሽ መጨሰእ መን ሁንድም «ኩ ጨልች ህንክዶፊኦን እሄንቲ?» ይተአ እጡው ምደኖኔ ሰውቶአ።

ማርያስ ምጩክ ህራጎ

67 ኤ ጨልች እነኔ ማርያሰኔ ኪስም አያን ድሉካሬ ህራጎ ምጩኩይ

68 «እጥ ምናደበ ህረዕሚን ዋሩክ ብክና፤

ገትሱክ ብክና

እስረኤል ሞለን ዋአ ገለጠማኮህን እሆነ።

69-71 እጥ ዶዕሉክ እጥ ሰገረ ኩራዕን ኮልኔ እሃ

ሉብክት ዶሊንስ አለጌን ምጩክሰም

ኔሴ ን ዲነኢንሲ፤

ኔሴ ሰበም ኪን ሁንዲንሲ ገትሶአስን

እጤን እዋዳንች ዳዊት ሰሬኢንሰ

መላያም ገትሳንች ኒን ከአሳኮ።

72-73 እጤ ከእቡካም

ገዮኖአን (ቅሽጦም) ያ ምጩካክ፤

ገዮን አብረሃምን ህደኡክ ኪሰማኮ

እጥ ህደሮ ቲራቴቲ።

1176
ፆላ. 415
ሉቃ. 7126

1177
ጥር. 114

1178
ፆላ. 412
ኤፌ. 5174

1179
ኤሊ. 912
ጥት. 4116

1180
ሉቃ. 21:40-52

211
ሉቃ. 311

214
ሉቃ. 11:27

74-75 አጥ አጉክ ህድርም

ኔሴ ዲነአ አገገንስ ምለበኖኔ ፍላ

በድኖሪን አጤን አዋንዶምሰነቱ።

ኤአሰም ን ሄች ዶሌኔ ሁንደኔም

ዋእ አለኔኔ ሚቀከም ሉው ቤአ

መጩሉው እንካ ሄዕኖምሰነቱ።

76 ካ አ ቤተ፤ እት ሞለንን ጎን ጉድሴን

አጥ አለኔኔ ሀጋ መቶ ብከነ

(ሁንዲንሰ ሉብ ዋእ ሰገረ ኩራንች)

የመንቶቶ።

77 ዋእ አጡው ባጤሉ ኡራ ገትሶአሰ

አጥ ምናደብነ ለእሶተ።

78 አሀም እሄነ ጠኖኮክ ዋእ ኮልኔ

ኒነ ኤሊንችሰ ፍርኮክ ዋርክ አመኔ

ንየን ዋእ ኡርክ ኡርምኔቲ፥ ቅሽጥምኔቲ።

79 አጥም ቀንሶኔ፥

ሌሀ ሀፍ ምርኔ ዮአ ኪንን ጫክ ጫክሶኮ።

ኔሴም ጡም ጎንኔ አዎንሶኮ» ዩኮ።

80 ጪልችም ኡልቻ፥ ቲር ልኡኮ። አጥም እስረኤላል
ምናደብነ አጥ በጥኔ ለአም በል አፈቤኤ ኡዱመእኔ ሄኡኮ።

ዩሱስ ቀረመክሰ

(ማጥ. 1፥ 18-25)

2¹ የሃንስ ቀረመክ ዶሴኔ አርዕም ኡል አድል አጉሰጠሰ
ኡለኔ ዮክ መን ሁንድም ጣፈሞእሰነ እጃጆ ፍሱኮ።

2² ኤ ሉጥ ጥግነ መን ጣፈመክ እመኔ ቆሬንዎሰ የከም
መንች ሶርየ የከም ኡልነ ገላንች ሄኡኮ። 3 መን ሁንድችም
ሱመ ጣፍጤን ቀረመክ ኡላ መሩኮ። 4-5 ዮሴፍም ዳዊት
ሞሊንሴት ሄኡክ ብከነ ገሊላ የከም ኡለኔ ዮክ ናዝሬጥ
ከተሚንስ ክኣ ይሁጥ ኡለኔ ዮክ ዳዊት ከተመ ቤቲልሄመ
ሱመ ጣፍጤን ጤሃ ሄኡክ ማራሚኔ መቅራም መሩኮ።

6 አጡው ቤቲልሄመኔ ሄእሞንም ማራሚ ኤ አመኔ
ለምፎሬት ሄዕሉአ ብከነ ቀተም እመን አፋካሬ 7 ዎን ቤቶ
ቀቶኦ። አጡውን ኮይ ገርክ ምኔኔ ገተም ቤይ ቤኡክ
ብከነ ጪልችመ ኤዴችኔ ጣጠአ ለርነ አቶክ ሉው ኡወከም
ዎንግረኔ ኢንሲሶኦ።

አላራን መተአ ጪልች ሞዕሉእሰ

8 ኤ ኡለኔ አጡውክ ዲነቲ እላቲኡይ ሂሞ ቢረኔ ገተም

አላራን ሄዕሉኦ። 9 ዋእ አሴአማንች ኤ አላራንን ሞአመካሬ

ዋእክ ሉምብ አጡው ሀኔኔ ጫኮኮ። አጡውም ሉብከተ

በድቶኦ። 10 አሁካሬም ዋእ አሴአማንች አጡውን «አኖኦ፤

መን ሁንደም ሉብከተ ለረንሰክ ደናም ምሽራች ክዕነውን

ኤቡም ብከነ በድተኮቲ። 11 ከበላ ዳዊት ከተመኔ ገትላንች

አጥም ሞለን ክርሱተሰ ክዕነውን ቀረማኮ። 12 ክዕነውን መሬአ

ከኔ። ለርነ አቶክ ሉው ኡወከም ዎንግረኔ ኤ ጪልች ኤዴችኔ

ጣጠክአ ኢንሲሰኮኦ ሞዕላከም» ዩኮ። 13-14 ኤ እመንችም

ኢመዕን አሴአማሪን ጎንት ኤ እሴአማንችኔ መቅራም

«ኢመኔኔ ዋእነ ሉምብ እሆነ፤

ኡለኔ ዋእ ኢተክ መን ሁንድነም ጡም

እሆነ» ይቲኡይ ዋእ ገለጥተም ሄዕሉኦ።

15 ዋእ አሴአማን አጡዊንሰ አነን እክአ ኢመኔ ደበዕልተአ

መቶኦ እመኔኔ ኦ አላራን አጡውንአ አጡውም «ክዕሴሄ፤

ሴቲልሄመ መላ ዋእ ኒነ ኩሩክ ሉው ሞዕኖነ» የቀንቶኦ።

16 አላራንም ቀቅሰኦ መተአ ማራሚ፥ ዮሴፋ፥ ለርነ አቶክ

ሉው ኡወከም ዎንግረኔ ኢንሴኦኮ ጪልች ሞዕሉኦ።

17 አላራንም ጪልች ሞዕሉኦ እመኔኔ ጪልች ብከነ ዋእ

አሴአማንች ኩሩክ ዎሽ ኩቶኦ። 18 አላራን ኩቶኦ ዎሽ

መጩሶአ ኪን ሁንድም ማለልተኦ። 19 አሁካሬም ማራሚ ኤ

ዎሽ ሁንደም አሰ ዎደኖኔ እመደአ ሰውተም ሄዕሉኦ።

20 አላራን አጡውን ኩረመክሰም እሃ መጩሶአ ብከና፥

ሞዕሉኦ ብከና ዋእ ሉንሰቲኡይ፥ ገለጥቲኡይ ደበዕልተኦ።

21 እም ጎደቦኔ ቆጪሚነ አለኔንም ዋእ አሴአማንች

ኩሩክሰም ቀረመክ ሰደንት አያምነ በለቸመክ በለ ኤ

ጪልችክ ሱም ዩሱሰ የመማ ዊሽመኮ።

ዩሱሰ ዋእ ምኔ መሰከእሰ

22 መሴአ ሴዕልሰኔ ዮሴፊ፥ ማራሚ መጩተም አመን

አፋካሬ ጪልች ዋእነ ኡውቲነ ዩሩላሌመ ኤቦኦ። 23 አሀም

«ሉጤክ ቀረመክ ዎን ቤት ዋእነ አነን አሃኮሀን እሆነ»

የመማ መሴአ ሴረኔ ጣፈመክኔ። 24 ኦድም መሴአ ሴር

«ለም ጌጥ ሀንደሬኤ ክትም እስተከአ ሀንጫዕሌሄ» ያ

እጃጁክሰም ሀንጫዕሌነ መቶኦ። 25 ኤ አመኔ ዩሩላሌመኔ

ለምእነ የከም መንች ሄኡኮ። አጥም ዋእነ ገራኮ ኤር

መንች ሄኡኮ። ኪሰም አያን አጠኔ ሄኡኮ። አጥም

219
ሉቃ. 1111
ኤፌ. 5119

2111
ጥት. 18116
የሃ. 4142
ኤፌ. 2138
ኤፌ. 5131

2112
14መ. 2134
2 አድ. 10129
ኤፌ. 7114

2114
ሉቃ. 3122
ሉቃ. 19138

2119
ሉቃ. 2151

2121
ጥት. 1125
ሉቃ. 113159

2122-24
ቁሱ. 1212-8

2123
ዶይ. 131212

2125
ሉቃ. 2138
ሉቃ. 23151

2:30
እሴ. 52:10
ሐ. 3:18

2:32
እሴ. 42:6
እሴ. 49:6
እሴ. 13:47
እሴ. 26:23

2:36
እሴ. 19:24
እሴ. 21:9
1 ጥ. 5:9

2:40
እሴ. 13:24
1 ሐ. 2:26

አሰረኤል ምናደበ ዋእ ገትሶክ አያሞ ኤጌረም ሄኡኮ።
26 ዋእ ደዕሎክ ገትሳንቶ ሞእዕን ሴሆቤእስም ኪሰም አያን
እጤነ ኩራ ሄኡኮ። 27 አሞም ኪሰም አያን ከአሱካሬ ዋእ
ምኒ መሩኮ። ዮሴፊ፣ ማራሚ ጪልችነ አሰቶነ ሰር እጃጆ
ሎው አሰቱነ ዋእ ምኒ ኤቦእ እመኔ፤ 28 ሰምአን ጪልች
እጥ እንገኝ አኣ ቃ፳

29 «ዋኣ፤ እት ይትሰም

ከበ ክ አግሾ ኤሴ ጡምኔ አኤ።

30-31 መሸከአምም አት መን ሁንድ አለጌ፤

ጉድሰት ክ ገትሳንቶ እ እልኔ ሞአሞ።

32 እጥም ኪሴ ለቀምቤእ ምናደብነ

ክ ምሽ ለእሶ ጫክ።

ክ ምናደብ አሰረኤልንም ሎምበ» ያ ዋእ

ገሰጡኮ።

33 ጪልችክ አኒ፣ አማ ጪልች ብክነ ሰምአን ምጩክ
ምሸኔ ማለልቶአ። 34 ሰምአንም አጡው ማሴአ ለሰጌ
ጪልች አመነ ማራሚነ «ኩ ጪልች ሱበከት አሰረኤል
ምናደብነ ገትምና፣ ብአምና ደዕለማኮሀ፤ አድም አጠ
ሰበም ኪንነም መሬእ እሆኩ። ኤአሰጌ ሱበከት መንክ
ማጠሙክ ሰውት ለእምኮ። 35 ክቼችም ክ ምደና ብሰእሰ
ደሬራ ሀንኮ» ዩኮ።

36 ኤ እመኔ አሰር ሞልተን አከሞት ፋኑኤል ለንድች
ሃነእ የከም ሀራጋንቶ ሄዕሎአ። እሴም ባጀመንኔ ምኒ
አሰቶአ ሰመዕል ሂንችነ 37 እሴክ አርእ ሴሁካሬ ሙል
ጎንነ አፎዕን ሰደንተዩ ሰዎር ሂንች ሄዕሎአክተን ሄዕሎአ።
ሃነእ ሰመንም፤ ዋእ ኡንጥም፤ በላ፤ ሂም ዋእነ ሰንዱኡይ
ዋእ ምኒንስ አነን አከሞይ ሄዕሎአ። 38 እሴም ኤ አመንችም
አጡው ቤዮ ዋተአ ዋእ ገለጥቶአ። አድም አሰረኤል
ምናደብ ገትሶእስ ኤጌተም ሄዕሎአ ኪንነ ሁንድንም ዩሱስ
ብክነ ኩቶአ።

39 ዮሴፊ፣ ማራሚ ዋእ እጃጁክ ሱው ሁንደም እሰተእ
ጉልተአ ለሰጌ አጡው ሄዕሎም ሄዕሎእ ቤዮ ገሊሰ የከም
ኡለ፤ ዩኮ ናዝሬጥ ከተመ ደበዕልቶአ። 40 ጪልችም
ልኡኩዩ፣ ቆጡኩዩ መሩኮ። ሱበከተ ቆር ቤቶም እሁኮ።
ዋእክ ማሰም እጤኔ ሄኡኮ።

ዩሱስ ዋእ ምኒ መሩክስ

41 ዮሴፊ፣ ማራሚ ዋእ እጥ ምናደብ ምለበኖ፤ ፍሱክስ
ቲረከም ኡጉድነ ዩሩሳሌመ ሂንችነ ሂንችነ መተም ሄዕሎአ።
42 ዩሱስ ቀረመካኒንስ ቶም ሰም ሂንች እሃኮሃና፤ ኤራዕል
ሱሰዕንስም ዩሩሳሌመ መቶአ። 43 አ ኡጉድ ቤዳ ለሰጌ ምኒ
ደበዕልተአ ዋቶንም ዩሱስ ዩሩሳሌመ፤ ገቱኮ። ዩሩሳሌመ፤
እጡው «መን፤ መቅራ ዮኮ» ይተአ ሰውቶአ ብክነ መት
በል ጎማ ሁንደመም ታኪዕሎአ። ኤ ለሰጌ ቀርመን
ለምቤኤ፤ እጡው ሰቶም መን ለምቤኤ ሀሰእ። 45 ሲድመ
ሆንእ አመኔ፤ ሀሰኡይ ለሰ ደበዕልተአ ዩሩሳሌመ መቶአ።
46 ሰስ በሲንስ ለሰጌ ሎሰሳን፤ መቅራም ዋእ ምኒ፤ አፋራ
መጨሰኩዩ፤ ጠዕምቶ ጠዕሙኩዩ ሲዶአ። 47 ኤ እጥ ምሽ
መጨሰእ ኪን ሁንድም እጥ ሰቸኔ፤ ደበሩክ ደበቸኔ
ማለልቶአ። 48 ዮሴፊ፣ ማራሚ ዩሱስ ምዕሎእ አመኔ፤
ማለልቶአ። እጥ አመ ማራሚ እጤነ «እ ቤቶ፤ መሀነ ኔሴ
ከድ አሰቶ? አኒ፤ ከየኔ በትበትኑሙይ ኪሴ ሀንሰም
ሄዕኑም» ይቶአ። 49 ዩሱስም አጡውን ደበራ «ኤሴ መሀነ
ሀሰከሙለ? አን እየን ምኒ፤ እህም ሀሰሰሀን እሁክስ
ለቀኮእየን?» ዩኮ። 50 እሁካሬም ዩሱስ አጡውን ምጩክ
ሎው እጡው ቆሰቶአዮ። 51 ኤ ለሰጌ ዩሱስ እጡው፤
መቅራም ናዝሬጥ ከተመ ደበዕላ መሩኮ። እጡውንም
እጃጀመም ሄኡኮ። እጥ አመ ኤ ምሽ ሁንደም እሰ ምደና፤
እመደእ ሄዕሎአ። 52 ዩሱስም ዋእ እለጌ፤ መን እለጌ፤
ማሴእማኮሀን እሃ ኡልቸኔ፤ ለቸኔ ልኡኮ።

ጠመቃንቶ ዮሃንስ ዋእ ሰገረ ኩሩክስ

(ጥ. 3:1-12፤ ማር. 1:1-8፤ ዮሃ. 1:19-28)

3 1 ጥባርስ የከም መንቶ አድል እሁካኒንስ ቶም አንት
ሂንች እሃኮሃና፤ ጲንጤናዌኮች ጳጳሳስ ይሁጥ ኡለ
ገሰም ሄኡኮ። አድም ሄርድስ፤ ገሊዕል ኡለ ገሰም ሄኡኮ።
ሄርድስ እባይ ፍልጸሰም ኤጡርያስ የከም ኡላ፤ ጥራኮንዶሳ
የከም ኡላ ገሰም ሄኡኮ። ሊሳናሰም አብሳናስ የከም ኡለ
ገሰም ሄኡኮ። 2 አድም ሃነእ፤ ቀያሬ ቆሱውን እምንሳን።
ሄዕሎአ። ኤ ዶሌኔ ኡዱመአኔ ዩኮ ዮሃንስን ዝርያስ ቤትነ
ዋእ ሰገር ዋሩኮ። 3 ኤ ብክነ ዮሃንስ «ዋእ ከዕኑውክ ባጤሎ
17:3+1 ማትያስ መጣፈ 2:13 ዩኮ ሱባ ሄርድስ ኩ ሄርድስ ቤቶ።
23:12 ኤ አመኔ ሃነእ ሱመዕና ሄኡኮ ብክነ ቆስ አምንሳንቶ ሄኡኮክ
ቀያሬ።

2:41
ዶ. 23:15
እሴ. 16:17-8

2:48
ማር. 3:21-35

2:51
ሐ. 2:19

2:52
ሐ. 1:80
ሐ. 2:40

3:1
ሐ. 9:7
ሐ. 13:31
ሐ. 23:1-7

3:2
ማት. 26:13
ዮሃ. 11:40
ዮሃ. 18:13
እሴ. 4:6

3:3-9 ሞ. 1:16
 3:4-6 አሰ. 40:13-5
 3:6 ሉቃ. 2:130
 3:7 ሞት. 12:34 ሞት. 23:133
 3:8 ሞ. 8:133:39
 3:9 ሞት. 7:19 አሰ. 6:7-8
 3:11 ሉቃ. 6:29
 3:15 አሰ. 13:25
 3:16-18 ሞ. 1:33 አሰ. 1:5 አሰ. 11:16 አሰ. 19:4

ክሮን ባጢሊንስ ደበዕልተክእ ጠመቀሚሄ» ያ አለላቱኩይ ዮርዳኖስ ዳጅ ኩሉሴተኔ ዮክ ኡል ሁንደም መሩኩ። ላክከም ዋእ ሰገረ ኩራንች እስያስ መጣፈኔ

«ኡዱመእኔ (ሞሰን) ጎን ጉድሴሄ፤

እጤክ ጎንም ጠቢን እሴሄ።

፮፻፲፱ ቤይ ሁንድም ጉድነ።

ሉብ ዱኒ፤ ሆፍ ዱኒ ሁንድም ሽራሽረሞን።

ቦቁክ ጎግም ጠቢን እሆን።

ገርገንቴአም ጎግም ቢዕላል እሆን።

፬፻፲ ኤዴሉክ ሁንድም ዋእክ ገትሽ ሞእኮ።

ያ ላርክ መንች ሰገረ» የመማ ጣፈመከኔ።

ገዮሃንስም ጠመቀሚን ዋሩክ ምናደብን «ዋርክ ዋእ ቁንቁንስ ሀመሽሰ ሉጡንጥተክእ ግሰከምስን ክዕኑውን እይ ኩሩኮ? ፻ከበዴም (ኔሴ አብረሃም አሶ) ይመ ኡተክእ ባጢሉ ቢራ ይተኮእስ ሞእሶክ ደናም በጦ በጤሄ። መሸከአምም ዋእ እብረሃምን እሶ ከ ክኒንስ ክእሴን ጠፍእስ እን ክዕኑውን ኩሮሞ። ፻አናእ፤ ሚሳን ሀቅ ሉጥሞኔ ጉዳኮ። ከበዴም ደናም ምሽ ምሽቤእ ሀቅ ሁንድም ሙረማ ጊረኔ ኡደሞኮ» ዩኮ።

፲፱፻፳፱ «ኤሆነ መሀ እስኖ?» ይተአ ዮሃንስ ጠዕምቶአ። ፲፱፻፳፱ ደበራ «ሰም ኤዴች ዮከክ መቶመ ቤኣንን ኡዎን። ሁርባት ዮከክም ኤእሰም እሶን» ዩኮ። ፲፱፻፳፱ ቀረጣንም ጠመቀንቴን ዋተእ ዮሃንስን «ሉሰሳንች፤ መሀ እስኖ?» ይተአ ጠዕምቶአ። ፲፱፻፳፱ ደበራ «ከዕኑውም እጃጅንተኮኣኒንስ ሉንሰተክእ እዕለኮቴ» ዩኮ። ፲፱፻፳፱ ለጥም ደበራ «ኔስዱ መሀ እስኖ?» ይተአ ጠዕምቶአ። እጥም ደበራ «ከዕኑው በጠክኦ ሊደከም ዲነት እሆኮ። እዬም መላይኔ ቴእም ቆጵኖኔ ከሰሰምኔ ቦከቴ» ዩኮ።

፲፱፻፳፱ ሁንድም ዋእ ዶዕሉክ ክርሰቶስ ዋርእስ ኤጌተም ሄዕሉእ ብከን «ኩክ ገትሳንች ክርሰቶስደኤ» ይተአ እጡው ምደናኔ ዮሃንስ ብከን ሰውቶአ። ፲፱፻፳፱ ደበራ «እን ክዕኑው ምእኔ ጠመቆም።፤ እሁካራም እን እጤክ ሚመእ ፈትረ ትሬን ሰሶምቤኤክ ኢኒንስ ሉጳክ መላያም ዋርለ። እጥ ኪሰም አያንኔ፤ ጊርኔ ክዕኑው ጠመቆኮ። ፲፱፻፳፱ ሁርባተ ሙጩሴን እጡሩንሶክ ማንሸም እጥ እንገኔቴ። ሙጩሴሳ ሰሰጊም እረሰመ ቤቸኔ እግሶኮ። እሁካራም ቡረእመ ጠኦቤእ ጊረኔ ሾኪሶኮ» ዩኮ።

፲፱፻፳፱ ዮሃንስም ዱትሰኔ ሶጉኩይ ምናደብን ምሽራች ሰገረ ኩሩኮ። ፲፱፻፳፱ ኡለ ገሰም ሄኡክ ሄርድሰም ፍልጾስ ሚንትች ሄርድያደ ገሱክ ብከና፤ ሙል ዱት ጆር በጦም በጡክ ብከና ምቀሱኮ። ፍልጾስ ሄርድሰን እባይ ሄኡኮ። ፲፱፻፳፱ ብከን ሄርድሰ ዮሃንስም ከረጥ ምኔኔ ከሲሰምኔ ኤራራ በጡክ ጆሴኔም ኤዳ ጆረ በጡኮ።

ዮሃንስ ዩሱሰ ጠመቁክሰ

(ማት. 3፡13-17፤ ማር. 1፡9-11)

፲፱፻፳፱ ሁንድም ጠመቀማ ለሰጊ ዩሱሰም ጠመቀሙኮ። ጠመቀማ ክእ ዋእ ኡንጡኩይ ሄኡንም ኢመን ፎቁኮ። ፲፱፻፳፱ ኪሰም እያንም ሀንደሪካች ኩብዕልሸኔ እሃ እጥ ሀኔኔ ድሉኮ። ኢመኒንስም «እን ኢቶም እ ቤት ኤሴም ሊረገሰቶቲክ አቴቴ» ዮ ሰገር ዋሩኮ።

ዩሱሰ ቀረሙክ ዘዕል ብክን

(ማት. 1፡1-17)

፲፱፻፳፱ ዩሱሰ ሉሰሰመ እመዱክ እመኔ ቀረሙክኒንስ ሰድ ሂንቸ እሃ ሄኡኮ። መን ዩሱሰ ዮሴፍ ቤቶ ሉብስም ሄኡኮ።

ዮሴፍ ኤሴእ ቤቶ፤

፲፱፻፳፱ ኤሴኤ ማታት ቤቶ፤

ማታት ሴዌእ ቤቶ፤

ሴዌኤ ምልኪእ ቤቶ፤

ምልኪኤ ዮንእ ቤቶ፤

ዮንእ ዮሴፍ ቤቶ፤

፲፱፻፳፱ ዮሴፍ መታትይ ቤቶ፤

መታትይ አሞስ ቤቶ፤

አሞስ ናሆም ቤቶ፤

ናሆሚ ኤሴል ቤቶ፤

ኤሴል ናጊ ቤቶ፤

፲፱፻፳፱ ናጊኤ ማት ቤቶ፤

ማት መታትይ ቤቶ፤

መታትይ ሴሚን ቤቶ፤

ሴሚን ዮሴፍ ቤቶ፤

ዮሴፍ ዮደእ ቤቶ፤

፲፱፻፳፱ ዮደእ ዮናን ቤቶ፤

ዮናን ኤራስ ቤቶ፤

ኤራስ ዘሩባቤል ቤቶ፤

3:18-20 ሞት. 14:13-4 ማር. 6:17-18
 3:21 ማር. 1:136 ሉቃ. 5:15 ሉቃ. 8:12 ሉቃ. 9:18:28 ሉቃ. 11:1
 3:21-22 ሞ. 1:29-34
 3:22 ሞ. 2:17 አሰ. 42:1 ሉቃ. 9:35 አሰ. 10:38 2 ዲ. 11:17
 3:23-38 ቆሌ. 5:13-32 ቆሌ. 11:10-28 ሉቃ. 4:18-22 1 አገ. 11:4 1 አገ. 11:24-28 1 አገ. 21:1-5
 3:23 ሉቃ. 1:27 ሞ. 8:57

- ዘፍባቢል ሳላታል ቤተ፤
 ሳላታል ኔሪ ቤተ፤
 28 ኔሪኤ ምልኪእ ቤተ፤
 ምልኪእ ሀደእ ቤተ፤
 ሀደእ ቆስም ቤተ፤
 ቆስም ኤልማደም ቤተ፤
 ኤልማደም ኤሪእ ቤተ፤
 29 ኤሪኤ እያስ ቤተ፤
 እያስ ኤልኤዘር ቤተ፤
 ኤልኤዘር ዮረም ቤተ፤
 ዮረም ማታት ቤተ፤
 ማታት ሴዌእ ቤተ፤
 30 ሴዌእ ስምእን ቤተ፤
 ስምእን ይሁድ ቤተ፤
 ይሁድ ዮሴፍ ቤተ፤
 ዮሴፍ ዮናም ቤተ፤
 ዮናም ኤልያቂም ቤተ፤
 31 ኤልያቂም ሚሌእ ቤተ፤
 ሚሌእ መነእ ቤተ፤
 መነእ ማጣት ቤተ፤
 ማጣት ናታን ቤተ፤
 ናታን ዳዊት ቤተ፤
 32 ዳዊት እስይ ቤተ፤
 እስይ እዮቤድ ቤተ፤
 እዮቤድ ቦኤዝ ቤተ፤
 ቦኤዝ ሳለእ ቤተ፤
 ሳለእ ነአሶን ቤተ፤
 33 ነአሶን አምናደብ ቤተ፤
 አምናደብ አድሚን ቤተ፤
 አድሚን እሬን ቤተ፤
 እሬን ሄስሮን ቤተ፤
 ሄስሮን ፋሬስ ቤተ፤
 ፋሬስ ይሁድ ቤተ፤
 ይሁድ ያቆብ ቤተ፤
 34 ያቆብ ይሳቅ ቤተ፤
 ይሳቅ አብረሃም ቤተ፤
 አብረሃም ታረእ ቤተ፤
 ታረእ ናሆር ቤተ፤

- 35 ናሆር ሴሮግ ቤተ፤
 ሴሮግ እረጊእ ቤተ፤
 እረጊእ ፋሌቅ ቤተ፤
 ፋሌቅ ኤቤር ቤተ፤
 ኤቤር ሳለእ ቤተ፤
 36 ሳለእ ቀይናም ቤተ፤
 ቀይናም አርፋክስድ ቤተ፤
 አርፋክስድ ሴም ቤተ፤
 ሴም ኖሄእ ቤተ፤
 ኖሄእ ላሚክ ቤተ፤
 37 ላሚክ ማቱሳል ቤተ፤
 ማቱሳል ሄኖክ ቤተ፤
 ሄኖክ ያሬድ ቤተ፤
 ያሬድ መሳልኤል ቤተ፤
 መሳልኤል ቀይናም ቤተ፤
 38 ቀይናም ሄኖስ ቤተ፤
 ሄኖስ ሴት ቤተ፤
 ሴት አዳም ቤተ፤
 አዳም ዋእ ቤተ።

ዮሴፍ ኬንሙክስ

(ማቴ. 4፡1-11፤ ማር. 1፡12-13)

4 ¹ኬስም እያን ዎዕማ ዮርዳኖስ ዳጂንስ ዮሴስ ደበዕሉኮ። ኬስም እያንም ዮሴስ ²ሶር እያም ኡዱመእኔ አምንሱኮ። ኡኬኤም ዳቡሉስ ዮሴስ ኬኑኮ። ኤ ሶሬም እያምኔም ዮሴስ መዕሉቶም እቱቤእ ብከነ ሰሬም እያምም ቤዳ ለስጌ ስባሩኮ። ³ዳቡሉስም ዮሴስን «እት ዋእ ቤት እካቶለስ ሁኖኦ ኩ ከን ሁርባት እሆእስን እጃጄ» ዩኮ። ⁴ዮሴስም ዳቡሉስን ደበራ «ኬስም መጣፈኔ

(መን ጠሴእ ሁርባትኔ ሄአዮ) የመማ ጣፈማኮ» ዩኮ።

⁵ኤ ለስጌ ዳቡሉስ ቄራዕል ዱነኔ ዮሴስ ፍሳ ከ ኡል አድስን ሁንደም ውንጦእ አመንቾኔ ሞእሱኮ። ⁶ሞእሳ ከእ «ከ ገስም መላዩ፤ እጡው ሉምባ ኪን ኡዎም። መሸከአምም ሁንድም ኢን ኡውሙከ ብከነ አንም ኢቱማንን ኡዎም። ⁷ኤ ብከነ አት ኢን ሰንድትስስ ኩ ሉው ሁንድም ኪሆን እሆኮ» ዩኮ። ⁸ዮሴስም እጤን ደበራ «ኬስም መጣፈኔ

412
 ለሌ 8:9
 1 አር. 19:8
 414
 ለሌ 8:3
 416
 1 ሞ. 5:19
 418
 ለሌ 8:13

4:10-11
መዝ. 91:11-12

4:12
ሌላ. 6:16

4:13
ሉቃ. 22:28

4:14
ጥቅ. 9:26
ሉቃ. 4:37

4:15
ጥቅ. 4:23
ጥቅ. 9:36
ጥቅ. 11:1

4:16-21
ሌላ. 13:14-16

4:18-19
ሌላ. 6:1-2

(ከ ሞላን ዋላን ሰገዴ፤
ጠላእ አጤነም አዋዴ) የመማ ጣፈማኮ» ይኮ።
9-11 ዳቡሉስ አደም ዩሱስ ዩሩሳሌሙ መሳ ዋእ ምዕን
ሉዶኔ ኡልሳ «ኪስም መጣፈኔ
(ኪሴ ኤጊቶን ዋእ አጥ አሴአማኖ እጃጀኮ።
አጡውም ክነኔ ከ ሉክ ቆለሞቤአስ
አጡው አንገኔ ቆልተሞ)
የመማ ጣፈሙክ ብክነ ሁኖአ አት ዋእ ቤት አካቶለስ
ከ ቤዩንስ አድ ኡቤ» ይኮ። 12 ዩሱስም ዳቡሉስን ደበራ
«ኪስም መጣፈኔ
(ከ ሞላን ዋእ ኪንትቴ) የመማ ጣፈማኮ»
ይኮ።
13 ኤ ለሰጌ ዳቡሉስ ኪኖክ ኪነት ሁንደም ጉላ ክአ
አመኖምን ዩሱሲንስ አነን አሁኮ።

ገሊሊኔ ዩሱስ ሉስሰሙ አመዱክሰ
(ጥቅ. 4:12-17፤ ግር. 1:14-15)

14 ኪስም አያዕን መላይኔ ዩሱስ ገሊሊ ደበዕሉኮ። አጥ
ሰድም ኩሉሌተኔ ዮክ ኡል ሁንድንም መጨሰሙኮ።
15 አጥም አይሁጥ መን ውጥጥ ምኔኔ ሉስሰም ሄኡኮ።
መን ሁንድም ዩሱስ ገለጥቶአ።

ናዝሬተኔ ዩሱስ ሉስሰኩስ
(ጥቅ. 13:53-58፤ ግር. 6:1-6)

16 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ልኡክ ኡሉ ናዝሬተ ዋሩኮ። አጥ
ሉስዕንስም ኡጄጠጥ አያሞኔ ውጥጥ ምኔኔ መሩኮ። አጥ
አነበቤን ኡሉካሬ 17 ዋእ ሰገረ ኩራንች አሰያሰ መጣፈ
ኡውኮአ። አጥም መጣፈ ብድቃኡክ አመኔኔ

18-19 «ሉጥ ኪንን ምሽራች ሰገረ ኩሮምስና፤

ቆፈደንቶአ ኪንም ዎለበኖኔ ፍተምስ

አለላቶምስና፤

ቆቂውም ፎቃኦምስና፤

ዎር አመደንቶአ ኪኖም ዎለበኖኔ ፍሶምስና፤

ዋእ አጥ ምናደበ ገትሶክ አመን አፋክስ

አለላቶምስና

ኤሴ ዶዕላ አሴኡክ ብክነ

ሞላንክ አያን እ ሀኔኔቴ» ዮ ቤዮ ሲዳ

አነበቡኮ።

20 አጥም መጣፈ ጣጣ ክአ አዋዳንችን ደበራ ኡዋ አፋሩኮ። 4:22
ውጥጥ ምኔኔ አፋቶአ መን ሁንድም እጦ ጡጥተአ ሞዕለም ዮገ. 6:42
ሄዕሉአ። 21 አጥም አጡውን «ኩ አነበበሙካሬ መጨሰኩአ ዮገ. 7:15
መጣፍክ ሰገር ከበለ ዎዕማኮ» ይመ አመዱኮ። 4:23
ግር. 14:21
ግር. 24:1
ዮገ. 4:46

22 አጥ ብክነ ሁንድም ኤሮመ ዎሮአ። አጥ ሱሚንስ ፍርክ ደናም ዎሸኔ ማለልተአ «ኩክ ዮሴፍ ቤቶዮንሄ?» ይቶአ። 4:24
ዮገ. 4:44

23 ዩሱስ አጡውን ደበራ «ቅፍርኪሆመኔ አሰትቶካ፤ መጨንሱሞካ ከ ከ ገቅ ኡለኔም አሴ። አድም (አት ሀኪንች፤ ከ ገገ ፈዬጤ) ዮ ሂሶ ኢን ዎጨክምስ አን ቆሳ ለአሞ» ይኮ። 24 አድም «ሀንቅነም አን ክዕኑውን ኩሮም፤ ዋእ ሰገረ ኩራንች አጥ ገቅ ኡለኔ ሉምበ ሲጠዮ። 4:25
25 ሀንቅነም አን ክዕኑውን ኩሮም፤ ኤልያሰ ሄኡክ ዶሊኔ አሰረኤዕል ኡለኔ አርአ ሌሃኮ ዱት ሚንት ሄኡኮ። ኤ ዶሊኔ ሰስ ሂንች ኩሮ ጤን ገዕቤአ ብክነ ኡል ሁንደኔም ኪዕማል ቃኔአ ሄኡኮ። 26 አሁካሬም ኤልያሰ ሲዶን የከም ኡለኔ ዮክ ሰረጽታ የከም ገቴኔ ሄዕለም ሄዕሉአ አርአ ሌሃኮ ሚንትች ቤዮ አሴአሙኮ በጋን አሰረኤዕል ሚንት ቤዮ አሴአሙኮ። 27 አድም ዋእ ሰገረ ኩራንች ኤልሰአ፤ ሄኡክ ዶሊኔም አዶመቾኔ ፍርክ በድሶ ጥሰኔ ሀውተም ዱት መን ሄዕሉአ። አሁካሬም ሶርዮ የከም ኡለኔ ሄኡክ ንአመነ፤ የከም መንቺንስ በጋን ኤ አሰረኤዕል መንክ መትም ፈዬኡኮ» ይኮ። 4:26
ዮገ. 15:135
ሌላ. 7:58

28 ኤከ መጨሰእ አመኔኔ ውጥጥ ምኔኔ ሄዕሉአ መን 4:27
2 አድ. 5:1-14

ሁንድም ሉበክተ ነደዶአ። 29 ኤ ለሰጌ ክዕለአ ከተሚንስ ቶቾኔ ዩሱስ ፍስቶአ። አጡውም «ባሌኔ ደረምበም» ይተአ አጡው ከተም በጠሙክ ዱዕን ሉዶኔ ፍስቶአ። 4:29
ዮገ. 8:59
ዮገ. 19:39

30 አሁካሬም ዩሱስ አጡው ለምቤኣኔ ሀጋ ኡራ መሩኮ። 4:30
ዮገ. 8:59
ዮገ. 19:39

31 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ቅፍርኪሆመ የከም ገሊሶል ከተመ ድሉኮ። ዩሱስም ኡጄጠጥ አያሞኔ መን ሉስሰም ሄኡኮ። 4:32
ዮገ. 7:28
ጥቅ. 13:54
ጥቅ. 22:33
ግር. 11:18
ዮገ. 7:48

32 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ቅፍርኪሆመ የከም ገሊሶል ከተመ ድሉኮ። ዩሱስም ኡጄጠጥ አያሞኔ መን ሉስሰም ሄኡኮ። 33 ኤ አመኔ ሀቡስ አመዳክ መት መንች አይሁጥ መን ውጥጥ ምኔኔ ሄኡኮ። አ መንችም ሉበክት ሰገርኔ 34 «ናዝሬጥ ዩሱስ፤ ጎ ዎሸኔ ኪሴ መሀ አግሳቴ? ከ ቤዮ ዋትቶክ ኔሴ ብአሴነቴንሄ? አት ዋእ ኪስም አክትሰ አን ለአሞ» ያ ላሩኮ። 35 አሁካሬም ዩሱስ

ሀቡስ አመዳክ መንች ብክነ
(ግር. 1:21-28)

31 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ቅፍርኪሆመ የከም ገሊሶል ከተመ ድሉኮ። ዩሱስም ኡጄጠጥ አያሞኔ መን ሉስሰም ሄኡኮ። 32 ኤ አመኔ ሀቡስ አመዳክ መት መንች አይሁጥ መን ውጥጥ ምኔኔ ሄኡኮ። አ መንችም ሉበክት ሰገርኔ 34 «ናዝሬጥ ዩሱስ፤ ጎ ዎሸኔ ኪሴ መሀ አግሳቴ? ከ ቤዮ ዋትቶክ ኔሴ ብአሴነቴንሄ? አት ዋእ ኪስም አክትሰ አን ለአሞ» ያ ላሩኮ። 35 አሁካሬም ዩሱስ

41:37
ጥት. 9:26
ሉቃ. 4:14
ሉቃ. 5:16

41:44
ጥት. 4:23
ጥት. 8:35
ጥር. 11:39

5:1-11
የጥ. 1:40-42
የዮ. 21:1-19

ኤ መንቾ እመዱክ ሀቡስን «ስለታ ከ መንቾንስ ፍሬ!» ያ
እጃጁከኔ ኤ እመኔም ሀቡስ ኤ መንቾ መን ስምቤኤኔ
ኡቡሳ ሀምዶስም ፈተካ ፍሩኮ። ³⁶እጡው ሁንደም
ማለልተአ እጡውነአ እጡውም «ኩ ህንከዶሰኔህ ሰው!
መሳይኔ፤ ለቸኔ ሀቡስ እጃጀስ። እጡውም እጤነ
እጃጀንተአ ፍተመስ» ይቶሉ። ³⁷ዩሱስም ስድ ኤ
ኩሉሌተኔ ዮከ ሉል ሁንደኔም መጨሰመኩ።

ሉቃስት ጀባኖ ዩሱስ ፈዩሱክስ
(ጥት. 8 ፡ 14-17 ፤ ጥር. 1 ፡ 29-34)

³⁸ዩሱስ አይሁጥ መን ውጥጥ ምኒንስ ፍራ ክአ ስምኦን
ምኒ እጉኩ። ኤ አመኔ ስምኦን በሉ ጆርስ ጥስተአ
ኢንሴሰለእ ሄሰሉላ ብከነ እስ ፈዩሱን መን ዩሱስ
ኡንጡኩ። ³⁹እጥም እስ ገደኖኔ ኡሳ ጥስ ፈተክለስነ
እጃጁከሬ ጥስም ፈተኩኩ። ኤ እመኔም ኢምተአ እጡውን
ከይነኖ እስቶሉ። ⁴⁰እነን እነን ጀብኔ ጀብቶአ ኬን ሁንደም
ኤሊንቸ እጉከስም ዩሱስ ቢዮ ኤበቡሉ። ዩሱስም
እነንቾኔም እጥ እንን እሳ ሁንደም ፈዩሱኩ። ⁴¹ኦድም
ሀቡስም «እት ዋእ ቤቶ!» ያ ላሩኩይ ሉቃስት ኬኒንስ
ፍሩኮ። እሁካሬም እጥ ክርስቶስት እሁከስ ስቀላ ሄሰሉላ
ብከነ ዩሱስ እጥ ብከነ ምጪምቤእስ ሆሩኮ።

ዩሱስ አይሁጥ መን ውጥጥ ምኒኔ ሉስሱክስ
(ጥር. 1 ፡ 35-39)

⁴²ኡል ሶዱኩይ ኤ ቤዩንስ ክአ መን ቤእ ቤዮ መሩኮ።
መንም እጦ ሀሱኡይ እጥ ቤዮ ዋተአ እጡዊንስ እነን
እሃ መርቤእስ ሆቶሉ። ⁴³እሁካሬም ዩሱስ እጡውን ደበራ
«እን አሴእመም መሸከእ ዋእ እድለሰን፤ ምሽራች ስገረ
ኩርምንት እሁከ ብከነ ሙል ከተመወኔም ኩርም ሀስሶኩ»
ዩኮ። ⁴⁴እጥም ይሁጥ ኡለኔ። ዮከ ውጥጥ ምኒወኔ ዋእ
ስገረ ኩርም ሄሱኩ።

ዩሱስ ሉጥ ሉሳኖ ዊቹክስ
(ጥት. 4 ፡ 18-22 ፤ ጥር. 1 ፡ 16-20)

5 ¹መት አያም ጌንሴሬጥ ደምበሰል። ገደኖኔ ዩሱስ
ኡላኮሃኖኔ መን ዋእ ስገረ እጤንስ መጨሰሴነ
³4:44 መት መት መጣተውኔ ግለሰብ የከም ኡለ፤ የመጣኩ።
⁴5:1 ፤ ጌንሴሬጥ ደምበሳ፤ ይግጌ ገሊሰል ደምበሳ ይግጌ መቶግጌ።

ገፈእንተም ሄሰሉሉ። ²ዩሱስ ኤ ደምበሰል ገደኖኔ ስም
ምንግሉው ሞሉኩ። እሁካሬም ቁርጡጫኤ ቃሸም መን
ምሪንስ ፍተአ እጡው ሽከ እንሸተም ሄሰሉሉ። ³ዩሱስም
ስምኦንን ሄሱከ ምንግረኔ እጋ ስምኦንን «ሁጥአ ከ ምንግረ
ኡሊንስ ደምበሰል ምርኔ ሆርከም ሽቃኤ» ዩኮ። ዩሱስም
ኤ ምንግረኔ አፋራ መነ ሉስሱኩ።

⁴እጥም ምጫ ጉሳ ለስኔ ስምኦንን «ምንግረ ጥል
ደምበሰል ኮሎኔ መስታ ቁርጡጫኤ ቃሸኪነ ከዕኑው ሽከ
ደምበስኔ ኡቡሴሄ» ዩኮ። ⁵ስምኦንም ደበራ «ቀርቶ፤ ሂም
ሁንደመም በደሳ መዕሉቾም አመንዱሞኖ። እሁካሬም እት
ይትለስ ሽከ ኡቡንሶም» ዩኮ። «እጡውም ዩሱስ ዩከስ
እስቶአ እመኔኔ ሉቃስት ቁርጡጫኤ አመዶአሬ ሽከ
ሙረምመ እመዱኩ። ገኤ ብከነ ሙል ምንግረኔ ሄሰሉላ
ቢሹው ዋተአ ሀረዕምተምስነ እንግኔ ገንቶሉ። እጡው
ቢሹውም ዋቶአሬ ስግም ምንግሉውም እድ ጡጡሞ ቀጠ
ቁርጡጫኤ ምንሸቶሉ። ⁶እሁካሬም ሊጥርስ የከም ስምኦን
ኤከ ሞሉከ እመኔኔ ዩሱስ ሉኮኔ ኡባ «ሞለን፤ እን
ባጢሳንቸ እሁም ብከነ እት ኢኒንስ እነን እሄ» ዩኮ።
⁷ኤሀድ ዩከ መሸከእም እጤ፤ እጤኔ መቅፌ ሄሰሉላ ኬኒ
ሁንድም አመዶእ ቁርጡጫኤ ብከነ ማለልተአ ሄሰሉላ
ብከነቲ። ⁸ኦድም ስምኦን ቢሹው ሄሰሉላ ዘበድኖስ ለስ
ያቆቢ፤ የሃንሲ ማለልቶሉ። ዩሱስም ስምኦንን «በድትቲ፤
ከ ለስኔ እት መን እ ቢዮ ኤበቶ» ዩኮ። ⁹እጡውም እጡው
ምንግሉው ደምበሰል ቶቾኔ ፍስተአ ለስኔ ሉው ሁንደም
ኡተአ ዩሱስ እምንቶሉ።

አዶመቾኔ ፍርክ በድሶክ ጥስ አመዳክ
መንቾ ዩሱስ ፈዩሱክስ
(ጥት. 8 ፡ 1-4 ፤ ጥር. 1 ፡ 40-45)

¹²ዩሱስ መት ከተመኔ ሄላነም አዶመቾ ሁንደኔም
ፎድሶክ ጥስ ፍራኮ መት መንቾ ዋሩከ። እጥም ዩሱስ ሞሉከ
እመኔኔ እልሳቸ ኡባ «ሞለን፤ ኢትታዕሴንስ ኤሴ ፈዩሳ
ሙጨስቲሃ። ጠንቶቶ» ያ ኡንጡኩ። ¹³ዩሱስም እንገ
ብድቃኔ ኤ መንቾ ነካ «ኢቶሞ፤ ፈዩሳ ሙጨሬ» ዩካሬ
ኤ አመንቾም ኦ ጥስ ፈተኩኩ። ¹⁴ኦድም ዩሱስ ኤ መንቾ
«አይነም ኩትቲ። እሁካሬም እት ፈዩሰልትስ መን ለኢእስነ
¹⁵5:12 አዶመቾኔ ፍርክ በድሶክ ጥስ አይሁጥ መን መን ቡጃሳክ ጥሶ
ይተመኔ።

5:3
ጥት. 13:1-2
ጥር. 4:1

5:12-16
ሉቃ. 17:11-19

5:14
ቁሱ. 13:48
ቅኩ. 14:12-32

5:15
ጥቶ. 9:28
ሉቃ. 4:14:37

5:16
ሉቃ. 3:21

5:17-28
ጥፃ. 5:1-9

5:17
ጥቶ. 15:1
ግር. 5:30
ሉቃ. 6:19

መሴኤ እጃጁንም መታ ከ 77 ቁሳችን ሞአሳ ክፍላ ክትመ ህንጫኤ» ይኮ።¹⁵ እሁካራም ይሁሉን ሰድ ኤራዕላኒንሰ ሉዳ ቤይ ሁንደኔም አቶኮ። ሉብከት መንም መጨረፍ፣ ጀቢንሰም ፈዬኤና ውጣም ሄኡኮ።¹⁶ እጥ አሁካራም መን ቤእ ቤዮ መራ ዋእ ኡንጣም ሄኡኮ።

ሺሃኮ መንቾ ዮሱስ ፈዮሱክሰ
(ጥቶ. 9:1-8 ፣ ግር. 2:1-12)

¹⁷ መት አያሞ ዮሱስ ሉሰሶንም ገሊዕል ኡለኔ፣ ይሁጥ ኡለኔ ዮክ ገት ሁንደንሲ፣ ዮሩሳሌም ከተሚንሲ ዋቶአ ፈረሳዌኡዊ፣፥ መሴኤ ሲረ ሉሰሳኒ ኤኪኤ አቶተአ ሄዕሉኦ። ጀባኖ ፈዮሶ ዋእ መሳይም ዮሱስኔ ሄኡኮ።¹⁸ አኖኦ፤ መት ሺሃኮ መንቾ መን ሀለቀኔ እያ ዮሱስ ቤዮ ኤቡኮ። አጡውም ኤ መንቾ ምኔ አግሰአ ዮሱስ አሰጊኔ ድሰቲ፣ ሀሶእ።¹⁹ አሁካራም መን ሉዲክ ብከነ ዮሱስ ቤዮ ህንጫዕሌን ጎጎ ሲዶኦዮ። ኤ ብከነ ተተጽሰ ብድቃ በጣማኮ ምዕን ኢመኔ ፍተአ ግንድተአ መንቾመ ሀለቅኔም ኦድ ድሲሰአ መን ሰምቤኤኔ ዮሱስ አሰጊኔ ድሰቶኦ።²⁰ ዮሱሰም ኤ መንክ እመዕነቶ ሞእ «መንቾ! ክ ባጢል ሃፈማኮ» ይኮ።²¹ መሴኤ ሲረ ሉሰሳኒ፣ ፈረሳዌኡዊ «ኩክ ዋእኔ ናጮሰክ አዩቴ? መቴም ዋእንሰ በጋን ባጢሉ ሃፈን አይ ጠኖኮ?» ይተአ ጠዕምመ አመዶኦ።²² ዮሱስ እጡው ሰውቴ ሰአ «ከከ ክዕኑው ምደኖኔ መሀን ሰውተከመለ? ²³ (ከ ባጢል ሃፈማኮ) ይምኔ፣ (ክዕሳ መሬ) ይም ሾሌኦኮ? ²⁴ እሁካራም መንቾ ቤትሃ። ኡለኔ ባጢሉ ሃፈን መሳይ ዮሱስ ለቄሄ» ያ ሺሁከ መንቾን «ከ መንቾ! ኢምታ ክዕሳ ክ ሀለቀ አይታ ምኔ ኤሌኤ» ይኮ።²⁵ እጥም ኤ አመኔም አጡው አሰጊኔ ኢማ ክእ ኢንሲኡክ ሀሰቀ እያ ዋእ ገሰጡኩይ ምኔ ኤሌኡኮ።²⁶ መን ሁንድም ሉብከት በድምኔ፣ ማለልምኔ «ከበለ ማለልሲሶክ ሉው ሞዕኑም» ይተአ ዋእ ገሰጥቶኦ።

ማትዎስ የመሙክ ሴዌኤ ዮሱስ ዌሹክሰ
(ጥቶ. 9:9-13 ፣ ግር. 2:13-17)

²⁷ ኤ ለሰጊ ዮሱስ ኤ ቤዩንሰ ፍራ መራ ሴዌኤ፣ የከም ቀረጣንቾ ቀረጣ እኦ ቤዩኔ አቶራኮ ሞኡኮ። ዮሱስም
5:24 ዮሱስ «መንቾ ቤቱ» የኮከ አጥ ገንቲጫ።

እጤን «ኤሴ አምኔ» ይኮ።²⁸ እጥም ከእ ሁንደም ሉውም ኡራ ዮሱስ አምኮኮ።
²⁹ ሴዌኤ አጥ ምኔኔ ዮሱስን ሉብከት ማደ አሱኮ። ኤ ማደኔም ሉብከት ቀረጣኒ፣ መላ መኒ እጡውኔ መቅራም አቶተአ ሄዕሉኦ።³⁰ አድም ፈረሳዌኡዊ፣ ፈረሳዌኡዊንሰ መሴኤ ሲረ ሉሰሳኒ ዮሱስ ሉሳንነ፣ «ቀረጣንኔ፣ ገደንቶኦ ኪንጌ» መቅራ አተከሞኪ፣ አገከሞኪ መሀንቴ?» ይተአ ቁንቁንቶኦ።³¹ ዮሱስ እጡውን ደበራ «ቀራዕል መንቾ ሀሰሶኮክ ጀባንቴ በጋን ፈዩኦ መንነዮ። ³² አን ዋሩሞክ መጨር ኪኖ ዌሺነት እሆዕን ባጢሳኖ ባጢሲንሰ ደበራንቴ» ይኮ።

ሰመዕን ብከነ ዮሱስ ጠዕምቶእሰ
(ጥቶ. 9:14-17 ፣ ግር. 2:18-22)

³³ አጡውም ዮሱስን «የሃንሰ ሉሳኒ፣ ፈረሳዌኦ ሉሳኒ ሁንድ አመኔም ሰመንተሞ፤ ዋእ ኡንጥተሞ። አሁካራም ክ ሉሳን እተመላ፣ አገመላ» ይቶኦ።³⁴ ዮሱስ አጡውን ደበራ «አዳይቾ አጡውኔ መቅራ ሄኡኩይ ቦሎቶኦ መን ሰመኖ አመዲሰኪን ጠንተከሞንሄ? ³⁵ አዳይቾ እጡዊንሰ እንን አሰክኦ መሰከም አያም ዋርኮ። ኤ አያም እጡውም ሰመንተሞ» ይኮ።³⁶ አድም አጡውን መላ ኮብዕልሽኔም «ሃራች ኤዴቺንሰ ቃቶንተ ደራራ ቤዳክ ኤዴቸኔ ኤዳ ጸኮክ አይም ቤኤ። ኤእሰ እሱተዕንም ሃራች ኮረአም ደራራ ብእሶኮ በጋን እ ሃራች ቀቶንተ ኤቤር ኤዴቸኔ ታጽኖዮ። ።አድም ሃራች ምይዕን ድቃሰ ኤቤር ጨነ። እሶኮክ አይም ሴኤ። እሶኮክምዱ ሄኡለሰ ምይዕን ድቃሰ ጨን ጠቅሳ ዱንሞኮ፤ ጨኖምም አዋዶዮ።³⁸ ኤ ብከነ ሃራች ምይዕን ድቃሰ ሃራች ጨነኔ አሰም ሀሰሶኮ።³⁹ አይም (አቶሩክ ምይዕን ድቃሰ ደኖሞ)። ዮ ብከነ አቶሩክ ምይዕን ድቃሰ አጋ ከእ ሃራች ምይዕን ድቃሰ ሄሎኦኮክ ቤኤ» ይኮ።

5:30 «ገደንቶኦ ኪኖ» ዮ ሰገር ሙል መጣቱን «ባጢሳኖ የመገኘ» ኩ መን ሙለሰኔት እሆዕን ፈረሳዌኡውከ ሉሰኖ ኢንተምቤእ ብከነ ጠሌኦ ፈረሳዌኡው እጡው ገደም ሄዕሉኦ። ቀረጣኖም አይሁጥ ሙን ገደም ሄዕሉኦ። መሸከምም አርዕም ኡል አድልን ቀረጣም ሄዕሉኦ ብከነቴ።
5:37 አይሁጥ መን ምይዕን ድቃሰ ሉቤን ጃሉኦ ብከኔ ጨን አዋጥተሞ።
5:39 ምይዕን ድቃሰ ደኖሞ ሉብኦለሰ ሉብከት ሂንቾ አቶርክ አመኔ ደከቲይ መርኮ።

5:30
ሉቃ. 15:1-2

5:32
1 ጥፃ. 1:16

5:33
ሉቃ. 7:18
ሉቃ. 11:1
ጥፃ. 3:25-26

5:35
ሉቃ. 9:22
ሉቃ. 17:22

6:1
AJA 23:25

6:2
AJA 20:10
AJA 23:12
AJA 51:14

6:3
1 A. 21:1-5

6:4
6:5
6:6
6:7
6:8
6:9
6:10
6:11
6:12
6:13
6:14
6:15
6:16
6:17
6:18
6:19
6:20
6:21
6:22
6:23
6:24
6:25
6:26
6:27
6:28
6:29
6:30
6:31
6:32
6:33
6:34
6:35
6:36
6:37
6:38
6:39
6:40
6:41
6:42
6:43
6:44
6:45
6:46
6:47
6:48
6:49
6:50
6:51
6:52
6:53
6:54
6:55
6:56
6:57
6:58
6:59
6:60
6:61
6:62
6:63
6:64
6:65
6:66
6:67
6:68
6:69
6:70
6:71
6:72
6:73
6:74
6:75
6:76
6:77
6:78
6:79
6:80
6:81
6:82
6:83
6:84
6:85
6:86
6:87
6:88
6:89
6:90
6:91
6:92
6:93
6:94
6:95
6:96
6:97
6:98
6:99
6:100

ኡጢጦጥ አያዎም ብክነ መን ዩሱስ

ጠዕምቶአስ

(ግት. 12 + 1-8 ፤ ግር. 2 + 23-28)

6 ¹ዩሱስ ኡጢጦጥ አያዎኔ ሁርባጥ ዎርኔ ህጎንም እጥ ሉሳን ሀማምክ ቁጠእ እንግኔ ጨክተአ እተም ሄዕሉአ። ²ኤ ብክነ ፈረሳዊኡዊንስ መት መት ኬን ዩሱስ ሉሳንን «ኡጢጦጥ አያዎኔ እስምነ ሰባቤእ ሉወ መሀን እስተከመሰ?» ይተኣ ጠዕምቶአ። ³እሁካሬም ዩሱስ እጡውነ «ዳዊቲ፥ እጤኔ መቅሬ ሄዕሉእ መኒ ሰባቶእ እመኔ ዳዊት መሀ እሱደኤ እነበበኩእዮን?» ⁴እጥም ዋእ ምኔ አጋ ዋእነ ኡወመክ ዳቦእ እህም ጠሴእ ቁሱዊንስ በጋን ሙል መንነ ሙቤእ ሰር ሆሩከክ አኣ እቲኮ። እጤኔ መቅሬ ሄዕሉእ ኬንም ኡዉኮ» ያ ደበሩኮ። ⁵እድም ዩሱስ እጡውነ «መንች ቤት ኡጢጦጥ አያምንም እንች» ዩኮ።

አንግ ሺሃኮ መንች ብክነ

(ግት. 12 + 9-14 ፤ ግር. 3 + 1-6)

⁶እድም ዩሱስ ሙል ኡጢጦጥ አያዎኔ እይሁጥ መን ወጥጥ ምኔ አጋ ሉሰስም ሄኡኮ። ኤ ቤዮኔም መክ እንግ ሺሃኮ መት መንች ሄኡኮ። ⁷ሙቤእ ሰር ሉሰሳኒ፥ ፈረሳዊኡዊ ዩሱስ ከስስም መሽከእ ሀበም ሄዕሉእ ብክነ ኡጢጦጥ አያዎኔ ፈዩቦደኤ ሞዕሴነ ኤጌቶአ። ⁸እሁካሬም ዩሱስ እጡው ሰውቲ ለኣ ኤ እንግ ሺሁከ መንችነ «ዋታ ከ ቤዮኔ ኡሴ» ዩካሬ አ መንች ከኣ መሬ ኤ ቤዮኔ ኡሉኮ። ⁹ዩሱስም «አን ከዕትወ ጠዕም። ን ሰር ኡጢጦጥ አያዎኔ ኤርከ በጥመኒ፥ ጀር በጥመ ሆርኮ? ቲእም መን ፎሬ ገትስመኒ፥ ሽመ ሆርኮ?» ያ ጠዕሙኮ። ¹⁰ዩሱስም እጥ ኩሉሴተኔ ሄዕሉእ መን ሁንደም ሞኣ ከኣ እንግ ሺሁከ መንችነ «ከ እንገ ብድቃኤ» ዩኮ። መንችም አጥ እንገ ብድቃኡካሬ እጥ አንግ ደበዕላ ፈዩኡኮ። ¹¹እሁካሬም እጡው ሉበከተ ነደደኣ ዩሱስ መሀ እስተምደኣ እጡውንኣ እጡውም አዕሰንቶአ።

ዩሱስ ቶሞ ለም ሉሳና ዶዕሉክሳ

(ግት. 10 + 1-4 ፤ ግር. 3 + 13-19)

¹²አያሙዊንስ መት አያም ዩሱስ ዋእ ኡንጤነ ዱን ፍሩኮ። ኤኬኤም ሂም ሁንደመም ዋእ ኡንጡኩይ ገሩኮ።

¹³ኡል ሰዱከ እመኔኔ እጥ ሉሳና ዊሻ እጡዊንስም ቶሞ ሰም ሉሳና ዶዕሉኮ። እጡውም «እሴእማና» ያ ዊሹኮ። ¹⁴ዶዕሰንቶእ ኬንም ኢጥርሰ ያ ዊሹከ ሰምእነቲ፥ ሰምእን እባይ እንድራበቲ፥ ያቆባቲ፥ ዮሃንስቲ፥ ፍልጳባቲ፥ በርቶሉሞባቲ፥ ¹⁵ማትዎባቲ፥ ቶማስቲ፥ እልፍዮስ ቤት ያቆባቲ፥ ኡልነ ቶኣቻንች ሰምእነቲ፥ ¹⁶ያቆብ ቤት ይሁደቲ፥ ዩሱስ ሌህነ ሀግሳ ኡዉክ አስቆርቶእ ኡል ይሁደቲ።

ዩሱስ መነ ሉሰሉክሳ፥ ፈዩሰክሳ

(ግት. 4 + 23-25)

¹⁷እቤእማንኔ መቅሬም ዩሱስ ዱኒንስ ድሳ ሌቲእ ቤዮኔ ኡሉኮ። ኤኬኤም ሉበከት እጥ ሉሳኒ፥ እጤንስ ሉቤና፥ እጡውኔ ዮከ ጀቢንስ ፈዩዕሴና ይሁጥ ኡል ሁንዲንሲ፥ ዩሩሳሌም ከተሚንሲ በሃዕል ቶችኔ ዮከ ጢርሰ የከም ከተሚንሲ፥ ሊዶነ የከም ከተሚንሲ ዋቶእ ሉበከት መን ሄዕሉአ። ¹⁸ጀር አያንኔ ሀውተም ሄዕሉእ ኬንም ፈዩዕሉአ። ¹⁹እጤንስ መሳይ ፍራ ሁንደም ፈዩብም ሄኡክ ብክነ መን ሁንድም እጡ ነከቲነ ሀስም ሄዕሉአ።

ዋእ ማሳ ብክነ

(ግት. 5 + 1-12)

²⁰ዩሱስም እጥ ሉሳና ሞኡኩይ

«ከዕትው ቡጥ ኬን

ዋእ እድሰዕን ዎርኔ ዮንተኬእ ብክነ ማሳመው።

²¹ከበ ሰባተከም ኬን

ጎድተከም ብክነ ማሳመው።

አድም ውዕልተከም ኬን

እሰተከም ብክነ ማሳመው።

²²መንች ቤት¹⁰ ብክነ መን ከዕትወ በሰሃሬ፥ ያዮሃሬ፥ ገሚዕሉሃሬ፥ ከዕትወ ሱመም ጀርኔ እመዶሃሬ ከዕትወ ማሳመው። ²³ዋእ አድሰናኔ ሲደክም እርፎእ ሉበከት እሁከ ብክነ ኤ እመኔ ሊረሚኔ። ሊረንችኔም ጦጽ ጦጽ ይዕሌኔ። መሽከኦምም እጡው አናእም ዋእ በገረ ኩራፍ ኤሀድ እሰቶኦኮ።

¹⁰6:22 ዩሱስ «መንች ቤት» ዮከከ እጥ ገገነቲሚ

6:17-19
ግት. 5:1-2
ግር. 3:7-12

6:19
ግት. 9:21
ግር. 14:38
ግር. 31:10
ሉቃ. 5:17

6:22
ግት. 9:22
ግር. 15:2
1 & ጥ. 4:14

6:24-26
ሉቃ. 10:13-15
ሉቃ. 11:38-52
ሉቃ. 17:1
ሉቃ. 21:23
ሉቃ. 22:12

6:24
ጥቲ. 6:2
ሉቃ. 16:25
ያዲ. 5:1-5

6:27-30
ሉቃ. 12:17
1 ቆሮ. 6:7

6:35
ጥቲ. 5:9

24 እሁካረም ክዕነው ጎዳን ኪን

ደናም ሄች ሄዕስኮእ ብክነ ክዕነውን እዩ!

25 ክዕነው ክበ ጎድተኮእ ኪን

ስባተክም ብክነ እዩ!

ክዕነው ለስተክም ኪን

ክቼዕስክም ብክና፥ ውዕልተክም ብክና እዩ!

26 መን ሁንድም ክዕነው ገለጦ እመኔ ክዕነውን እዩ! እጡው እናእም (ኒሴ ዋእ ሰገረ ኩራና) ይተም ቆጶናና ኤህድ እስቶእኮ» ዩኮ።

መሶእ ኢትም ብክነ

(ጥቲ. 5 : 38-48 ፤ 7 : 12)

27 እድም ዩሱስ «እሁካረም እን ክዕነውን መጭስክም ኪን ኩሮም! ክዕነው መሶእ ኢትሄ። ክዕነው ሰበም ኪንም ኤሮመ እሴሄ። 28 ክዕነው ዱንተም ኪናም ማሴዕሴሄ። ክዕነው ህዎዱክ ኪንም ዋእ ኡንጤሄ። 29 ኪክ መት ጠበኖ እጵሱካን ለዕም ጠበኖም ኡዌ። ክ ኃቢኤ መሴን ሀሰሃን ክ ቀምቢሰም ሆትቴ። 30 ኪሴ ኡንጡካን ሁንድም ኡዌ። ኪኒንስ መሱክ ሉው ደበራ ኡዎን ጠዕምትቴ። 31 መን ክዕነውን እሴን ሀሰክም ሉው ክዕነውም መን እሴሄ።

32 ክዕነው ኢትተም ኪን ጠሴኤ ኢትተኮእረ መህ እዋዶኮ? ኤህድ እሁካረምን ባጢላሙውም እጡው ኢትተም ኪና ኢትተም። 33 ክዕነውን ደናም እሱክ ኪን ደናም እስተኮእሴን ክዕነውን መህ እዋዶኮ? ኤከእ ባጢላሙውም እስተም። 34 ልቃዮ ደበተእ ኡውተም ይተክእ ሰውተክም ኪን ልቃደሰኮእሴን መህ እዋዶኮ? ደበተእ እዕሴን ባጢላሙውም ልቃደሰም። 35 ክዕነው እሁካረም ክዕነው መሶእ ኢትሄ። መሶእም ኤሮመ እሴሄ። ደበራ ኡዎኮ ይተክእ ኤጌተክምቢእሰም ልቃደሴሄ። ኤእስምዱ እስተኮእሰስ ክዕነውን ኡውጥክ እርፎኦ ሉበክት እሆኮ። እድም ሁንዲንስ ሉብ ዋእም እስ እክክም። መሽከእምም ዋእ ገስተምቢእ ኪንና፥ ገገ ኢታሉውና ቢጃለ። 36 ኢመኔኔ ዮክ ክዕነው እን ሃፍህን እሁክስም ክዕነውም ሃፍተክም ኪን እኬሄ» ዩኮ።

ሙል መነኔ ፈረድም ሀሰሶቤአን እሁክስ

(ጥቲ. 7 : 1-5)

37 እድም ዩሱስ «እይ መንችኔም ፈረደኩት፤ ዋእም ክዕነውኔ ፈረደዮ። እይ መንችም (ጀረ እሳኮህኔ) ይተክእ ህግስክኦ ኡውተኩት፤ ዋእም ክዕነው ጀርን ህግሳ ኡዎዮ። ኡራጥ ይዕሴሄ፤ ክዕነውንም ኡራጥኮ። 38 ኡዌሄ፤ ክዕነውንም ኡውጥኮ። ክዕነው ኪንተክኦ ኡውተክኦ ኪናንችኔ ደበተክኦ እዕልተክም ብክነ ክዕነውም ኡዌሄ። ክዕነውንም ኤር ኪናንችኔ ጥሻእክኦ ጢበክኦ ኪክክኦ ኪናንቺንሰ ህጋኮክክ ቃጵስክም» ዩኮ።

39 እድም ዩሱስ መት ኩብዕልሽ ኩሩኩይ «ቆቅ ቆቅ እዎንሴን ጠናሆንሄ? እዎንሱሰስ ለምም ባሴኔ ኡብጥዮንሄ? 40 ሉሶክክ እጥ ሉሰሳንቺንሰ ሉቆዮ። እሁካረም እይም ጉሳ ሉሳ ሰሰኔ እጥ ሉሰሳንችሰም እሆኮ። 41 ክ እሴኔ ዮክ ጉዴረ ለቆዕንም ክየባይ እሴኔ ዮክ ህጥች ሞዕሉቶክ መህነቴ? 42 ቲእም ክ እሴኔ ዮክ ጉዴረም ሲዶዕን ክየባይን (እየባዮ፤ ሁናእ ክ እሴኔ ዮክ ህጥች ፍሶጥ) ይቲነ ህንክድ ጠንቶቶ? እት ለብሳንች፤ ጋስታ ክ እሴኔ ዮክ ጉዴረ ፍሴ። ኤ ሰሰኔ ክየባይ እሴኔ ዮክ ህጥች ፍሰቲነ ቆስታ ሞዕሉቶ» ዮ ኩሩኮ።

ህቅች ምሾክ ምሽኔ ለአሞኮ

(ጥቲ. 7 : 16-20 ፤ ግር. 12 : 33-35)

43 እድም ዩሱስ «ደናም ህቅች ጀር ምሽ ምሾዮ። ጀር ህቅችም ደናም ምሽ ምሾዮ። 44 ህቅ ሁንድም ምሾክ ምሽኔ ለአሞኮ። ኡቲንስ እይእ ምሽ ፈረከጥዮ። ሴንኢንስ ዎደዕን ምሽ ፈረከጥዮ። 45 ኤር መንች እጥ ዎደናኔ ውጣኦክ ኤር ሉዊንስ ኤርከም ፍሶኮ። ጀር መንችም እጥ ዎደናኔ ውጣኦክ ጀር ሉዊንስም ጀረም ፍሶኮ። መሽከእምም ሉም ዎጮክክ ዎደናኔ ዎዕማ ገቱክ ሉው» ዩኮ።

ምኔ በጠም ለም መንች ብክነ

(ጥቲ. 7 : 24-27)

46 እድም ዩሱስ «እን ክዕነው እሴሄ ዩም ሉውእ እስተክም፤ ኤሴ (ሞሰን! ሞሰን!) ይተክጥክ መህነቴ? 47 እ ቢዮ ዋራ እን ዩም ሉው መጭሳ በጦኔ ሆሰሶክክ ሁንድም መህ ኩብዕሉደእ እን ክዕነውን ኩሮም፤ 48 እ መንች እጥ ምኔ በጤን ሾሆኦ ጥልሳ ህና ጎርተነ ክነኔ

6:37-38
ግር. 41:24
ሉቃ. 20:35
ሉቃ. 21:1

6:39
ጥቲ. 15:14

6:40
ጥቲ. 10:24-25
የጥ. 13:16
የጥ. 15:20

6:43-45
ያዲ. 3:11-12

6:45
ግር. 7:20

6:46
ጥቲ. 7:21

6:47-49
ያዲ. 11:22-25

7:1-10
የጊ. 41:46-53
7:5
ሌ. 10:2
7:11-17
1 ለድ. 17:17-24
2 ለድ. 41:32-37
ግር. 8:21-24
ግር. 5:35-43
የጊ. 11:1-44

ከሌላው መንገድ ከብሰሉህ፤ ድርሰ ድርሳ ኢ ምኒ ገፈኡት። አሁካሬም ደናምሰ በጠመኩ ብክነ ሄኪሴነ ጠኑኩ። ⁴⁰አሁካሬም አን ይም ሉወ መጡሳ ከአ በጤ ሆሰሰቤኤክ ሾሆኑ መሮዕንም ምኒ በጠኩ መንገድ ለባኩ። አ ምን ድርሰ ገፈኣሃሬ ኢ አመንችም አብኩ። ኢ ምዕኔክ ኢብምም ጀርሰ» ዩኩ።

ጥብ ሀለቅች አመዕነጥ ብክነ
(ግተ. 8+5-13)

7 ¹ዮሱስ ዎጪም ሄኡክ ዎሽ ሁንደም መንነ ዎጪ ጉላ ለሰፊ ቅፍርከሆመ የከም ከተመ አጉኩ። ²መት አሮጫክች ጥብ ሀለቅችን ለብከተ ኢቶክ አግሽ ሄኡኩ። አ አግሽም ጥሳ ሌሄነ አሃ ሄኡኩ። ³አ ጥብ ሀለቅች ዮሱስ ብክነ መጡሰክ አመኔ፤ እጥ አግሸ ዋራ ፈዮሰአሰነ አይሁጥ ሉመነ ዮሱስ ቤዮ አሴኡኩ። ⁴⁻⁵እጡውም ዮሱስ ቤዮ ዋተአ ከዕለአ «ን ምናደበ ኢቶክክ ኒነም ውጥጥ ምኒ በጥሳክ ጥብ ሀለቅችክ አግሽ ጥሱክ ብክነ ከበ አት አጦ ፈዴሰም ሀሰሰኩ» ይተአ ቆጥሰአ ኡንጥቶአ።

⁶ኢ ለሰፊ ዮሱስ እጡውኔ መቅሬም መሩኩ። መራ ጥብ ሀለቅች ምኒ፤ ሀንጪክ አመኔ፤ ጥብ ሀለቅች ዮሱስ ቤዮ መነ አሴአ «ዋለነ፤ አት አ ምኒ አፈነ አን ለቦምቤአን አሁም ብክነ ዋቲነ ሀውትቴ። ፖአንም ከ ቤዮ ዋራነ ለቦመን አሃ እ ገገ ጥንሞ። ኢ ብክነ ከ ሱምኔ መት ሉወ ዎጪ፤ እ አግሽ ፈዴኡኩ። ⁸አን እ ገግም ሙል ኬንነ አጃጀሞመን አሁሙይ አድም ኢኒንስ ዎሮን አን እጃጀም ዎታደሉው ዮአ። እጡዊንስም መቶ (መሪ) ዮማሪ መሮኩ። አድም ሙሳንነም (ዋራ) ዮማሪ ዋሮኩ። እ በጣንችም (ከክ አሴ) ዮማሪ አጥም እሶኩ» ዩኩ። ⁹ዮሱስ ኤክ መጡሰክ አመኔ፤ ኢ ጥብ ሀለቅችኔ ማለላ አጦ አዎኑክ ምናደሩ ኮሉኔ ደበዕሳ «አን ከዕኑውነ ኩሮሞ፤ ከዶዕኔአ ቆጣል አመዕነት ዮክ መንገድ አሰረኤዕል ምናደበኔም ሲዱሞዮ» ዩኩ። ¹⁰አ አሴአንቶአ ኬንም ምኒ ደበዕልተአ ዋቶአ አመኔ፤ አግሽ ፈዴኡክ ሞዕሉአ።

አሮአ ሌሃኮ ሚንትቶክ ቤቶ ዮሱስ
ሌሂንስ ክእሱክስ

¹¹ሆፍ አመኔንስ¹¹ ለሰፊ ነያነ የከም ከተመ ዮሱስ መሩኩ። እጤኔ መቅሬም ሉሳኒ፤ ሉበክት ምናደበ

መቶአ። ¹²ዮሱስ ኢ ከተዕጂክ ጎጪ አፈነ¹² እሃኮሃኖኔ አናኢ፤ ሌሽ እይቶአ መን ከተሚንስ ፍቶአ። አ ሌሁክ መንችም አመነ ሚጠክችም ሄኡኩ። አሴም አሮአ ሌሃኮ ሚንትቶች ሄዕሉአ። ኢ ከተዕጂክ ሉበክት ምናደብ አሴኔ መቅሬ ሄኡኩ። ¹³ሞለን ኢ ሚንትቶ ሞኡክ አመኔ፤ አሴነ ቅሽጣ «ውዕልትቴ» ዩኩ። ¹⁴ኢ ለሰፊ መራ ሀለቀ ንኩካሬ ሌሽ እይቶአ መን ኡልቶአ። ዮሱስም «ካ ዎረድቶ፤ አን ኬሴ ኢምሄ ዮሙለ፤ ኢምሄ!» ዩኩ። ¹⁵ሌሁክ መንችም አፋራ ዎሞመ አመዱኩ። ዮሱስ ኢ መንች አመነ ደበራ አጤኩ። ¹⁶እጡው ሁንድም ባዕሉአ። እጡውም «ን ለምቤኤኔ ዋአ ሰገረ ኩራንችክ መላያም ከአኩ። ዋአ እጥ ምናደበ ገትሴነ ዋራኩ» ይቱኡይ ዋአ ገሰጥቶአ። ¹⁷እጥ ሰድም ይሁጥ ኡል ሁንደኒ፤ ኩሉሌተኔ ዮክ ኡል ሁንደኒ መጡሰሙኩ።

ዮሱስ ቤዮ ጠመቃንች ዮሃንስ አሴኡክ
መን ብክነ
(ግተ. 11+2-19)

¹⁸ዮሃንስ ሉሳን ኢ ዎሽ ሁንደም ዮሃንስኒ ኩቶአ። ¹⁹ዮሃንስም እጥ ሉሳኒንስ ለሞ ዌሻ «ዋሮኮ የኮአ ከርሱቶስ አቲቲኒ ቲአም ሙሌክ ኤፊሉ?» ያ ሞለን ቤዮ እሴኡኩ። ²⁰አ አሴአንቶአ መንም ዮሱስ ቤዮ ዋተአ «ጠመቃንች ዮሃንስ (ዋሮኮ የኮአክ አቲቲኒ ቲአም ሙሌክ ኤፊሉ?) ያ እሴአኩ» ይቶአ። ²¹ዮሱስ ኢ አመንችም መነ ጥሲንሲ፤ ጀቢንሲ ፈዴሱኩ። ጀር አያኑውም ፍሱኩ። ሉበክት ቆቁው ፎቃኡኩ። ²²እጥም አሴአንቶአ ኬንነ «መተከአ ዮሃንስነ ሞዕለኮአ ሉዋ፤ መጡሰኮአ ሉዋ አሀም (ቆቁው ሞዕሰሙለ። ሺሁውም ታኪዕለሙለ። አዶመችኔ ፍሮክ በድሶክ ጀቢንስም መን ፈዴኡ ሙጪሮለ። ገጪው መጡሰሙለ። ሌቶአ ኬን ሌሂንስ ከዕለሙለ። ቡጥ ኬን ምሽራች ሰገር ኩረሞለ። ²³ኤሴኔ መላሞቤኤክ ማሴአማኮህኔ ያኩ» ይተከአ ኩሌሄ። ያ ደበሩኩ።

²⁴አ አሴአንቶአ መን ኤሌዕለአ ለሰፊ ዮሃንስ ብክነ ዮሱስ ምናደብነ ከአስ ያ ኩሮመ አመዱኩ። «ኡዱመአ መተኮአክ መሀ ሞዕለኬነቲ? ሀረች ሄኪሶክ ሸሸ ሞዕለኬነቲን?» ²⁵ኤሃረአ መሀ ሞዕለኬነ ፍቶኮአ? ደናም

¹¹7:11 መት መት ትረተጫ «ለዕም በላ» የመጣ ሚጣጥኩ
¹²7:12 ኢ ሉላኔ ዮክ ከተመው ሁንድም ክን፤ ድጉልሰ ተሸኮህን እሃ ዱት ጎጪው የሆነ ሂሉኩ።

7:16
ግተ. 21:11
ሉቃ. 7:39
ሉቃ. 24:18
የጊ. 8:14
7:21
ግተ. 4:23
ግር. 3:10
7:22
ሌ. 29:18-19
ሌ. 35:5-8
ሌ. 8:11
ሉቃ. 4:18-19

7:27
ጥላ. 31:1
ጥር. 11:2

7:29-30
ጥላ. 21:32
ሉቃ. 3:12

7:33
ሉቃ. 1:15

7:34
ሉቃ. 5:29
ሉቃ. 7:38-50
ሉቃ. 15:1-2

7:36-50
ጥላ. 28:18-13
ጥር. 14:3-9
ዮሐ. 12:1-8

7:38
ሉቃ. 11:37
ሉቃ. 14:1

7:39
ጥላ. 21:11
ሉቃ. 7:16
ሉቃ. 24:19
ዮሐ. 6:14

ኤዴቸ ኤዴሉክ መንቸ ሞዕለኪነቲን፤ አኖላ፤ ዌሬግ ኤዴቸ ኤዴዕለላ ሄለንቱዶ ሄዕለም ኪን አድሎው ምኒኔ ዮሐ። ²⁶ኤሃረእ፤ መሀ ሞዕለኪነ መተኮለ? ዋላ ሰገረ ኩራንቸን፤ ኤየ፤ እን ክዕነውነ ኩሮም፤ ዋላ ሰገረ ኩራንቸንም ሉጳኮክ ሞዕለኪነቲ። ²⁷ኪስም መጣፈኔ (አኖላ፤ ኪነ ጎጎ ጉድሶክ እ እሴአማንቸ ክ እለጊኔ አሴአም) የመግ ጣፈመኮክ ዮሃንስ ብክነቲ። ²⁸እን ክዕነውነ ኩሮም፤ ቀረመክ መነኔ ዮሃንሲንስ ሉጳኮክ መትም ቤኤ። አሁካሬም ሁንዲንስም ሆፈለኮክ ዋላ አድለዕን ዎርኔ እጤንስ ሉጳኮ» ዩኮ።

²⁹ዮሃንስ ጠመቀን ሄኡክ ጠመቀንቸኔ ጠመቀንተላ ሄዕሉእ ብክነ ኤክ መጨረሳ መን ሁንድም ቀረጣንም ገቶዕን ዋላ በጥ ሀንቆለን እሁክስ ቆሰቶላ። ³⁰አሁካሬም ፈረሳዌኡዊ፤ ለረ ለቀም ኪነ ዮሃንስ ጠመቆክ ጠመቀንቸኔ ጠመቀንቶእቤእ ብክነ ዋላ ሰጢክ ሰውቲ ሰቦላ።

³¹አድም ዮሱስ «ክ ዶሌኔ ዮክ መነ መሀኔ ኮብዕልሰ? እጡው ሀንክዶዕኔእ መነ? ³²እጡው ኮብዕልተሞክ ሚረኔ አፋተእ እጡውነእ እጡውም (ድቤኤ አጵንሱሞ፤ ከደከኦዮ። ሶሉሞ፤ ውዕልተኮኦዮ) የቀንተላ ዌጪንተም አሶ ኮብዕልተሞ። ³³ጠመቃንቸ ዮሃንስ ስመኮኮዮ፤ ዎደዕን ድቃስ አጎዕኔ ዋሩካሬ (ሀቡስ እመዳኮሀኔ) ይተኮእ። ³⁴መንቸ ቤት አቱኮዮ፤ አጉኮዮ ዋሩካሬ (ሞዕሌሄ፤ ኩክ እታቲ፤ አጋቲ ሆንቤእ ጎሳንቸ፤ ቀረጣንና፤ ገደንቶእ ኪንንም፤ ቤሽቸ) ይተኮእ። ³⁵አሁካሬም ዋኦክ ቆሮም ሀንቆለስ ለአሞኮክ ቆሎው ቤዮኔቲ» ዩኮ።

ዮሱስኔ መት ሚንትቸ ሽቶኦ ለቦእስ

³⁶ፈረሳዌኡዊንስ መት መንቸ ዮሱስ እጤኔ መቅሬ ሁርባተ እቶእስነ ዌሹካሬ ዮሱስም ኤ ፈረሳዌክቸ ምኔ አጋ ማደ እቲነ አፋሩኮ። ³⁷አኖላ፤ ኤ ከተመኔ ጀረ በጡኡይ ሄዕለም መት ሚንትቸ ዮሱስ ፈረሳዌክቸ ምኔኔ ሁርባተ አቲነ አፋሩክስ መጨረሳ አልበስተሮስ፤ የክም ክኒንስ በጠማኮ ብልቃጤኔ ዎዕማኮ ሽቶኦ ኤቦኦ። ³⁸እሴም እፈሬዕን ኮልኔ ዋተእ ውዕልቱዶ እንዲድኔ እጥ ሉኮ አሽሰመ እመዶኦ። ኤ እንዲደም እስ ሆሮዕል ሰራትኔ ሺንሽተኦ ሉኮ ሱንቅቶኦ። እጥ ሉኮኔም ሽቶኦ ለቦኦ። ³⁹ሁርባተ እትሴነ ዮሱስ መሱክ ፈረሳዌክቸ ኤ እመኔ ኤክ ሞኦ እጥ ዎደኖኔ «ቱ እጦ ነክተም ሚንትቸ

ባጢሳንቸት አኮእ ብክነ ኩ መንቸ ዋላ ሰገረ ኩራንቸ አሁተዕን እሴ እዩትደኤ፤ ሀንክዶዕኔእ ሚንትቸትደኤ እኮእስ ለአም ሄኡኮ» ዮ ሰጢኮ። ⁴⁰ዮሱስም እጤነ ደበራ «ሰምእነ፤ እን ኪነ ኩሮም ሉው ዮኮ» ዩኮ። ስምእንም ደበራ «ሉስሳንቸ መሩው» ዩኮ። ⁴¹አድም ዮሱስ «መት መንቸንስ ልቃዩ አዕሉኦ ለም መንቸ ሄዕሉኦ። እጡውም አዕሉኦክ መቲ እንት ጥብ ብረ፤ ለዕሚክም እንተይ ብረ ሄኡኮ። ⁴²ኦ ልቃዩ አዕሉኦ ለሚም መንቸም ምቅመ ሆንኦሬ ልቃዩሱክ መንቸ ስምከም ኡሩኮ። ኤ ለሰጊ ኤ ለሚም መንቸንስም ሉንሳ ኢቶኮክ ሀንክኔ?» ዩኮ። ⁴³ስምእንም «ኢነ ሰቦእስነ ሉንሳ ኢቶኮክ ሉበክት በደንቸ ኡረመክኔ» ዮ ደበሩኮ። ዮሱስም እጤነ «ሀንቀ ፈረዳቶ» ዮ ደበሩኮ።

⁴⁴ዮሱስም ኤ ሚንትቸ ኮሉኔ እሴ ደበራ ስምእንን «ኣት ክ ሚንትቸ ሞዕሉለን፤? እን ክ ምኔ አጉማሬ ኣት እ ሉክነ ዎኦ ኡውቶዮ። እስ አሁካሬም እንዲድኔ እ ሉኮ አሽሰኦ እስ ሆሮዕል ሰራትኔ ሺንሽቶኦ። ⁴⁵ኣት ኤሴ ሱንቅቶዮ። አሁካሬም እስ ክ ምኔ አጉማኒንስ ክእስኦ እ ሉኮ ሱንቅመ ኡቶኦዮ። ⁴⁶ኣት እ ሆሮሬኔ በይተ ስብቶዮ። አሁካሬም እሴ እ ሉኮኔ ሽቶኦ ለቦኦኮ። ⁴⁷ኤ ብክነ እን ኪነ ኩሮም፤ እስ ኤሴ ሉበክተ ኢትቶኦክ እሴክ ሉበክት ባጢል ኡረመክ ብክነቲ። አሁካሬም ሆፍ ባጢል ኡረመክክ ሆፍከም ኢቶኮ» ዩኮ። ⁴⁸ዮሱስም ኤ ሚንትቸነ «ክ ባጢል ኡረማኮ» ዩኮ። ⁴⁹ኤ ብክነ እጤኔ መቅሬ ሁርባተ እቲነ አፋቶኦ ኪን «ኩ (ክ ባጢል ኡረማኮ) ዮኮክ አዩቲ?» ይተኦ እጡው ዎደኖኔ ሰውቶኦ። ⁵⁰አሁካሬም ዮሱስ ኤ ሚንትቸነ ደበራ «ክ እመዕነት ኪሴ ገትሳኮ። ጡምኔ መሬ» ዩኮ።

ዮሱስ አዎንቶኦ ሚንት ብክነ

8 ¹ዮሱስ ሆፍ ቀጥ እመኒንስ ለሰጊ ዋኦ አድለዕን ብክነ ምሽራቸ ሰገረ ኩተመውኔ፤ ገቱወኔ እለሳቱኮይ መረም ሄኡኮ። ቶሚ ለሚም ሉሳንም እጤኔ መቅሬ ሄዕሉኦ። ²አድም ጀር አያኮዊንሲ፤ ሙል ጀቢንሲ ፈዩዕሉኦ ሚንቲንስ ለመር ጀር አያኮው ፍራ ፈዩዕሉኦ መግደለ የክም ከተዕም ማራሚ፤ ³ሄሮድስ ምኔ ገሳንቸ

7:42
ጥላ. 18:25

7:43
ሉቃ. 10:28

7:48
ጥላ. 9:2
ጥር. 21:5
ሉቃ. 5:20

7:50
ጥላ. 9:22
ጥር. 51:34
ሉቃ. 8:48

8:1-3
ጥላ. 27:155-56
ጥር. 15:40-41
ሉቃ. 41:5
ሉቃ. 23:49

8:8
ጥተ. 11:16

8:9-10
እለ. 8:9-10
ኤር. 51:21
ሣጼ. 12:2

8:11
1 ተሰ. 21:13
1 ዲጥ. 1:23

ሄዱክ ኩበእ ሚንትቸ የነሐ፥ ሶሲና፥ ሉብከት ሙል ሚንቲ እጡው ዲነትኔ ዩሱስነ፤፡፡ ሀረዕምተም ሄዕሉ።

ሰፊኤ ውጦክ መንች ኮብዕልሽ
(ጥተ. 13:1-9፤ ግር. 4:1-9)

“ሉብከት ምናደብ እነን እነን ከተሙዊንስ ዋተሐ ውጥቶኦሪ ኮብዕልሽኔ ዩሱስ “መት አያም መት መንች ሰፊኤ ውጦክ ፍሩኮ። ውጡኩይም ሰፊኤ መት መት ጎንኔ ኡቡካሪ ሉክኔ ሀንጭአኮኦ። ኤከም ጨእ እታ ኡሩኮ። “አድም መት ቀጥ ሰፊኤ ሉብከት ቡች ቢእ ከናም ኡሰኔ ኡቡኮ። ሙታ ለሰጌ አሽ ቢእ ብክነ ጎጋ ጠኡኮ። ገእድም መት ቀጥ ኡት ለምቤኤኔ ኡቡኮ። አ ኡት እጤኔ መቅራም ልኦ ጠገራ ኡሩኮ። “አድም መት ቀጥ ሀርሽ ኡሰኔ ኡባ ሙታ ጥብ ኮዕል ጥቢ ምሹኮ። ዩኮ። ዩሱስ ኤከ ያ ክኦ «ቆሳ መጨረስ መጭ ዮኮክ መጨረስ» ያ ሰገረ ኢማኦ ያጩ።

ኮብዕልሽኔ ዩሱስ መህነ ያጩደእ
(ጥተ. 13:10-17፤ ግር. 4:10-12)

“እጥ ሉሳን አ ኮብዕልሽ መይምደእ እሁክስ ጠዕምቶኦሪ ¹⁰ዩሱስ ደበራ «ዋእ አድሰዕን ብክነ መኒንስ ደጃኮከ ለቀከምስነ ክዕኑውነ ለች ኡውማኮ፤ እሁካሪም ሙል ኪንን ሞዕሉኡይም ህንዲ ይተምቤእስነ መጨረሱይም ቆስተምቤእስነ ኮብዕልሽኔቴ» ዩኮ።

ሰፊኤ ውጦክ መንች ኮብዕልሽ
ዩሱስ ሚክሱክስ
(ጥተ. 13:18-23፤ ግር. 4:13-20)

“አድም ዩሱስ «ኮብዕልሽክ ትረት ከኔ፤ ሰፊኤም ዋእ ሰገረ። ¹²ጎቅ እንቄኔ ኡቡክ ሰፊኤ ሞእሶኮክ ዋእ ሰገረ መጨረሰኦ ኪና። መጨረሰኦ ለሰጌ ሽጣንች ዋራ እጡው አመዕንተሉ ገተምቤእስ ሰገርመ ያደኒንስ ሌሌጣ ኡርኮ። ¹³ክነኔ ኡቡክ ሰፊኤ ሞእሶኮክ ዋእ ሰገረ መጨረሰም አመኔ ሊረንችኔ አዕለም ኪና። እሁካሪም እጡው ጠጅ ቤእ ኪና። አ ኪን እመዕንቶኦክ አመናምነቴ በጋን ኪንንች እርክ እመኔ ኡብሞ። ¹⁴ኡት ለምቤኤኔ ኡቡክ ሰፊኤ ሞእሶኮክ ዋእ ሰገረ መጨረሰም ኪና። እሁካሪም መጨረሰኦ ሄዕሉኡይም ከ ኡል

¹³ 8:3 «ዩሱስ» ዮ ሰገረ መት መት መጣፋውኔ «እጡውነ» የመማኮ።

ሄች ሰውቲ፥ ጎዲ፥ ሄሊ እጡው ጠገሩካሪ እጡውክ ምሽ ዋጋ ብኡኮ። ¹⁵ሀርሽ ኡሰኔ ኡቡክ ሰፊኤ ሞእሶኮክ መጨረሰኦ ዋእ ሰገረ አመዕንማኮ ኤር ያደና፤ ቆጥሶኦ እመጥምኔ እየቅተኦ ምሽ ምሽም ኪና» ዩኮ።

ሰንፍ ያርኔ ድሰኮእ ሸህ ብክነ
(ግር. 4:21-25)

¹⁶አድም ዩሱስ «እይም ሚክ ሚክሳ ክኦ አጎ መን ሚክ ሞእእስነ ቆፍት ቢዩኔ ድሶኮ በጋን ሚክ ሀኔኔ ሰንፍ እፈሶዮ፤ ቴእም አረእ ያርኔ ድሶዮ። ¹⁷ኤ ብክነ ሚክዕን ደጳ ቴእም ለእሞዕን ማጠማ ገቶክ ሱች መዕሉችም ቤኤ። ¹⁸ከበዴም ክዕኑው ህንክድ መጨረስምደኤ ለእቄኤ። መሸከእምም ዮሃንነ ኤደማ ኡውሞኮ፤ ቤኦኒንስ (ኢነ ዮኮ) ያ ሰዎክ ቀጥችም መስከሞ» ዩኮ።

ዩሱስ እም ብክና፥ እጥ እባዩው ብክና
(ጥተ. 12:46-50፤ ግር. 3:31-35)

¹⁹ዩሱስ አማ፥ አባዩዊ ዩሱስ ቢዮ ዋረመኮ። እሁካሪም መን ሱጵክ ብክነ እጥ ቢዮ እፈኒ ጠንቶኦዮ። ²⁰ኤ ብክነ «ከዩማ፥ ከየባዩዊ ኪንኔ ኤደንቲነ ሀሰኦ ኡዕሰመኔ ኡልቶኦኮ» የከእ ዩሱስነ ኩረኮኦ። ²¹እሁካሪም ዩሱስ እጡውነ ደበራ «እዩማ፥ እየባዩዊ ዋእ ሰገረ መጨረሰኦ ኤጌተም ኪና» ዩኮ።

ሀምቡዕለመ ዩሱስ ኡልሱክስ
(ጥተ. 8:23-27፤ ግር. 4:35-41)

²²መት አያም ዩሱስ እጥ ሉሳንኔ መቅራም ያንግረኔ አጋ «ክዕሌሄ፤ ከ ደምበዕል ኤቅዶኔ ፍሉን» ዩኮ። ኤ ብክነ እጡውም መቲነ ክዕሉ። ²³ያንግረኔ አገኦ መቶነም ዩሱስ ድረሩኮ። ኤ ደምበላኔም መላያም ሀምቡዕለም ክኦ ያንግረኔ ያእ ያዕሚን እሁክ ብክነ ኡዕነንተም ሄዕሉ። ²⁴እጡውም ዩሱስ ቢዮ መተኦ ድረረንስ በቃዕሰኦ «ቀርች! ቀርች! ኔሌ ቢድኑም!» ይቶኦ። ዩሱስም በቃ ሀምቡዕለማ፥ ያእ ሞራ እጃጁኮ። አ ሀምቡዕለማ፥ ያእ ሞራ ኡሱካሪ ሱጳኮ ጨውም እሁኮ። ²⁵እጥም እጡውነ «ክዕኑውክ አመዕንት ሆኖቴ?» ዩኮ። እጡውነኦ እጡውም «ሆራም ሀምቡዕለማ፥ ያእ ሞራ እጃጁካሪ እጡውም እጃጁንተመሰክ ኩከ አዩቴ?» ይተኦ በድቶኦ፤ ማለልቶኦ።

8:16
ጥተ. 5:15
ግር. 4:21
ኡቃ. 11:33

8:17
ጥተ. 10:26-27
ኡቃ. 12:2-3
ኤሊ. 6:13

8:18
ጥተ. 13:12
ጥተ. 25:20
ግር. 4:24-25
ኡቃ. 19:26

8:21
ኡቃ. 11:28
ዮሳ. 15:14

8:22-25
ግር. 6:47-52
ዮሳ. 6:16-21

8:28
ጊ. 1:24
የጊ. 2:14

ሀቡስ እመዳክ መንቾ ዩሱስ ፈዩሱክስ
(ግት. 8 + 28-34 ፤ ግር. 5 + 1-20)

26 ኤ ለስጌ አጠው ገሊፅል ኤቅዶኔ ዮክ ጌራሴነ የክም
ኡላ አርድ። 27 ደምበሊንስ ዩሱስ ፍሩክስም ሀቡስ እመዳክ
መት መንቾ ኤ ክተሚንስ ፍራ ዩሱስኔ ኤደመኩ። አ
መንቾም ሉበክት አመኒንስ ክእላ ኤደቾ ኤደአዕን
ዋሙው ዎርኔ ሄአም ሄኡክ በጋን ምኔኔ ሄአም ሄኡክዮ።
28 እጥም ዩሱስ ሞኡክ እመኔኔ ዩሱስ እለጌኔ ኡባ ዮክ
ቀጥ ሰገር ሁንድኔም «ሁንዲንስ ሉብ ዋእ ቤት ዩሱስ!
አ ዎሽኔ ኪሴ መሀ አግሱቴ? ኤሴ በርቼኤ አስቶቤአስነ
አን ኪሴ ኡንጦጦ!» ያ ላሩኩ። 29 ኤሀድ ዮክ መሽክእም
አ ጀር አያን ኤ መንቼንስ ፍርድሰነ ዩሱስ አጃጃክ
ብክነቴ። ኤ መንቾ አ ጀር አያን አመዱካኒንስ ሉበክት
አመን አሃ ሄኡ ብክነ ሰንሰላቱው፤ ጉመኡውኔ ክረክአ
ኤጌራን ኤጌሪም ሄኡኩ። አሁካሬም ኤ ክረክአ ሰንሰላቱው
መረንሳ፤ ጉመኡውም ኢቀንሳ ሀቡስ ኤ መንቾ አጋ
ኡዱመአ መስም ሄኡኩ። 30 ዩሱስም እጦ «ክ ሱም
አዩቴ?» ያ ጠዕመኩ። እጥም ዱት ሀቡስ እመዳ ሄኡክ
ብክነ «እ ሱም ጎንቶቴ» ያ ደበሩኩ። 31 አ ሀቡስም «ኔሴ
ቲንግ ቤእ ባሴኔ አግሰቴ ይተአ» ዩሱስ ኡንጥቶኦ። 32 ኤ
አመኔ ኤ ቤዮኔ ዮክ ዱዕን ገዕኔ ሉበክት በንኪኦ አላቾ
አላዕለም ሄኡኩ። አጠውም «ኤ በንኪኦ አላቾኔ
አንጎንሄ?» ይተአ ኡንጥቶኦሬ ዩሱስ «መተክአ አጌሄ»
ዩኩ። 33 ኤ ለስጌ መንቼንስ ሀቡስ ፍራ ኤ በንኪኦ አላቾኔ
አጉኩ። አ በንኪኦ አላቾም ሰገደኔ አድ ድድ ያ መራ
ደምበዕል ዎርኔ ኡባ ጡጠማ ጠኡኩ።

34 በንኪኦ አላራን ኤ እሁክ ሉወ ሞዕሉአ እመኔኔ ግበአ
መተአ ክተመኔ፤ ገቲኔ ኤ ዎሽ ኩቶኦ። 35 ኤ ለስጌ መን
ኤ እሁክ ሉወ ሞዕሴነ ዩሱስ ቤዮ ፍተአ ዋቶኦ። እጠውም
ሀቡስ ፍሩክ መንቾ ፈዩኦ ኤደቾ ኤደኦ ዩሱስ ሉክ
ቤዮኔ አፋራክ ሞዕስአ በድቶኦ። 36 እሁካሬም ኤክ ሞዕስአ
ሄዕሉአ መን ሀቡስ እመዳ ሄኡክ መንቾ ሀንክድ
ፈዩኡክደእ ኩቶኦ። 37 ጌራሴነ፤ ጌራሴዕን ኡል
ኩሉሌተኔ ሄዕለም መን ሁንድም ሉበክተ በድቶኦ ብክነ
አጠቂንስ አነን አሃ መርድሰነ ኡንጥቶኦሬ ዎንግረኔ ዩሱስ
አጋ ኡራ መሩኩ። 38 ሀቡስ ፍሩክ መንቾም ዩሱስነ «አን
ኪንኔ መቅሪም መርሞ» ያ ኡንጡኩ። እሁካሬም ዩሱስ
እጤነ 39 «አት ክ ምኔ ደበዕልታ መታ ዋእ ኪነ እሱክ

ሉወ ኩሬ» ዩኩ። አጥም ዩሱስ እጤነ አሉክ ሉወ ክተሞም
ሁንደኔም አለላቲኩይ መሩኩ።

እያርስ ለንድቾ ብክና፤ ዩሱስክ ኤደቾ
ነክተአ ፈዩዕሉእ ሚንትቾ ብክና
(ግት. 9 + 18-26 ፤ ግር. 5 + 21-43)

40 መን ዩሱስ ኤጌተአ ሄዕሉእ ብክነ ደበዕሉክ አመኔኔ
እጦ አዕሉኦ። 41-42 አይሁጥ መን ውጥጥ ምዕን አዎንሳንቾ
ሄኡክ እያርስ የክም መንቾ ሄኡኩ። እጤነ ዮእ ሚጦአ
ለንድቾ አሴም ቶሞ ለም ሂንቾ አክኦኩቴ ጥሰተአ ሴቴነ
አክአ ሄዕሉኦ ብክነ ዩሱስ ቤዮ ዋራ ሉክኔ ኡባ እጥ
ምኔ መርድሰነ ኡንጡኩ።

ዩሱስ ኤ መንቾ ምኔ መርነም ክል ሁንድኔም መን
ገፈአንስተም ሄዕሉኦ። 43 አድም ቶሞ ለም ሂንቾ ሁንደም
ጢግ ዱነመኩይ ሀውቶኦ መት ሚንትቾ ሄዕሉኦ። አሴም
እሴነ ዮክ አመጥ ሁንደም ቀራዕል መንነ ጉልተአ ፈዩዕሴነ
ጠንቶኦዮ። 44 እሴም አፈሬዕን ክልኔ ዋተአ ዩሱስ
ኤደቾክ ክሰ ክክቶኦ። እሴንስ ዱነመም ሄኡክ ጢግ ኤ
አመንቾም ኡሉኩ። 45 ኤ ሰስጌ ዩሱስ «ኤሴ ክኩክክ
አዩቴ?» ዩካሬ ሁንድም ለንኦ። እሁካሬም ጴጥርስ
«ቀርቾ፤ መን ሁንድመአ ኪሴ ክባ ገፈአለ፤ ሀንክድ
(ኤሴ ክኩክክ አዩቴ) ይቶስ» ዩኩ። 46 አሁካሬም ዩሱስ
«ኢኒንስ መላይ ፍሩክስ ለእጥ፤ ኤሴ አዩትደአ ክክክ»
ዩኩ። 47 አ ሚንትቾ ማጠንቴነ ጠንቶቤእስ ለቆእ አመኔኔ
ሁጤዕሉይ ዋተአ እጥ ሉክኔ ኡበእ መን ሁንድ እስጌኔም
እጦ መሀነ ክክቶደኤ፤ ክክቶእ አመንቾም ፈዩዕሉእላ
ኩቶኦ። 48 እጥም እሴነ ደበራ «እ ለንድቼ፤ ክ አመዕነት
ኪሴ ፈዩላክ፤ ጡምኔ መሬ» ዩኩ።

49 ዩሱስ ዎጪኩይም ኤ አይሁጥ መን ውጥጥ ምዕን
አዎንሳንቾ ሄኡክ እያርስ ምኒንስ አሴአማክ መንቾ ዋራ
«ክ ለንድቾ ሌቶኦክ፤ ሉስላንቾ ሀውሱቴ» ዩኩ።
50 አሁካሬም ዩሱስ ኤክ መጪላ «አት አመዕኔ በጋን
በድትቴ፤ እሴም ፈዩዕስም» ያ ደበሩኩ። 51 እያርስ ምኔ
ዩሱስ አፋ ክአ ጴጥርሲንሲ፤ ዮሃንሲንሲ፤ ያቆቢንሲ፤

40 8:43 መት መት ትረጥ መጣፋውኔ «እሴነ ዮክ አመጥ ሁንደም
ቀራዕል መንነ ጉልተአ ፈዩዕሴነ ጠንቶኦዮ» ዮ ሰገር ኢጡኩ።
41 8:45 «እጥርስ» ዮ ሰገር መት መት ትረጥ መጣፋው «ዩሱስኔ
መቅሪ ሄዕሉአ መን» ዩኩ። እድም «ሀንክድ (ኤሴ ክኩክክ አዩቴ)
ይቶስ» ዮ ሰገር መት መት ትረጥ መጣፋውኔ ቤኤ።

8:45
ኡቃ. 8:24

8:46
ኡቃ. 6:17
ኡቃ. 6:19

8:48
ግት. 9:22
ኡቃ. 7:50
ኡቃ. 17:19
ኡቃ. 18:42

8156 ጥጥ. 814 ጥር. 31:12 ጥር. 71:30 ሉቃ. 9:21

911-6 ጥጥ. 101:1 ሉቃ. 10:4-11

915 ለሌ. 13:51

917-9 ሉቃ. 8:19

918 ሉቃ. 23:8

ለንድች እኒንሲ፡ አማንሲ ሰጋን እይም እጤኔ መቅረ ምኒ አጋቢእስ ሆሩኩ። 52 መን ሁንድም ኤ ለንድችን «አይ፤ አይ» ዩኩይ ውዕለም ሄኡኩ። እሁካሬም ዩሱስ ኤ መንን «ውዕልተኩቴ፤ ለንድች ድሪቶእኮ ሰጋን ሴቶእኦ» ዩኩ። 53 እ መን ሁንድም ለንድች ሴቶእስ ለቀእ ሄዕሉእ ብከን ዩሱስኔ ለሰቶእ። 54 እሁካሬም ዩሱስ ኤ ለንድችከ አንን አመዳ «ለንድቼ ኢምሄ!» ዩኩ። 55 ኤ ለሰጌ እሴከ ፎር ደበዕሳ ኤ እመኔም ኢምቶእ። ዩሱስም «እተም ሉው ኡዌሄ» ዩኩ። 56 ኤ ለንድችከ አማ፡ እኒ ማለልቶእ። እጡውም ኤ እሁከ ሉው እዩነም ኩተምቤእስ ዩሱስ እጃጃኩ።

ቶም ለም ሉሳኖ ዩሱስ እሴሉክስ (ጥጥ. 10፡5-15፤ ጥር. 6፡7-13)

9 ቶም ለሚም ሉሳኖ ዩሱስ እጥ ቤዮ መት እሳ ዊኛ ሀቡስ ፍለተምስና፡ ጀብ ሁንዲንሰም ፈደሰምስና መሳዩ ኡጢኮ። 2 እጡውም መንን ዋእ እድለዕን ብከን አለሳተምስና፡ ጀባኖም ፈደሰምስና እሴሉኩ። 3 እጥም እጡውን «ከዕትው ጎማን ብጥ እሁኩ ቴእም ጩን እሁኩ ቴእም ሀርባት እሁኩ ቴእም ዲነት እሁኩ ቴእም ጩን እሁኩ ሰጋእ ኤዴች እሁኩ መዕሉችም እመደኩቴ። 4 እይ ምኔም ኮይነኖ አገኮእለስ ኤ ገቲንስ ፍተኪቤእ አፈቤኤ ኤ ምኔኔ እፋሴሄ። 5 እይ ቤዮኔም ከዕትው አክኮእቤለስ ኤ ቤዮ ኡተከእ ፍተከም አመኔ ከዕትው ሉኪንስ ድረ ግግሴሄ። 6 ኤ ህም «ከዕትው ቁጣ» ይም መሬኤ ዩኩ። 7 ኤ ብከን እጡው ፍተክ ምሽራች ሰገረ ገት ሁንደኔም ኩቲኡዪ፡ ቤይ ሁንደኔም ጀባኖ ፈደሱሉዪ መቶእ።

ሄሮድስክ መል ብኡክስ (ጥጥ. 14፡1-12፤ ጥር. 6፡14-29)

7 ኤ እህም ሄኡከ ሉው ሁንደም ገሊዕል ኡለ ገሳንች ሄኡከ ሄሮድስ መጩሱከ እመኔኔ እጤከ መል ብኡኩ። መሸከአምም መት መት መን «ዮሃንስ ሴሂንስ ከኣኩ» ይተም ሄዕሉኡ። 8 መል ኪንም «ኤልያስ ዋራኩ» ይተም ሄዕሉኡ። 9 ኦድም መል ኪንም «ኤራሬ ዋእ ሰገረ ኩተም ሄዕሉእ ኬኒንስ መት ከኣኩ» ይተም ሄዕሉኡ። 10 ኤ ብከን ሄሮድስ «ዮሃንስከኣ ጋንጀ መሲሱም፤ ኤሃሬ ኩ እጥ ብከን ምጩኩኡይ መጩሱምከ እዩቴ?» ያ ዩሱስ ሞኤን ምጡኩ።

ኦንት ኩም መንን ዩሱስ እትሱክስ (ጥጥ. 14፡13-21፤ ጥር. 6፡30-44፤ ዮሃ. 6፡1-14)

10 አምናንም እሴአንቶእ ቤዩንስ ደበዕልተእ ዋተኣ እስቶእ ሉው ሁንደም ዩሱስን ኩቶእ። ዩሱስም እጡው እነን እሳ ቤተሰይደ ዩከም ከተመ አመዳ መሩኩ። 11 ኤከ ለቆእ እመኔኔ ሱስከት መን እጡ ለሴለኦ። እጥም እጡው ኣኣ ዋእ አድለዕን ብከን ኩቶኩ። ፈዩእም ሀለሶ ኪኖም ፈዩሱኩ። 12 ኡል ሂሚን እሃ ሄኡከ ብከን ቶሚ ለሚም ሱሳንም እጥ ቤዮ ዋተኣ «ኔሴም ከ መን ገት ቤእ ቤዮ፤ ዮምዕን ብከን ኩ መን ከ ኩሱሴተኔ ዮከ ገቲውኔ መተኣ ገተምስና፡ እተም ሉው ሲጥተምስና ጊጊሴ» ይቶእ።

13 እሁካሬም ዩሱስ እጡውን «ከ መንን እተም ሉው ከዕትው ኡዌሄ» ዩኩ። እጡውም ደበተኣ «ከ መን ሁንድን እሆከ ሀርባት ከተመ መሳ ብቶ አዕትምቤለስ ኒን ኦንት ጤፎእ ቆሮሾኢንሲ፡ ለም ቆርጡሚኢንሲ ሰጋን ኦድ ቤኤ» ይቶእ። 14 ኤ ቤዮ፤ ኦንት ኩመ እከም ቀጥ መን ሄዕሉኡ። ዩሱስም እጥ ሱሳንን «ኦንተይ ኦንተይ እስተከእ አፋሴሄ» ዩኩ። 15 እጡውም እጥ ዩከስ እስተኣ ሁንደም አፋሱቶእ። 16 ዩሱስም ኦንቴም ጤፎእ ቆሮሾኣ፡ ለሚም ቆርጡሚኤ ኣኣ ኢመኔ ዋእ ዋእ ገለጡኩ። ኤ ለሰጌ መንን ኡውተምስን ኢቃ ሱሳንን ኡጢኮ። 17 መን ሁንድም እተኣ ጎድተኣ ገቶከ ግግረ ቶምኔ ለም ሰንፎኔ ምንሸተኣ ከእሶኡ።

ዩሱስ ብከን ጲፕሮስ ምጩክስ (ጥጥ. 16፡13-21፤ ጥር. 8፡27-31)

18 መት አያም ዩሱስ ሙለም ዋኣ ኡንጡኩይም እጥ ሱሳን እጥ ቤዮ ዋቶእ። ዩሱስ እጡውን «መን ኤሴ እዩቴ ዮሰ?» ያ ጠዕመኩ። 19 እጡውም ደበተኣ «መት መት ኪን (ጠመቃንች ዮሃንስቴ) ይተሙለ። ኦድም ሙል ኪን (ኤልያስቴ) ይተሙለ። ሙል ኪንም (ኤራሬ ዋእ ሰገረ ኩተም ኬኒንስ መት ከኣኩ) ይተሙለ» ይቶእ። 20 ዩሱስም እጡውን «ኤሃሬ ከዕትውዱ ኤሴ አዩቴ ይተከሙላ?» ዩካሬ ጲፕሮስ ደበራ «ኣት ዋእ ዶዕሳኮ ክርሰቶሰቴ» ዩኩ።

21 እሁካሬም ዩሱስ ኤከ እዩነም ኩተምቤእስ ቆጥሳ እጃጃኩ። 22 ኦድም ዩሱስ እጡውን «መንች ቤት 16፡ ሉበከተ ሀውም ሀሰሶኩ። እጡም ሉመኒ፡ ቂስ እምንሳኒ፡ 16፡9፡22 ዩሱስ «መንች ቤት» ዩከከ እጥ ገንቴሚ።

9110 ጥር. 61:30-31 ሉቃ. 10:17 ጥጥ. 11:44

9111-17 ጥር. 81:4-19

9113 2 ለሌ. 41:42-44

9116 ሉቃ. 22:19 ሉቃ. 24:30-31 ለሌ. 21:42

9118 ለሌ. 20:11 ለሌ. 27:35

9118-21 ዮሃ. 11:49 ዮሃ. 61:68-69 ዮሃ. 11:27

9118 ሉቃ. 31:21

9119 ጥር. 81:11-13 ሉቃ. 9:19

9122 ጥጥ. 16:21 ጥር. 81:31 ሉቃ. 91:43-45 ሉቃ. 17:24-25 ሉቃ. 181:31-34

9:24-25
ጥቅ. 10:38-39
ሉቃ. 17:33
የዮ. 12:25

መሰሉ ሰረ ሉሰሳን ስበዋ፤ ሽተም፤ አሆነ በጋን አጥም ስጥ በለኔ ሌሂንስ ክላኮ» ይኮ።

9:26
ጥቅ. 10:33
ሉቃ. 12:9
1 የዮ. 21:28

ዩሱስ አምነከም ዱሀኦ
(ጥቅ. 16:22-28፤ ግር. 8:32-9:1፤
ሉቃ. 14:26-27)

9:27
ጥቅ. 10:42
ሉቃ. 22:18
የዮ. 21:22
1 ተላ. 41:15-18

23 አድም ዩሱስ ሁንድንም «አይም ኤሴ አምኔነ ሀሰክሰሰ እጥ ገገ ሰገነ። አጥም በልነ በልነ ሌሀነ ጉዳ ኤሴ አምናነ። 24 አጥ ፎሪ ገትሴነ ሀሰኮክ ሁንድም እጥ ፎሪ ብእሶኮ። አሁካሬም አ ብክነ አጥ ፎሪ ብእሶኮክ ሁንድም እጥ ፎሪ ገትሶኮ። 25 መት መንች ከ ኡል አመጥ ሁንደም ሲጣ አጤክ ፎሪ ብእሶክተሶን እጤነ መሀ አዋዶኮ። 26 አይም ኤሴ፤ አ ሰገረኔ ቱሩክሰሰ መንች ቤት እጥ ሉምብ፤ አን ሉምብ፤ ኬስም አሴአግሶን ሉምብ፤ ዋርክ አመኔ እጤነም ቱርኮ። 27 ሀንቅነም አን ክሶኩውነ ኩርም፤ ከ ቤዮኔ ዮኦ ኬኒንስ ዋኦክ አድለና ሞሶሉሶን ጋስተኦ ሌተምቤኦ ኬን ዮኦ» ይኮ።

9:28-36
2 ሊተ. 11:17-18

9:28
ሉቃ. 31:21

9:30
ሊሊ. 118-11

9:32
የዮ. 11:14

9:35
ሊሊ. 42:1
ሉቃ. 31:22
የዮ. 12:28-30

ዩሱስ ሙል ሀገረኔ ደበሶሉክሰ
(ጥቅ. 17:1-8፤ ግር. 9:2-8)

28 ዩሱስ ኤህድ ዩካኒንስ ሰዴንት በሰ እሆ ቀጠ እሃኮሃናኔ እጤኔ መቅሪም ጲጥርሳ፤ ዮሃንሳ፤ ያቀባ አመዳ ዋኦ ኡንጤነ ዱን ፍሩኮ። 29 ዋኦ ኡንጤኩይም እጤክ እል ኮል ሙል ሀገረኔ ደበሶሉኮ። እጥ ኤዲችም ቤሌጤኦ ቀዳል እሁኮ። 30 አናኦ፤ ሰም መንች እጤኔ መቅሪ አቶረተም ሄሶሉኦ። እጤውም ሙሴኤቴ፤ ኤልያስቴ ሄሶሉኦ። 31 አ ሉምብ፤ ሞአንተኦ አቶረተም ሄሶሉኦ ምሽም ዩሩሳሌሶም ከተመኔ ዩሱስ ሌህም፤ ዋኦክ ሰውቴ ሀንክድ ምንሸደኤት ሄኡኮ። 32 አሁካሬም ጲጥርሳ፤ ጲጥርሰኔ መቅሪ ሄሶሉኦ ኬኖ ኬሶማል ድሪች አመዳ ሄኡኮ። እጤውም በቅተኦ አመኔኔ እጥ ሉምባ፤ እጤኔ መቅሪ ኡልተኦ ሄሶሉኦ ሰጪም መንች ሞሶሉኦ። 33 አ መንም ዩሱሲንስ እነን እኩኡይ ጲጥርሰ ዩሱሰነ «ቀርቶ፤ ከ ቤዮኔ ሄእም ኒነ ደናም አሁክ ብክነ ሰሰ ዳሰ ኬን መቶ፤ ሙሴኤነ መቶ፤ ኤልያስነ መቶ በንጦነ» ያ መዩክደኤ ስኦሶንም ምጤኮ። 34 ጲጥርሰ ኤክ ምጤነም ኡምቡሶል ዋራ እጤው አፈሱኮ። እጤውም ኡምቡሶል እፈሱክ አመኔኔ በድቶኦ። 35 ኤ ኡምቡሶል ምሪንስም «አን

ዶሶሉም አ ቤት ከኔ፤ እጤንስም ሙጭሴሄ» ዮ ሰገር ዋሩኮ። 36 አ ሰገር ሙጭሰማ ሰሰኔ ጠሌኦ ዩሱስ ሞሶሉኦ። ኤ አመኔ እጤው ኤ ሞሶሉኦ ሉው እዩነም መሶሉችም ኩቶሶን ጨውተኦ ኡቶኦ።

9:38
ጥቅ. 17:19
ግር. 9:9-10

9:43-45
ጥቅ. 17:22-23
ግር. 9:30-32
ሉቃ. 9:22

9:48-48
ሉቃ. 22:24

9:48
ጥቅ. 10:46
ሉቃ. 10:10

ጆር አያን አመዳኮ ቤቶ ዩሱስ ፈዩሱክሰ
(ጥቅ. 17:14-18፤ ግር. 9:14-27)

37 ሰዕም በለ ዱኒንስ አጤው ድልቶኦ አመኔኔ ሉበከት ምናደብ ዩሱሰኔ ኤደንቶኦ። 38-40 ኤ ምናደቱ ለምቤኢንስም መት መንች «ሉሰሳንች፤ ኢነ ዮኮክ ከ ሚጦኦ ቤትች። አጤም ሀቡስ አመዳ ደንገኔም ሳሲሶኮ። ገሰነንሱኩይ አቅኔ ሀምበ ኤብሳ ኢቀንሳ ክኦ ሀምነ ኡርኮ። ከ ሉሳን ፍስተምሰነ ኡንጤውም። እሁካሬም ፍሰቴነ ጠንቶኦ። ኤ ብክነ አት አጤ ሞኤ» ያ ኡንጤኮ። 41 ዩሱስ ደበራ «ከ አመሰነት ቤኦ በቅ ቀረንች፤ አን ሀንካሶን አመን አፈቤኦ ክሶኩውኔ መቅሪ ሄእም። ሀንካሶን አመን አፈቤኦ ክሶኩውከ እየቆም» ያ «ሁናኦ፤ ከ ቤቶ ኬዩ ኤቤ» ይኮ። 42 አ ቤት ዋርነም ኡሰኔ ሀቡስ ኡቡሳ ገሰነንሱኮ። እሁካሬም ጆር አያን ዩሱስ እጃጃ ቤቶ ፈዩሳ እጥ አንነ ደበራ ኡጤኮ።

43 እጤው ሁንድም ዋኦክ ሉብ መሳዩ ሞሶሰኦ ማሰልቶኦ። ዩሱስ እሱክ ሉው ሁንደኔም መን ሁንድም ማሰልቶነም ዩሱስ እጥ ሉሳንነ 44 «አን ክሶኩውነ ኩርምከ ቀስተክኦ መጭሴሄ። መንች ቤቶ መን አንገኔ ሀገሰከኦ ኡወከም» ይኮ። 45 እሁካሬም አ ምሽ እጤውንስ ደፋ ሄኡክ ብክነ መይምደኦ ቆስቴነ ጠንቶኦ። ኤ ምሽም አጤ ጠዕምቴነ በድቶኦ።

ሉሳን «ን ሰምቤኢንስ ሉጳኮክ አዩቴ?»
ይቶእሰ

(ጥቅ. 18:1-5፤ ግር. 9:33-37)

46 ሉሳን «ን ሰምቤኢንስ ሉጳኮክ አዩቴ?» ይተኦ ፍተንች አመዶኦ። 47 ዩሱስም አጤው ምደሰኔክ ሰኦ ጪልቶ መሰ እጥ ገደናኔ ኡልሱኮ። 48 ኡልሳ ክኦ እጥ ሉሳንነ «ክሶኩው ሰምቤኢንስ ሁንደኔክ ሆርክ ሁንደኔክም ሉሰኔ። ኤ ብክነ እይም ከ ጪልቶ እ ሉም፤ አኦኮክ ኤሴም አኦኮክ አይም ኤሴ አኦኮክም አኦኮ» ይኮ።

9:49-50 ግር. 9:38-40 ሉቃ. 11:23

9:51-58 ግር. 10:1 ሉቃ. 17:11 ዮሐ. 4:40-42

9:52 ግት. 10:5 ዮሐ. 4:4

9:54 2 እድ. 1:9-18 ግር. 3:17

9:51 1 እድ. 19:20 ሉቃ. 3:13

49 የሃንስ ዩሱስን «ቀርቶ፤ መት መንች ከ ሱምኔ ሀሰስ ፍሱኩይ ሞዕና ኒንኔ መቅሬ ኪሴ አምናቤአ ብከነ ፍሱነ ሆሱም» ዩኮ። 50 አሁካሬም ዩሱስ አጤነ ደበራ «ክዕትወ ሰባቤኤክ ክዕትወን እሁክ ብከነ ሆተኮቲ» ዩኮ።

ዩሱስ መሬን ዩሱስ ክሉክስ

51 ዩሱስ ኢመኔ መርክ አመን ሀንጩክ አመኔኔ ዩሱስ መሬን መርቲአ ክሉኮ። 52 እጥም አጤንህ ጋስተአ መተምስነ አሴአማና አሴኡኮ። አ አሴአማንም ሁንድ ሱወም ጉድሲነ ሰማራክ ገቲ መተአ አጎአ። 53 እሁካሬም ዩሱስ መሬም ሄኡክ ብከነ ኤ ቤይ መን አጠ አዕሉኦዮ። 54 እጥ ሱሳን ሄዕሉኦ ያቆቢ፣ የሃንሲ ኤክ ሞዕሉኦ አመኔኔ «ሞለነ፤ ኢመኒንህ ጊር ድላ!» አጠው አቶኦስ አሰናነ ሀስሆንሄ?» ይቶአ። 55 አሁካሬም ዩሱስ አጠው ኮሉኔ ደበዕሳ «መንች ቤት ዋሩኮክ መን ፎራ ገትሴነቲ በጋን ብአሲኮ» ያ ምጩኮ። 56 እጠውም ሙል ገቲ መቶአ።

ዩሱስ አምነተም ኪዕን ብከነ

(ግት. 8 ፡ 19-22)

57 መቲኦይም ጎንኔ ሄዕሉንም መት መንች ዩሱስን «አት መቶ ቤይ ሁንደም ኪሴ አምና መርሞ» ዩኮ። 58 ዩሱስም አጤነ ደበራ «ዌንጊራልነ በር ዮኮ። ኢመንኔ ባረርክ ጩኦንም ዶዕን ዮኮ። አሁካሬም መንች ቤትነ ኣጋ ኡጄጣክ ቤይም ቤኤ» ዩኮ። 59 ዩሱስም ሙል መንችን «ኤሴ አምኔ» ዩኮ። አሁካሬም አ መንች ደበራ «ሞለነ፤ ጋሳ መራ አየነ ሞሞም» ዩኮ። 60 ዩሱስም አጤነ «ሴሁክ ኪና ሴሁ ኪንም ሞሞነ አት ኡታ መታ ዋአ አድለዕን ምሽ አለላቲ» ዩኮ። 61 አድም ሙሴከም «ሞለነ፤ አን ኪሴ አምናም። አሁካሬም ጋሳ መራ አ ምዕን መነ (ጠመ ሄዕሴሄ) ዮሞ» ዩኮ። 62 ዩሱስ ደበራ «አይም ከዶኦኔ አቡልመ አመዳ ሰዕ ደበዕሳ ሞኦኮክ ዋአ አድለዕን ምርኔ ሄኤነ ሰቦዮ» ዩኮ።

17* 9:54 መት መት መጣፋውኔ «ኤልያስ ኢመኒንህ ጊር ድላሱክሰም»

ዮ ሰገር ኤባ ጣፈጣኮ

18* 9:55 መት መት መጣፋውኔ «ክዕትወ ሀንክዶሴእ እያንሲኦእ

እክኮአሰ ለቀከሞዮ» ዮ ሰገር ኤደግኮ

ለመረይ መንች ዩሱስ አሴኡክስ

10

1ኦ ሰሰጊ ሞለን ዩሱስ ሙል ኪናም ሰመረይ 19* መንች ዶዕሉኮ። አጠውም ሰም ሰም አሳ አጥ መርክ ቤዮ፣ ከተመዋ ሁንደም አጤንህ ሀንክ መተምስነ አሴኡኮ። 2 እጥም እጠውነ «መረከም ሁርባት ሱበከተ። አሁካሬም መርክ ኪን ሆፈኔ። ኤ ብከነ ሁርባጥ አንች በጣና ሁርባጥ ሙረትነ አሴኦኦስነ ኡንጤሄ። 3 መሴሄ፤ አን ክዕትወ አርኦ ለምቤኤኔ ጊራብስ አሳ አሴኦም። 4 ክዕትወም ጎናን አሁኮ ቲኦም ጩን አሁኮ ቲኦም ጩመኦ አሁኮ አመደኮቲ። አዬም ጎንኔ ጠማትሰኮቲ። 5 አይ ምኔም አንከም አመኔ ጋስተከኦ (ጠም ከ ምንን እሆነ) ይዕሴሄ። 6 ኤ ቤዮኔ ጠመ ኢቶክ መንች ሄኡክለስ ክዕትወ ጠም አጤኔ ኡጄጣኮ። ጠመ ኢቶክ መንችምዱ ኤ ቤዮኔ ቤኡከሰስ አ ጠም ክዕትወንም ደበዕሉኮ። 7 በጣንችነ ዲነት ሀስሰ ብከነ ኤ ምኔኔ ክዕትወን ኡወኮኦ ሱወ አተኮኡዬ፣ አንከኡዬ አቶሴሄ በጋን ምኔንህ ምኔ መተኮቲ። 8 አይ አመኔም ከተመ አንከማራ ክዕትወ አኦኮኦስሰ ሀንጩክ ሱወ አቲሄ። 9 ኤ ከተመኔ ዮክ ጀባናም ፈደሴሄ። ኤ ከተዕም መንም «ዋአ ክዕትወን አድል አሆክ አመን ሀንጩኮ» ይዕሴሄ። 10 አሁካሬም አይ አመኔም መት ከተመ አንከም አመኔ ክዕትወምዱ አኦኮኦቤለስ ኤ ከተዕም በባኦኔ ፍተከኦ 11 «ክዕትወ ከተሚንስ ን ሉኮኔ አመጠመክ ድረ ክዕትወን ጠር አሆነ ግግስናም። አሁካሬም ዋአ ክዕትወን አድል አሆክ አመን ሀንጩከስ ቆስተከኦ ሰቄሄ» ይዕሴሄ። 12 አን ክዕትወን ኩሮሞ፤ ዋአ ፈረዶክ አያሞ ኤ ከተሚንስ ሰዶዕም ከተምነ ሾሴኦኮ» ዩኮ።

10:2 ግት. 0:37-38 ዮሐ. 4:35

10:3-12 ግት. 10:7-16 ግር. 6:8-11 ሉቃ. 9:12-5 ሉቃ. 22:35-38

10:5 1 ሳሙ. 26:6

10:7 ሉቃ. 24:15 1 ቀር. 0:14 1 ቀር. 10:27 1 ጥሞ. 5:18

10:11 ሉቃ. 13:51

10:12 ቀጩ. 19:24-28 ግት. 10:15 ይሁ. 7

10:13-15 ሉቃ. 6:24-26

አመዕትክቤእ ከተመው ብከነ

(ግት. 11 ፡ 20-24)

13 «አዬ ኮራቤነ! አዬ ቤተሰቦይ! ክዕትወኔ አሰመክ አንን ጢሮስኔ፣ ሲዶንኔ እስጣክተዕን ጥድ ኤዴቶ ኤዴዕስኦ ጊዕል ቡቸኔ አቶተኦ ጋስም ባጢሉ (ቢራ) ይተም ሄዕሉኦ። 14 ኤ ብከነ ዋእ ፈረዶክ አያሞ ክዕትወን ጢሮስና፣ ሲዶንና ሾሴኦኮ። 15 ቅፍርካም፤ አት በልጥታ ኢመኔ አቶቶሰዮንሄ? ሴሁክ መን ሄኦክ ቤዮ ድልቶቶ» ዩኮ።

19* 10:1 «ለመረይ» የመመኮክ መት መት መጣፋውኔ «ለመረይ ለም» የመጣኮ።

10:16
ጥ፡10:140
ጥ፡18:15
ጥ፡9:137
ሉቃ፡9:48
የ፡12:48
የ፡13:20

16 አድም ዮሱስ እጥ ሉሳንን «ክዕኑው ምሽ መጨረሻክ ኢክም መጨረሻክ ክዕኑው ለባኮክ ኢሴም ለባኮህኔ» ኤሴ ለባኮክም ኤሴ አሴኦኩክ ለባኮህኔ» ዩኮ።

ዮሱስ አሴኦኩክ በዮሱስ ለመረድም መንም ደበዕልቶአሰ

10:18
የ፡12:31
ላ፡12:9

17 ለመረድም መንችም «ሞለን፤ ሀቡሰም ክ ሱምኔ ኒነ ካለማኮ» ይቱኡይ ሊረገችኔ ደበዕልቶአ። 18 ዮሱሰም እጡውን ደበራ «ሺማን ኢመኒንሰ በንቅሰ አቡኩይ ሞአም። 19 እኖአ፤ ሀመሻ፤ ግንጦ የክም ደቄራ ሀንጫጫኮን መላዬ አዋሞ። አድም ክዕኑው ዲንእ ሁንደም ካዕለክምለን መላዬ አዋሞ። መት ሉችም ክዕኑው ሀምዶዮ። 20 እሆን በጋን ጆር አያን ክዕኑውን ካለመክ ብክነ ሊረንተኮቱ። እሁካሬም ክዕኑውክ ሱም ኢመኔኔ ጣፈመክ ብክነ ሊረጫኔ» ዩኮ።

10:20
ሉቃ 32:32
ሙ፡69:28
ላ፡12:1
ላ፡12:23
ላ፡315
ላ፡1318
ላ፡21:27

10:21
1 ቀር. 11:26-29

10:22
ጥ፡20:18
የ፡3:35
የ፡10:15
የ፡13:3
የ፡17:25

ዮሱስ ሊረመክሰ (ማት. 11:25-27፤ 13:16-17)

10:23-24
የ፡8:56
ላ፡11:13
1 ቀር. 11:10-12

21 ኢ አመንችም ዮሱስ ከሰም አያንኔ ሊረማ «ኢመንኖ፤ አልና ሞለን እየን፤ ከክ ለቻመዊንሲ፤ ቆሎዊንሲ ደጳሳ ጫሉውን ሚክሰታንን ከሴ ገለጠሞ። እየ እየን፤ ኩክ ክ ዶሶለ። 22 ሁንድ ሉውም እየን ኢን አዋኮ። ቤት አዩትደእ እሁክሰ አኒንሰ በጋን አይም ለአዮ። ቲእም እንም አዩትደእ እሁክሰ ቤቲንሲ፤ ቤት ለእሴን ዶሶሎካኒንሲ በጋን ለእኮክ አይም ቤኢ» ዩኮ። 23 ኢ ለሰጌ ዮሱስ እጥ ሉሳዕን ኮሉኔ ደበዕላ ጠሴእ እጡውን «ክዕኑው ሞዕለክሞክ ሞእኮክ ማሴእማኮህኔ። 24 እን ክዕኑውን ኩሮም፤ ዋእ ሰገረ ኩራዕኔክ ዱቲ፤ አድሉዊ ክዕኑው ሞዕለክኦክ ሞዕሴን ምጦእ፤ እሁካሬም ሞዕሉእዮ። ክዕኑው መጨረሻክም መጨሴን ምጦእ፤ እሁካሬም መጨረሻዮ» ዩኮ።

10:25
ጥ፡19:15
ጥ፡10:17
ሉቃ፡18:18

10:27
ቁሉ፡19:18
ሲልል 515
ላር. 13:9
ገሌ. 5:14
ያቁ. 2:8

ኤር ሰማራክች ብክነ (ማት. 22:34-40፤ ግር. 12:28-31)

25 ሙሴእ ሴረ ኤርሰ ለእክ መት መንች ዮሱስ ከኒነ «ሉሳሳንች፤ ሄር ሄርን ሄኦክ ሄች ሊጤን መሀ እሰ?» ያ ጠዕመኩ። 26 ዮሱሰም እጤን ደበራ «ሴረኔ ጣፈመኮክ መፋው? አነበባ ቆሰቶክዱ ህንክደቲ?» ዩኮ። 27 እ መንችም ደበራ «ክ ሞለን ዋእ ክ ምደን ሁንድኔም፤

ክ ፎር ሁንድኔም፤ ክ መላይ ሁንድኔም፤ ክ ቲር ሁንድኔም ኢቲ። አድም ክ እለክች ክ ገቅሰ ኢቲ ዮህኔ» ዩኮ። 28 ዮሱሰም ደበራ «ደናምሰ ደበታቶ፤ ሄር ሄርን ሄዕሴን ኤክ እሴ» ዩኮ።

10:28
ቁሉ፡18:15
ሉቃ፡20:39

10:33
ሉቃ፡9:51-56
ሉቃ፡17:11-19
የ፡4:4-42

29 እሁካሬም እ ሙሴእ ሴረ ለእክ መንች እጥ ገገ ኤረን እሰቂን ሀቡክ ብክነ «እ እለክች እዩቲ?» ዩኮ። 30 ዮሱሰም ደበራ «መት እያም መት መንች ዮሱሳሌሚንሰ እያርከኦ የክም ከተመ ድሉኩይም ፈንጉው እጦ አመደእ በገኦቲ፤ እጽሰኦቲ ሌህ ለምቤኤኔ፤ ሄች ለምቤኤኔ አቡሰለ መቶአ። 31 ኤህድ እሃኮሃናኔ መት ቂሰች ኤ ጎግኔ ድሉኩይ እ መንች አቡክሰ ሞኦክ እመኔኔ ሺንኔ አራ ሀጉኮ። 32 ኤእለም እድም ሴዌእ ሞልክ መት መንች ኤ ቢዮ ዋራ ኤክ ሞኦክ እመኔኔ ሺንኔ አራ ሀጉኮ። 33 እሁካሬም መት ሰማራክች፤ ኤ ጎግኔ መፋኩይም እ መንች አቡክ ቢዮ እፋ እጦ ሞኦክ እመኔኔ ቅሽጡኮ። 34 እጥም ኤ መንች ቢዮ መራ መደኔ በይታ፤ ዎይዕን ድቃሳ እሳ ከእ ከፍኮ። ኤ ለሰጌ እጥ ሀልቶኔ ሳዕልሳ ከይ ገሮክ ምኔ መሳ ጀብሰኩ። 35 እ ሰማራክችም ለዕም በለ ኤ ከይ ምዕን አንችነ ለም ብረ ፍሳ አዋ (ክ መንች ጀብሰ። እት ከኖኔ ኤዳ እጤን ፍሰት ሉው ሁንደም ደበዕላ ዋሮም እመኔ እን ኪን ምቆም) ዩኮ። 36 ፈንጉው እንገኔ አቡክ መንችን ኤ ሰሴም መንቺንሰም እለክች እሁክሰ ሞኦኩክክ ኪን ህንክ ለባኮ?» ዩኮ። 37 እጥም ደበራ «እጤን ቅሽጡቶ ሞኦኩክ መንች» ዩኮ። ዮሱሰም እጤን «እትም መታ ኤእሰ እሴ» ዩኮ።

10:38-42
የ፡11:1-45
የ፡12:1-3

10:41
ሉቃ፡7:13

ማርተአ ዮሱስ አዕሉአሰ

38 እጡው መቶኩይም ዮሱስ መት ገቲ እጉኮ። ኤ ገቲኔም ማርተአ የክም ሚንትች እሰ ምኔኔ እጦ አዕሉአ። 39 እሴንም ማራሚ የክም እየ ሄዕሉአ። እሴም ሞለን ሉክ ገደኖኔ እፋተአ ሉሰሰክ ሉሰሸ መጨሰም ሄዕሉአ።

40 እሁካሬም ማርተአ ሉበክት በጥኔ መተይተአ ሄዕሉአ ብክነ እጥ ቢዮ መተአ «ሞለን፤ እን ሙላም ሀምነ እያዩ ጫውተአ አቶአሰ ኪን ክቺእሰዮንኔ? ከበደም እሴ ኢን ሀረዕምቶን ኩራ» ይቶአ። 41 እሁካሬም ሞለን እሴን ደበራ «ማርታ! ማርታ! እት ሉበክት ሉውን ሀውቶላ፤ አዕንንቶላ። 42 እሁካሬም ሀሰሰክክ መት

11:1
ሉቃ. 3:21

11:4
ጥ፡ 16:36
ግር. 11:25

11:5-8
ሉቃ. 18:1-8

11:9
ጥ፡ 18:19
ጥ፡ 21:22
ግር. 11:24
የጥ. 15:7
የጥ. 16:23-24
የጥ. 11:5-8
1 የጥ. 51:14-15

ሉቃ፡20* ግራሚ እቤን ኤዕሉቡክ ደዕልተአቱ። እህም እቤንሰ ሆረሞዮ» ይኮ።

ዋላ ኡንጠክምስ ዩሱስ ሉሰሱክስ
(ጥ፡ 6:9-13 ፤ 7:7-11)

11 ¹መት እያም ዩሱስ መት ቤዩኔ ዋላ ኡንጠም ሄኡቱ። ዋላ ኡንጥመ ጉሉክ አመኔኔ እጥ ሉሳኒንስ መት «ሞሰነ፤ የሃንስ እጥ ሉሳንነ ዋላ ኡንጠቶ ሉሰሱክስም እትም ኔሴ ሉሰሴ» ይኮ። ²እጥም እጠውነ ደበራ «ዋላ ኡንጥተክም አመኔ

(ንየነ፤ ከ ሱም ኬስግኮሆን እሆነ፤

ከ አድሰን ዋርነ፤

³በልነ በልነ ሀሰሰክ ሁርባተ ኒነ ኡዌ

⁴ኔሴ ሀምዱክ ኬዕን ባጢሉ ኡሉምሰም

ን ባጢሉም ኡራሞ ይሄ፤

ጆሪንስ ኔሴ ገትሴ) ይተከእ ኡንጤሄ»

ይኮ።^{21*}

⁵⁻⁶እድም ዩሱስ እጠውነ «ኩብዕልሽነ ከዕትዊንስ መትነ ቤሽቶ ዮኮ። እጥም ኤ ቤሽቶ ቤዮ በቅቲኔ መራ (እየባዮ፤ መት ከዩንቶ ጎረንስ ዋሩካሬ ኡምም ሉቶ ቤኡክ ብከነ ሰስ እንጂረ ልቃይሴ) ያ ጠዕሙተዕን ፤ እ አጥ ቤሽቶ ዎርኔ እሃ (ኤሴ ሀውስቲ፤ ኡዕሉም ጡፈማኮ። እ አስም ኢንኔ መቅራም ለረእኔ ኢንሴኣኮ። እን ከኣ መሀም ኡዌነ ጠናሞዮ) ዩተዕን ። ዕ መንቶ እጤነ ቤሽቶ እሁክ ብከነ ከኣ ኡዌነ ሀሰኩቤላራም ሀውሱክ ብከነ ሀሰኩ ሉው ሁንደም ከኣ ኡምኮ።

⁹እድም አን ከዕትውነ ኩርሞ፤ ጠዕሜኔ፤ ከዕትውነ ኡውሞኮ። ሀሰሄ፤ ሲደሞኮ። ኡዕሉመኔ ኡልተከኣ ዌሼሄ፤ ከዕትውነ ፎቆኮ። ¹⁰መሽከእምም ጠዕሙካንነ አዩንም ኡውሞኮ። ሀሰኩክም ሲጠኮ። ኡዕሉመኔ ኡላ ዌሽሃንንም ፎቆኮ። ¹¹ከዕትው ስምቤኢንስ እጥ ቤት ቁርጡሚኤ ጠዕሙካሬ ቁርጡሚእ ብከኔ ሀመሽ ኡምኮክ

^{20*} 10:42 «ሀሰሰክ መት ሉቶ» ዮኮክ መት መት መጣተው «የሆ ሉቶ» ዮኮ።

^{21*} 11:2-4 መት መት ትረጥ መጣተው ግትዎስ መጣፍስ እስምን (ኢመኔኔ ሄዕሉ ገዢ፤ ከ ሱም ኬስግኮሆን እሆነ፤ ከ አድሰን ዋርነ፤ ከ ደዕል ኢመኔኔ እሁከስም ሉአኔም እሆነ፤ 3 ኒ) ከበልነ ሀሰሰክ ሁርባተ ኡዌ። 4 ኔሴ ሀምዱክ ኬዕን ጆሴ ኡላም ይተምሰም ን ጆሴ ሁንደም ኡራሞ ይሄ፤ ኔሴ ጆሪንስ ኤፒሪ ቢጋን ኬንቶኔ አገሰቲ) የመማ ጣፈማኮ።

ቲእም^{22*} ¹²ቁንቀ ጠዕሙካሬ ግንጠ የከም ደቁረ ኡምኮክ እዩቲ? ¹³ኤሃረኢ ከዕትው ጆር ኬን እክኮእስም ከዕትው እስነ ኤር ሉው ኡውመ ስቀኮስስ ኢመኔኔ ዮከ ዋእ እጠ ኡንጠክ ኬንነ ኬስም አያነ ኤሀኒንስ ሉበከተ ሉንስ ኡዎዮንሄ?» ይኮ።

ዩሱስ «አን በጦም በጥ ሼጣዕን በጦዮ» ይከስ
(ጥ፡ 12:22-30 ፤ ግር. 3:20-27)

¹⁴መት እያም ዩሱስ መት መንቶንስ ሱሜ ዱሳ አመዳክ ሀበሰቶ ፍሰም ሄኡቱ። ሀበሰቶም ፍሩክ አመኔኔ እ ሱሜ ዱዳ ሄኡክ መንቶ ዎዊመ አመዱካሬ መን ማስሉቱ። ¹⁵እሁካሬም መኒንስ መት መት ኬን «እጥ ሀበሰ ፍሰኮክ ሀበሰ እድል ብኤልዚቡል ኡዉክ መላይኔቲ» ይቶእ። ¹⁶እድም ሙል ኬንም እጠ ኬንቲነ ይተኣ ዋእ ቤዩንስ ግሰልሲሶክ መሬኤ ሞእሰእስነ ሀስም ሄዕሉእ። ¹⁷እሁካሬም ዩሱስ እጠው ዎደዕኔክ ስእ «መት እድል ገሶክ ኡል መን እጠውነእ እጠውም ቀጠንተመን እሁስስ ኣ አድሰን ብእኮ። ኤአስም እድም እጥነእ እጥም እንን እሆክ አበርሰም ኡቦኮ። ¹⁸ከዕትው ኤሴ (እጥ ሀበሰ ፍሰኮክ ሀበሰ እድል ብኤልዚቡል ኡዉክ መላይኔቲ) ይተከም ብከነ ሼጣን ገሶክ ሀበሰ እሴነእ እሴም ቀጠንተመን እሁከስስ ሼጣዕን አድሰን ሀንከድ ቆጣ ኡሴነ ጠናኮ። ¹⁹ብኤልዚቡል ኡዉክ መላይኔ እን ሀበሰ ፍሰመን እሁስስ ከዕትው እዎናን አይ መላይኔ ፍሰተሞ? ኤ ብከነ ከዕትው ሁሽንቶኔ እጠው ፈረደሞ። ²⁰እሁካሬም አን ሀበሰ ፍሰሞክ ዋእ መላይኔት እሁከስስ ዋእ እድሰን ከዕትው ቤዮ ዋራኮ። ²¹መት መላያም መንቶ እዕል ሙኡተ እመዳ እጥ ምኔ ኤፒሩለስ እጥ ሙኡት ነከሞዮ። ²²እሁካሬም እጤንስ ሉጳክ ሙል ቆጠር እጤኔ ቀስማ ካኡስስ እጥ እመዕና ሄኡክ እዕል ሙኡተ ሁንደም እጤንስ መሰኮ። ኤ ለሰፒ እጤንስ ቦጋ መሰኮ ሉው በጠንሶኮ። ²³ኢንኔ ሙቲዮም ቤኤክ ኢንኔ ኡልጠሞኮ። ኢንኔ መቅራ ሙጣእቤኤከም ብናኣኮ» ይኮ።^{23*}

^{22*} 11:11 መት መት መጣተው «ዳዕኣ ኡንጠካሬ ከነ ኡምሆንኔ» ዮ ስፒረ ኢዳኮ።

^{23*} 11:23 «ኢንኔ መቅራ ሙጣእቤኤክ ብናኣኮ» ይኮክ ፒራብሰ ብኮክ ከኖ እጤኔ መቅራ ሙጣእቤኤ ከኖ ይመ።

11:14-23
ጥ፡ 10:25

11:14-15
ጥ፡ 9:32-34

11:16
ጥ፡ 12:38
ጥ፡ 16:1
ግር. 8:11
የጥ. 2:18
የጥ. 6:30

11:23
ግር. 9:40
ሉቃ. 9:50

11:27
ሉቃ. 11:42
ሉቃ. 23:29

ጆር አያን ፍሩክ መንች ቤዮ ደበዕላ ዋርእሰ
(ግት. 12 : 43-45)

11:28
ሉቃ. 8:21
ዮሃ. 15:14

24 አድም ዮሱስ «ጆር አያን መት መንቺንሰ ፍርክ
ለመኔ ኡፔሮክ ቤዮ ሀሱኩይ ዎእ ቤእ ኡዱመእኔ
ኩሉሉኮ። ኡፔሮክ ቤዮምዱ ሲዱቤለለ (ፍራ ዋርም እ
ምዕን ቤዮም ደበዕላ መርም) ዮኮ። 25 ደበዕላ መርክ እመኔ
እ እጥ ፍሩክ ምን ፊሉግ ጉዳኮኮክ ሲዶኮ። 26 ኤ ለለጌ
መራ እጤንላ ባለም ጆር አያንውክ ለመረ እመዳ ዋርኮ።
እጡውም አገኝ ኤኪኤ ሄዕለም። ኤ መንችክ ዱሀእ
ኤራዕላኒንሰ ለሰቄክ ሉብክተ ጀርኮ» ዮኮ።

11:29
ዮሳ. 3:4-5
ግት. 16:4
ግር. 8:12
ሉቃ. 11:16

27 ዮሱስ ኤክ ዎጪክሰም ኤ ምናደቱ ለምቤኢንሰ መት
ሚንትች ሰገረ ኢማዕለእ «ኪሴ ቀሩክ ገደቢ፡ ኢጭት እኑኔ
ማሰለማኮሀኔ» ይቶሉ። 28 እሁካሪም ዮሱስ ደበራ
«ማሰለንቶእ ኪነእ ዋእ ሰገረ መጪሰእ ኤጌተም ኪኖ» ዮኮ።

11:31
1 ሉቃ. 10:1-10
2 ሉቃ. 9:1-12

መሬኤ ሞእሰእሰነ ዮሱስ ጠዕመኮእሰ
(ግት. 12 : 38-42)

11:32
ግት. 12:16

29 ምናደብ ኤጡኩይ መሩክ እመኔ ዮሱስ «ክ ዶል
መን ጆር መነ። እጡው ማለልሲሰክ መሬኤ ሞዕሴነ ሀለም
ኪኖ። እሁካሪም ዋእ ሰገረ ኩራንች ዮናሰኔ፤ እሁክ
መሬኢንሰ በጋን ሙል መሬእ እጡውነ ኡወዋዮ።
30 ኖናዌእ፤ መንነ ዮናሰ መሬእ እሁክሰም መንች ቤትም
ከ ዶል መንነ መሬእ እሆኮ። 31 ደቡቱ ኮሉኔ ዮክ ኡልነ
አድል ሄዕሉእ ሳበእም ለለምንከ፤ ቆሮመ ሞዕሴነ ኡል
ቶቺንሰ ዋቶእ ብክነ ዋእ ፈረዶክ እያም ከ ዶል መንኔ
መቅሪም ክዕለእ ከ ዶል መነኔ ፈረደም። እሁካሪም
ሰለምኒንሰ ሉጳኮክ ከ ቤዮኔ ዮኮ። 32 ኤእሰም አድም
ናናዌእ ኡል መን ዮናሰ ኩሩክ ዎሽ መጪሰእ ባጤሉ
ቢራ ይተሉ ደበዕልቶእ ብክነ ዋእ ፈረዶክ እያም ከ ዶል
መንኔ መቅሪም ክዕለእ ከ ዶል መነኔ ፈረደም። እሁካሪም
ዮናሰንላ ሉጳኮክ ከ ቤዮኔ ዮኮ» ዮኮ።

11:33
ግር. 4:21
ሉቃ. 8:16

ሚክ ብክነ

(ግት. 5 : 15 ፤ 6 : 22-23)

33 አድም ዮሱስ «እይም ሚክ ሚክሳ ለሰኔ ደቱት ቤዮኔ
ቱእም ሰንፍ ዎርኔ ድሶዮ። እሁካሪም እጉክ መን ሚክ
ምእእሰነ ቆፍት ቤዮኔ ድሶኮ። 34 ክዕኑውክ እል ክዕኑው
እረችነ ሚክ። ክዕኑውክ እል ፈየእ እሆክ እመኔ ክዕኑው

እረች ሁንድም ሚክ። እሁካሪም ክዕኑውክ እል ፈየእ
እሁክቤእ እመኔ ክዕኑው እረች ሁንድም ተንሳኮሀኔ። 35 ኤ
ብክነ ኪሴኔ ዮክ ሚክ ተንሳቤእላ ኤጌዕሴ። 36 ክ እረችኔ
ተንላ መት ቤዮኔም ሄኦቤእሰ ሁንደም ቤይም ሚክኮሀን
እሁክለሰ ክ እረች ሁንድም ደናምሰ ሚክሰክ ሚክሰ
ሚክኮሀን እሆኮ» ዮኮ።

11:37
ሉቃ. 7:136
ሉቃ. 14:1

11:38
ግር. 7:1-6

11:41
ግር. 7:19
ቲቶ. 1:15

ፈረሳዌኤ፡ ሙሴእ ሴረ ሉሰሳኖ ዮሱስ
ዎቀሱክሰ

(ግት. 23 : 1-36 ፤ ግር. 12 : 38-40)

11:42
ሉቃ. 27:36
ዎሃ. 6:8

11:43
ሉቃ. 20:46

37 ዮሱስ ኤክ ዎጪክም መት ፈረሳዌክች እጥ ምኔኔ
በል ሁርባተ እቶእሰነ ጠዕሙኮ። ኤ ብክነ ኤ ፈረሳዌክች
ምኔ መራ ማደኔ አፋሩኮ። 38 በል ሁርባተ እቲነ ዮሱስ
ጋሳ እንገ እንሸቆቤእሰ ሞኡክ እመኔኔ ኤ ፈረሳዌክች
ማለሉኮ። 39 ሞለንም እጤነ ደበራ «ክዕኑው ፈረሳዌኡው
ሁምቡልካ፤ መደእካ ሀኔ እንሸተክም። እሁካሪም ክዕኑው
ዎርኔ በማሂ፡ ጀሲ ዎዕኮ ኪኖ። 40 ክዕኑው ከ ቶጪው!
ሀኔ ቆጪክ ዋእ ዎር ቆጪኮዮንሄ? 41 እሁካሪም ዎርኔ
ዮክክ ቡጥነ ኡዌሂ፤ ሁንደም ሉውም ክዕኑውነ ሙጪር
እሆኮ። 42 እሁካሪም ክዕኑውነ አዩ! ክዕኑው ኮሰረቲንሰ፤
ቶንተሳሚንሰ፤ ዱብ ኤንጅ ሁንዲንሰ ቶሚንሰ መቶ ዋእነ
ኡውተክም። እሁካሪም ጠቤናማ፡ ዋእ ኢትማ
ኡተኮእኮ። ኤ ኪኖ ኡተኮተዕንም ሙል ኪኖም እለም
ሀሰሰም ሄኡኮ። 43 ክዕኑው ፈረሳዌኡው ውጥጥ ምኔውኔ
ሁንዲንሰ ኤዕሉክ ቤዮኔ እፋቻ፡ ሚረኔም መን ክዕኑው
ጡማትሰና ኢትተክም ብክነ አዩ! 44 አድም መን ለኦዕን
ሀንኔ ታኪኦክ መሬእ ቤእ ዋመ ለበክም ኪን እክኮእ ብክነ
አዩ!» ዮኮ። 45 ሙሴእ ቤረ ለኦክ ኪኒንሰ መት ዮሱሰነ
«እት ክእለ ዎጪምኔ ኔሲ ገሚዕልቶለ» ዮኮ። 46 ዮሱሰም
ደበራ «ክዕኑው ኪዕማል እዮ መነኔ እዩለክክ ክዕኑዋንኔ
እንግ መጣርኔም ነክተክምቤእ ብክነ ሙሴእ ቤረ ለቀክም
ኪን አዩ! 47 ክዕኑው እናእ ዋእ ሰገረ ኩራኖ ሽቶእኮ።
ኤ ኪዕን ዋመ ዌረግሰክም ብክነ ክዕኑውነ አዩ! 48 ክዕኑው
እናእ ሽቶእ ኪዕን ዋመ ዌረግሰክም ብክነ እጡው ጀር
በመኔ ኢተንተኮእሰ ሞእሰክሙል። 49 ኤ ብክነ ዋእ ቆርም
ላን እጡውነ ዋእ ሰገረ ኩራኖ፡ ኦሴኦማና ኦሴኦም።
ኤ ኪኒንሰም ኮሎ ሽተም። ሙል ኪኖም ሀውሰም) ዮላ።
50 ኤ ብክነ ኡል ቆጪሙካኒንሰ ክእሳ ዱንሙክ ዋእ ሰገረ

11:47-48
ሉቃ. 7:151-53

11:49
1 ሉቃ. 1:24
ሉቃ. 2:13

11:51
፳፱.418
2 እግ.24:20-21
ዘ።1:1

12:1
ግት.16:6
ግር.6:15

12:2-3
ግር.4:22
ሉቃ.8:17
ኤፌ.5:13

12:4
ዮ፡15:14-15

12:5
አቤ.10:31

12:7
ግት.12:12
ሉቃ.21:18
አቤ.27:34

ኩራዕን ጢግነ ከ ዶል መን ጠዕመዋቱ።⁵¹ እህም አቤል†
ጢጊንስ ከእሳ ዋእ ምዕን ሰምቤኤ፤ ዋእነ ክትመ
ክትመከም ሙኡጥ ለምቤኤ፤ ዱነሙከ ሞርያስ ጢጊኔ
አፈቤኤ፤። ኤየ፤ እን ክዕኑውን ኩሮም፤ እጡው ጢግ
ከ ዶል መጊንስ ምቅሰዋቱ።⁵² ክዕኑው ሰረ ለቀከም ኪን
ለችከ ኅጫ ፎቃኢንች እመደኮእ ብከነ ክዕኑውን እዩ፤
ክዕኑው ገግም እገክሉዮ። ሉጎ ኪኖም ቆልተኮሐኮ። ዩኮ።
⁵³ ዩሱስ ኤ ቤዩንስ መሬን ክኡካሬ ሙሴእ ሰረ
ሉሰሳ፤ ፈረሳዊኡዊ እጥ ዎጮ ዎሸ ሰብማ፤ ኪዕማል
ጠዕምች ጠዕምማ እመዶኤ።⁵⁴ ኤከም እሰተም ሄዕሉከከ
እጥ ዎጮከ ዎሸኔ ድጋዴን ሀሶእ ብከነቴ።

ዩሱስ «ለብሳኒንስ ኤጌዕሴሄ» ዩከስ

(ግት.10:26-27)

12 ኤ እመኔ፤ ዱት ኩም መን ውጥቶኤ። መን
ሉጵሚንስ ክኡኮከ እጡውንእ እጡውም
ሀንጫጫንተም ሄዕሉኤ። ዩሱስም ጋሳ እጥ ሉሳንነ
«ፈረሳዊኡው ኡርሾኢንስ እህም እጡው ሰብሺንስ
ኤጌዕሴሄ።² ጫኮቤእስ እፈሰሙከ ሉች ቴእም ለእምቤእስ
ማጠሙከ ሉች መዕሉችም ቤኤ።³ ኤ ብከነ ቱንሶኔ
ዎጫኮእ ሉው ሁንድም ጫከኔ መጨሰዋቱ። ሉድም
ዱዕም ዎርኔ ሀሻሽከእ ዎጫኮእ ሉው ሁንደም ሚረኔ
አሰላተከም» ዩኮ።

አዩ በድም ሀሰሰደኤ

(ግት.10:28-31)

⁴ ሉድም ዩሱስ «እ ቤሹው፤ እን ክዕኑውን ኩሮም፤
ማረ ሽሚንስ ሀንእ ሙሴከ መሀም እሰቴን ጠንተምቤእ
ኪኖ በድተኮቴ።⁵ እሁካሬም ክዕኑው እዩ በድተከምደእ
እን ክዕኑውን ኩሮም፤ ሻ ከእ ጦሐቤእ ጊረኔ፤ ደረቤን
መላይ ዮከ ዋእ በደሄ። ኤየ፤ እጦ በደሄ።

⁶ ሉንት ዋጢጉው ሰም ሚንዞእን ብቴሰንተሙለዮንሄ?
ዋእ እሰጊኔ እጡዊንስ መትም ጠደሞዮ።⁷ ክዕኑውከ ሆሮዕል
ሰራተም እሁተዕን ሁንድም ጥግማኮሀ። ኤ ብከነ ክዕኑው
በድተኮቴ። ክዕኑው ዱት ዋጢጊዊንስ ሉጵተከም» ዩኮ።

ክርስቶስ ብከነ ኩሮመ
(ግት.10:32-33፤ 12:32፤ 10:19-20)

⁸ ሉድም ዩሱስ «እን ክዕኑውን ኩሮም፤ መን እሰጊኔ
ኤሴ ሰንቤኤከ ሁንደም እን መንች ቤትም ዋእ ለሴእማዕን
እሰጊኔ ለንሞዮ።⁹ እሁካሬም መን እሰጊኔ ኤሴ ሰንኮከ
ዋእ ለሴእማዕን እሰጊኔ እንም ለንሞ።¹⁰ ሉድም መንች
ቤቶኔ ጀረ ዎጫከንን እዩንም ሃፈሞ። እሁካሬም ኪሰም
እያንኔ ናሙሃንን ሃፈሞዮ።¹¹ እጡውም ክዕኑው ዱምች
ቤዮ፤ ዳትው ቤዮ፤ ገሰም መላይ ዮከ ኪዕን ቤዮ መስተም
እመኔ (መይና ደበሉም?) ቴእም (ሀንከድ ይና
ዎንጮም?) ይተከእ ሀውተኮቴ።¹² መሽከምም ክዕኑው
ዎጫከም ሉው ኪሰም እያን ኤ እመንችም ሉሰሰኮ» ዩኮ።

ጎዳንች መንች ቀዎመ

¹³ ምናደጵ ሰምቤኤንስ መት መንች ዩሱስን
«ሉሰሳንች፤ ንየን ኒን ለጎ ኡጫከ እመጠ እየባይ ኢን
በጠንሰእስን ኩሬ» ዩኮ።¹⁴ እሁካሬም ዩሱስ እጤን
«መንች፤ ክዕኑው ሰምቤኤ፤ ኤሴ ዳን ቴእም በጠንሳንች
እሱኮከ ሐዩቴ?» ዩኮ።¹⁵ ሉድም ዩሱስ ሁንድንም
«ምጠን ሁንዲንስም ክዕኑው ቆጥተከእ ኤጌዕሴሄ፤
መሽከምም መንች ፎር ሐመጥ ሉበከትናም ቤኤ» ዩኮ።
¹⁶ እጥም እጡውን ኮብዕልሽኔ «መት ጎዳንች መንችከ
ኡል ሉበከት እቶተ ኡጫኮ።¹⁷ እ መንችም እጥ ዎደኖኔ
ሁርባተ ውጣኦም ቤይ ቤኡከ ብከነ መሀ እሰ? ¹⁸ ከእስ
እሰም፤ እ ጎተሉው ግንዳ ሙል ጊጅ ጎተሉው በጦሞ።
ኤ ጎተሉውኔም እ ሁርባታ፤ ሙኡቴዋ ሁንደም
ውጣኦም።¹⁹ ኤ ለሰጊ እ ፎር፤ ፎር፤ ሉበከት ሂንችን
እሆከ ሉው ኪን ውጣኮ። ኡሺጤ፤ እቴ፤ እጊ፤ ሊረሚ
ዮም» ዩኮ።²⁰ እሁካሬም ዋእ እጤን (እቴ ከ ቀወ፤ ከበል
ማርከ ከ ፎር ኪኒንስ ሀሰማኮ፤ እት ውጣዕል፤ ሉው
ውንድም እየን እሆኮ?) ዩኮ።²¹ ኤ ብከነ እጥ ገግነ ከ
ኡል ሐመጠ ውጣኡኮከ እሁካሬም ዋእ እሰጊኔ በጥች
እሁኮከ ኤ መንችሰ» ዩኮ።

ዋኦኔ አመዕንም ብከነ

(ግት.6:25-34)

²² ዩሱስም እጥ ሉሳንን «ኤ ብከነ እን ክዕኑውን
ኩሮም፤ (ኔሴ መሀ እንቶም? ቴእም መሀ ኤደዕኖም?)

12:9
ግር.8:38
ሉቃ.9:26
2 ጥ፡21:12
12:10
ግር.31:28-29
12:11-12
ግር.13:11
ሉቃ.21:14-15
12:15
1 ጥ፡6:16-10
12:20
ሉቃ.27:18
ግር.39:6
ሉር.17:11
ሉቃ.12:33-34

12:24
ሉቃ. 12:16-7

12:27
1 እዲ. 10:1-10

12:30
ግት. 8:6

12:32
ጥገ. 21:15-17

12:33-34
ግት. 6:19-22
ሉቃ. 18:14

12:35
ግት. 25:1-13
ጥገ. 13:33-37
ሉቃ. 18:14

12:37
ግት. 24:42
ሉቃ. 21:38
ጥገ. 13:3-5

ይተከለ ክቼዕለኩቲ። ²³ መሸከለምም ሁርባቲንስ ፎር፤
ኤዲቺንሰም ኦረች ሉቃ። ²⁴ ሁኖሶሌሄ ኢመዕን ቆራንተ
ጥዕሌሄ፤ እጡው ውጠሞሮ ቲእም ሙተሞሮ ቲእም
ሁርባተ አግሰለ ተበም ጎተሉው ቤኤ። አሁካሪም ዋእ
እጡውን አተም ሉወ አ-ዎኮ። ጨኢንስ ክዕኑው ሉበከተ
ኤዕልተከሞሮንሄ? ²⁵ ክዕኑዊንስ ክቼአ እጥ ሄች ዶሴኔ
መት በለ ኤጤን ጠኖኮክ አዩቲ? ²⁴ ²⁶ ኤሃሪአ ክዕኑው
ከ ሆፍ ሉወም እስተኪን ጠንተክሊቤኤክ ሙል ሉውን
መሀን ክቼዕለኩሙለ?

²⁷ አድም ፊት ህንክድ ልኦደአ ጥዕሌሄ፤ ፊት በጠሮ
ቲእም ኤዲቸ ደዶሮ። አሁካሪም እን ክዕኑውን ኩሮም፤
እድል ሰለሞንም እጥ ሉምብኔ ሁንድኔም ኤ ፊቲንስ
መትሰም ምሽሶክ ኤዲቸ ኤዲሉኩሮ። ²⁸ ክዕኑው ከ
አመዕነት ሆፊኦክ ኪኖ፤ ከበለ ሞአማ ሶዶ ጊረኔ ደረበሞክ
ሀጤ ዋእ ከአሰ ዌረማሳ ኤዲሶህን አሁከሰስ ክዕኑውን
ሁንዲንሰም ሉንሳ ኤዲሶሮንሄ? ²⁹ ኤ ብክን ክዕኑው (ኔሴ
መሀ እንቶም?) ቲእም (ኔሴ መሀ አንጎም?) ይተከለ
ሰውተኩሉይ ክቼዕለኩቲ። ³⁰ ከ አል ምናደብ ሁንድም
ኤሀን ብክን ሰውተም። እክ ክዕኑውን ህሰሰእስ ክዕኑውን
አን ዋእ ለኦኮ። ³¹ ኤኦስ ይሚንስ ዋእ ክዕኑውን እድል
አሆእስ ሀሴሄ፤ እክ ክዕኑውን አውሞኮ። ዩኮ።

³² አድም ዩሱስ «ክዕኑውክ አን ዋእ ክዕኑውን አድለኖ
ኡዌን ሲረመክ ብክን ሆፍ አላች በድተኩቲ። ³³ ክዕኑውን
ዮክ ሉወ ብቲሰክአ ቡጥን ኡዌሄ። ግማን አርቢአ ቤዮኔ
ኦድም ብልም እቶቤአ ቤዮኔ ኢመኔኔ ቤዶቤአ እመጠ
ኤቤርቤአ ሳጥንኔ ድሰቄሄ። ³⁴ መሸከለምም ክዕኑው እመጥ
ዮክ ቤዮኔ ክዕኑው ዎደንም እሆኮ። ዩኮ።

ቆጥተአ ኤጌተም አዋዳዕን ብክን

³⁵ አድም ዩሱስ እጡውን «ክዕኑውክ ሰመድ
ለደአማኮህን እሆን። ጫክም ጫክሆን እሆን። ³⁶ ክዕኑው
ኦድም ቦሉቸኢንስ ደበዕሰ ዋራ ጡፈ ቆራ አመኔ
ቀቅሰአ ፎቃዕሴን እጡው ቀርቶ ኤጌተም መን ለቤሄ።
³⁷ አ ቀርቶ ዋራ ክአ በቅተአ ኤጌቶኦሃናኔ አርክ አዋዳን
ማሳሙወ። ሀንቅነም አን ክዕኑውን ኩሮም፤ አ ቀርቶ
ጉንደኔ ሰዴአ ማደኔ እጡው አፋሳ ክአ እጡውን
ደናኖኮ። ³⁸ ለዕም በቅቲኔ ቲእም ሰጥ በቅቲኔ ቀርቶ ዋራ

²⁴ 12:25 ለዕም ቅረት «ክዕኑዊንስ ክቼአ እጥ ኡልቸኔ መት አን?
ኤጤን ጠኖኮክ አዩቲ?» ዮኮ።

በቅተአ ኤጌቶኦሃናኔ አርክ አዋዳን ማሳሙወ። ³⁹ እሁካሪም ክዕኑው ከከ ለቄሄ። ምዕን አንች እጥ ምኔ
ግማን ሀንክ አመኔ ዋርደእ ለኡተዕን እጥ ምኔ ሀና አንን
ኡወም ሄኡኩሮ። ⁴⁰ ክዕኑውም መንች ቤት ሰውተክሊቤአ
አመኔኔ ዋርክ ብክን ጉደክእ ኤጌዕሌሄ። ዩኮ።

⁴¹ ጲፕሮሰም ዩሱስን «ሞለን፤ ከ ኩብዕልሸ ኩቶቶክ
ኒነኒ ቲእም ሁንድነቲሚ?» ያ ጠዕሙኮ። ⁴² ሞለንም ደበራ
«ቀርቶ አጥ ምዕን አበሮሰን አመንኔ ሁርባተ ኡዎእስን
ዳን አሰክ አመዕነማክ ቆር ገሳንች አዩቲ?» ⁴³ ቀርቶ ዋርክ
አመኔ ኤሀድ አሰኩይ ቢደሞክ ገሳንች ማሰአማኮሀኔ።
«ሀንቅነም አን ክዕኑውን ኩሮም፤ ኤ መንች አ ቀርቶ
እጤን ዮክ ሉወኔ ሁንደኔም ገሳንች አሰኮ። ⁴⁵ አሁካሪም
አ ገሳንች አጥ ቲሮኔ (አ ቀርቶ ቀቅሶ ዋርኮ) ያ ጎዕኔካ፤
ሚንጎካ አዋዳኖ ገንማ፤ እትማ፤ አጋ ድምብማ አመዶኮ።
⁴⁶ አሁካሪም እጥ ቀርቶ እጥ ኤጌቶቤአ አያምኔ፤ ለኡቤእ
አመኔኔ ዋራ ኤ ገሳንች ፍልፍላሉ ሙረንሳ አጤክ ሳም
አመዕነሞቤእ ኪንኔ መት አሰኮ።

⁴⁷ እጥ ቀርቶ ዩክ ሉወ ሰኡኩይ ጉዳቤኤክ ቲእም
እሱቤኤክ ጆርሰ ገንሞኮ። ⁴⁸ አሁካሪም ቀርቶ ዩክ ሉወ
ለኡቤኤክ እጥ ገንሲሶክ ሉወ በጡካሪም ሾሌልሰ
ገንሞኮ። መሸከለምም ሉበከተ ሉወ አውኮእ መንቺንስ
ሉበከተም ህሰከም። ሉበከተ የቦ አውኮእ መንቺንስም
ሉበከተ ሉወ ህሰሞኮ። ዩኮ።

መን ለምቤኤኔ አነኖም እሆእስ
(ግት. 10:34-36)

⁴⁹ አድም ዩሱስ «አኖለ፤ አን ዋሩሞክ ኡለኔ ጊረ
ጠንቅሲነቲ። አ ጊርም ቀቅሳ አጲከተዕን ደናም ሄኡኮ።
⁵⁰ አሁካሪም ኤሴኔ አርክ ሀው ዮኮ። እክ አሄቤኤ ኡሼጠት
ኢን ቤኤ። ⁵¹ ኡለኔ ጡመ ኤቤን ዋሩሞክ ሰብሰከኦቲንሄ?
ኤሀደሮ፤ አን ክዕኑውን ኩሮም፤ አን ዋሩሞክ አነኖመ
ኤቤነቲ። ⁵² ከኒንስ ከእሳ መት ምኔኔ ሄዕለም እንት መንች
ለምቤኤኔ አነኖም እሆኮ። እጡዊንስም ሰስ መንች ለም
መንቸኔ ክዕለም፤ ስም መንች አድም ሰስ መንቸኔ
ክዕለም። ⁵³ እጡውም አን ቤቶኔ፤ ቤትም አነኔ፤ አመ
ሰንድቸኔ፤ ሰንድቸም አመኔ፤ በሉ ቤት አራኔ፤ ቤት
አራም በሉኔ ክዕለአ አንን አከም። ዩኮ።

12:39-40
ግት. 24:43-44

1 ቀላ. 5:12
2 እዲ. 3:10
ካል. 31:3
ካል. 16:15

12:42-46
ግት. 24:45-51

12:47-48
ግት. 15:29-30
ሊል. 25:1-3
ሉቃ. 8:18
ሉቃ. 19:26

12:49
ሉቃ. 22:15

12:50
ጥገ. 10:38-39
ጥገ. 12:27

12:51-53
ጥገ. 7:16
ሉቃ. 21:16

13፡2
ጥ. 9፡1-3

ዶሴ ለእም ብክነ

(ማጥ. 16 ፡ 2-3)

⁵⁴ አድም ዩሱስ ምናደብን «አኖአ፤ ኤሊንች አገክ ኮልኔ ዱባ ሞሰለክሊም (ጤን ገዕኔነቱ) ይተከም፤ ይተከላም አሆኑ። ⁵⁵ ኤሊንች ፍሮክ ኮሎኔ ደበሰላካማሬ መክ ኮልኔ ሀፈች ሀፈችሃሬ (መላያም ኢብ ዋሬነቱ) ይተከም፤ ይተከላም አሆኑ።²⁵ ⁵⁶ ክዕነው ከ ለብላኖ! ኡልካ፣ ኢመዕኔካ ሳረይተክአ ለቀከም። አሁካሬም ከ ዶሴ ሳረይተክአ ለቀከምቤኤክ መሀነቱ?» ዩኮ።

መሶእኔ ኢተምም ብክነ

(ማጥ. 5 ፡ 25-26)

⁵⁷ አድም ዩሱስ «ሀንቀ ፈረደክምቤኤክ መሀነቱ? ⁵⁸ ከ መሶክች ከሰላ ክአ ዳን ቤዮ መሶሃሬ ዳን አለ፤ አፍሶሶን ጋሰታ ጎንኔ ሄዕልቱይ ኢተንቱነ የክሄ። ዳን አለ፤ አፍሶሶሰ ዳን አጥ ፎሊሰችነ ሀግሳ ኡዎኮ። ፎሊሰችም ከረጥ ምኔኔ አግሶኮ። ⁵⁹ አን ኪነ ኩሮም፤ ጉዙሞአክ ለሳንች ሰንትብ ጉልታ ምቄቤኦ አፈቤኤ ኤ ከረጥ ምኔንሰ ፍቶዮ» ዩኮ።

ባጢሊንስ ደበሰልተምቤኦ ኬን ብሰሰምሰ

13

¹ ኤ አመኔ መት ቀጥ መን ዩሱስ ቤዮ ዋተአ «ገሊዕል መን ዋኦነ ክትመ ህንጫዕሎንም ጽላጠስ ኤ መነ ሹኮ። ኤ መን ጢግም ኤ ክትምኔ መቅሬም ሀማረመኮ» ይተአ ኩቶአ። ² ዩሱስ አጡውነ ደበራ «ኤ ገሊዕል ኡል መንኔ ኤዶዕኔኦ ሌህ አፋኮክ ሙል ገሊዕል ኡል መን ሁንዲንሰም ሎንስተአ ጀረ በጦኦ ብክነ ሰብስክኦቲንሄ? ³ አን ክዕነውነ ኩሮም፤ ኤአሰዮ። ባጢሊንስ ጋብተክኦ ደበሰልተክኤሊሰስ ክዕነው ሁንድም አጡውስም ብሰለከም። ⁴ ቴአም ሳሎመ የከም ቤዮኔ ክንኔ በጠመክ ቁራዕል ምን ሀኔኔ ኡባ ሹክ ቶምና ሰዴንት መንች ብከና መሀ ሰውተክሙሰ? አ መን ዩሱሳሌመኔ ሄዕለም መን ሁንዲንሰም ሎንስተአ ጀረ በጦኦክ ሰብስክኦቲንሄ? ⁵ አን ክዕነውነ ኩሮም፤ ኤአሰዮ። አሁካሬም ባጢሊንስ ጋብተክኦ ደበሰልተክኤሊሰስ ክዕነው ሁንድም አጡውስም ብሰለከም» ዩኮ።

²⁵ 12፡54-55 ኩ ጤን ብከና፣ ኢብ ብከና ኩሮከክ ን ኡል ሀፈች ፋህኦ አሆነን አስረኤዕል ኡላንንቲ።

ምሽቤኦ ኦደክች ኮብዕልሽ

⁶ አድም ዩሱስ መት ኮብዕልሽኔ «መት መንችነ ዎይነ የከም ጡጥ ዎሮኔ ካሳክ መት ኦደክች ሄኡኮ። አ መንችም ኤ ኦደክችከ ምሽ ሀሳ ዋራ መዕሎችም ሊዱኮዮ። ⁷ ኤ ብክነ አ ዎይዕን አንች ዎይዕን በጣንችነ (አኖአ፤ እን ሰሰ ሂንች ሁንዶመም ከ ኦደክቺንሰ ምሽ ሊዶም ያመ ደበሰለሙም። አሁካሬም መሀም ሲዱሞዮ። ኩ ኦደክች መሀነ ኮረአም ኡሰ ገክሰሰ? ኤ ብክነ ሙታ ኡሬ) ዩኮ። ⁸ አሁካሬም አ ዎይዕን በጣንች (ቀርቶ፤ እጤክ ሎጉም ሹቁናመ ፊንዳ፣ አሬታ አሰሞ። ከ ማረጎምነ ኡሬ፤ ⁹ ዋሮክ ሂንችነ ምሹካሬ ደናሞ፤ ምሹቤሊሰ መረጥኮ» ዩኮ። ያ ኩሩኮ።

ኡሼጠጥ አያምኔ መት ቁት ሚንትቶ

ዩሱስ ፈዩሱክስ

¹⁰ ኡሼጠጥ አያምኔ አይሁጥ መን ሙጥጥ ምኔኔ ዩሱስ ሰሰሰም ሄኡኮ። ¹¹ ኤ ቤዮኔም ሆግሶክ ጀር ሀቡስ አመዱካኒንሰ ቶም ሰዴንት ሂንች እሃኮ መት ሚንትቶ ሄዕሎአ። እሴም ቁተት ሄዕሎአ ብክነ ጠብተአ ኡልቲነ ሆሬም ጠንተም ሄዕሎአዮ። ¹²⁻¹³ ዩሱስ ኤ ሚንትቶ ሞኡክ አመኔኔ ዌሻ እጥ አንገ እስ ሀኔኔ እሳ «ሚንትቺ፤ እት ከ ሆንጊንስ ፈዩሰሳቶ» ዩኮ። ኤ አመንችም አ ሚንትቶ ጠብተአ ኡልቶአ። ዋአም ገሰጥቶአ። ¹⁴ አሁካሬም ኤ ሙጥጥ ምዕን አዎንሳንች ዩሱስ ኤ ሚንትቶ ኡሼጠጥ አያምኔ ፈዩሱክ ብክነ ቁቃ ምናደብነ «በጦ በጥምነ ሀሰሶክ ሎሀ በል ዮኮ። ኤ ሎሄም በላኔም ዋተክኦ ፈዩሰሌሄ በጋን ኡሼጠጥ አያምኔ ዋተኮቲ» ዩኮ። ¹⁵ ሞላን ዩሱስ አጤነ ደበራ «ክዕነው ከ ለብላኖ፤ ክዕነዊንሰ አይም ኡሼጠጥ አያምኔ እጤክ ምርጎኦ ቴኦም ሀልቶ ጋድረጎስ ትራ ዎኦ አግሊነ መሶዮንሄ? ¹⁶ ቲ ሚንትቶ አብረሃም ሰንድችት እከኦ ሄዕሎኡይ ቶም ሰዴንት ሂንች ሺጣንች ከራ ሄዕሎኡቲ ኡሼጠጥ አያምኔ ፈዩኦም ለበዮንሄ?» ዩኮ። ¹⁷ ዩሱስ ኤከ ዎጩካሬ እጥ መሶኡው ሁንድም ቱቶኦ። መን ሁንድም ዩሱስ በጡክ ማለልሰሶክ ሎው ሁንደኔም ሊረንቶኦ።

13፡6-9
ማጥ. 21፡18-20
ጥር. 11፡12-14
ጥር. 11፡20-21

13፡7
ማጥ. 3፡10
ማጥ. 7፡18
ሉቃ. 3፡9

13፡14
ኦፊ. 20፡9-10
ሰል. 5፡13-14
ሉቃ. 9፡6-11
ሉቃ. 14፡1-6
ዮሐ. 5፡1-18

13፡18
ሉቃ. 19፡9

13:20-21
ጥ፡.13:33

13:23-24
ጥ፡.10:17

13:25
ጥ፡.25:10-12

13:28-27
ጥ፡.25:41
ሉቃ.6:46

13:27
ጥ፡.6:8

13:28-29
ጥ፡.8:11-12

13:30
ጥ፡.19:30
ጥር.10:31

ዋእ አድለዕን ብክነ ኩብዕልሽኔ
ዮሱስ ሉስሱክስ
(ጥ፡.13:31-32 ጥር.4:30-32)

18 ዮሱስም አጡውን «ዋእ አድለን መሀ ለቦኮ? መሀንዱ ጉድሶ? 19 ዋእ አድለን መት መንች አጥ ሉለኔ መሳ ውጡክ ሻዕን ሳርዕናአ ኅተአ ሰራኤ ለቦኮ። አ ሰራኤ ልአ ሀቅች አሆሃሬ ዉእ አጥ ጫሬኔ ዶዕን በጣኮ» ይኮ።
20 አድም ዮሱስ «ዋእ አድለና መሀኔ ጉድሶ? 21 ዋእ አድለን መት ሚንትች ሰለ ቁን ቀመኔ ኤደአ ቁፍሶአ ሉርሾአ ለቦኮ። አ ሉርሾአ ቁፍሶአ ቀም ሁንዶመም ሁፋኦኮ» ይኮ።

ጡቅ ኅጭ ብክነ
(ጥ፡.7:13-14:21-23)

22 ዮሱሳሌመ ዮሱስ መሩኩይ ክተመውኔ፥ ገቱወኔ ሉስሱኩይ ሀንም ሄኡኩ። 23 መት መንች ዮሱስን «ሞለን? ገቱ ኪን ሆፍ ቀጠንሄ?» ያ ጠዕመኩ። ዮሱስም አጡውን 24 «ጡቅ ኅጭ ኣካኪን የክዕሌሄ። አን ክዕትውን ኩርሞ! ዱት ኪን አኒን ምጣም! አሁካሬም ጠንተሞዮ። 25 ምዕን አንች ኢግ ኀጪ ጡፋ ለሰጌ ሉዕሉመኔ ሉልተክአ ዌሽኩኡይ (ሞለን! ኒን ኀጪ ፎቃኤ) ይመ አመደከም። ምዕን አንች ደበራ (ሀኒንስ ዋተኮኣ ኪንደአ አን ለኦሞዮ) ዮኮ። 26 ኤ አመኔ ክዕትው (ኔሴ ኪንኔ መቅሬም አንታሞ፤ አንጋም። 7 ገት ኅጉውኔም ሉስሳቶ) ይመ አመደከም። 27 አሁካሬም አ ምዕን አንች (አን ክዕትውን ኩርሞ! ሀኒንስ ዋተኮኣ ኪንደኤ አን ለኦሞዮ። ክዕትው ኩ ጀረ በጣከም ኪን ሁንድም ኢኒንስ ዌዕሌሄ) ዮኮ። 28 አብረሃማ፥ ይሳቃ፥ ያቆባ ዋእ ሰገረ ኩራን ሁንዳ ዋእ አድለናኔ ሞዕለከም። አሁካሬም ክዕትው ኤ አመኔ ቢሪኔ ገተከማሬ ኤ ቢዮኔ ክዕትውን ውዕልሚ፥ እንቄ ኢጭሚ አሆኮ። 29 አድም ሉል ሁንዲንሰም ዋቶአ ሉበከት ምናደብ ዋእ አድለዕን ምርኔ ማደኔ አፋተሞ። 30 አኖአ፤ አለግ ለሰግ አሆኮ። ለሰግም አለግ አሆኮ» ይኮ።

ዮሱሳሌመ ዮሱስ ኢቱክስ
(ጥ፡.23:37-39)

31 ኤ አመኔም ፈረሳዌኡዊንስ መት መት ኪን ዮሱስ ቢዮ ዋተአ «ሄርድስ ኪሴ ሼን ሀሉክ ብክነ ከ ቢደንስ ፍታ መራ።

ይተአ። 32 ዮሱስ አጡውን ደበራ «መተክኣ ኤ ሀንታራንችን» (አኖአ፤ ከበሳ፥ ሶዶ ሼጣን ፍሶሞ! ጀባናም ፈደሶሞ። ስጥ በለኔም አ በጦ ጉሉሞ ዮሳ) ይተክኣ ኩሌሄ። 33 አሆን በጋን ከበሳ፥ ሶዶ፥ አንሶዶ አን ዮሱሳሌመ መርም ሀስሶኮ። መሽከኦምም ዋእ ሰገረ ኩራንች ዮሱሳሌመኔ ሌሀም ሀስሶኮ በጋን ሙል ቢዮኔ ሆናኔም ሲሀም ሀስሶዮ።

34 ዮሱሳሌመ! ዮሱሳሌመ! ዋእ ሰገረ ኩራና ሽቶሃና! ዋእ ቢደንስ ከ ቢዮ አሴአንቶአ አሌኣማናም ክንኔ አፉሰሃና! አንተባክች አጥ ዉጮለ ለጥ ምርኔ ውጣኦአስም አንም ክዕትው ውጣኤን ሀሉሞ! አሁካሬም አት ሰብቶ። 35 ኤ ብክነ ክዕትውክ ምን ዲሆኮ። አን ክዕትውን ኩርሞ! (ሞለን ሉምኔ ዋርኮክ ማሌኣማኮሀኔ) ይተኪቤኣ አፈቤኤ ኤሴ ሞዕለከምዮ» ይኮ።

መት ጀባንች ዮሱስ ፈደሱክስ

14 1 ኡሼጠጥ አያሞኔ ፈረሳዌኡዊንስ መት አምንሳንች ምኔ ሁርባተ አቲን ዮሱስ አጉኮ። አጡውም አጥ መሀ አሰደኣ ኤጌተም ሄዕሉኦ። 2 ኤኪኤም አንጌ፥ ሉኪ ደሻኮ መት መንች ዮሱስ ቢዮ ዋሩኮ። 3 ዮሱስም ሌረ ለቀም ኪንና፥ ፈረሳዌኡውና «ኡሼጠጥ አያሞኔ ዋኦክ ሴር ጀባና (ፈደሌሄ) ዮሆኒ፥ ዮዮ» ይኮ? 4 አሁካሬም አጡው መሀም ደበቶአዮ። ዮሱስም ኤ ጀቡክ መንች አመዳ ፈደሳ ክኣ ጌጌሱኮ። 5 ዮሱስም አጡውን «ክዕትዊንስ አጤክ ቤት ቴኦም ምርጎኣ ኡሼጠጥ አያሞኔ በሬኔ ሉሎተዕን ቀቅሳ ፍሶቤኤክ አዩቴ?» ይኮ። 6 አሁካሬም አጡው ኤ ምሽን መሀም ደበቲን ጠንቶአዮ።

ማሻሉዕም ብክና፥ ኮዮ አእም ብክና

7 ግድን ዌሽንተአ ዋቶኣ ኪን ሉብ ቢዮኔ አፋቴን ጦሬጠንተምስ ዮሱስ ሞኡኮ። ኤ ብክነ ዌሽንተአ ዋቶኣ ኤንነ ኩብዕልሽኔ 8 «አይም ቦሉቾኣን ክዕትው ዌሹክተዕን ጭንዲንስ ኤዕሉክ ቢዮኔ አፋተኮቴ። አይ ለኡኮ ክዕትዊንስ ሉኦክ መን ዌሽማኮሀን እሄን ጠኖኮ። 9 ለምም ዌሹክ መንች ዋራ (ከ ቢዮ አጤን ፈተክሄ) ዮን ጠኖኮ። ኤ አመኔ ቴታ ሆፍ ቢዮኔ አፋቶቶ። 10 አሁካሬም ክዕትው ቦሉቾኣን ዌሽንተከም አመኔ ክዕትው ዌሹክ

13:32 «ሀንታራንች» የመኩ ሰገር ሙል ትረቱወኔ «ዌንጌራኦኦ» የጣኩ።

13:32
እባ.21:10
እባ.7:28

13:35
ጥ፡.118:26
እር.22:6
ሉቃ.18:38

14:1
ጥር.3:2
ሉቃ.7:36
ሉቃ.11:37

14:3
ጥ፡.12:10
ጥር.3:4
ሉቃ.6:9

14:5
ጥ፡.12:11
ሉቃ.13:15

14:8-10
ክባ.25:6-7
ሉቃ.11:43
ሉቃ.20:46

14:11
ማቴ. 18:14
ማቴ. 23:12
ሉቃ. 18:14
1 ኢዋ. 5:16

14:12
ያዳ. 2:2-4

14:13
ሉቃ. 14:12

14:15
ሳሊ. 19:19

14:20
ሴላ 24:5
1 ዳር. 7:33

14:21
ሉቃ. 14:13

መንች ዋራ (አ ቢሸች፤ ሆኖ ህጋ አፋራ) የእስን ሆኖ ቢየኔ አፋራሄ። ኤ አመኔ ከዕኩው መቅረ ማደ እቴነ አፋቶአ ኬን ሁንድም ከዕኩው ሉንሱተም። ¹¹መሸከአምም እጥ ገገ ኢሚማአክክ ሁንድም ሸሌአኮ፤ እጥ ገገ ሆራሶክክ ሁንድም ሉምበ ሲጣክ» ይክ።

¹²አድም ዩሱስ ማድን እጦ ዌሹክ መንችን «እት በለኔ ቴአም ሂሞኔ ማደ እስቶ አመኔ አት አጡውን አስት ሉው ኮርን ደበተአ ምቀም ብክነ ክ ቢሹው ቴአም ከየባዩው ቴአም ክ ቀርመን ቴአም ጎዳንች ክ አለክች ዌሸቴ። ¹³አሁካሬም አት ማደ እስቶ አመኔ ቡጣ፤ አንግ ቴአም ሉክ ሙረመክ ኬኖ፤ ሺሁዋ፤ ቆቁዋ ዌሼ። ¹⁴እጡው ኤክ ኬን ደበተአ ምቄነ ጠንተምቤእ ብክነ እት ማሴአንቶቶ። ኤክ ጡማን ኬን ሌሂንስ ክዕለም እያሞ ዋእ ኬን ምቆክ» ይክ።

ሉበክት ማደ ጉድሱክ መንች ኮብዕልሸ

(ማቴ. 22 + 1-10)

¹⁵ዩሱስ፤ መቅረ ሁርባተ አቴነ አፋቶአ ኬኔንስ መት ዩሱስ ምጩኮክ መጩሰ «ዋእ አድለዕን ምርኔ ሁርባተ አቶክክ ማሴአማከሀኔ» ይክ። ¹⁶አሁካሬም ዩሱስ ኤ መንችን «መት አመኔ መት መንች ሉበክት ማደ ጉድሳ ዱት መን ዌሹክ። ¹⁷እ ማድ ጉዱክ አመኔኔ ኤ ዌሸንቶአ ኬዕን ቢዮ (ዋሌሄ፤ ሁንዴም ሉውም ጉዳክ ይታ ኩራ) ያ እጥ በጣንች አሴአክ። ¹⁸አሁካሬም እ ዌሸንቶአ መን ኤ ማደንስ ገቴነ መሸከአ ቆሞመ አመዶአ፤ ኤ ኬኔንስም ሉጤክ (እን ኡስ ብቶ እዕሉም ብክነ ሞኤነ መርም ሀሰሶሀኔ። ኤ ብክነ ኢን ኡርመ እስቶአስን አን ኬሴ ኡንጦሞ) ይክ። ¹⁹አድም ሙሉክም (አንት ክዶአ ምርጎኡው ብቶ አዕሉም ብክነ አቡላ ሞኤነ ሀሳሞ። ኤ ብክነ ኢን ኡርመ እስቶአስን እን ኬሴ ኡንጦሞ) ይክ። ²⁰አድም ሙሉክም (አን አዳይች አን አሁም ብክነ መራን ጠኖሞ) ይክ። ²¹ኤ ለስ፤ እ በጣንች ዋራ ኤ ምሸ ቀርችን ኩሩክ። ቀርች ኤክ መጩሱክ እመኔኔ ሉበክተ ነደዳ እጥ በጣንችን (ቀቅላ ከተዕም በበኡውኔ፤ ጎተውኔ ፍታ ቡጣ፤ አን፤ ሉኪ፤ ሙረመክ ኬኖ፤ ቆቁዋ፤ ሺሁዋ ምሬ) ይክ። ²²እ በጣንችም ምራ ክእ (ቀርች፤ እት አጃጅትሰም አሳሞ። ከበዴም መን አፋሮክ ቢይ ይክ) ይክ። ²³ቀርችም በጣንችን ደበራ (ጎተውኔ፤ ጎቅ

ቶቸውኔ ፍታ እ ምኔኔ መን ምዕሞእስ አሴ። ²⁴አን ኬን ኩርሞ፤ ኤ ሉጤክ ዌሸንቶአ መኔንስ መትም እ ማድክ ሉሚኔም አመደሞ) ይክ» ያ ኩሩክ።

ዩሱስ አምንተም ኬዕን ብክነ

(ማቴ. 10 + 37-38)

²⁵ሉበክት ምናደብ ዩሱስ፤ መቅረ መቶነም እጡው ክሉኔ ደበዕላ ²⁶«እይም እ ቢዮ ዋርኮክ አጥ አኔንሲ፤ እጥ አማንሲ፤ እጥ ሚንትችንሲ፤ አጥ እሲንሲ፤ እጥ አባዩዊንሲ፤ እጥ አዩዊንሲ፤ እጥ ገፊንስም ሉንሳ ኤሴ ኢቲቤስስ ኤሴ አምኔነ ጠኖሮ። ²⁷አድም አይ መንችም እጦ ሌሆኔ እፍሶክ ሀም እያ በልን በልን ኤሴ አምናቤኤክ ኤሴ አምኔነ ጠኖሮ። ²⁸ክዕኑዊንስ መት መንች ከንኔ ቄራዕል ምኔ በጤን ሀሰተዕን ሀንክዕን ዲንት ኤ ምንን ሀሰሰደኤ ጋሳ ሸሰንቤኤክ አዩቴ? ²⁹ኤሀድ አሰቤስስ ምናመ በጤን አመዳ ለስ፤ ጉልመ ሆንሃሬ ሞኡክ መን ሁንድም ³⁰(ኩ መንች ምኔ በጤን አመዱክ። አሁካሬም ጉሳ በጤን ጠኑክ) ይክ። ³¹ቴአም ቶም ኩም በገጥ መን ዮክ አድል ስምይ ኩም በገጥ መን አመዳ ዋርክ አድል፤ ቀስሚን ጠኖደኤ አፋራ ጋሳ ስምቤኤክ አዩቴ? ³²እጥምዱ ጠኖቤአን እሁክለስ እጤኔ ቀስሚን ዋርክ አድል ቄዕሉኔ ሄኦነም መን አሴአ ኢተሞክ። ³³ኤእስም ክዕኑዊንስ አይም አጤን ዮክ ሉው ሁንደም ኡሩቤለስ ኤሴ አምኔነ ጠኖሮ» ይክ።

አዋድ ቤእ ሶቅጥ ብክነ

(ማቴ. 5 + 13፤ ማር. 9 + 50)

³⁴አድም ዩሱስ እጡውን «ሶቅድ ጤአሀኔ፤ አሁካሬምዱ ሶቅጤክ ጤዕን ብሉተዕን ሀንክድ እስተከአ ጪኦእስ እስተከም? ³⁵ኤሀደዕኔእ ሶቅድ ኡልን ኦሬጥስም አዋደቤእ ብክነ መን አንጃ ኡርኮ። ቆሳ መጩሶክ መጥ ዮኮክ መጩሶን» ይክ።

ብሉክ ገራች ኮብዕልሸ

(ማቴ. 18 + 12-14)

15 ¹ኤ አመኔ ቀረጣኔ፤ ገደንቶአ ኬኔ፤ ሁንድም ዩሱስ ምጩክ ሉው መጩሴን ዋቶአ። ²ፈረሳዌኡዊ፤ ሙሴእ ሴረ ሉስሳኔ «ኩ መንች ገደንቶአ

14:27
ማቴ. 16:14
ማር. 8:34
ሉቃ. 9:23

14:33
ሉቃ. 18:28-30
ዳላ. 3:7

15:1-2
ሉቃ. 5:29-30
ሉቃ. 10:7

15:7
ሉቃ. 15:10
ሉቃ. 18:10
ያቀ. 5:20

15:11
ጥቅ. 21:28

15:12
ሉቃ 21:15-17

ከኛ አለለ፤ እጡውን መቅረም እቶለ» ይተላ ቁንቁንቶሉ። ³ኤ ብክነን ዩሱስ እጡውን ከብዕልሸኔ ፋክዕትዊንሰዱ መት መንችን ጥብ ጊራብ ሄኡተዕን ኤ ጊራቢንስ መት ጊራች ብሉተዕን ሆንሰዩ ሆንሰ ጊራች ኡዱመለኔ ኡራ ኤ ብሉክ ጊራች ሲዴቤእ አረቤኤ ሀሴን መርቤኡክ አዩቲ፣ ⁵ሲዳ ለሰጌ ሊረማ ቆዕሉኔ እዮኮ። ⁶ምኔ እፋ ለሰጌም እጥ ቤሹዋ፣ አለአ መት እሳ ዌሻ (ብአ ሄኡክ እ ጊራች ሲጡም ብክነን ኢንኔ መቅረም ሊረማኔ) ዮኮ። ⁷ኤኢሰም እን ክዕኑውን ኩሮዋ፤ ባጢሊንስ ደበዕልቲን ባጢል ቤእ ሆንሰዩንሊ ሆንሰ ጡማኒንሊ በጡክ ጆር በጢንስ ዋእ ኮሉኔ ደበዕሉክ ባጢላንች ብክነን ሉጳኮ ሊረንች ኢመኔኔ እሆኮ» ዮኮ።

ብአ ሲደመክ ብዕል ብክነን

⁸አድም ዩሱስ እጡውን «መት ሚንትቶን ቶም ብር ሄኡኮ። ኤ ብረንሰም መት ብር ብሉክተዕን ኤ ብሉክ ብረ ሲዴቤእ አረቤኤ ሸእ ጫክሰኦ ምኔ ፊዕሉኡይ ሀሰምቤእ ሚንትቶ ሆንተኔቲ፣ ⁹እሊም ሊደኦ ለሰጌ እስ ቤሹዋ፣ አለአ መት እስተእ ዌሸእ (ብሉክ ብረ ሊጡም ብክነን ኢንኔ መቅረም ሊረማኔ) ይተዋ። ¹⁰ኤኢሰም እን ክዕኑውን ኩሮዋ፤ መት ባጢላንች ባጢሊንስ ደበዕሉሃሪ ዋእ እሊእማን ሊረሞኮ» ዮኮ።

ብሉክ ቤት ኮብዕልሸ

¹¹አድም ዩሱስ «መት መንችን ለም እስ ሄዕሉኦ። ¹²ኤ እሊንሰም ሆፍ ቤት እጥ እንን ሲዮን፤ ክ እመጢንስ ኢን ለፎክ ሉው በጠንሰታ ኡዌ) ዮኮ። አንም ዮክ ዲንቲ በጠንሳ ኡዉኮ። ¹³ሆፍ ቀጥ በሊንስ ለሰጌ ሆፍ ቤት እጢን ዮክ ሉው ሁንደም እመዳ ቁዕል ኡሉ መፍሐ። ኤ ዲንቲም እዋድቤእ ሉውኔ ብእሳ ኡሩኮ። ¹⁴ኤ ለሰጌ ኤ ኡሉኔ ጆር ቃኔእ አጉኮ። እሁካሪምዱ እጢን መዕሉችም ሄኡኮዮ። ¹⁵ኤ ብክነን እጥ ኤ ኡሉኔ ሄኡክ መት መንችን ፎእንኖ እጉኮ። አ መንችም እጢ ቦንኪኤ እላሮን ቦንኪኤ እላረከም ቤዮ አሴኡኮ። ¹⁶እ ቤትም ቦንኪኤ እቶክ እተሊንስ እታ ኅደን ሀሰም ሄኡኮ። እሁካሪም እጢን ኤሀም ኡዎኮክ ሄኡኮዮ። ¹⁷እ ቤት ቲሮ እሱክ አመኔኔ ሲዮን ምኔኔ በጠም ፎእን ሀሰኦ ቀጠ እተዋ፤ እን ክ ቤዮኔ ሰባርኔ ሴሆመሰ። ¹⁸እን

15:22
ቆጠ. 41:42
ወገ. 314

15:24
ሉቃ. 9:60
ኤረ. 21:1
1 ጥ. 516

ክ ቤዩንስ ክአ መራ እየንን እየን፤ ዋአ፣ ኪሴ ሀምዳም። ¹⁹ክ ለሰጌ እን ክ ቤቶ የመሚን ለበሞዮ፤ ኤሴም ክ በጣኒንስ መትሰ እስታ ጥጌ ዮሞ) ያ እጥ ዎደኖኔ ሰዉኮ። ²⁰ኤ ብክነን ክአ እጥ እን ቤዮ መፍሐ። እሁካሪም እ ቤት ቁዕሉኔ ሄኡንም እጥ እን ሞአ ቅሽጣ ጊራ ዋራ ቃጳ ሱንቁኮ። ²¹ቤትም እንን ደበራ (እየን፤ ዋአ፣ ኪሴ ሀምዳም። እን ክ ለሰጌ ክ ቤቶ የመሚን ለበሞዮ) ዮኮ። ²²እሁካሪም ቤትን እን እጥ በጣንን (ቀቅሰክእ ሁንዲንሰም ዶዕል ኤዴቸ ኤበክእ ኤዴሴኔ። እንንኔም ቁበእ፣ ሉኮኔም ጫመእ እሴኔ። ²³እንታ ሊረሞንም ሁንዲንሰ ዶዕል ድእር ባዕል ሞረ ኤበክእ ዱሴኔ። ²⁴መሸክኤምም ኩ እ ቤት ሌሃ ሄኡኮ፤ እሁካሪምዱ ከበ እጥ ፎር ደበዕላኮ። ብአህም ሄኡኮ፤ እሁካሪም ከበ ሊደማኮ) ዮኮ። ኤ ብክነን እጡውም ሊረምመ አመደኦ።

²⁵ኤ እመኔ እጢክ ሉብ ቤት እቡል ቤዮኔ ሄኡኮ። እጥም እቡል ቤዩንስ ዋሩኩይ ምኔ እፈን ሀንጢክ አመኔኔ ድቤእካ፣ ክጅካ ሰገረ መጩሳ ²⁶እጥ እን በጣዕኔክ መቶ ዌሻ (ኩ ሰገር መሀኔ) ያ ጠዕመኮ። ²⁷በጣንችም እጢን ደበራ (ክየባይ ዋራኮ። እጥ መዕሉችም እሆዕን ጡምኔ ደበዕሳ ዋሩክ ብክነን ክየን ሁንዲንሰ ዶዕል ድእር ባዕል ሞረ ዱራኮ) ዮኮ። ²⁸እሁካሪም ሉ ሉብ ቤት ነደዳ ምኔ አግመ ሰቡኮ። እጥ እንም ምኒንስ ፍራ ምኔ አጎእሰን ኡንጡኮ። ²⁹እሁካሪም ሉብ ቤት እንን ደበራ (እን ኪ) ሉበክት ሂንቾ አዋዳም። ኪን እጃጆንችም ሰቡሞዮ። እሁካሪም እን እ ደረዕመንኔ መቅሪ ሊረሞን መት ዎተረም ኡውቶዮ። ³⁰ክ እመጠ ሳእንን በቃ ብእሱክ ኩ ክ ቤት ዋሩካሪ ሁንዲንሰ ዶዕል ድእር ባዕል ሞረ ዱታቶ፤) ዮኮ። ³¹እንም ቤትን ደበራ (እ ቤቶ፤ እት ሁንደም እመኔም ኢንኔ መቅሪ ዮንቶ። ኢን) ዮክ ሉው ሁንድም ኪሀኔ። ³²ኩ ክየባይ ሌሃ ሄኡኮ፤ ከበ እጢክ ፎር ደበዕላኮ፤ ብአህም ሄኡኮ፤ ከበ ሊደማኮ። ኤ ብክነን ኔሴ ሉበክተ ሊረምም ሀሰሰኮ) ያ ደበሩኮ» ዮኮ።

ቆር በጥሳንች ብክነን

16 ¹አድም ዩሱስ እጥ ሉሳንን «መት ኅዳንች መንችን እጥ ምዕን እመጠ ኤጊሮክ በጥሳንች ሄኡኮ። መን (ኩ በጥሳንች ክ እመጠ ብኖለኦ) ያ እጥ ቀርችን ኩሩኮ። ²እጥ ቀርችም እጢ ዌሻ (ኩ ክ ብክነን መጩሱም ሉው

16:8
ሉቃ. 20:134
ጥፋ. 12:36
ኤፌ. 5:18
1 ቀላ. 5:15

16:9
ሉቃ. 12:133
ሉቃ. 18:22

16:10
ጥፋ. 25:121
ሉቃ. 19:17

16:13
ጥፋ. 8:24

16:15
1 ላ. 16:17
1 ብ. 21:2
ሉቃ. 10:29
ሌ. 1:24

16:16
ጥፋ. 11:12-13

16:17
ጥፋ. 5:17-18
ሉቃ. 21:33

መራው? ከ ለሰጊ አት እ ሉው ኤገራንች እኪን ጠንቀቢአ ብክነ ኤገራንች አካ ሄዕልት እመኔ እስት ሉው ኩሬ) ዩኮ። 3 አ በጥሳንችም እጥ ዎደኖኔ (አ ቀርች ኤሌ በጤንስ ፍሶክ ብክነ መሀ አሰ? ኡሉ አቡሌን ጠኖም መሳይ ቤኤ፤ ኡንጤንም ቱሮም። 4 ኤ ብክነ እ ቀርች ኤሌ በጤንስ ፍሶሃራ መን እጠው ምኔኔ ኤሌ አሉአሰን አን እስም ሉው ለአም) ዩኮ።

5 አጥም ቀርቼንስ ዲንቲ ልቃዮ አዕሉአ መነ አሃንችም ዌሻ ሉጥ መንችን (አ ቀርቼንስ ልቃዮ አዕልት ዲንት ሆንካዕን?) ያ ጠዕመኩ። 6 አ መንችም ደበራ (መት ጥብ ሀረች ዘይተ) ዩኮ። እጥም ደበራ (ቀቀሶኔ አፋታ ከ በደንች ጣፈመክ ዎረቀተኔ አንተዬ ይታ ጣፈ) ዩኮ። 7 ኤ ለሰጊ ሙላንን (ኪሌኔ ዮክ በደንች ሆንካዕን?) ያ ጠዕመኩ። አ መንችም ደበራ (ጥብ ቁን አረሰ) ዩኮ። አጥም ደበራ (ከ በደንች ጣፈመክ ዎረቀተኔ ሰዴንተይ ቁና ይታ ጣፈ) ዩኮ። 8 አ አመዕነመክቤእ በጥሳንች አጥ ገግነ እሱክ ቆሮምን እጥ ቀርች ገለጡኩ። ከ ኡል መን እጠውነአ እጠው አስቀንተም ሉውን ዋአ ኦሲንስ ሉጽተእ ቆሉው። 9 እን ከዕትውነ ኩሮም፤ ከዕትውክ ዲንት ቢዶሃራ ሄር ሄርንም ሄዕለክም ቢዮኔ ዋአ ከዕትው አሉአሰን ከ ብአ ዲንትኔ ከ ኡሰኔ ከዕትው ገግነ ኮቦ አመዴሄ። 10 ሆኖ ሉውኔ አመዕነመኩክ ሉብ ሉውኔም አመዕነማኮሀኔ። ሆኖ ሉውኔ እመዕነመክቤኤክ ሉብ ሉውኔም አመዕነማኖ። 11 ከ ኡል ዲንትኔ አመዕነንተኮእቤለስ ሆንቆእ ዲንትን ከዕትው እይ አመዕነኮ? 12 ሙል መን ዲንትኔ ከዕትው አመዕነንተኮእቤለስ ከዕትው ሉው ከዕትውነ አይ ኡምኮ? 13 መት አግሽ ለም ሞለንን አጃጀማኔን ጠኖኖ። መቶ ሰባ መቶ ኢቶኮ። ቲእም መቶ ሉንሳ መቶ ገደኮ። ከዕትውም ዲንትና፤ ዋእና ለምነ አጃጀንተኪን ጠንቀከምኖ። ዩኮ።

14 ፈረሳዌኡው ዲንቲ ኢትተም ብክነ ኤክ ሁንደም መጩሰአ ዩሉሰኔ ናጮአ። 15 አሁካሬም ዩሉሰ ኤ ፈረሳዌኡውን «ከዕትው መን እለጊኔ ከዕትው ገገ ጡማን እስተከም ኪኖ። አሁካሬም ከዕትው ዎደዕኔክ ዋእ ሰአኮ። መን እለጊኔ ደኖም ለቦኮክ ዋእ እለጊኔ ሰበማኮሀኔ» ዩኮ።

16 አድም ዩሉሰ «ሙሉእ ሌሪ፤ ዋእ ሰገረ ኩራዕን ሉሰሺ ጠመቃንች ዮሃንስኔ እፈቤኤ ኩረማኮ። ዮሃንሲንስ ከድ ዋእ እድለዕኔክ ምሽራች ሰገረ ኩረሞለ። መን ሁንድም ኤ ዋእ አድለኖኔ አጊን ዮኮለ። 17 አሁካሬም

ሌሪንስ መትችም ብሉካኒንስ ኢመኔ፤ ኡሲ ሀንተዕን ሾሌአኮ። 18 እጥ ሜንትቶ ሆላ ሙሉተ ኤቦኮክ ሁንድም ሳአንቶ። አስ እርኢንስ ፍቶአተ ኤቦኮክም ሳአንቶ» ዩኮ።

ጎዳንች መንች ብክና፤ አልአዘረ ዮከም ቡጥች ብክና

19 አድም ዩሉሰ «መት ጎዳንች መንች ሄኡኮ። እጥም ሉበከተ ብቶ ጤአል ኤደች ኤዴኡኩይ በል ሁንደም መከ ሄቶ ሄአም ሄኡኮ። 20 አድም አረች ሁንድም አመራኮ አልአዘረ ዮከም ቡጥችም ኤ ጎዳንች መንች ኡዕሉመኔ ኡባ ሄኡኮ። 21 እጥም አ ጎዳንች መንች እቱኩይ ሌማቲንስ ኡቡክ ግግረ አቲን ምጠም ሄኡኮ። ውሽም ዋራ አጤክ አመረ አለም ሄኡኮ። 22 አ ቡጥችም ሌሁካሬ ዋእ አሲአማን አብረሃምኔ መቅሬም ኢመኔኔ እፋሰቶአ። አድም አ ጎዳንችም ሌሃ ዋመሙኮ። 23 አጥም ሌሁካ መን ሄኡክ ቢዮኔ ሀው ዎሮኔ አሃ ቄዕሉኔ ዮክ አብረሃምኔ መቅሬ አፋሩክ አልአዘረ ጻጳ ሞኡኮ። 24 እጥም አብረሃመ ዌሻ (አየን አብረሃመ፤ ኢን ቅሽጤ። አን ጊዕል ለበዕን ዎሮኔ ሀዉሙይ ዮም ብክነ አልአዘር አጥ መጣረ ዎእኔ ጩፋ እ አለቦ ሰግሶን አሊኤ) ዩኮ። 25 አሁካሬም አብረሃም ደበራ (አ ቢቶ፤ አት ሌቲነ አለጊን ደኖም ሉው ሲጥትስ ሰውሄ። አልአዘር አድም ጆር ሄቶኔ ሄኡኮ። አሁካሬም ከበ እጥ ደኖም ሄቶኔቲ፤ አት ሄዕሉቶክ ኪዕማል ሀምኔቲ። 26 ኤሀኒንስ ሁንደንስም ሀጋ ን ቢዩንስ ከዕትው ቢዮ ከዕትው ቢዩንስም አይም ን ቢዮ ሀንቢአሰን ን ሰምቤኤኔ፤ ከዕትው ለምቤኤኔ መሳደም ባል ዮኮ) ዩኮ። 27-28 አ መንችም ደበራ (ኤሃረእ እየነ፤ ኢን አንት አባዩው ዮአ። እጠውም ዋተአ ከ ቢዮኔ ሀምኔ አገምቤእስ እልአዘር መራ እጠውን ቆጥሳ ኩሮአሰን አየን ምኔ አሲዕሉኡሰን አን ኪሴ ኡንጦሙለ) ዩኮ። 29 አሁካሬም አብረሃም አጤን ደበራ (አጠውን ሙሉኤ ጣፋክ መጣፈ፤ ዋእ ሰገረ ኩራን ጣፈእ መጣፈ ዮኮ። ኤሀኒንስ መጩሰን) ዩኮ። 30 አ መንችም ደበራ (አየን አብረሃመ ኤእሰዮ፤ መት መንች ሌሂንስ ከአ ሙሩተዕን ባጤሲንስ ደበዕልተም) ዩኮ። 31 አብረሃምም (ሙሴኤ ጣፋክ መጣፍካ፤ ዋእ ሰገረ ኩራን ጣፈአ መጣፍካ መጩሰአኤአዕሌንስ መት መንች ሌሂንስ ከአ ሙሩተዕንም አመዕነተሞኖ) ያ ደበራኮ» ዩኮ።

16:18
ጥፋ. 5:131-32
ጥፋ. 18:9
ጥፋ. 10:11-12
1 ላ. 7:10-11

16:20
ጥፋ. 11:1-44
ጥፋ. 12:11-9

16:22
ጥፋ. 13:23

16:25
ሉቃ. 8:24

16:29
ሉቃ. 4:17
ጥፋ. 5:45-47
ሌ. 15:21

1711-2
1 ቀር. 31:12

1713
ጥቅ. 18:18

1715-6
ጥቅ. 17:20
ጥቅ. 21:21
ጥር. 11:22-23

1718
ሐ. 12:37
የዮ. 13:3-8

17114
ቁሱ. 14:2-32
ጥቅ. 8:14
ጥር. 11:44
ሐ. 5:14

ባጢሳል ብክነ

(ጥት. 18 + 6-7 : 21-22 ፤ ጥር. 9 + 42)

17

ጌሱስ እጥ ሉቃንን «መን ባጢሱኒ አግሶከ ሉው ዋርዕን ገቶቹ። እሁካሪም ባጢሱን መሸከእ እሆከ መንች ብክነ እዩ፤ ፤ አይም ከ ሆፍ ኬኒንከ።» መቶ ባጢሱኒ አግሶሃኒንሰ እጥ ጋንጀኒ ሊትመ ከዕሳ በሃዕል ዎርኒ ኡቡተዕን ኤዕሉቱ። ፤ ኢ ብክነ ከዕትው ገን ኬጌዕሌ፤ ከየባይ ባጢሱኒ አጥለሰ ዎጪ። እጥምዱ ባጢሱንሰ ሰጣ ደበዕሉክለሰ እትም እጥ ብእሸ ሃፍሄ። ፤ እጥ መት በለኔ ኬሴ ለመር ኮሪ ሀምዳ ለመሬም ኮሪም (ብእሳም) ዩለሰ ለመሬም ኮሪም ሃፍሄ። ዩቱ።

አመዕነጥ ብክነ

፤ እዎናን ሞለንን «ኒን አመዕነቶ ኤደ» ይቶለ። ፤ ሞለንም ደበራ «ውንጦእ ሻዕን ሳዕል ቀጥ አመዕነት ከዕትውን ሄኡተዕን ከ ለደክች (ከ ቢዩንከ ጦቆለንታ መታ በሃዕል ዎርኒ ካለ።) ይተኮኣሪ ከዕትውን እጃጀምኮ» ዩቱ።

ገን ሆሬስም ብክነ

፤ እድም ዩሱስ «ክዕትዊንሰ መትን ኡለ አቡሉክ ቲእም ጊሪበ እሳርክ አግሸ ዮኮከ ለ አግሸ በጢንሰ ቲእም ለላቲንሰ ዋርሃሪ (ሁርባተ እቲን ዋታ ቀቅሳ አፋሬ) ዮሆንሄ? ፤ ኤእለ ይመ ኡራ (ኢን ሁርባተ ጉድሳ ከዕላ እን እታቲ። ለጋቲ ከኤምቤኤ ኡልታ ኤሴ እትሴ። አግሴ፤ ኢ ለሰኔ እትም እቶቶ። እንቶ) ዩቱ። ፤ እጃጀመክ ሉው አሉክ ብክነ ኤ አግሸ ገለጦቹ። ፤ ፤ ኢ ብክነ ከዕትውም እጃጀንተኮኣ ሉው ሁንደም እሰተከም አመኔ ሄሴ አዋድቤእ አግዶ፤ ኒን አውመክ በጥ ጠሌኤ በንጣም) ይዕሌሄ። ዩቱ።

ቶም መንች ዩሱስ ፈደሱክሰ

፤ ዩሱሳሌመ ዩሱስ መሩኩይ ሰማራኤ የከም ኡለና፤ ገሊለ የከም ኡለና ለምቤእኒ ሀንም ሄኡቱ። ፤ ፤ ህጥኩይም መት ገቲ አጥክሰም አደመችኔ ፍርክ በድሶከ ጥሰ አመዳክ ቶም መንኔ ኤደመቱ። እጡውም ዋተኦ ቂዕሉኔ ኡልቶለ። ፤ ፤ እ መንም ሰንረ ኢማዕለኦ «ቀርች ዩሱሰ፤ ኒን ቅሽጤ፤» ይቶለ። ፤ ፤ እጡው ዩሱስ ሞሉክ አመኔኔ እጡውን «መተከእ

27* 17:2 ከ ጥገኔ «ሆፍ ኬና» ዮኮከ ሃረቶ አመዕናን ቲእም ተጓል አመዕናን ቲእም ጥላል አመዕናንቱ።

ከዕትው ገን ቂስችን ሞእሌሄ። ዩቱ። ለ መንም መቱኡይም ፈደሱለኦ መጪቶኦ። 15 ኤ ለሰጊ ኤ መኒንሰ መት ፈደሉክለ ሞአቂክ እመኔኔ ሰንረ ኢማኦ ዋኦ ገለጦኩይ ለሶ ደበዕሉቱ። 16 ዩሱስም ገለጦኩይ ሉቱኒ ኡቡቱ። ለ መንችም ሰማራክች ሄኡቱ። 17 ዩሱስም «መጪቶኦክ ቶም መንችሩንሄ? ሆንሶም ሀን አከኦቲ? ፤ ፤ ጠሌኦ ከ ሙል ኡል መንቺንሰ በጋን ደበዕላ ዋራ ዋኦ ገለጦክክ መትም ቤኡኩንሄ?» ዩቱ። 18 ዩሱስም ኤ መንችን «ከዕላ መሬ፤ ከ ለመዕነት ኬሴ ፈደሳቱ» ዩቱ።

ዋእክ አድለን ዋርእሰ

(ጥት. 24 + 23-28 : 37-41)

20 ፈረሳዊሉው «ዋእ እድል እሆኮከ ሀንከ አመኔ?» ይተኦ ዩሱስ ጠዕምቶለሬ ዩሱስም እጡውን ደበራ «ዋእክ አድለን ሞአምእለኒ ዋርሶ። 21 እድም (ኪዩ ዮኮ ቲእም ኤኬኤ ዮኮ) የከምቤእኒ። መሸከእምም እድል ዋእ ከዕትው ለምቤኤኒቲ» ዩቱ። 22 እድም ዩሱስ እጥ ሉቃንን «መንች ቤት» 29 እያመጥንሰ መትችም ሞዕትምተዕኒ ይተከኦ ሞጠክም እመን ዋርኮ። እሁካሪም ሞዕለከም። 23 መት መት ኬን ከዕትውን (ዋእክ አድለን ኬዩቲ ቲእም ኤኬኤቲ) ይተም። እሁካሪም ከዕትው መተቱ። እጡውም አዎንተቱ። 24 መሸከእምም በንቅ ቤሴጪኦሃሪ ኢመን ቶቺንሰ ቶቶኒ እፈቤኤ ጫኮእለም መንች ቤትክ ዋርም በልም ኤህደቲ። 25 እሁካሪም እጥ ጋሳ ሉበክት ሀም እእጣ፤ ኩ ቀረንች እጡ ለብጣ ሀሰሶቱ። 26 ፍሄኦ ዶሌኒ እሁከሰም መንች ቤት ዋርክ ዶሌኒም ኤእለም እሆኮ። 27 ፍሄኤ መርከበኒ ለጋ ዎእ ሁንደም ብእሴቤኦ እፈቤኤ መን እቲኩዩ፤ አጥኩዩ፤ ኤቡኩዩ፤ ለዲሱኩዩ ሄኡቱ። 28 ኤእለም ሉጥ፤ ዶሌኒም መን እቲኩዩ፤ አጥኩዩ፤ ብቶ ኤኡኩዩ፤ ብቲሉኩዩ፤ ካሉኩዩ፤ ምኒ ባጡኩዩ ሄኡቱ። 29 እሁካሪም ሶዶሚንሰ፤ ሉጥ ፍሩክ አያም ጊሪ፤ ዲና የከም ሉጥ። 30 ኢመኒንሰ ገዕና መን ሁንደም ብእሳ ኡሩቱ። 31 መንች ቤት ዋርክ አያምም ኤእለም እሆኮ። 31 ኤ አያም ጀገረኒ ዮከ መንች ሉብ ምኒኒ ዮከ ሙኡተ ፍሳ መቤን ለገኔ። እቡል ቤሶኒ ዮከ 32* 17:14 «ፈደሱለኦ መጪቶኦ» ዮ ሰጊርን ኡሸጠጥ 5:12 ሞላኤ። 33* 17:22 ዩሱስ «መንች ቤቶ» ዮኮከ እጥ ገንቲ። 34* 17:29 «ዲና የከም ሉው» ኡለሰ ፍርክ ጊርኦ ኢጣ ፍራ ቡከሙክ ከን። ዲን እኦ አመኔ መን ኡሩኮከ ሙሪር ፍርሀኒ።

17119
ጥት. 8:22
ጥር. 5:34
ሐ. 5:40
ሐ. 18:42

17120
ሐ. 19:11
ሐ. 21:7
ኤ. 1:6

17122
ጥት. 9:15
ጥር. 2:20
ሐ. 5:35

17123
ጥር. 13:21

17124
ኤ. 1:7

17125
ሐ. 9:22

17126
ቁ. 6:5-8

17127
ቁ. 7:8-24

17128-29
ቁ. 18:20-33
ቁ. 15:25

17131-32
ቁ. 19:20
ጥት. 24:17-18
ጥር. 13:15-16
ሐ. 21:21

17:33
ጥቶ. 10:39
ጥቶ. 16:25
ጥር. 8:35
ሐቃ. 9:24
የጊ. 12:25

18:1-8
ሐቃ. 11:5-8

18:7
ጥቶ. 24:22
ኦሮ. 8:33
ሐቃ. 3:12
2 ጥ፡ 2:10
ካሊ. 6:10

18:11
ጥቶ. 6:5
ጥር. 11:25

መንችም እቡል ቢደንስ ምኒ ደበሰሉኝ።³² ሎጥ ሚንትቸ ሰውዕሌሄ።³³ እጥ ፎሬ ገትጤን ሀሰክክ እይም ብእጦኮ። እሁካሬም እጥ ፎሬ ብእጦክክ ገትጦኮ።³⁴ እን ከዕትውነ ኩሮም፤ ኤ ሂም መት እረእኔ ለም መንች ኢንሴዕለም። ኤ ኬኒንሰ መት መስምኮ። መት ገቶኮ።³⁵ ለም ሚንት መት እከእ ሲተም። መቲ መሰከማሬ ሰዕሚቲ ገተም» ዩኮ።³¹ ³⁷ እጡውም «ሞላነ፤ ኩክ እሆኮክ ሀኖኔቲ» ይተክ ጠዕምቶካሬ ዩሱስም እጡውነ ደበራ «ሌሽ ዮክ ቢዮኔ ለመር ዱሞኮ» ዩኮ።

ሁንድ አመኔም ዋኦ ኡንጠከምስን
ዩሱስ ኩሩክሰ

18 ¹ሁንድም እመኔም ሆንዕን ዋእ ኡንጥተምስን ኩብዕልሽ ዩሱስ እጥ ሎሳን ኩሩኮ።² እጥም «መት ከተመኔ ዋኦ በዶቢኤክ፤ መንም ሀመናቢኤክ መት ዳን ሄኡኮ።³ ኤ ከተመኔም አርእ ሌሃኮ ሚንትቸ በል ሁንደም ኤ ዳን ቢዮ ዋቱኡይ (እ ለምቢኤኔ፤ እ መሰከች ለምቢኤኔ ዮክ ዎሽኔ ፈረዴ) ይተም ሄዕሉኦ።⁴ ኦ ዳንም ፈረድመ ስባ ሎብከት እመኔ አፋኮ። እጥም ለሳንቸኔ (እን መሀም ዋእ በዱምቢኤሬም፤ መንም ሀመንምቢኤሬም⁵ ቲ እርእ ሌሃኮ ሚንትቸ ኤሴ ሀውሶእ ብከነ እሴነ ሀንቀ ፈረዶም። ኤህድ እሱምቢሰሰ እ ቢዮ ሁንድ እመኔም ዋተኦ ሀውስም) ያ ሰጧኮ» ዩኮ።

⁶ አድም ሞላን ዩሱስ «ኦ በቅ ዳን ዎጩክ ሱወ ሰውዕሌሄ። ገኤእስም በላ፤ ሂም እጥ ኮሎኔ ሳተም እጥ ምናደብነ ዋእ ፈረዶዮንሄ? እጡውነ ደሰሆንሄ? ⁸ አን ከዕትውነ ኩሮም፤ እጡውነ ቀቅሳ ፈረዶኮ። እሆን በጋን መንች ቤት ዋርኮ እመኔ ኡሰኔ እመዕነቶ ሲዶሆንሄ?» ዩኮ።

ፈረሳዌክችካ፤ ቀረጣንችካ ኩብዕልሽ
ዩሱስ ኩሩክሰ

⁹ አድም ዩሱስ መት መት ኬን «ኔሴ ኤር ኬኖ» ይቱኡይ እጡው ገገኔ በኬዕለእ ሙል ኬኖ ገደም ኬንን ኩብዕልሽ።¹⁰ «ለም መንች ዋኦ ኡንጥቱነ ዋእ ምኒ መቶኦ። እጡዊንስም መት ፈረሳዌክች ሄኡኮ። ሰዕሚክ ቀረጣንች ሄኡኮ።¹¹ ፈረሳዌክች ኡሳ እጥ ዎደኖኔ (ዋእ፤

³¹ 17:36 መት መት ለሳንች ግሪክ ትረቱወኔ «ለም መንች እቡል ቢዮኔ ሄዕለም። መቶ መሰከእ ሰዕሚክ ገቶኮ» የመግ ግረግኮ።

እን ሙል መንስ በጋንች እሁምቢኦ ብከና፤ በቅ እሁምቢኦ ብከና፤ ሳእንች እሁምቢኦ ብከና ቲኦም ከ ቀረጣንችስ እሁምቢኦ ብከና አን ኬሴ ገለጠም።¹² እንም ሳንተኔ ለማጌ ሰመኖም። ሲጡም ሱው ሁንዲንስም ቶሚንስ መቶ ኪነ ኡዎም) ዩኮ።¹³ እሁካሬም እ ቀረጣንች ቄዕሉኔ ኡሳ ኢም ሞኤንም በዳ ብቄ አጽጡኩይ (ዋኦ፤ አን ባጢሳንች እሁም ብከነ እ ባጢሉ ኡሬ) ዩኮ።¹⁴ አን ከዕትውነ ኩሮም፤ ኤ ፈረሳዌክቺንስ ቀረጣንች ሙጩራ እጥ ምኒ ኤሌኡኮ። መሸከእምም እጥ ገገ ኢሚማኦክክ ሁንድም ሾሌኦኮ። እጥ ገገ ሆሬሶኮክ ሁንድም ሎጳኮ» ዩኮ።

18:12
ሐቃ. 6:33
ሐቃ. 11:42

18:14
ጥቶ. 18:4
ጥቶ. 23:12
ሐቃ. 14:11
1 ኤጥ. 5:6

18:15-17
ጥቶ. 18:3

18:18
ሐቃ. 10:25

18:20
ዶዶ. 20:12-16
ሌል. 5:16-20
ኦር. 13:9
ዶዶ. 2:11

18:22
ሐቃ. 12:33
ኦሊ. 2:45
ኦሊ. 4:32

ጪሉው ዩሱስ ማሴኡክሰ
(ጥቶ. 19:13-15፤ ጥር. 10:13-16)

¹⁵ መት መት መን ዩሱስ እጥ ለንግኔ ነክእስን ጪሉው እጥ ቢዮ ኤቦኦሬ እጥ ሎሳን ኤክ ሞዕሉኦ እመኔኔ መነ ዎጩንቶኦ።¹⁶ እሁካሬም ጪሉው ዩሱስ እጥ ቢዮ ዊሻ «ዋእ አድሰዕን ዎርኔ ሄዕለም ኬን ከዶዕኔእ ኬን እኮእ ብከነ ጪሉው እ ቢዮ ዋቲነ ሆተኮቲ።¹⁷ ሀንቅንም እን ከዕትውነ ኩሮም፤ አይ መንችም ጪሉውስ እሃ ዋእ እድለኖ ኦላቢኤክ ዋእ አድሰዕን ዎርኔ እኒነ ጠናዮ» ዩኮ።

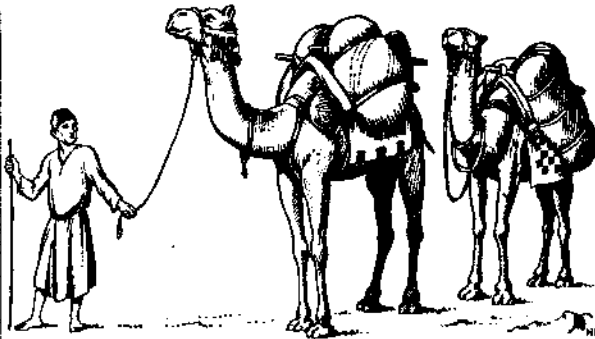
ጎዳንች መንች ዩሱስ ጠዕመኩስ
(ጥቶ. 19:16-30፤ ጥር. 10:17-31)

¹⁸ መት ገሳንች መንች ዩሱስን «ኤር ሎሰሳንቸ፤ ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቸ ሲጤነ መሀ እስ» ያ ጠዕመኩ።¹⁹ ዩሱስም እጤነ «መሀነ ኤሴ (ኤር ሎሰሳንች) ይቶላ። መቲም ዋኢንስ በጋን ኤርክ ቢኤ።²⁰ እሁካሬም ዋእክ እጃጅ (ሳዕልቲ፤ ሽትቲ፤ ገሚዕልቲ፤ ቆጶኖ ዎጭቲ፤ ከዮኖ፤ ከዩማ ሎንሴ) ዮኦሰ ለቆቶ» ዩኮ።²¹ እ መንችም «ኤክ ሁንደም አሰመኒንስ ከኦሳ ኤጌሬም» ዩኮ።²² ዩሱስ ኤክ መጩሱክ እመኔኔ እጤነ «ከበደም ኪነ መት ሉው ገታኮ። ኢመኔኔ ጎደ ሲጥቲነ ኪነ ዮክ ሉው ሁንደም ብቲሳ ዲነቶመ ቡጥነ በጠንሰታ ዋታ ኤሴ ለዎኔ» ዩኮ።²³ እሁካሬም እ መንች ሎበከተ ጎዳንች ሄኡኮ ብከነ ዩሱስ ኤክ ዎጩካሬ ክቺኡኮ።²⁴ ዩሱስም ኤ መንች ዋእ «ጎዳን መን ዋእ እድለዕን ዎርኔ እግም ሀንካዕነ ኬዕማለ?

19:27
ጥፌ. 18:14
አጭ. 42:2
ሊር. 32:17
ሉቃ. 11:37

19:28-30
ሉቃ. 51:11

19:31-34
ሉቃ. 8:22
ሉቃ. 17:25

ኮከ ጋጣለአ (ሉቃ. 18:25) ስ

25 ጎዳንች መንች ዋእ አድለዕን ዎርኔ አግጧንሰ ጋጣለከች መርፍ አፎለኔ ፍርም ሾሌኦክ» ዩኮ። 26 ኤከ መጨሰኦ ኬን «ኤሃረኦ እይ ገቴነ ጠፍኮ?» ይቶኦ። 27 አሁካሬም ዩሱስ «መንን ጠንሞቢኦ ሉው ዋእነ ጠንሞኮ» ዩኮ። 28 ጲጥሮስ «አፍኦ፤ ኔቤ ን ምኔ ኡላ ኬቤ አምናም» ዩኮ። 29 ዩሱስም እጡውን «ሀንቅነም እን ከዕነውን ኩሮም፤ ዋእ እድለዕን ብከነ ያ እጤክ ምኔ፤ ሚንትቶ፤ አባዩ፤ እና፤ አማ ቴእም ኦሶ ኡሮኮክ 30 ከ ዶሌኔም ኤ ኡሩክ ሉውክ ለም ሱሜ ሲጠኮ። ዋርክ ዶሌኔም ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቶ ሲጠኮ» ዩኮ።

ዩሱስ እጥ ገቅ ሌሀ ብከነ ሰጥ

ኮሬ ዎጩክሰ

(ግት. 20:17-19፤ ግር. 10:32-34)

31 ቶሞ ስሜም ሉሳፍ ዩሱስ እነን እሳ መሳ «አፍኦ፤ ከበ ዩሩሳሌመ መሉሙለ። መንች ቤት ብከነ ዋእ ሰገረ ኩራን ጣፎኦ ምሽ ሁንድም ዎሶሞኮ። 32 መንች ቤቶ አይሁድ እኮእቢኦ መንን ሀግሰክኦ ኡውከም። ኦ ኬንም እጤኔ ናፌሞ፤ ሾሊስሞ፤ እጥ ሀኔኔም እንጀ ቱህተም። 33 እጡም ገንተም፤ ሽተሞ፤ አሁካሬም ሰሰ በሊንሰ ሰሰ፤ ሴሂንሰ ክኦኮ» ያ ኩሩኮ። 34 እሆን በጋን ዩሱስ ኩሩክ ምሽ እጡዊንሰ ደጳ ሄኡክ ብከነ መዩደኦ ቆሰተኦ ሰቆኦዩ።

እያርኮኦ የከም ከተመኔ መት ቆቅ መንቾ

ዩሱስ ፈዩሱክሰ

(ግት. 20:29-34፤ ግር. 10:46-52)

35 እያርኮኦ የከም ከተመኔ ዩሱስ ሀንጩካሃናኔ መት ቆቅ መንቾ ጎቅ እንቁኔ አፋራ ኡንጠም ሄኡኮ። 36 ኦ መንች ሉብከት ምናደጲክ ሰገረ መጨሳ «ኩ መሩው?» ያ ጠዕሙካሬ 37 እጡውም ኤ ቆቅ መንችን «ናዝሬጥ ዩሱስ ሀንሰ» ይተኦ ኩቶኦ። 38 ኦ ቆቅ መንችም «ዳዊት ቤት ዩሱስ፤ አት ኢነ ቅሽጤ!» ያ ሳሩኮ። 39 እስጊን ሀንኦ መተም ሄዕሉኦ ኬንም «ሰእሄ» ይተኦ ዎጩቶኦ። አሁካሬም እጥ «ዳዊት ቤት ዩሱስ፤ አት ኢነ ቅሽጤ!» ያ ሉንሳ ሳሩኮ። 40 ዩሱስም ኡላ እጥ ቤዮ ኤበከምሰነ እጃጁኮ። እጥም ዩሱስ ቤዮ ሀንጩክ አመኔ፤ 41 «አን ኬነ መሀ እሰነ ሀሶቶ?» ያ ጠዕሙኮ። እጥም ደበራ «ሞለነ፤ እ እሌ ፎቃዕሉእሰነ ሀሶሞ» ዩኮ። 42 ዩሱስ ኤ መንችን «ክ አመዕነት ኬቤ ፈዩሳኮ፤ ክ እል ፎቅሆነ» ዩኮ። 43 ኤ አመኔ እጥ እል ፎቅካሬ ዋኦ ገሰጡኮይ ዩሱስ አዎኮኮ። መን ሁንድም ኤከ ሞዕሉኦ አመኔ፤ ዋኦ ገለጥቶኦ።

ዩሱስ ብከና፤ ዘክዮሰ ብከና

19 1 እያርኮኦ የከም ከተመ ዩሱስ ኦጋ ኤሄንም ሀንም ሄኡኮ። 2 ኤ ቤዮኔም ዘክዮሰ የከም መንች ሄኡኮ። እጥም ቀረጣፍ እምንሰክ ጎዳንች ሄኡኮ። 3 ዘክዮሰም ዩሱስ ሀንከንደኤ አሁክሰ ሞኤነ ሀሳ ሄኡኮ። አሁካሬም እጤክ ኡልች ጉንድ አሁክ ብከነ መን ሉጵሚንሰ ክኡኮክ ሞኤነ ጠኩኮዮ። 4 ዩሱስ ኤ ጎጣኔ ሀንም ሄኡክ ብከነ እሰጊን ሀጋ ሞኤነ ጊራ ኦደክቾኔ፤ ፍሩኮ።

5 ኤ ሰሰ፤ ዩሱስ ኤ ቤዮ አፋክ አመኔ፤ ኢም ሞኦ እጤነ «ዘክዮሰ፤ እን ከበሰ ክ ምኔኔ ሆቤነ ሀሉም ብከነ ኢመኔንሰ ቀቅሳ ድሌ» ዩኮ። 6 ዘክዮሰም ቀቅሳ ድሳ ሲረንቸኔ አኡኮ። 7 መንም ኤከ ሞዕሉኦ አመኔ፤ «በጠላንች መንች ምኔ ኮይነና መሩኮ» ይተኦ ሁንድም ቁንቁንቶኦ። 8 ዘክዮሰም ኡላ ከኦ ሞለንን «አፍኦ ሞለነ፤ ኢነ ዮክ ሉዊንሰ ቡጥነ ኮሉ ኡዎም። እዩንሰም አጵሰንሳ ኦኦም ሉው ዮክሰሰ ሰዎር ሱም እሳ ደበሮም» ዩኮ። 9 ዩሱስም እጤነ «ኩ መንች ኦብረሃም ቤት አሁክ ብከነ ከበለ ክ ምዕን መን ገታኮ። 10 መሽከኦምም መንች ቤት ዮሩኮክ ብዕሉኦ ኬኖ ሀቤነቴ፤ ጎትሌነቴ» ዩኮ።

19:35-43
ግት. 9:27-31
ጥፌ. 8:22
የፖ. 9:1-7

19:42
ግት. 9:22
ጥፌ. 5:34
ሉቃ. 7:50
ሉቃ. 8:148
ሉቃ. 17:19

19:1
ጥፌ. 10:46

19:7
ሉቃ. 5:29-30
ሉቃ. 15:1-2

19:8
ሉቃ. 22:1
ጥፌ. 8:15
ጥቅ. 5:6-7

19:9
ሉቃ. 4:16

19:10
ግት. 18:11

19:11
ሉቃ. 9:51
ሉቃ. 13:22
ሉቃ. 17:11
ሉቃ. 18:31

19:12
ግር. 13:34

19:17
ሉቃ. 16:10

19:20
ግት. 13:12
ግር. 4:25
ሉቃ. 8:18

ቶም አዋዳዕን ኮብዕልሽ
(ግት. 25 : 14-30)

11 መንም ዩሱስ ምጪም ሄኡኩከ መጪሶለ። ኤ
አመኔ ዩሩሳሌመ ዩሱስ አፈነ እሃ ሄኡኩ ብከነ ዋእ
አጡውኔ እድል እሆክ አመን አፋኩከ ሰብሰለ ሄዕሉአ።
12 ኤ ብከነ ኮብዕልሽኔ ዩሱስ «መት 12ጅ መንች እድለኛ
እእ ደበዕሌን ቂዕል ኡሰ መሩኩ። 13 እ መንችም እጥ
በጣኒንሰ ተሞ ዌሻ እነንችንም ጥብ ጥብ ብረ ኡዋ
(እን ዋሪምቤኤ ከ ዲነትኔ ደደሌሄ) ዩኩ። 14 እሁካሪም
እጥ ኡል መን አጠ ሰበም ሄዕሉአ ብከነ (ኩ መንች
ዋሪ ን ሀኔኔ እድል እሆን ሀንሶሞዮ) ይተአ እጥ ለሶኔ
አሴእማንች እሴዕሉአ። 15 እ መንች እድለኛ እእ
ደበዕሉክ አመኔኔ ምዳእ ደደተምሰነ ዲነቲ ኡጪክ በጣን
ደደተአ ሀንካዕነ ቀሲሶደእ ጠዕሚን እጥ ቤዮ ዌሻሱኩ።
16 ኤ ሰሰጊ ሉጥ በጣንች ዋሪ (ቀርቶ፤ ከ ዲነት ቶም
ሱሚ ቀሪኩ) ዩኩ። 17 ቀርቶም እጤነ (አት አመዕነንታቶ
ኤር በጣንች፤ ደናምስ እሰታቶ። ሆኖ ሉውኔ
አመዕነንታቶህን እከት ብከነ ቶም ከተምነ ገሳንች
አሶሞ) ዩኩ። 18 ለዕሚክም ዋሪ (ሞሰነ፤ ከ ዲነት አንት
ሱሚ ቀሪኩ) ዩኩ። 19 ሞሰንም (እትም አንት ከተመው
ገሰቶን ዳኖመ ኡዋሞ) ዩኩ። 20-21 ኤ ለሰጊ ሙሴክም
ዋሪ (ሞሰነ፤ አት ድሰትቤኤከሚ መስቶ፤
ውጥትቤኤከሚ ሙቶ ሞጋል መንች እከትስ ለእ በዱም
ብከነ ሱሰኔ ከራ ድሱም ከ ዲነት እኖአ) ዩኩ። 22 እጥ
ሞሰንም ደበራ (አት ጀር በጣንች፤ እን ከ ሱሚንስ
ፍሩክ ምሽኔም ኬሴኔ ፈረደሞ። እን ድሱምቤኤከሚ
መሶም፤ ውጡምቤኤከሚ ሙሮም ሞጋል መንች
እሁምሰ ሰቆእስ ኩታቶ። 23 ኤሃሪ እን ደበዕላ ዋሪ እ
ዲነቲ ቀሩካንኔም አዕሉምሰነ መሀነ ደደራንነ
ኡውቶዮ?) ዩ 24 እጥ ገደኖኔ ኡልቶእ ኪንነ (ዲነቶመ
አጤንሰ እዕለከእ ቶም ኩም ብር ዮሃንነ ኡዌሄ) ዩኩ።
25 እጡውም እጤነ (ሞሰነ፤ እጤነ ኤራራም ኩም ብር
ዮኩ) ይቶአ። 26 እጥም ደበራ (እን ከዕኑውነ ኩሮሞ፤
ዮሃንነ እዩንም ኡደከእ ኡውከሞ። ቤእኒንስ እዩንስም
ኤ ዮከ ቀጠም መሰከሞ። 27 እሁካሪም እን አጡውነ
እድል እሆምቤእሰ ሰቦእ እ መሶኡው ኪዬ ኤበከእ አ
አለጊኔ ዱሌሄ!) ዩኩ ያ ኩሩኩ።

ሉምብኔ ዩሩሳሌመ ዩሱስ አጉክስ
(ግት. 21 : 1-11፤ ግር. 11 : 1-11፤ ዮሃ. 12 : 12-19)

28 ዩሱስ ኤ ምሻ ምጫ ጉላ ከእ እስጊን ሀጋ ዩሩሳሌመ
መሩኩ። 29 መሩኩይም ዌዕል ዱዕን ገደኖኔ ዮእ ቤተፋጊ
የከም ገቲ፤ ቢታነ የከም ገቲ አፋኩ አመኔኔ እጥ ሉሳዕኔከ
ሰሞ ዌሻ 30 «ከዕኑው እስጊኔ የከ ገቲ መሴሄ። ኤ ገቲ
አገከም አመኔ አይ መንችም ሳዕሉቤእ ምተር ከረማከ
ሊደከሞ። ኤ ምተረ ትተከእ ኪዬ ኤቤሄ። 31 አይ ሰኡኩ
አይ መንችም (መሀነ ትተከሙሉ) ያ ጠዕሙተዕን (ሞሰን
ሀሱከ ብከነቲ) ይዕሌሄ» ያ እሴኡኩ።

32 አጡውም መቶእ አመኔኔ ሁንድ ሉችም ዩሱስ
የከስም እሃ ሲዶአ። 33 እጡውም ኤ ምተረ ትቶንም ኤ
ምተዕል እኖእ «መሀነ ትተከሙሉ» ይተአ ጠዕምቶአ።
34 እጡውም ደበተአ «ሞሰን ሀሱከ ብከነቲ» ይቶአ። 35 ኤ
ምተረ ኤበእ አጡውከ ኤዴቸ ኤ ምተዕል ሀኔኔ እሰተአ
ዩሱስ ሳዕልሶአ። 36 እጥም ሳዕሳ መርነም መን ሊረንተአ
አጡው ኤዴቸ እጥ አለጊኔ ደከም ሄዕሉአ።

37 ዩሱስም ዩሩሳሌመ አፈነ ሀንጫኮሃኖኔ ዌዕል ዱንኔ
እድ ድሱኩይ ሉበከት አጠ አምንተም ሄዕሉአ ምናደብ
ሰገረ ኢማዕለእ እጥ እሱኩይ ሞዕሉአ ማሰልሲሶከ ሉው
ሁንድንም ሊረንተአ ዋእ ገሰሞ አመዶአ። 38 እጡውም
«ዋእ ሱምኔ ዋርክ እድል ማሴእማከሀኔ። ጡም ኢመኔኔ
እሆነ፤ ሉምብም ዋእነ እሆነ» ይተም ሄዕሉአ።

39 ኤ ምናደጵ ሰምቤኢንስ መት መት ፈረሳዌኡው
ዩሱስነ «ሉስሳንች፤ ከ ከ ሉሳኖ (ሰእ ይዕሌሄ) ይቶዮንሄ»
ይቶአ። 40 እጥም እጡውነ ደበራ «እን ከዕኑውነ ኩሮሞ፤
አጡው ሰእቶተዕንም ኩ ክኔው ሹራ ገሰጦኩ» ዩኩ።

ዩሩሳሌዕም ከተምነ ዩሱስ ውዕሉከስ

41 ዩሩሳሌዕም ከተመ ዩሱስ አፈነ እሃከሃኖኔ ከተሞመ
ሞእ፤ 42 «ከበሰ ኪነ ጡመ ኤቦክ ሉው መደኤ እሁከሰ
ቆሰታቶተዕን ደናም ሄኡኩ። እሁካሪም እት ኤከ
ቆስቶዮ። 43 ከ መሶእ ከ ኩሱሌተ አተአቲ፤ ፍቶ ቤይ
ሁንደም አፈሰአቲ ኪሴ ከብተእ ኡዕንንስተም እያም
ዋርኩ። 44 ዋእ ኪሴ ገትሴነ ዋሩከሰ እት ሰቆቤእ ብከነ
እ መሶእ ኪሴ፤ ከ ምርኔ ዮከ ምናደባ ሁንደም ብእስአ
ኡተሞ። አድም ከ ከ ምርኔ በጠሙክ ምኔውኪ፤ አትኪ
መት ከንችም ቤዮኔ ገቶቤእስ ግንድተም» ያ ውዕሉኩ።

19:28
ግር. 10:32

19:32
ሉቃ. 22:13

19:38
2 ኢድ. 9:13

19:38
ማ. 1:18+26
ሉቃ. 13:36

19:41
ሉቃ. 13:33-34

19:43
ኢሳ. 29:3
ኢር. 6:16
ህዘ. 4:12
ሉቃ. 21:6+21-24

19:44
1 ኢጥ. 2:12

19:46
እስ. 58:7
ኢር. 7:11

19:47
ሉቃ. 21:37
ሉቃ. 22:53

20:2
የፕ. 21:18

20:6
ግት. 14:6
ሉቃ. 7:29

20:9
እስ. 51:1

ዋእ ምኒ ዩሱስ አጉክስ

(ግት. 21 ÷ 12-17 ፣ ግር. 11 ÷ 15-19 ፣ ዮሀ. 2 ÷ 13-22)

45-46 ዩሱስም ዋእ ምኒ አጋ ዋእ ምኒ ደደተም ኪኖ ሳኬስም መጣፈኒ

ሲ ምን ኤሴ ኡንጠክም ምን አሆነ

የመማ ጣፈማክ።

አሁካሬም ከዕትው ገማዕን መዕን እስተክክ» ያ ዋእ ምኒን ፍሳ ሆሉኩ።

47 ዩሱስም በል፤ በል፤ ዋእ ምኒኔ ሉሰስም ሄኡኩ። ቂስ አምንሳ፤ ሙሴኦ ሲረ ሉሰሳ፤ ምናደቱ አምንሳ፤ እጦ ሽቴን ሀሰኦ። 48 አሁካሬም ሉሰከት መን አጥ ሉሰሸ መዕሉችም ገብረአስ መጨሰም ሄዕሉኦ ብከነ ሽተም ትጎ ሲዴ፤ ጠንቶአዮ።

«ኪነ ከ መላዩ አይ ኡጢ?» ዮክ

ጠዕምቸ ዩሱስ ደበሩክስ

(ግት. 21 ÷ 23-27 ፣ ግር. 11 ÷ 27-33)

20 መት አያሞ ዋእ ምኒኔ መነ ዩሱስ ሉሰሱኩዪ ፥ ምሽራች ሰገረ ኩሩኩዪ ሄኦነም ቂስ አምንሳ፤ ሙሴኦ ሲረ ሉሰሳ፤ ሉመኒ መት እከኦ ሞተኦ ዩሱስን 2 «አት ከከ አስቸእስ እሱከከ አዩቴ? ቴኦም ከከ አስቸነ መላዩ ኡጢከከ አዩቴ?» ይተኦ ጠዕምቶኦ።

3 ዩሱስም አጡውን «ሁኖኦ፤ እንም ከዕትው መት ጠዕምቸ ጠዕምቸ ኩሴሄ። 4 መነ ዮሃንስ ጠመቆእስ እሱከከ ዋኦኒ መነ?» ዩኩ።

5 ኤ አመኔ አጡውን እጡውም «መደኖ?» ይተኦ «ዋእ ይኑምለስ (ኤሀን አጥ ዩከከ መሀን አመዕንተኦ)» ዮኩ። 6 መነ ይኑምለስ መን ሁንድም ዋእ ሰገረ ኩራንች እስተኦ ዮሃንስ አመዕንተኦ ብከነ ኔሴ ከንኔ አጽሰኦ ሽተም» ይተኦ አዕለንተኦ 7 «አዩንሴደኤ አሁከስ ስንቆሞዮ» ይተኦ ደበቶኦ። 8 ዩሱስም እጡውን «እንም ከ ኪኖ መሀ መላይኔ እሰመልደኤ ከዕትውን ኩሮሞዮ» ያ ደበሩኩ።

ዎይዕን ዎሮ በጠም አቡላዕን ኮብዕልሸ

(ግት. 21 ÷ 33-46 ፣ ግር. 12 ÷ 1-12)

9 ምናደብን ከ ኮብዕልሸ ዩሱስ ኩራን አመዱኩ። እጥም «መት መንች ዎይን የከም ጡደ ለቦከ ሀቀ ካሱኩ። ኤ ካሱከ ዎይንም አቡላንን ኡዋ ሉበከት እመንን ሙል ኡስ መሩኩ።

10 ኦ ዎይዕን እንችም ዎይዕን ምሸ ፈረከም አመን አፋካሬ ዎይዕን ምሸከ ኡውተምሰን እቡላዕን ቤዮ በጣንቶ አሲኡኩ። አሁካሬምዱ አቡላን ኤ በጣንቶ ገንተኦ ኮረኦ እንገም ደበዕሉኦስ እስቶኦ። 11 አድም ለዕሚከም ሙል በጣንቶ አሲኡኩ። አሁካሬም ኦ እቡላን ኤ በጣንቶም ገንተኦ፤ ሾሊስኦቴ ኮረኦ እንገም ደበተኦ ሆልቶኦ። 12 ሰጥ ኮሬም ሙል በጣንቶ አሲኡኩ። አቡላንም መድሰኦ ዎይዕን ዎሪንስ ፍሰተኦ ኡንጅቶኦ። 13 ኤ ስሰጊም ኦ ዎይዕን እንች (መሀ እሱምተዕን ኤዕሉኩ? ሀንቅንም ኢከ ሉበከተ ኢቶም ቤቶ አሲኡማሬ ሀይድተሞ) ያ እጡው ቤዮ አሲኡኩ። 14 አሁካሬም ኦ እቡላን ኤ ቤቶ ሞዕሉኦ አመኔኔ እጡውን እጡውም (ሉጋንች ከኔንኤ፤ ሰግ ኒህን አሆኦስን አጦ ሽኖን) ይቶኦ። 15 ኤ ብከነ ኤ ቤቶ አመደኦ ዎይዕን ቤዩንስ ቢረኔ ፍሰተኦ ሽቶኦ። ኤሃረኦ ኦ ዎይዕን እንች ኤ አቡላኖ መሀ አሰኩ? 16 አጥም ዋራ ኤ አቡላኖ ሾኩ። ዎይኖመም ሙል ኬንን ኡምኩ» ዩኩ። እጡውም ኤከ መጨሰኦ አመኔኔ «ኤሀዶዕኔኦ ሉው ዋእ ኤቦኔ» ይቶኦ።

17 እጥም እጡው ሞኦ «ኪስም መጣፈኒ

ከንኔ ምኒ በጠም ኪን

አዋዶዮ ይተኦ ኡንጅቶኦ ከንች

ሁንዲንስም ሉበከተ ሉጳ አዋዶከ ከንች

አሁኩ) የመማ ጣፈማከከ መይመ?

18 እይም ኤ ከንኔ ኡቦከከ ጣሞኩ። አሁካሬምዱ ኦ ከን ሀኔኔ ኡቦከከ ሊተሞኩ» ዩኩ።

19 ሙሴኦ ሲረ ሉሰሳ፤ ቂስ አምንሳ፤ እጡው ኮብዕልሸኔ ዩሱስ ዎቀሱከስ ስቆኦ ብከነ ኤ አመኔም እጦ አመዴን ሀሰኦ። አሁካሬም ምናደበ በድቶኦ ብከነ ኡቶኦ። 20 ኤ ስሰጊ ገሰም መላዩ፤ ዳኖሚ ዮክ አርዕም ኡል ገሳንችን ሀማስኦ ኡውምን መከ ሀሰም ሄዕሉኦ። ኤ ብከነ ኤር መነ ለቡኡይ ዩሱስ ዎጮከ ዎጮኔ ሁሸንቶ ሲዴን ኤጊተም መነ ዩሱስ ቤዮ አሲዕሉኦ። 21 ኦ አሴኦንቶኦ ኪንም ዩሱስ ቤዮ መተኦ «ሉሰሳንቶ፤ እት ዎጮ ዎሺ፤ ሉሰስ ሉሰሸ ሀንቆኦን አሁከስ ለንቆሞ። አድም ዋእ ጎን ሀንቆኦስኔ ሉሰስሚንስ ቢጋን መንከ ሚኔ ሞዕሉቤእስ ለንቆሞ። 22 ጎን ሲዕልስኔ አርዕም ኡል አድልን ግብሮ ምንቆኒ፤ ምንቆኒ?» ይቶኦ። 23 አሁካሬምዱ እጡው ሉብሳን እኮኦስ ዩሱስ ስኦ 24 «ሁኖኦ፤ ስንትበመ ሞኦሞ ኤቤሄ» ዩኩ። እጥም እጡውን «ከ ስንትበኔ ዮከ ምሰሊ፤

20:18
ኢሊ. 131:46
ኢሊ. 181:6
ኢሊ. 281:28

20:17
መሄ. 118:22
ኢሊ. 41:11
1 ጴጥ. 21:6-7

20:18
ኢሊ. 81:14-16

20:19
ሉቃ. 19:47

20:20-26
ግት. 22:15-22
ግር. 12:13-17

20:21
የፕ. 31:2

20:25
ሉቃ. 23:2
ሉር. 13:7

20:27
ሉሊ. 4:1-2
ሉሊ. 23:8

20:28
ሉሊ. 25:5

20:37
ዶቶ. 3:6

20:39
ግር. 12:28

20:40
ግር. 12:34

ጣፈሙክ ሉዊ እየኔ?» ያ ጠዕሙት። እጡውም «እድሶላኔ» ይተእ ደበተኦ። ²⁵ዮሱስም እጡውን «ኤሃረእ እድሶላን እሁክ ሉው እድልንም አዌሄ። ዋእን እሁክ ሉው ዋእንም አዌሄ» ዩኮ። ²⁶እጡውም እጥ ደበተክ ደበቸኔ ማሰልተኦ ጨውተኦ አቶኦ በጋን ዮሱስ ምጩክ ምጩኔ ምናደጽ እሰጌኔ ሁሸንቸ ሲዴን ጠንቶአዮ።

ሌሂንስ ክች ብክነ ዮሱስ ሰዱቃዊአው ጠዕምቶእስ

(ግት. 22 ÷ 23-33 ፤ ግር. 12 ÷ 18-27)

²⁷«መን ሌሃ ሰሰጌ ክእዮ» ይተም ሰዱቃዊአውንስ መት ቀጥ መን ዮሱስ ቤዮ ዋተእ ²⁸«ሉስሳንቸ፤ ሙሴኤ ኒነ (መት መንቸ ሚንትቸ ኤባ እሶ ቀርዕንም ሌሁክለስ እጥ እባይ ኤ ሚንትቸ ለን ገሳ ኤ ሌሁካንን ሰረእ እሆክ እሶ ቀርም ሀሰሶኮ) ያ ጣፋኮ። ²⁹መት እመኔ ለመር እባዬው ሄዕሉኦ። ኤ እባዬዊንስም ምን ቤት ሚንትቸ ኤባ እሶ ቀርዕንም ሌሁኮ። ³⁰ኤ ሰሰጌ ምን እምናንቸ ኤ ሚንትቸ ሰን ገሰኮ። ³¹ኤ ለሰጌ እድም ሰጤክም ለን ገሰኮ። ኤእስኔ ሰመረም እባዬውም ኤ ሚንትቸ ገሰተኦ እሶ ቀቶዕንም ሌቶኦ። ³²ኤ ለሰጌ እቤም ሌቶኦ። ³³ኤሃረ እሰእ ሰመረኔም እፎኦኮ፤ ሌቶኦ ኪን ሌሂንስ ክዕስም አያሞ ህንክንተን እክም» ይተእ ጠዕምቶኦ።

³⁴ዮሱስም እጡውን ደበራ «ኦላኔ ዮእ መን ኤበሞ፤ ሰዲሰሞ። ³⁵እሁካረም ሌሂንስ ክእምና፤ ሌሂንስ ክእክእ ሰሰጌ ሄኦክም ዶሌኔ ሄኦምና ሰበም ኪን ኤበሞዮ፤ ሰዲሰሞዮ። ³⁶ሌሂንስ እጡው ክዕሉኦ ብክነ ዋእ እሴእማዕንስ እክም በጋን ሌተሞዮ። ኦ ሌሂንስ ክዕሉኦ ኪን ዋእ እሶ። ³⁷እድም እጳም ሄኦክ ሽፍ አገነ ሙሴኤ ጣፋክ እመኔ ሞለን ዋእን (አብረሃም ዋእን፤ ይሳቅ ዋእን፤ ያቆብ ዋእ) ይምኔ ዋእ ሌሁክ ኪኖ ሌሂንስ ክእሶእስ ጫክሳ ኩራኮ። ³⁸ዋእን ሁንድም ፎራም እሃ ሄኦህን እሁክ ብክነ ዋእ ሄኦክ ኪዕን ዋእ በጋን ሌሁክ ኪዕን ዋእዮ» ያ ደበሩኮ።

³⁹ሙሴእ ሲረ ሉስሳዕኔክ መት መት ኪን «ሉስሳንቸ፤ ደናም ደበቸ ደበታቸ» ይተኦ። ⁴⁰ኤ ሰሰጌ እጡው ሙል ጠዕምቸ ጠዕምቲን እግቶአዮ።

20:42-43
ሙ. 110:1

20:45-47
ሉቃ. 11:43
ሉቃ. 14:7-11

እጥ ገቅ ብክነ ዮሱስ ጠዕሙክ ጠዕምቸ
(ግት. 22 ÷ 41-46 ፤ ግር. 12 ÷ 35-37)

⁴¹ዮሱስ እጡውን «መን (ዋእ ዶዕሳኮ ክርስቶስ ዳዊት ቤቶ) ዮኮክ መሀንቲ? ⁴²ዳዊት እጥ ገግም መዝሙሶል መጣፈኔ፤

(ዋእ እ ሞሰን ክ መሶኦ

ክ ሉኪንስ ምርን እሴምቤኤ

⁴³እ መክ ኮሎኔ እፋራ ያኮ) ዩኮ።

⁴⁴ኤሃረእ ዳዊት እጥ ገግም ዋእ ዶዕሳኮ ክርስቶስ (ዋለን) ያ ዌኩክለስ ክርስቶስ ሀንክእስኔ ዳዊትን ቤት እሆኮ?» ያ ጠዕሙኮ።

ሙሴእ ሲረ ሉስሳኖ ኤጌዕለክምሰን ዮሱስ ኩሩክስ
(ግት. 23 ÷ 1-36 ፤ ግር. 12 ÷ 38-40)

⁴⁵ምናደብ ሁንድም መጨሰንም ዮሱስ እጥ ሉስሳንን ⁴⁶«ሙሴእ ሲረ ሉስሳኖ ኤጌሌሄ። እጡው ቂራዕል ኤደቸ ኤደዕለእ ዶእማ፤ ሚረኔ መን እጡው ጡማትሶና፤ ውጥጥ ምኔወኔም ሁንዲንስም ኤዕሉክ ቤዮኔ እፋቻ፤ ማደ እቲን እፋተም እመኔም ሉምብ ቤዮኔ እፋርማ ኢትተም ኪኖ። ⁴⁷እድም እጡው ቂራዕልስእ ዋእ ኡንጥቲኡይ ጡማን ኪኖ ሰበሞ። አርእ ሌሁክ ኪዕን እመጠም ቦገም ኪኖ። ኤ ብክነ እጡወኔ እፎክ ፍርድ ኪዕማስ» ዩኮ።

ቡጥቸ ሚንትቸ ዋእን ዲነቲ አውቶእስ
(ግር. 12 ÷ 41-44)

21 ¹ዋእ ምኔኔ ዲነቲ አውከም ሙኡተኔ ኅዳን መን ዲነቲ እሰኩይ ዮሱስ አስዕማ ሞኡኮ። ²እርእ ሌሃኮ መት ቡጥቸ ሚንትቸም ለም ሚንቱኦ ኤ ሙኡተኔ እስቶኦ። ³ዮሱስም «ሀንቅንም አን ክዕውነ ኩርሞ፤ እርእ ሌሃኮ ቱ ቡጥቸ ክ ሙኡተኔ እስቶኦ ዲነት ሙል ኪን ሁንድም እስቶኦኒንስ ሉበኔ። ⁴መሸክእምም ሙል ኪን ሁንድም አውቶኦክ እጡውን እሃ ገቱካኒንሴቲ። እሁካረምዱ እሴ መዕሉችም ቤእ ቡጥቸት እከእ እሴን ዮኮ ቀጥቸ ሁንድቸም አውተኦ» ዩኮ።

21:6
ጥር. 14:58
ጥር. 15:28
ሉቃ. 18:43-44
ሌሊ. 6:14

21:7
ሉቃ. 17:20
ሌሊ. 1:6

21:8
ጥር. 13:21
ሉቃ. 17:23
1 ጥፃ. 2:18

21:10
2 ለጥ. 15:16
ሌሊ. 19:2

21:12-17
ጥቅ. 10:17-21

21:12
ጥፃ. 16:2
ሌሊ. 25:24

21:13
ፍልጽ. 1:12

21:14-15
ሉቃ. 12:11-12

21:18
ሉቃ. 12:52-53

21:17
ጥፃ. 15:18-25

21:18
1 ሰሙ. 14:45
ጥቅ. 10:30
ሉቃ. 12:7
ሌሊ. 27:34

21:19
ጥቅ. 10:22
ሌሊ. 2:7

21:20-22
ሉቃ. 17:31
ሉቃ. 19:41-44
ሉቃ. 23:28-31

ለሳንች ዶል ብክነ ዩሱስ ኩሩክስ
(ጥት. 24 + 1-14 ጥር. 13 + 1-13)

መት መት መን «ከ ዋእ ምኒ ምሽሶክ ክንኒ፥ ዋእነ ኡውክላ ሙሉትኒ ዊሪግሰክላ በጠክላሽ ህንካሶን ምሽሶላ» ይተእ ዎራሉ። «ዩሱስም እጡውነ ደበራ «ኩ ሞሶለክም ምዕኔክ ክን ክዕን ሀኔኔ እሃ በጠመኩክ መት ክንችም ገቶዕን ግንደማ ኡቦክ በል ዋርኩ» ይኮ።

ገእጡውም ዩሱስን «ሉሰላንች፤ ኩክ እሆኩክ ህንክ እመኔ? እሄነ ህንጩክሰ ሞእሶክ መሬእ መሩች?» ይተእ ጠዕምቶሉ።

ዩሱስም እጡውነ ደበራ «እይም ክዕኑወ ሁሽንሶቢእስ ኤጌዕሌሄ! ሉብክት ኬን (ዋእ ዶዕላኩ ክርሰቶስ እኔቴ፤ ዶልም አፋኩ) ይተኡይ ዋተሞ። ኡ ኬኖ እምንተኮቴ። «እድም እር፥ ህምበላቺ ጋላ እህም ሀሰሶህን እሁክ ብክነ ኤክ መጩሰክም እመኔ ባዕለኮቴ። እሁካሬም ለሳንች እፋኩሞ።» ይኮ።

ዩሱስ እድም እጡውነ «ምናደብ ምናደበኔ፤ እድልም እድለኔ ክለኮ።¹¹ መላም ኡል ሁጤ፤ እነን እነን ቢኖ፤ ቃኔኢ፥ ቦበኔ እሆኮ። ኢመኒንሰም በድሶክ ሉዊ፥ ማለልሲሶክ መሬኢ ምእሞኮ።¹² እሁካሬም እ ምሽ እሄነ እለጌን እ ሉም ብክነ ክዕኑወ አመደክላ ሀውሰክም። ዱምችና፥ ክሪትና ህግሰክላ ኡውክሞ። እድም እድሉው እለጌ፤ ገሳዕን እለጌኔ ህንጫእክም።¹³ እህም እ ብክነ ኩተክምሰነ ደናም እመን እሆኮ።¹⁴ ኡ ብክነ ጠዕመንተክም ጠዕምችነ (መሀ ደበሉሞ) ይተክላ ሀውተኮቴ።¹⁵ እንም ክዕኑወ መሶኡውክ አይም ክዕኑውኔ ኡልጠሚነ ቴእም ገፈአሚነ ጠኖቢእ ዎጩክም ሰገራ፥ ቆሮማ ኡዎም።¹⁶ ክዕኑውክ አኖኢ፥ አኖኢ፥ አባዩዊ፥ ቀርመኒ፥ ቢቸዊ ገቶዕን ክዕኑወ ህግሰክ ኡውተሞ። ክዕኑዊንሰም መት መት ኬኖ ሽተሞ።¹⁷ እ መሽክእኔ መን ሁንድም ክዕኑወ ሰቦኮ።¹⁸ እሁካሬም ክዕኑወ ሆርዕል ሰራትክ መትችም ብእዮ።¹⁹ ክዕኑውም ጠዕንምኔ ክዕኑው ፎሬ ገትጥተክም» ይኮ።

ዩሩሳሌዕም ብች ብክነ ዩሱስ ዎጩክስ
(ጥት. 24 + 15-21 ጥር. 13 + 14-19)

እድም ዩሱስ «ዩሩሳሌዕም ከተም ዲንእኔ ክበማ ሞሶለክም አመኔ ብችነ ህንጩክሰ ለቄሄ።²¹ ኡ አመኔ ይሁጥ ኡለኔ ዮእ ኬን ዱኑወኔ ግቦን። ኡ ከተመኔም ዮእ ኬን

ከተሚንሰ ፍተአ ግቦን። እድም ከተሚንሰ ቶች ኡለኔ ዮእ ኬንም ከተመ ኡጎኔ።²² መሽክእም ኬሰም መጣፈኔ ጣሬመኩክ ዎዕሞእሰነ እ አያም ባዶ ዋእ ምቅሶክ እያም።²³ ከ ኡለኔ ኬዕማል ሀው እሆክ ብክና፥ ከ ምናደበኔ ዋእ ቄንቅ ድሉኩ ብክና ኡ አመኔ ለምፎር ሚንትና፥ ኢጥላንና እዩ፤²⁴ እጡዊንሰም መት ቀጥ ብሰእኔ ቢድተሞ። ሙል ምናደጽ ለምቤኤኔም ቄሬደንተላ ብንተሞ። እጡውነ ኡውመክ ዶል ቢደቢእ እፈቢኤ አይሁድ እኮእቢኤ ምናደብ ዩሩሳሌዕም ከተመ ህንጩዕለእ ገሰተም» ይኮ።

ዩሱስ ሰዕማጌ ዋርእስ
(ጥት. 24 + 29-31 ጥር. 13 + 24-27)

ዩሱስም ሉሰሉኩይ «ኤሊንቶኔ፥ እንነኔ፥ በላንክኔ ሞእክእ ለአክምቢእ ማለልሲሶክ ሉው እሆኮ። ኡል ምናደብ ሁንድም በሃዕሌካ፥ ዎእ ሞሶሌክ በድሶክ ጉጉ መጩሰእ ኡዕነንተም።²⁶ ኢመዕን መላዩው ሄኬእክ ብክነ ኡለኔ እሆክ ሉው ሞእምኔ ባላ መንክ ቲር ብእኮ።²⁷ ኡ ለሰጌ መንች ቢት²⁸ መላይኔ፥ ሉብክት ሉምብኔ እሃ ሉምቡዕልኔ ዋርኩይ ሞሶለሞ።²⁹ እ ሉው ሁንድም እሁኩይ ሞሶለክም አመኔ ዋእ ክዕኑወ ገትሶክ እያም ህንጩክ ብክነ ጠብተክእ ኢም ሞሶሌሄ» ይኮ።

አደክች ኮብዕልሽኔ ዩሱስ ሉሰሉክስ
(ጥት. 24 + 32-35 ጥር. 13 + 28-31)

ዩሱስም እጡውነ ኮብዕልሽኔ «አደክች፥ ሙል ሀቃ ሞሶሌሄ።³⁰ እ አደክቺ፥ ሙል ሀቄ ለታ ሞሶለክም አመኔ ብል ህንጩክሰ ለቀከሞ።³¹ ኡእስም እ ሉው እሁኩይ ሞሶለክም አመኔ ዋእ እድለን ህንጩክሰ ለቀከሞ።³² ህንቅነም አን ክዕኑውነ ኩሮጥ፤ ኩ ሉው ሁንድም እሄቢእ እፈቢኤ ኩ ቀረንች ሌሃ ቢደዮ።³³ ኢመኒ፥ ኡሊ ህንኮ። እሁካሬም እ ሰገር ሆሬኤም ሀንዮ» ይኮ።

ቆጠክላ ኤጌዕለክምሰነ ዩሱስ ኩሩክስ

እድም ዩሱስ እጡውነ «እ በል ደንጎኔም ቃሽስ እመዶቢእስ ሁንድ ሉውም አብዳደኩኡይ ሀሰኮእስ ሄእም፤ ድምብም፤ ከ ኡል ሄችነ ሀውምኔ ክዕኑው ዎደን ህንቢእስ ቆጥተክእ ክዕኑው ገገ ኤጌዕሌሄ።³⁴ 21:27 ዩሱስ «መንች ቢቶ» ዮኮክ እጥ ገንጎቴ።

21:22
ዎል. 9:7

21:23
ሉቃ. 23:28

21:25
ሌሊ. 13:16
ዮሐ. 2:37
ሰር. 1:15
ሃል. 6:12-13

21:27
ፋገ. 7:13-14
ሉቃ. 31:27
ሃል. 1:7

21:28
ሉቃ. 18:7-6

21:32
ሉቃ. 9:27

21:33
ሉቃ. 18:17

21:34
ጥር. 4:10
ሉቃ. 12:45
1 ተላ. 5:6-7

21:136
ግር. 13:133
21:137
ግር. 11:118
ሉቃ. 19:147

22:1
ሉቃ. 12:11-27

22:3-6
የዮ. 13:2

22:17
ሉቃ. 12:118-20
ሉቃ. 16:5-9

22:18
ሉቃ. 19:29
ሉቃ. 31:1

35 መሸከሉምም አ በል ኡሰኔ ሄኦክ ምናደብ ሁንደም ቃሽሰ አመዶኩ። 36 አሁካሬም ኤ አርከ ሉው ሁንደም ቆጥተከአ ህግምና፡ መንች ቤት እሰንኔ ኡልምና ሁንድ አመኔም ዋእ ኡንጠቶኔ ቆጤሄ» ይኩ።

37 ዩሱሰም በልነ በልነ ዋእ ምኔኔ ሉሰሰም ሄኡኩ። አሁካሬምዱ ሂም ሂም ዌዕል ዱነኔ ፍራ ገረም ሄኡኩ። 38 ምናደብ ሁንድም እጥ ሉሰሰከ ሉሰሸ መጨሴነ ሰደራሮም ዋእ ምኔ ዋተም ሄዕሉአ።

ዩሱሰኔ መን ክሉክሰ

(ግት. 26 ÷ 1-5 ፤ ግር. 14 ÷ 1-2 ፤ የዮ. 11 ÷ 45-53)

22 1 ዋእ እጥ ምናደብ ዎለሰኖኔ ፍሱክሰ ቲረከም ቆርሾእ ኡጉድ አፋኩ። አ ኡጉድም ህግም ኡጉዶ የከመኔ። 2 ቂሰ አዎንሳን፡ መሴአ ሲረ ሉሰሰኔ ዩሱሰ ሽቲነ መነ በድቶእ ብከነ ህንከድ እሰተአ ሽተምደእ ኤዕሉ ጎጎ ሀሰም ሄዕሉአ።

ዩሱሰ ህግሳ ኡዌነ ይሁድ ኢተመክሰ

(ግት. 26 ÷ 14-16 ፤ ግር. 14 ÷ 10-11)

3 ኤ ለሰፔ ቶሚንሲ ለም ሉሳኒንሲ መት ሄኡክ ይሁደ የከም አሰቆርቶክቸኔ ሺጣንች አጉኩ። 4 እጥም ቂሰ አዎንሳን፤ ዋእ ምኔ ኤፔተም ኬንኔ ዩሱሰ አጡውነ ህንከድ እሳ ኡዎደእ አረመኩ። 5 አጡውም ሲረንተአ ዲነቲ ኡውቲነ ኢተንቶአ። 6 ይሁድም ኤ ዎሸኔ ኢተማ መን ቤእ ቤዮኔ ህግሳ ኡዌነ መክ አመኔ ሀሰም ሄኡኩ።

ኡጉጥ ማደ ዩሱሰ ጉድሲሱክሰ

(ግት. 26 ÷ 17-25 ፤ ግር. 14 ÷ 12-21 ፤ የዮ. 13 ÷ 21-30)

7 ዋእ እጥ ምናደብ ዎለሰኖኔ ፍሱክሰ ቲረከም ኡጉድነ 2ጥ አምቡለ ዱረከም ቆርሾእ ኡጉጥ አደም አፋኩ። 8 ኤ ብከነ ዩሱሰም ጲጥሮሳ፡ የሃንሳ «መተከእ ኡጉጥ ሁርባተ እንቶነ ጉድሲሄ» ያ አሲኡኩ። 9 እጡውም አጤነ ደሰተአ «ኡጉጥ ሁርባተ ሀኖኔ ጉድንሶ?» ይተአ ጠዕምቶአ።

10 ዩሱሰም አጡውነ ደበራ «አኖአ፤ መተከእ ከተመ አገክም አመኔ ዎእ ሀረች እያኮ መት መንችኔ ኤደንተከም። አ መንች እን ምኔ አዎንተከእ አፔሄ። 11 ኤ ምዕን አንችነም ሉሰሰሳንች አ ሉሰንኔ መቅራም ኡጉጥ ሁርባተ እቶም ከዶ

ምን ሀኖኔቲ? የሰ) ይዕሴሄ። 12 ኤ ምዕን አንችም ሁንደም ሉውም ጉዳክ 2ጅ ፎቶ ሞእሰኩ፤ ኤኪኤኔ ጉድሲሄ» ይኩ። 13 እጡውም ዩሱሰ ኩሩክሰም ሉው ሁንድም እሃ ሲዶአ። ኤኪኤም ኡጉጥ ሁርባተ ጉድሰአ።

ሞላን ሁርባጥ ብከነ

(ግት. 26 ÷ 26-30 ፤ ግር. 14 ÷ 22-26 ፤ 1 ቶር. 11 ÷ 23-25)

14 ሁርባተ እተከም አመን አፋካሬ ዩሱሰ እጥ አሴአማንኔ መቅራም ሁርባተ እቲነ አፋሩኩ። 15 ዩሱሰም አጡውነ «እን ሀምኔ አፒነ አለፒን ክዕትውኔ መቅራ ከ ኡጉጥ ሁርባተ እቲነ ሉሰከተ ምጠም ሄኡም። 16 እን ክዕትውነ ኩሮሞ፤ ከ ኡጉጥ ሁርባጥ ቃንቆእ ዋእ አድለኖኔ ጫካ ሰአጢቤኤ ከ ሰሰፔ ኡጉጥ ሁርባተ ሆሬኤም አቶሞዮ» ይኩ። 17 ኤ ለሰፔ ዩሱሰ ሁምቡሉኔ ዮከ ዎደዕን ድቃሰ ከእሳ አመዳ ዋእ ገለጡኩ። እጥም «ሂዕኔሄ፤ ከከ ክዕትው በጠሚሄ። 18 እን ክዕትውነ ኩሮሞ፤ ከሰዲንሰ ከእሳ ዋእ አድለን ዋሬቤኤ ዎደዕን ምሺንሰ ጫንሰሙክ ድቃሰ አንሞዮ» ይኩ። 19 አድም ቆርሾአም ከእሳ አመዳ ዋእ ገለጡኩ። ኤ ቆርሾአም ኢቃ እጥ ሉሰንነ «ኩከ ክዕትውነ ኡውመከ አ ማረ፤ ክዕትው ከከ ኤሴ ቲርምነ አሴሄ» ያ ኡዉኩ። 20 ኤእሰም ሂዕም ሁርባተ እተአ ሰሰፔ ሁምቡሉኔ ዮከ ዎደዕን ድቃሰም ከእሳ አመዳ «ኩከ ክዕትው ብከነ ዱነሞክ እ ጢግኔ ዎዕሞክ ሃረች ህድር። 21 አኖአ፤ ኤሴ ህግሳ ኡዎከ መንች ከ ማደኔ ኢንኔ መቅራም እቶሰ። 22 መንች ቤተአ የመመክሰም ሌሆኩ፤ አሁካሬም እጦ ህግሳ ኡዎሃንነ አዩ!» ይኩ። 23 ኤ ብከነ አጡውነአ እጡውም «ን ዎሪንሰ ከከ አሰኮከ አዩቲ?» ይተአ ጠዕመንች አመዶአ።

ሉምበኔ ሉሳን ዎጨንቶእሰ

24 ሉሳንም አሲነአ እሴም «ኒኒንሰ ሉጳኮክ አዩቲ» ይተአ ፍተንቶአ። 25 ዩሱሰም አጡውነ «ሀንቆእ ዋእ ሰቶምቤእ ምናደድ አድሉው ምናደበኔ ሞሰኖመ ሞእጥተሞ። አ ምናደድ ገሳንም ምናደብነ ኤርመ እሰተም ኬኖ የመንተአ ዌሽጉተሞ። 26 አሁካሬም ክዕትው ኤእሰ አከኮቲ። ክዕትው ልምቤኢንሰ ሉሰን አሁከክ ሆረን አሆነ። ሞሰን አሁከክም አሽከች አሆነ። 27 አፋራ እቶሃኒንሲ፡ ኡሳ እትሰሃኒንሲ

22:14
የዮ. 13:117
22:15
ሉቃ. 12:48-50
22:16
ሉቃ. 14:115
22:17
1 ቶር. 10:115
22:19
ሉቃ. 9:16
1 ቶር. 10:115
22:20
ሉቃ. 31:31-34
22:21
ሞላ. 41:9
የዮ. 13:21-30
22:24
ግት. 18:1
ግር. 9:34
ሉቃ. 9:46
22:25-26
ግት. 20:25-27
ግር. 10:42-44
22:26
ግት. 23:11
ግር. 9:36
ሉቃ. 9:48
22:27
የዮ. 13:12-15

22:28-30 ጥቲ. 19:128

22:28 ሉቃ. 4:13 አባ. 2:18 አባ. 4:16

22:29 ጥር. 14:24 አባ. 9:20

22:30 ጥቲ. 19:28 ጥር. 10:37 ባለ. 3:21 ባለ. 20:4

22:31 አጥ. 11:8-12 አጥ. 9:19

22:32 ጥሃ. 17:16 ጥሃ. 21:15-17

22:35 ጥቲ. 18:9 ሉቃ. 10:4

22:36 ሉቃ. 22:49-50

22:37 እስ. 53:12

22:39 ጥቲ. 26:30 ጥር. 14:26 ጥሃ. 18:1

ሆነክ ሉብኔ? ሉቃስክ አፋራ እቶህኔዮንኔ? ኤሰስም አን ክዕኑው ሰምቤኤኔ አዋዳንችሰ።

28 ኤሴኔ እፋክ ሀምኔ ሁንደኔም ክዕኑው ኢንኔ መቅሬም ቆጥተክኦ ኡልተከኦኮ። 29 እየን ኢን ገስም መላዩ ኡዉክሰም አንም ክዕኑውን ገስም መላዩ ኡዎም። 30 ክዕኑውም እ አድሰዕን ዎርኔ ማዲንስ አተከም፤ አንከም። አድም አድሰዕን በርጫመኔ አፋተክኦ ተሞኔ ለሚም አስረኤዕል ሞሉኔ ፈረደከም። ዩኮ።

ጲጥሮስ እጦ ለጎእሰ ዩሱሰ ጋሳ ኩሩክሰ

(ጥቲ. 26 + 31-35፤ ጥር. 14 + 27-31፤

ጥሃ. 13 + 36-38)

31 ሞሰንም «ስምኦን፤ ስምኦን፤ አኖኦ ሼጣንች ክዕኑው አረሰሰ ኡፈሴን ቆጥሰ ሀሱኮ። 32 እሁካሬም አት ከ እመዕነቲንስ ኡቦቤእሰ አን ከ ብከን ዋእ ኡንጣም። አት ስጥታ ደሰዕልት አመኔ ከየባዩወ ቆጥሴ። ዩኮ። 33 ጲጥሮስም ዩሱሰን «ሞሰን፤ አን ኪንኔ መቅሬ ክረሚና፤ ሴሄና ጉዳም» ዩኮ። 34 ዩሱሰም እጤን «ጲጥሮስ፤ እን ኪን ኩሮም፤ አት (አጦ ስኦምዮ) ይታ ኤሴ ስስ ኮሬ ሰጌቤኤ ከ ሂሞ አንተባእ መኖዮ» ዩኮ።

35 ኤ ለሰጌ ዩሱሰ አጥ ሉሳንን «እን ክዕኑው ጎኖና፤ ጫና፤ ሜመኦ አመደክዕንም አሴኡም አመኔ ክዕኑውን መሀ ሀንቀቱኮ?» ያ ጠዕመኮ። አጦውም «መሀም ሀንቀቱኮ» ይተኦ ደበቶኦ።

36 ዩሱሰም እጦውን ደበራ «ከሰ እሁካሬም ጎኖን ዮኮከ ጎኖንም አመጦን። ጫን ዮኮከም ጫን አመጦን። ብሰእ ቤኤክም ኤዴች ብቲሳ መት ብሰኦ ብቶ እዕሉን። 37 አን ክዕኑውን ኩሮም፤ (ቦቅ ኪንኔ ጥገመኮ) የመማ ጣፈመኮ ዎሽ ኤሴኔ ዎዕምም ሀስሶኮ። መሸከኦምም አ ብከን ጣፈመኮ ዎሽ ሁንድም ዎዕምእስንቲ» ዩኮ። 38 አጦውም «ሞሰን ሞኤ፤ ኩኖኦ ሰም ብሰእ ኪዩ ዮኮ» ይቶኦ። ዩሱሰም እጦውን ደበራ «እሆኮ» ዩኮ።

ዌዕል ዱንኔ ዩሱሰ ፍራ ዋእ ኡንጦክሰ

(ጥቲ. 26 + 36-46፤ ጥር. 14 + 32-42)

39 ዩሱሰም ከተሚንስ ፍራ ኤራራ ሉሱክሰም ዌዕል ዱን ፍሩኮ። አጥ ሉሳንም አጦ አዎንተኦ መቶኦ። 40 ዌዕል ዱን አፋ ክኦ አጥ ሉሳንን «ኪንንተከምቤእስ ዋእ ኡንጤሄ» ዩኮ።

41 አጥም አጦዊንስ ከን ሁሸከኦ አፍሰከም ቀጥ ቤዮ ቄዕሰ መራ ጉሩጳ 42 «አየን፤ ከ ዶዕል እሁክሰስ ከ ሀው ጡወኦ አት ኢኒንስ ሀግሴ። እሁካሬምዱ እ ዶዕልስ አሆዕን ከ ዶዕልስ አሆን» ያ ዋእ ኡንጦኮ። 43 ኤ አመኔም ዋእ አሴኦማንች ኢመኒንስ ዋራ አጦ ቆጥሱይ እጤን ሞእመኮ። 44 አጥም ኡዕንኔ ሄኡክ ብከን ቆጣ ዋእ ኡንጦኮ። እጤንስ ፍሮኮ ቢንጭም ጢቅስ ኡሰኔ ዳደም ሄኡኮ። 45 ዋእ ኡንጦቲንስ ከኦ ሉሳዕን ቤዮ መሩክ አመኔኔ ሉሳን ከቼቺንስ ከኡኮከ ድራተኦ ሄዕሉኦ። 46 አጥም ደበራ «መሀን ድራተከመኡ? ኪንንቸኔ አንከምቤእስ በቅተክኦ ዋእ ኡንጤሄ» ዩኮ።

መሶኡው ዩሱሰ አመዶእስ

(ጥቲ. 26 + 47-56፤ ጥር. 14 + 43-50፤ ጥሃ. 18 + 3-11)

47 ዩሱሰ ዎጫንም አጥ ሉሳዕኔከ ቶሚንሲ ለሚንሲ መት ሄኡኮ ይሁድ አዎንሳኮ ዱት መን ዋሩኮ። አጥም ዩሱሰ ሱንቄን ሀንጪኮ። 48 እሁካሬም ዩሱሰ እጤን «ይሁደ፤ መንች ቤተ ሱንቅምኔ ሀግሳ ኡውቶሆንኔ?» ዩኮ።

49 ዎሸከ ዱሀኦ አጥ ሉሳን ሞዕሉኦ አመኔኔ «ሞሰን፤ ከ መን ብሰኦኔ አኦንሶንኔ?» ይቶኦ። 50 አጦዊንስም መት መንች ሁንዲንስ ሉብ ቄስችን አግሸከ መኮ ኮል መጪኦ አጵሳ መሩኮ።

51 እሁካሬም ዩሱሰ «አድ ለዕሚከ ኤዶቤእስ» 52 ኤ ለሰጌ እጦ አመዴን ዋቶእ ቄስ አዎንሳኖ፤ ዋእ ምኔ ኤጌተም ኪኖ፤ እጃጃኖ፤ ሉመና «ፈንገ አመደክምስ ኤሴ አመደኪን ብሰኦ፤ መጋ አመደክኦ ዋተኮኦንኔ?» 53 አን በልን በልን ዋእ ምኔኔ ክዕኑውኔ መቅሬ ሄኡመይ አመደክኦ። እሁካሬም ኩ እመን ክዕኑውኔ፤ ቲንስ ገሳንቸኔ» ዩኮ።

ጲጥሮስ ዩሱሰ ለጉክሰ

(ጥቲ. 26 + 57-58፤ 69-75፤

ጥር. 14 + 53-54፤ 66-72፤ ጥሃ. 18 + 12-18፤ 25-27)

54 ኤ ለሰጌ አ መን ዩሱሰ አመደኦ ሁንዲንስ ሉብ ቄስች ምኔ መስቶኦ። ጲጥሮስም ቄዕሉኔ ኦሃ አዎንም

33:22 + 43-44 መት መት ኪሰም መጣቱዉኔ ጣፈመኮዮ።

34:22 + 51 «አድ ለዕሚከ ኤዶቤእስ» ዮ ሰገር መት መት ትረጥ መጣቱዉኔ «ከከ ፈዩሴምቤኦ ኤጌሉኔ» ቲእም «ከሰ ፈዩሰንኔ» የመማ ጣፈመኮ።

22:40-46 እባ. 5:7-8

22:40 ሉቃ. 11:4

22:42 ጥር. 10:38 ጥሃ. 5:30 ጥሃ. 18:11

22:48 ሉቃ. 22:38

22:53 ሉቃ. 19:47 ሉቃ. 21:37

22:68
ሉቃ. 22:64

22:70
ጥት. 27:11
ሉቃ. 23:3

ሄዱት።⁵⁵ እጡውም ቀሽ ምሮሶል ለምቤኤኔ ጊረ ጊተክ ኢብጥቴን ውጥተክ አፋቶአረ ጴጥሮስም እጡውኔ መቅረም አፋሩት።⁵⁶ ኤ ለሰጌ እጥም ጊዕል ጫከኔ አፋራኩሃኖኔ መት በጣንች አጦ ቆስተክ ሞዕለክ «ኩ መንችም እጤኔ መቅረ ሄዱት» ይቶኦ።⁵⁷ ጴጥሮስም «ሚንትቼ፤ አን አጦ ለአሞዮ» ያ ለጉት።⁵⁸ እድም ሆፍ ቀጥ አመኒንሰ ለሰኔ መት መንች «አት አጡዊንሰ መቶ» ይኩ። አሁካሬም ጴጥሮስ «መንች፤ አኔዮ» ያ ደበሩት።⁵⁹ መት ሰኣተ አሆክ ቀጥ አመኒንሰ ለሰጌ ሙል መንችም «ሀንቅነም ኩ መንች ገሊሊንጌት አሁክ ብከነ እጤኔ መቅረ ዮሀኔ» ያ ቆጥሳ ምጩኩ።⁶⁰ አሁካሬም ጴጥሮስ «መንች፤ እት ይቶቶክ አን ለአሞዮ» ይኩ። ኤ አመንችም ጴጥሮስ ምጫነም አንተባኣ ሙኑኩ።⁶¹ ሞለን ዮሱስም ጴጥሮስ ደበዕሳ ሞኡኩ። ጴጥሮስም «ከሰል ሂሞ አንተባኣ ሙኔቤኤ ሶስ ኮሬ ኤሴ ለንቶ» ያ ሞለን ኩሩክ ምሽ ሩሩኩ።⁶² ኤ ለሰጌ እጥም ኤ ቤዩንሰ ፍራ ሽክ ውዕሉኩ።

ዮሱስ ገንቶኦሳ፥ እጤኔ ናጮኦሳ

(ጥት. 22:67-68፤ ግር. 14:65)

⁶³ ኤ አመኔ ዮሱስ አመደክ ሄዕሎኦ መን ገንጣ፥ እጤኔ ናጭጣ አመደኦ።⁶⁴ እድም አጤክ እሴ ከተክ አጵሶኡይ «ኪሴ አጵሶኩክ አዩትደኤ ሁኖኦ ለኤ?» ይተክ ጠዕምተም ሄዕሎኦ።⁶⁵ ሉብከት ሙል ገሚዕለጥ ሰገሎውም ምጪም ሄዕሎኦ።

ዳኑው እለጌ ዮሱስ ሀንጩክሰ

(ጥት. 26:59-66፤ ግር. 14:55-64፤ ዮሃ. 18:19-24)

⁶⁶ ኡል ሶዳ ለሰጌ ምናደጵ ሉመኒ፥ ቂስ አምንሳኒ፥ ሙሴኦ ሴረ ሉሰሳኒ መት እከኦ ዮሱስ እጡው ዱምች ቤዮ መስተክ⁶⁷ «አት ዋኦ ዶዕሳኩ ከርሰቶስት እካቶለሰ ኒነ ኩሬ» ይተክ ጠዕምቶኦ። አሁካሬም እጥ አጡውነ ደበራ «ከዕትውነ ኩሩጣሬም ኤሴ አመዕንተከሞዮ።⁶⁸ እን ከዕትው ጠዕሙምተዕንም ደበተከሞዮ።⁶⁹ አሁካሬም ከበዲንሰ ከአሳ መንች ቤት ሁንድም ጠኖክ ዋኦ መከኔ አፋሩኮ» ይኩ።⁷⁰ እጡው ሁንድም ደበተክ «ኤሃሬ አት ዋኦ ቤቶንኔ?» ይቶኦ። እጥም እጡውነ ደበራ «ኤየ፤ ከዕትው ይተክኦሰሚ» ይኩ።⁷¹ እጡውም «ኔሴ ን ገጣመኦ

እጥ ሱሚንሰ መጩንሱሞ፤ ከኒንሰ ሉጵክ ነቃሽ ኒነ መሀ ሀሰሶኮ» ይቶኦ።

ጳላጦስ ቤዮ ዮሱስ ኤበኮኦሰ

(ጥት. 27:1-2:11-14፤ ግር. 15:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

23 ኩ ለሰጌ ዱምቶኦ መን ሁንድም ከዕለኦ ገሳንች ጳላጦስ ቤዮ ዮሱስ መስተክ² «ኩ መንች ን ምናደብነ በቆመ ሉሰሶኩዪ፥ እድም ኡል አድልነ ግብረ ኡውተኮቲ ይኩዪ፥ አን አድል ከርሰቶስቲ ይኩዪ ሲንዳሞ» ይተክ ከሰሰመ አመደኦ።³ ኤ ለሰጌ ጳላጦስ «አት አይሁጥ አድለንኔ?» ያ ጠዕሙካሬ ዮሱስ «አት ይትሰሚ» ያ ደበሩኩ።⁴ እድም ጳላጦስ ቂስ አምንሳንኖ፥ ምናደብኖ «አን ከ መንችኔ መቲም ብኦሽም ሲዱምዮ» ይኩ።⁵ አሁካሬም እጡው ቆጥሰኦ «ኩ መንች ገሊሊንሰ ከአሳ ከ ቤዮኔ አፈቤኤ መነ ሉሰሶኩይ ይሁጥ ኡል መን ሁንድም አድለኔ ከአሰሰ» ይቶኦ።

ሄሮድስ ቤዮ ዮሱስ ጳላጦስ አሴኡክሰ

⁶ ገሊሊ ዮከ ሰገረ ጳላጦስ መጩኩክ አመኔኔ «ኩ መንች ገሊሶል ኡል መንችዮንኔ?» ያ ጠዕሙኩ።⁷ እጥም ዮሱስ ሄሮድስ፤ ገዕክ ኡለን አሁከሰ ለኡክ አመኔኔ ሄሮድስ ቤዮ ዮሱስ አሴኡኩ። ሄሮድስ ኤ አመኔ ዮሩሳሌመኔ ሄዱኩ።⁸ ሄሮድስም ዮሱስ ሞኤነ ሉብከተ ምጣም ሄዱክ ብከነ ሞኡክ አመኔኔ ሉብከተ ሲረመኩ።⁹ ሞሽከኦምም ዮሱስ ብከነ መጩሳ መት መት መሬኤ እሱኩይ ሞኤነ ኤጌራ ሄዱክ ብከነቲ።¹⁰ ኤ ብከነ ሄሮድስ ዱት ጠዕምች ዮሱስ ጠዕሙኩ። አሁካሬም ዮሱስ መሀም ደበሩኩዮ።¹¹ ቂስ አምንሳኒ፥ ሙሴኦ ሴረ ሉሰሳኒ ሄሮድስ አለጌኔ ኡልተክ ቆጥሰኦ ከሰሰም ሄዕሎኦ።¹² ኤ ለሰጌ ሄሮድስ እጥ ምታደርኔም መት እሃ ሾሊሳቲ፥ አጤኔ ናጫቲ ዌረግሰከኦ በጠኮኦ ምሽሰክ ኤዴች ኤዴሳ ጳላጦስ ቤዮ ደበራ አሴኡኩ።¹³ ሄሮድሲ፥ ጳላጦሲ ኤ አያሞም ቤሹው እኮኦ።¹⁴ ኤሀኒንሰ አለጌን እጡው ለምቤኤኔ መሶኦም ሄዱኩ።

23:2
ሉቃ. 20:26

23:3
ሉቃ. 22:70

23:4
ጥት. 27:24
ሉቃ. 23:14:22:41
ዮሃ. 18:14:5
ኤ. 13:28

23:8
ሉቃ. 9:9
ኤ. 4:27-28

23:9
ግር. 15:5

23:11
ግር. 15:17-19
ዮሃ. 19:2-3

23:14
ሉቃ. 23:14

23:16
ሉቃ. 23:22
ጥ. 19:12-14

23:18-23
ሉቃ. 31:13-14

23:28-31
ሉቃ. 19:41-44
ሉቃ. 21:23-24

ዮሴፍ ሌሆን ፈረደበት
(ማቴ. 27:15-26 ማር. 15:6-15
ዮሃ. 18:39-19:16)

13 ኢ ለሰጌ ጽላጦስ ቄስ እምነሳ፣ አል ገሳና፣ ምናደባ መት እሳ ዊሻ 14 «ክዕነው ክ መንቸ ምናደብኝ በቆመ ሱስሶህኔ» ይተክኦ እ ቤዮ ኤቡላኮ፣ ለኖላ፤ ክዕነው እጦ ክስሰኮእ ምሽን ክዕነው እለጌኔ ሳረያ ሞኦ እጦኔ መት ብእሸም ሲዱሞሮ፣ 15 ሄሮድስም እጦኔ መሀም ሲዱቤኦ ብክነ ምዳእ ን ቤዮም ለቤላኮ፣ ለኖላ፤ ሽሲሶክ ሉው መሀም እሱኮሮ፣ 16 ኤ ብክነ አን እጦ ገና ትሮሞ» ይኮ። 17 ዋእ እጥ ምናደባ ምስሰኖኔ ፍሱክስ ቲረከም ኡተዶኔ ጽላጦስ እጦውን መት መንቸ ትሮም ሀስሶህኔ ሄኡኮ።

18 እሁካሬም እጦው ሁንድም «ክ መንቸ ሆሬ! ኒነ በርባነ ትሬ» ይተኦ ሹተኦ። 19 በርባን ክተዕም ምርኔ አድለኔ መነ ክእስምኔ፣ መነ ሽምኔ ክረማኮሀን ሄኡኮ። 20 ጽላጦስ ዮሴፍ ትሬነ ሀሳ ሰዕም ኮሬም ምናደብኝ ምጩኮ። 21 እሁካሬም እጦው «እጦ ሰቀሌ! ሰቀሌ!» ይተኦ ሹተኦ። 22 ሰማንም ጽላጦስ «መሀኑኔ? ኮ መንቸ መሀ ብእሳቱ? አን እጦ ሽሲሶክ ብእሸ እጦኔ ሲዱሞሮ፣ ኤ ብክነ አን ክ መንቸ ገና ትሮሞ» ይኮ። 23 እሁካሬም እጦው ሰቀሰሞእስን ሹርምኔ ቆጥሰኦ ጠዕምቶኦ። እጦው ሹርምም ምዱኮ። 24 ኤ ብክነ ጽላጦስ እጦው ጠዕምቶኦ ምሽ እሆእስን ፈረዱኮ። 25 መነ ሻቲ፣ ለድሰኔ መነ ክእሳቲ ክረማ ሄኡኮ መንቸ ትረሞእስን ጠዕምቶእስኔም ትሩኮ። እሁካሬም እጦው ሀስእስ እስቶነ ዮሴፍ እጦውን ሀማሳ አጩኮ።

ዮሴፍ ሰቀለሙክስ
(ማቴ. 27:32-44 ማር. 15:21-32
ዮሃ. 19:17-27)

26 ዮሴፍ መስቶንም ቃሬነ የከም አልክ መት ስምኦነ የከም መንቸ አሊንስ ክተመ ዋርነም እመደኦ መስቀለ፣ እዩሰኦ ዮሴፍ እምናእስ እስቶኦ።

27 ለድም ሉብክት ምናደብም ዮሴፍ እምነተም ሄዕሎኦ። ኤ ምናደጽ ለምቤኢንስ ሚንት ሉብክተ ክቺዕስኦ ብቄ አጽጥቶኡ ውዕልተም ሄዕሎኦ። 28 እሁካሬም ዮሴፍ ኤ ሚንት ኮሎኔ ደበዕሳ «ዩሩሳሌዕም ሚንተ፤ ክዕነው ክዕነው ገማና፣ ክዕነው ለስና ውዕቤሄ በጋን ኢነ ውዕልተኮቲ። 29 መሸክለምም (አልጩኮኒ፣ ቀሩቤኦ

ጎደቡዊ፣ ኢሞሱቤኦ እኩኮዊ ገደኦመው) የከም በል ዋርሰ። 30 መን ኤ እመኔ ዱኑው (ን ሀኔኔ አቤሄ)፤ ዱዱቡውም (ኔቤ ማጤሄ) ይመ እመደሞ። 31 አሻል ሀቅቸ ከእስ እስተኦእስ ጎጋል ሀቅቸ መሀ እሆኮ?» ይኮ።

32 ለድም ጆረ በጦኦ ለም ሙል መነም ዮሴፍኔ ኤደኦ ሽቲነ መስቶኦ። 33 እጦውም ሆርዕል ቆመ የከም ቤዮ አፈኦ ሰሰጌ ዮሴፍ ሰቀልቶኦ። ጆረ በጦኦ ኬኖም መቶ መክ ኮሎኔ መቶ ቁድ ኮሎኔ ሰቀልቶኦ። 34 ዮሴፍም «እየነ፤ እጦው እስተሞክ ለቀምቤኦ ኬኖ፤ አሬሞ ይሄ» ይኮ። እጦውም ዮሴፍከ ኤዶቶ በጠንቲነ ሳሞ ፍሱቶኦ። 35 ለድም ምናደብ አልተኦ ሞዕሱኡይ እጦው ገሳን «ዋእ ዶዕላኮ ክርስቶስት እሁክስሰ ሙል ኬነኦ ገትሱኮ፤ ሁኖኦ እጥ ገንም ገትጦነ» ይተኦ ናጩም ሄዕሎኦ። 36 ለድም ምታደርም ሀንጭተኦ ሸሻኮ ምዕዕን ድቃስ አውቶኡይ 37 «እት አይሁጥ ለድል አካቶስስ ክ ገን ገትጦ» ይተኦ ናጩም ሄዕሎኦ። 38 ለድም እጥ ሆርዕል አገኔ «ኮክ አይሁጥ ለድል» ዮክ ሰገር ጣሬማ ሄኡኮ። 39

39 ጆረ በጦኦ እጦኔ ሰቀሰንቶኦ ኬኒንስ መት «አት ክርስቶስቲዮንሄ? ሁኖኦ፤ ክ ገጋ፣ ኔቤ ገትሴ» ያ ገሚዕሱኮ። 40 እሁካሬም ሰቀሰንቶኦ ኬኒንስ ሰዕሚክ «እትም እጦስም ፍርደ ለዕልት ብክነ ዋእ በድተዮንሄ? «ኔቤ እስንም በጥነ ሀስሰኮክ አዕኖሙል እሁክ ብክነ ኒክኦ ሀንቆኦ ፍርደ። እሁካሬም ኮ መንቸ መሀም ብእሱቤኦ መንቸ» ያ ቁቁኮ። 42 እጥም ዮሴፍነ «ዮሴፍ! እት ክ ለድሰዕን ምርኔ ኤቤ ጠድቲ» ይኮ። 43 ዮሴፍም እጦኔ «ሀንቅንም እን ኬነ ኮሮሞ፤ አት ክበለም ኢንኔ መቅሬ እሄረኔ፤ እኮቶ» ይኮ።

ዮሴፍ ሌሁክስ
(ማቴ. 27:45-56 ማር. 15:33-41
ዮሃ. 19:28-30)

44 ኤ እመኔ ሉሀ ሰኣተ እሆክ ቀጥ እመኔ ሄኡኮ። ኤ እመኒንስ ክእሳ ሆንስ ሰለተ አሬቤኤ አል ሁንድም ቱንሱኮ። 45 ኤሊንቸ ቱንሱክስም ዋእ ምዕኔክ ዱዕም ኤዶቶ ስም እሃ ደሬረሙኮ። 46 ዮሴፍም ሰገር ኢማኦ «እየነ፤ እ ፎሬ ክ አንገኔ ሀማሳ አዋሞ» ያ ሳሬ ሌሁኮ። ጣጥብ ሀስቅቸ ኤ እሁክ ሉው ሞኡክ እመኔኔ «ሀንቅንም 23:38 «ኮክ አይሁጥ ለድል» ዮ ሰገር ጣሬማ ሄኡኮክ እብራዊእስቲ፣ ገሪክስቲ፣ አርዕምስቲ።

23:30
ሆላ. 10:8
ክላ. 6:16

23:34
ማ. 22:18
ክላ. 7:60

23:35
ሉቃ. 21:23

23:38
ማ. 68:21
ማ. 16:23

23:41
ሉቃ. 23:44

23:43
2 ሐ. 12:13
ክላ. 21:7

23:45
ዮ. 26:31-32
ክላ. 9:8
ክላ. 10:19

23:46
ማ. 31:5

23:49
ሉቃ. 8:2-3
ሉቃ. 23:55-58
ሉቃ. 24:10

23:55
ሌ. 13:29

23:56
ዮ. 12:18
ዮ. 20:10
ሌ. 5:14
ጥ. 16:1

24:6-7
ጥ. 16:21
ጥ. 17:22-23
ጥ. 20:18-19
ጥ. 8:31
ጥ. 9:31
ጥ. 10:33-34
ሉቃ. 9:22
ሉቃ. 13:32-33
ሉቃ. 18:31-33

ኩ መንች መጪረ» ያ ዋላ ሉንሱኩ።⁴⁸ አድም ኤክ
ሞዕሌን ውጥቶአ ምናደብ ሁንድም አሁክ ሰው ሞዕሰአ
ብቼ እጅጥቱኦይ ምኔ ደበዕልቶአ።⁴⁹ እሁካሬም ዩሱሰኔ
ለአንተም ኬን ሁንዲ፥ ገሊሊንስ ዩሱሰ አዎንተአ ዋቶአ
ሚንቲ ቄዕሉኔ እክአ ኤክ ሞዕስም ሄዕሱኦ።

ዩሱሰ ዋመሙክስ

(ማተ. 27 ፥ 57-61 ፤ ማር. 15 ፥ 42-47 ፤
ዮሃ. 10 ፥ 38-42)

⁵⁰ኤ አመኔ አይሁጥ መን ሄክክ አርማቲአ ከተመኔ መት
ዮሴፈ ዮክም ጡማንች ኤር መንች ሄኡኩ። እጥም ዱምች
ዳኑዊንስ መት ሄኡኩ።⁵¹ አ መንች ዋክክ አድለን ዋርእስ
ኤጊራከህን ሄኡኩ። አድም እጡው አረንቸኔ፥ በጣኔ
ኢተመቤአ መንች ሄኡኩ።⁵² ዮሴፍም ጽላጣስ ቤዮ መራ
ዩሱሰክ ሌሽ ኡዎእስን ኡንጡኩ።⁵³ ኤ ለሰጊ ሌሾመ ድሊስ
ተልቢንስ በጣማኮ ደናም ኤዴችኔ ኬፈና ክአ ክን ፈሪአክአ
አጥስኦሃናኔ አይም ዋመሞዕን ዮክ በሬኔ ዋመኩ።⁵⁴ አ
በልም ኡሺጠጥ አያም አጊን እሃ ሄኡክ ብክነን ጉደከም በል
ሄኡኩ።⁵⁵ ገሊሊንስ ዩሱሰኔ መቅሪ ዋተአ ሄዕሱኦ ሚንት
ዮሴፈ አዎንተአ ዩሱሰክ ዋማ፥ ዋመሙክስ ሞዕሱኦ።⁵⁶ ኤ
ስሰጊ አ ሚንት ኤ ቤዩንስ ደበዕልተአ ዩሱሰ ሌሽኔ ስቤን
ኤንጄአ ሰዋ፥ ሽቶአ ጉድሶኦ። እጡውም እጃዊስም
ኡሺጠጥ አያምኔ ኡሺጥቶአ።

ሌሂንስ ዩሱሰ ክኡክስ

(ማተ. 28 ፥ 1-10 ፤ ማር. 16 ፥ 1-8 ፤ ዮሃ. 20 ፥ 1-10)

24 ¹አበአ አያም ሶደራር ደረም አ ሚንት ጉድሶአ
ሽቶአ አመደአ ዩሱሰ ዋመክእ ቤዮ መቶአ።
²እጡውም ዋመኔ አፈስኮኦ ክን አንኮርላኮ ሞዕሱኦ።
³እሁካሬም ዋመክእ በዕል ዎር አገአ ሞዕሱኦ አመኔኔ
ሞለን ዩሱሰክ ሌሽ ሲደኦዮ።⁴ ኤ ዎሽኔ እጡውን መል
ብክኦሃናኔ ቤሌጫኦክ ቀዳል ኤዴች ኤዴዕሱኦ ለም
መንች ዋተአ ደንጎኔም አለጊኔ ኡልቶአ።⁵ አ ሚንት
በድተአ ኡለኔ ቁብተአ ሄዕሱኦስም አ ለሚም መንም
«ፎርኔ ዮከክ ሌሁክ ኬዕን ስምቤኦኔ መህን ሀስከሙለ?
እጥ ክክከ፤ ከ ቤዮኔ ቤኤ።⁶⁻⁷ መንች ቤት ባጢላመው
አንጊኔ ህጋ ኡውማ ሰቀለምም ሀስሶኮ። ስጥ በለኔም ሌሂንስ
ክክከ» ያ ገሊሊኔ ሄኡኩይ ኩሩክ ዎሽ ስውዕሌሄ። ይቶአ።

⁸ሚንትም እጥ ዎጪክ ዎሽ ስውቶአ።⁹ እጡውም ዋም
ቤዩንስ ደበዕልተአ ክዕለአ ኤ ዎሽ ሁንደም ቶምና መት
ሉሳንና፥ ገቶአ ኬን ሁንድና ኩቶአ።¹⁰ ኤ ዎሽ አሰኦማን
ኩረመክ ኬን መግደስ ዮከም ከተዕም ማራሚቲ፥ ዮንኦቲ፥
ያቆብ አመ ማራሚቲ እጡውኔ መቅሪ ሄዕሱኦ ሚንቶ።
¹¹እሁካሬም እጡውን ዎሾም ሀቃዎ ሰባ ሞአመክ ብክነ ኤ
ሚንትክ ዎሽ አመዕንቶአዮ።¹² እሁካሬም ጲጥርስ ኤ
ቤዩንስ ክአ ዋም ቤዮ ጌሩኩይ መሩኩ። መራ ክአ ዋመ ሄጃ
ሞኡክ አመኔኔ ተልቢንስ በጣሙክ ኬፈዕን ኤዴች ጠሌኤ
ሞኡኩ። እጥም ኤ እሁክ ዎሽኔ ማስሱኩይ ምኔ መሩኩ።

ዩሱሰ ሰም እጥ ሉሳንን ሞአመክስ

(ማር. 16 ፥ 12-13)

¹³ኤ አያምም ዩሱሰ ሱሳኒንስ ሰም ሉሳን ዩሩሳሌሚንስ
ለም ሰኣተ መሶክ ኤመእስ ዮከም ገቲ መተም ሄዕሱኦ።
¹⁴እጡውንእ እጡውም ኤ እሃ ሄኡክ ሰው ሁንድ ብክነም
ዎጪም ሄዕሱኦ።¹⁵ እጡውም መት እክአ ሉበክተ
ሰውተአ አቶረቶንም ዩሱሰ ሀንጫ እጡውኔ መቅሪም
መሩኩ።¹⁶ እሁካሬም እጡት እሁክስ ቆስተምቤኦስ
እጡውክ አል አመደማ ሄኡኩ።¹⁷ ዩሱሰም እጡውን ደበራ
«ኮ ክዕውንእ ክዕውም አቶረተኩኦይ መተክም ሰው
መሩው?» ዮከ። እጡውም ከፔዕለአ ጨውተአ ኡልቶአ።

¹⁸ኤ ስሰጊ እጡዊንስ መት ቀስቶጳ ዮከምክ ደበራ «ከ
ሳንት ዎርኔ እሁክ ሰው ለቅቤኤክ ዩሩሳሌምን ከዩንች
ጠሌኦ አቲቲንሄ?» ዮከ።¹⁹ እጥም እጡውን ደበራ
«መሩው?» ዮከፈ እጡውም ደበተአ «ዋኦ ስገረ ኩራንች
ናዝሬጥ ዩሱሰ ብክነቲ። እጥ መን ሁንድ አለጊኔ፥ ዋኦ
አለጊኔ በጥኔ፥ ዎጭምኔ መላያም ሄኡኩ።²⁰ ኤ እጡ ቄስ
አዎንሳኒ፥ ን ገሳኒ ሌህ ፍርድን ህግስኦ ኡውተአ
ስቀልቶአ።²¹ እሁካሬም ኔሴ (አስረኤስ ዎስበናኔ ፍሶኮ)
ደና ሰውና ሄዕኑም። አድም ኤሀናኔም ኤማ አ ሰው
ሁንድም እሁካኒንስ ከበል ስጥ በለ።²² ኒንኔ መቅሪ ዮኦ
ሚንቲንስ መት መት ኬን ኔሌ ማስልሲሶኦ። አ ሚንትም
ደረም ክዕለአ ዋም ቤዮ መተአ²³ እጡክ ሌሽ ሲደኦዮ።
እጡውም (እጥ ሄኦሀኔ ይተም አሌኦማና ካልተኔ ሞዕናም)
ይቱኡይ ዋቶአ።²⁴ ኒንኔ መቅሪ ሄዕሱኦ ኬኒንስ መት
መት ኬን ዋም ቤዮ መተአ ሚንት ዮክስም እሃኮ ሞዕሱኦ።
እሁካሬም አጠመ ሞዕሱኦዮ። ይቶአ።

24:10
ጥ. 16:1
ሉቃ. 8:11-8
ዮ. 20:12

24:16
ዮ. 20:14
ዮ. 21:14

24:19
ጥ. 21:11
ሉቃ. 7:16
ሉቃ. 13:33
ሌ. 3:22

24:24
ዮ. 20:13-10

24:27
ሉቃ. 24:44-45
ሌሊ. 28:23
1 ቁጥ. 11:11

24:28
ግር. 6:48

24:34
1 ቁጥ. 15:5

24:38-43
ጥ. 20:27
ጥ. 21:9-13
ሌሊ. 10:40-41
1 ቁጥ. 15:5

24:39
1 ጥ. 11:1

25 ኤ ለሰጌ ዩሱስም እጡውን ደሰራ «ዋእ ሰገረ ኩራን ኩሩክ ምሽ ሁንደም ቀቅሶን አመዕንተከምቤአ ህንክዶዕኔአ ቀጪው። 26 ክርስቶስ ከ ሀው ሁንደም አላ አጥ ሎምበኔ አግም ሀስቦዮንሄ?» ዩኮ። 27 ኤ ለሰጌ አጡውን መሲእ መጣፈንሲ፤ ዋእ ሰገረ ኩራዕን መጣፍ ሁንደንሊ ከአሳ አጥ ብክን ጣፈመኩ ሉው ሁንደም ትራ ኩሩኮ።

28 አጡውም መተም ሄዕሉአ ገቲ አፈን ህንጭቶአሃኖኔ ዩሱስ ቄዕሎ መርሃንሰ እሁኮ። 29 እሁካሬም አጡው «ከሰ ኤሊንች አጌን እሃ ሉል ሂመኩ ብክን ኒንኔ መቅራ ገሬ» ይተአ ሉበከተ ኡንጥቶአ። ኤ ብክን አጡውኔ መቅራም ገሬን አጉኮ። 30 እጥም እጡውኔ መቅራ ሁርባተ እቴነ አፋራ ቆርሾአ ከእሳ ዋእ ገለጣ ኢቃ እጡውን ኡጪኮ። 31 ኤ ለሰጌ እጡውክ አል ፎቄካሬ እጣት አሁከሰ ቆስተአ ሰቆአ። እሁካሬም ዩሱስ አጡው እሊንሰ ውሳ ጣኡኮ። 32 እጡውንአ አጡውም «አጥ ኒን ጎንኔ ምጪኩዩ፤ ኪስም መጣፈንሰ ትራ ኩሩኩዩ ን ምደን ሉበከተ ሊረመም ሄሉኩዮንሄ?» የተንቶአ። 33 እጡው ኤ አመንችም ከዕለአ ዩሩሳሌመ ደበዕልተአ መቶአ። ቶሚ መት ሉሳኒ፤ ኤ ሉሳንኔ መቅራ ዩእ ከኒ መት አከአ ውጥተአ 34 «ሀንቅንም ሞለን ከአኮ። ሰምኦንንም ሞአማኮ» ይቶንም አፎአ። 35 ኤ ለሰጌ እ ለሚም መንም ጎንኔ እሁከ ሉዋ፤ ቆርሾአ ኢቃ ኡጪኩይ አጡውን ለአመክሳ ኩቶአ።

ዩሱስ እጥ ሉሳንን ሞአመክሰ
(ጥ. 28 ÷ 16-20 ፤ ግር. 16 ÷ 14-18 ፤
ጥ. 20 ÷ 19-23 ፤ ሌሊ. 1 ÷ 6-8)

36 እጡውም ኤከ ምጪኩዮም ዩሱስ እጥ ገግም እጡው ለምቤኤኔ ሉሳ «ጡም ክዕኑውን አሆነ» ዩኮ። 37 እጡውም ዊደ ሞዕሉኦከ ለብሰአ መግተአ ጀልቶአ። 38 እሁካሬም ዩሱስ አጡውን «ክዕኑው በድተከምኪ፤ ክዕኑው ምደኖኔ መለንተከምኪ መሀነቴ? 39 አን አኔት አሁምሰ እ አንጋ፤ እ ሉኮ ሞዕሴኤ። ኤሴኔ ሞዕለከም ማሪ፤ ምቂ ዊደኔ ቤአን አሁከ ብክን ኤሴ አመደከአ ሞዕሴሄ» ዩኮ። 40 ዩሱስም ኤህድ ያ ለሰጌ እጤከ አንጋ፤ ሉኮ እጡውን ሞእሱኮ። 41 አጡውም ሊረንቺንሲ፤ ማለሉቲንሲ ከአኩክ አመዕንቶዕን ሄዕሉንም «ከ ቤዮኔ ክዕኑውን እተከም ሉው ዮሆንሄ?» ያ ጠዕመኩ። 42 አጡውም ሰረማኮ

36* 24 ÷ 40 መት መት መጣፋውኔ ጥቅ ስር ቤኤ።

ቁርጡሚእከ ሆርከም ሉውቶአ። 37* 43 እጥም ኤከ እላ እጡው እለጌኔ እቶኮ።

44 ኤ ለሰጌ አጥም እጡውን «አን ከዕኑውኔ መቅራ ሄሉመይ (መሲአ ሴዕል መጣፈኔ፤ ዋእ ሰገረ ኩራዕን መጣፈኔ፤ መዝመቅል መጣፈኔ አ ብክን ጣፈመኩ ምሽ ሁንድም ምዕምም ሀስቦኮ) ያ ኩሩም ምሽ ከኔ» ዩኮ። 45 ኤ ለሰጌ አድም ኪስም መጣፈ ቆስተምሰን እጡውከ ምደኖ ፎቃኡኮ። 46 አጥም አጡውን «ክርስቶስ ሀም አእኦሰኖ፤ ስጥ ባለኔም ሴሂንሰ ከአሳ ምናደባ ሁንድንም ኩረሞኮ» የመማኮ። «ከ ምሽንም ክዕኑው ነቃሾው። 49 ሉኖእ፤ እየን አሴአም ዩኮከ አን ክዕኑውን አሴአም። አሁካሬም መላይ ኢመኒንሰ ክዕኑውኔ ድሴቤኤ ከ ከተመኔ አፋሴሄ» ዩኮ።

ዩሱስ ኢመኔ መሩክሰ
(ግር. 16 ÷ 19-20 ፤ ሌሊ. 1 ÷ 9-11)

50 ኤ ለሰጌ እጥ ሉሳኖ ቢታን አፈቤኤ መሳ እጥ አንገ ኢም ከእሳ ማሴኡኮ። 51 ማሴኡኩይም እጡዊንሰ አነን እሃ ኢመኔ መስመኮ። 52 እጡውም እጤን ሰገደአ ሉበከት ሊረንቺኔ ዩሩሳሌመ ደበዕልቶአ። 53 ደበዕልተአሀም ሁንድ አመኔም ዋእ ገሰጥቶኡይ ዋእ ምኒንሰ አነን አከም ሄዕሉአዮ።

24:44
ሉቃ. 24:26-27
ሌሊ. 20:23

24:46
ጥ. 6:2
1 ቁጥ. 15:3-4

24:47
ጥ. 28:18
ሌሊ. 11:4-8

24:49
ጥ. 14:28
ጥ. 20:21-23
ሌሊ. 11:4
ሌሊ. 21:1-4

24:52-53
ሌሊ. 11:12-14

37* 24 ÷ 42 መት መት መጣፋውኔ ቁርጡሚእከ፤ መረኡ ደማዕሚከ ሉውቶአ የመማኮ።

ዮሃንስ

ጣፋክ ምሽራች

ቴሲሽ

ከ መጣፈ ጣፋክክ ዘብድዮስ ቤት ዮሃንስት እሁክስ አመዕነማኮህኔ። እጥም ዩሱስ ሉስስም ሄኡክ ቶሚንሲ ለሚም ሉሳኒንሲ መት ሄኡኮ። እድም ዩሱስ ኢተም ሄኡክ ሰሴም ሉሳኒንስም መት ሄኡኮ። እጥም እጥ ገግነ ሉት አመኔ «ዩሱስ ኢቶክ ሉሳንቸ» ያኮ። ዮሃንስ ከ መጣፈ ጣፋክክ ሙል ምሽራች መጣፋው ጣፈማ ለሰጊኔቲ። እሁካሬም ኢ መጣፋውክ እጥ መጣፈኔ ኢዳ ጣፋኮዮ። እጥ ጣፋክ ዳህእ ሙል ኬን ጣፈእኒንስ ሉበከተ እነን።

ዮሃንስ ከ መጣፈ ጣፋኩይ አጠክ ሰውት ሉበከት እመኔ አይሁጥ መን ሰውቲኔ መፍክስ እነሰምሳ ሲንደኒ ጠናጥ። ምስር ህድዕል መጣፈ ኤርሰ ለእም ሄኡክ ብክነ እጥ ጣፋክ መጣፈኔ ሉት ሰገሎው ምስር ህድዕል መጣፈንስ ኢዳ ጣፋኮ። እድም ምስር ህድዕል መጣፍ ዶሌኔ እሁክ ሰውክ ሉት ሉው ኢዳኮ። ኮብዕልሸን እጥ ጣፋክ መጣፍክ ሉጥ ሰገሪ፣ ቆጪንች መጣፍክ ሉጥ ሰገሪ መቶ። ዮሃንስ መጣፋኖኔ 3፣14 ናሰ ጣፈንስ በጠመክ ህመሽች አገን ጥቅ መጣፋኖኔ 21፣9 ጣፈማኮህኔ። እድም ገፈብ ብክና፣ ገፈብ አላፈንች ብክና ኡሺጠጥ 10 ጣፈሙክ አገን ህዛቂሁል መጣፈኔ 34፤ መዝሙራል መጣፈኔ 23 ጣፈሙክ አገንኔ ለሰምህኔ። እድም ዎይነ የከም ጡደ ለቦክ ሀቅች ብክነ ኡሺጠጥ 15 ጣፈሙክ አገን እሰያስ መጣፈኔ 5 ዮሃንኔ ለበሞህኔ።

ዮሃንስ ከ መጣፈ ጣፋክ ዶሌኔ አይሁጥ ምናደኢክ ሰውት ግሪክ ምናደኡ ሰውቲኔ ሉበከተ መራ ሄኡኮ። ኢ ብክነ ዮሃንስ ጣፋክ ከ መጣፈኔ ግሪክ ምናደኡ ሰውቲኔ ሲንደኒ ጠናጥ። ኮብዕልሸን ሰገዕል ብክና፣ ጫክ ብክና፣ ሀንቅ ብክና፣ ለች ብክና ኢህዶዕኔእ ሉው ብክነ ኢዳ ጣፋኮ።

ዮሃንስ ከ መጣፈ መሀነ ጣፋክ ይና ጠዕምትምተዕን ዮሃንስ እጥ ገግም «ኩክ ጣፈሙክክ ዩሱስ ዋእ ቤቶ፣ ዋእ ዶዕላኮ ክርስቶስቲ እሁክስ አመዕንተክምስነቲ። እጦኔ አመዕንተክአህም እጥ ሱምኔ ሄቸ ሲጥተክምስነቲ» ያ ጣፋኮ (ዮሃ. 20፣30-31)።

ዮሃንስ ኒን ጫክሳ ኩራን ሀሱኮክ ዩሱስ ንእስም መንች እሁክሳ፣ ዋእ ኒን ምእሴን ዋሩክ ዋእ ቤት እሁክሳ ኒሴ ቆሰና ለንቆነቲ (ዮሃ. 1፣14፤ 11፣33-36)። «እኤ ምሉክክ እየነም ምእኮ» ያኮ (ዮሃ. 14፣9)።

ዩሱስ ሉስሱኩይ እጥ ገቅ ብክነ ዎጪክስ ዮሃንስ ከ መጣፈኔ ጣፋኮ። ኮብዕልሸን

- «እን ሄቸ ኡዎም ሁርባተ» (ዮሃ. 6፣35)
 - «እን ከ ኡልነ ጫክ» (ዮሃ. 9፣5)
 - «እን ገፈብነ ንጪ» (ዮሃ. 10፣7)
- ዩኩይ ቶም ሶዎር ኮራ ዎጪክስ ዮሃንስ ጣፋኮ።

መጣፈም ከኒንስ ዎርን ዮእሰኔ በጠንሰማክ

1. ለእሸ 1፣1-18
2. ዩሱስ በጡክ በጥ ብክነ 1፣19—12፣50
3. ዩሱስ እጥ ሉሳንኔ ዎጪክ ዎሸ 13፣1—16፣33
4. ዩሱስ ዋእ ኡንጡክስ 17፣1-26
5. ዩሱስ ህዛክሳ፣ ሌሁክሳ፣ ሌሂንስ ክሉክሳ 18፣1—21፣25

ዩሱስ ክርስቶስ ብክነ

1 መሀም ቆጪሞዕን እስጊን ሰገር፣ ሄኡኮ። እ ሰገርም 1 መሀም ቆጪሞዕን እስጊንም እጥ ዋእኔ መቅራ ሄኡኮ። 2 መሀም ቆጪሞዕን እስጊንም እጥ ዋእኔ መቅራ ሄኡኮ። 3 ሉው ሁንድም ቆጪሙኮክ እጤኔቲ። ቆጪሙክ ሉዊንሰ መዕሉችም እጥ ቤኤክ ቆጪሙኮዮ። 4 እጥ ፎርነ ቡኡ። እ ፎርም መንነ ጫክ ሄኡኮ። 5 እ ጫክም ጫክሰክ ቲንሰኔቲ። ቲንሰም እጦ ካኡኮዮ።

6 ዋኢንስ እሴሉማኮ ዮሃንስ የከም መት መንች ሄኡኮ። 7 እ ዮሃንስ መን ሁንድም እጥ ኮልኔ እሃ ጫክኔ እመዕናእስን ጫክ ብክነ ኩራን ዋሩኮ። 8 እጥ ጫክ ብክነ ኩራን ዋሩኮ በጋን እጥ ንንም ጫክ ሄኡኮዮ። 9 መን ሁንድንም ጫክሰክ ሀንቆእ ጫክ ከ ኡሰ ዋርም ሄኡኮ። 10 እጥ ከ ኡሰኔ ሄኡኮ። ከ ኡሰም ቆጪኮክ እጦቲ። እሁካሬም ከ ኡል መን እጦ ለኡኮዮ። 11 እጥ ገቅ ኡሰ ዋሩካሬ እጥ ምናደብ እጦ አእመ ለቦኡ። 12 እሁካሬም እጦ አዕለእ እጦኔ አመዕንቶእ ኬን ሁንደም ዋእ እስ እሱኮ። 13 እጦውም ዋእ እስ እኮኦክ መን ሰውጥሰኔ ቲእም ማርኔ፣ ጢግኔ ቀረምምኔት እሆዕን ዋእ እጥ እስ እሱክ ብክነቲ።

14 ሰገርም መንች እሁኮ። እጦኔም ኤሮሚ፣ ሀንቂ ዎዕማ ን ለምቤኤኔ ሄኡኮ። እጥም እን ዋእነ ሚጦእ ቤት እሁክስ እጤክ ሉምበ ሞዕኑም። 15 ዮሃንስም እጥ ብክነ «እን ሲኒንስ ሰሰኔ ዋርኮክ ኢኒንስ ጋሳትም ሄኡክ ብክነ ኢኒንስ ሉበኔ» የም ሄኡሞክ እጦቲ» ያ ሰገረ ኢማእ ዎጪኮ። 16 ኤሮሚኔም ኤሮሚ ኤዳ አጣንኔ ዎዕም ኤሮምኔ ኒሴ ሁንደም ማሴኡኮ። 17 ዋእ ሙሴእ ኮልኔ ሴሪ ኡዋኮ። እሁካሬም ሀንቂ፣ ኤሮሚ ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ኡውሞኮ። 18 ዋእኔ መቅራ ሄኡክ መቲም ዋእ ቤት መንነ ለእሱክ በጋን ዋእ መትም ሞኡኮዮ።

19 1፣1 «ሰገር፣ የመሙኮክ ግሪክነኔ «ለቸጥ፣ ቲራጥ፣ ቆራ» ይመ። ኢህድ ይምም «ሁንድ ሉቶም ቆጫኮህኔ» ይመ።

1፡1
፳፱. 1፡1
ዮጊ. 17፡5
1 ዮሃ. 1፡1
ሄላ. 18፡13

1፡3
1 ዮሳ. 8፡16
፳፯. 1፡16
ላብ. 1፡2

1፡4
ዮጊ. 5፡26
ዮሃ. 11፡25
ዮጊ. 14፡6

1፡5
ዮሃ. 9፡5
ዮጊ. 12፡46

1፡6
ሞቴ. 3፡1
ሞሪ. 1፡4
ሉቃ. 3፡3
ዮጊ. 1፡19-23

1፡8
1 ዮሃ. 2፡8

1፡12
ዮጊ. 3፡18
ሄላ. 3፡26
1 ዮጊ. 5፡13

1፡13
ዮጊ. 3፡15
ሃላ. 1፡18
1 ሉጥ. 1፡23
1 ዮጊ. 3፡9

11:14
ሐ. 1:13
ገሐ. 4:14
ዓለ. 2:17
1 ጥ. 3:18
አቡ. 2:14
1 ዮ. 4:2

1:15
የ. 1:30

1:16
ሐ. 5:21
ሐ. 1:23
ዓለ. 1:19
ዓለ. 2:19

1:17
የ. 7:18

1:18
ዓ. 33:20
የ. 3:11
የ. 5:26
1 ዮ. 4:12

1:19
የ. 1:6

1:20
የ. 3:28

1:21
ሐ. 19:15-18
ጥ. 1:14
ጥ. 16:14
ጥ. 17:13
ጥ. 9:13

1:23
ሐ. 40:3
ጥ. 3:13
ጥ. 1:13
ሐ. 3:14

1:26-27
ጥ. 3:11
ጥ. 1:7-8
ሐ. 3:16

1:28
የ. 3:26
የ. 10:40

1:29
ሐ. 53:7
የ. 1:36
ሐ. 8:32
1 ጥ. 1:19
1 ዮ. 3:15
ሐ. 5:6

ጠመቃንች የሃንሰ ኩሩክ ምሽ
(ጥ. 3 + 1-21 ጥ. 1 + 1-8 ሐ. 3 + 1-18)

19 አይሁድ ዩሩሳሌሚንስ ቴሱዋ፥ ዋእ ምኒኔ እዋደም ኪኖ የሃንሰ እዩትደእ እሁከስ ጠዕምተምሰነ እሴዕሉኣሬ 20 የሃንሰ «እን ዋእ ደዕሉክ ክርስቶስቲዮ» ያ ኩሩክ በጋን ለጉከዮ። 21 እ እሴእንቶእ ኪን «አት እዩቲ? አት ዋእ ሰገረ ኩራንች ኤልያስቲንሄ?» ይተእ ጠዕምቶእ። እጥም ደሰራ «እን ኤልያስቲዮ» ዩከ። እድም ደበተእ «እት ኔሴ ኤጊሉም ዋእ ሰገረ ኩራንችንሄ?» ይቶእ። እጥም ደበራ «አን እጣዮ» ዩከ። 22 ኤ ለሰጌ «ኤሃረእ ክ ቤዮ ኔሴ አሴዕሉእ ኪንነ ደሰላ ኩሉምሰነ እት ክ ገን እዩቲ ይቶለ?» ይተእ ጠዕምቶእ። 23 የሃንሰ እጡውነ ደበራ «ዋእ ሰገረ ኩራንች! እሰያስ መጣፈኔ

(ኢዱመአኔ ሞሰንነ ጎን ጉድሴሄ፤ ያ ሳርክ መንች ሰገረ) ዩከክ ኢነቲ» ዩከ።

24 ረረሳዌኡውተ እሴዕሉእ ኪን የሃንሰነ እድም 25 «እተእ ዋእ ደዕላክ ክርስቶስቲዮ ቴእም ኤልያስቲዮ ቴእም ዋእ ሰገረ ኩራንችዮ፤ ኤሃረእ እት መነ መሀነ ጠመቆለ?» ይተእ ጠዕምቶእ። 26 የሃንሰ እጡውነ ደበራ «አን ምእኔ ጠመቆሙለ፤ እሁካረም ክዕኑው ለቀከምቤኤክ ክዕኑው ሰምቤኤኔ ኡላከ። 27 እን እጤክ ጫመእ ረተረም ትሪነ ሆረኤም ለዕምቤኤክ እጥ እ ለሰኔ ዋርላ» ዩከ። 28 እክ ሁንድም አሁከክ የሃንሰ ጠመቆም ሄኡክ ዮርዳኖስ ዳጅ ኤቅደኔ ዮከ ቢታኔኤኔት ሄኡከ።

የሃንሰ ዩሱስነ «ዋእ ጌሬሾ» ዩከስ

29 ለዕም በለ ዩሱስ እጥ ቤዮ ዋሩኩይ የሃንሰ ሞእ «እኖእ፤ መንክ ባጤሉ ሺገሸክ ዋእ ጌሬሾ ከኔ። 30 እን (አጥ ኢኒንስ ጋሳትም ሄኡክ ብከነ ኢኒንስ ሉሰኔ) ዩሞክ እጤቲ። 31 እሰረኤዕል ምናደብ እጤ ለቀምሰነ ምእኔ ጠመቆሙይ ዋሩም በጋን እን እ ገግም እጤ ለእም ሄኡሞዮ» ዩከ። 32 እድም የሃንሰ «ኪሰም እያን ሀንደሬክቸስ ኢመኒንስ ድላ እጥ ሀኔኔ እፋሩኩይ ሞኡዮ» 33 እን እ ገግም እጤ ለእም ሄኡሞዮ። እሁካረም ኤሴ (ምእኔ ጠመቆ) ያ አሴኡከክ ኢነ (ኪሰም እያን ኢመኒንስ ድላ እጤኔ እፋሩኩይ ሞዕሉቶክ ኪሰም እያንኔ ጠመቆከክ እጤቲ) ዩከ። 34 እንም ኤከ ሞእ ለሰጌ እጥ ዋእ ቤት እሁከስ ኩሩም» ያ ዩሱስ ብከነ ኩሩከ።

35 እድም ኤሀን ለዕም በለ የሃንሰ እጥ ሉሳኒንስ ለምኔ መቅረም ኡላ ሄኡነም 36 ዩሱስ ሀንነም የሃንሰ ሞእ «ዋእ ጌሬሾ እኖእ!» ዩከ። 37 የሃንሰ ኤእስ ዩኩይ መጨሰለ ለጌም ሉሳንም ዩሱስ አምንቶእ። 38 ዩሱስ እ ለጌም ሉሳንም እጤ እምንተምሰ ለሰ ቄሬኔ ሞእ «መሀ ፀሰከሙለ?» ያ ጠዕሙከ። እጡውም ደበተእ «ሉስሳንሾ፤ እት ሄዕሉት ቤይ ሆኖቲቲ?» ይተእ ጠዕምቶእ። 39 ዩሱስም እጡውነ ደበራ «ዋተከእ ሞዕሴሄ» ዩከ። ኤ ለሰጌ እጡው መተእ እጥ ሄኡክ ቤዮ ሞዕላክ ኤ በለ እጤኔ መቅረም ሆሶእ። እ እመንም ቶም ሰእተ እሄነ እሃከ እመን ሄኡከ።

40 የሃንሰ ዩክ ሉው መጨሰለ ዩሱስ እምንተእ መቶእ ለጌም ኪኒንስም መት ስምእን አባይ እንድራሰት ሄኡከ። 41 እንድራሰ ጋሳትም እጥ አባይ ስምእነ ሲዳ «ስምእነ፤ ዋእ ደዕላክ ክርስቶስ ኔሴ ሲንዳም» ዩከ። 42 ስምእነም ዩሱስ ቤዮ ምሩከ። ዩሱስ ስምእነ ሞእ ከእ «እት ዮነእ ቤት ስምእነቲ፤ እት ኪሬ? የመንቶቶ» ዩከ። ኪሬ ይም ከነ ይመ።

43 እድም ኤሀን ለዕም በለ ዩሱስ ገሲለ መሬነ ሰውቲ ሙሩከ። እጥም ፍልጸስ ሲዳ «ፍልጸስ፤ እት ኤሴ አምኔ» ዩከ። 44 ፍልጸስ ሄኡከክ እንድራሲ፥ ጲጥሮሲ ሄዕለም ቤተሰይደ የከም ከተመኔት ሄኡከ። 45 ፍልጸስም ናትነኤል ሲዳ «መሴኤ ጣፋክ ሴዕል መጣፈኔ፥ ዋእ ሰገረ ኩራን ጣርእ መጣፈኔ እጥ ብከነ ጣርእ ናዝሬጥ ዩሱስ ዮሴፍ ቤቶ ሲንዳም» ዩከ። 46 ናትነኤልም እጤነ ደበራ «ናዝሬቲንስ ደኖም ሉው ፍሪነ ጠኖሆንሄ?» ዩከ። ፍልጸስ እጤነ ደበራ «ዋታ ሞኤ» ዩከ። 47 ናትነኤል እጥ ቤዮ ጥርንም ዩሱስ ሞእ «ጆል ቤእ ሀንቆእ እስረኤዕል መንች ኩኖእ!» ዩከ። 48 ናትነኤል እጤነ ደበራ «አት ኤሴ ህንክድ ለቅቶ?» ያ ጠዕሙከ። እድም ዩሱስ ናትነኤልነ «ፍልጸስ ኪሴ ዌሾዕን እለገንም እን ኪሴ እደክቸ ሉጥሞኔ ጌዕልቲይም ሞእም» ያ ደበሩከ። 49 ናትነኤልም ዩሱስነ ደበራ «ሉስሳንሾ፤ እት ዋእ ቤቶ! እት እስረኤልነ አድለ!» ዩከ። 50 ዩሱስም እጤነ «አን ኪሴ እደክቸ ሉጥሞኔ ሞእም ዩም ብከነ እት ኤሴ አመዕንቶሆንሄ? ኤሀኒንስ ሉጆክ ሉውም ሞዕሉቶ። 51 ሀንቅነም እን ክዕኑውነ

52 1:42 አርገዩስቲስ «ኪሬ» ይግ ግሪክስ «ጲጥርስ» ይግ ስምከም ትረት «ከነ» ይመ።

1:30
የ. 7:15

1:32
ጥ. 3:16
ጥ. 1:10
ሐ. 3:22

1:35
ሐ. 7:18

1:40-42
ጥ. 4:18-22
ጥ. 1:16-20
ሐ. 5:12-11

1:41
ጥ. 9:25
የ. 4:26

1:42
ጥ. 16:18
የ. 2:11-15-17
1 ሐ. 15:6

1:43
ጥ. 10:3
የ. 8:15
የ. 12:21
የ. 14:8

1:45
ሐ. 24:27

1:46
ጥ. 6:2
የ. 7:41

1:49
ሐ. 2:17
ጥ. 15:32
የ. 12:13

1:51
ሐ. 28:12
ሐ. 3:21

211
የሃ. 41:48
የሃ. 21:12

ኩሮም፤ አመን ፎቆሃሪ ዋላ አሲአማን መንች ቤት ሀኔኔ
ኢም ፍቱኡዬ፤ አድ ድልቱኡዬ ሞዕለከም» ይኮ።

213
ጥር. 31:31
የሃ. 19:28

ዎአ ዩሱስ ድቃሰኔ ደበሩክስ

214
ጥር. 11:24
ጥር. 5:7
የሃ. 7:6-30
የሃ. 6:20

2 ከተመኔ በሉቃስ ሄኡኩ። ዩሱስን አመ ማራሚም
ኤኪኤ ሄዕሉኦ። 2 ዩሱስም አጥ ሉሳንኔ መቅሪም ኤ
በሉቃስ ዊሸማ ሄኡኩ። 3 በሉቃስ መንገድ ዎይዕን ድቃሰ
ቤዱካሪ ማራሚ ዩሱስን «ዎይዕን ድቃሰ ቤዱካ» ይቶኦ።

216
ጥር. 7:13
የሃ. 31:25

4 ዩሱስ አሌን «አይመ፤ አን አሰም ሉው አት ኩትቲ።

2111
የሃ. 21:23
የሃ. 31:2
የሃ. 41:54
የሃ. 6:12

ኢን አመን አፋኩሚ» ይኮ። 5 ዩሱስ አመ በጣንን «አጥ
ኩሮክ ሉው መሀም አሲሄ» ይቶኦ። 6 አይሁጥ መንገድ
መፈርም ሉስን ሄኡኩ ብከን አንሸቀከም ዎአ አስምን
ከኒንስ በጣምኩ ሉሀ ጃሉኡው ኤኪኤ ሄኡኩ። 7 ጃሉኡው

2112
ጥራ. 41:13
ጥር. 31:31
የሃ. 7:13

አንገችም ቶም ዎአ ሀረች አመደሀን ሄኡኩ። 7 ዩሱስ ኤ

2113
ሊል 16:11-6
ሉቃ. 21:41
የሃ. 6:14
የሃ. 11:55

በጣንን «ጃሉኡውኔ ዎአ ዎንሺሄ» ይኮ። አጡውም

ጃሉኡውኔ ዎአ ጭፋዕለአ ዎንሸቶኦ። 8 አጥ ኤ በጣንን

«ሁኖዕሌሄ ሆፎከም አንኪተከአ በሉቃስ ማደ ኤጊራንችን

መስተከአ ኡዊሄ» ይካራ አጡውም መስተአ ኡውቶኦ።

9 አ በሉቃስ ማደ ኤጊራንችም ገባ ሞኡክ አመኔኔ ዎይዕን

ድቃሰኔ ደበዕስ ሄኡኩ። አጥም አ ዎይዕን ድቃሰ ሀኒንስ

ዋሩከደአ ለኡኩዮ። አሁካሪም ዎአ አንኪቶኦ ኪን ለቀኦ

ሄዕሉኦ። በሉቃስ ማደ ኤጊራንች በሉቃስ አንች ዊሻ

ከአ 10 «አይ መንችም ጋሳ አልች ዎይዕን ድቃሰ ኡዋ

ከአ መን አጋ ጎዳ ለሰጊ ቅራሬኤ ኡዎኮ። አሁካሪም

አት አልችም ከበድ አፈቤኤ ኡውቶኦ» ይኮ። 11 ዩሱስ

ገሊሰኔ ቃንኦ የከም ከተመኔ ከ ሉጥ ማሰልሲሰከ መሬኤ

አሳ አጥ ሉምቤ ሞኦሱኮ። አጥ ሉሳንም አጤኔ

አመዕንቶኦ።

12 ኤ ለሰጊ ዩሱስ አጥ አመኔ፤ አባዩውኔ፤ አጥ ሉሳንኔ

መቅሪም ቅፍርነሆመ የከም ከተመ ድላ ኤ ቤዮኔ ሆፍ

ቀጥ በስም አፋሩኮ።

ዩሱስ ዋአ ምኔ መሩክስ

(ጥት. 21:12-13፤ ጥር. 11:15-17

ሉቃ. 19:45-46)

13 ዎአ አጥ ምናደበ ዎስበናኔ ፍሱከስ ቲረከም ኡጉድ

ሀንጫከሃናኔ ዩሱስ ዩሩሳሌመ መሩኮ። 14 አጥም ዎአ

ምኔ፤ ዲንቲ ደበስተም ኪኒ፤ ባዕል ሞሉዋ፤ ጊረባ፤ ሀንደሬኤ ብቲስም ኪኒ ደደቱኡይ ሞኦ ከአ 15 ጅራሬ

2116
ሉቃ. 21:49

ደዳ ኤ ጅራፍኔ ጊረባ፤ ባዕል ሞሉዋ ሁንደም ዋአ ምኒንስ

2117
ጥራ. 68:19

ፍሱኮ። ዲንቲ ደበስተም ኪዕን ጠረጴዝም ቁባኦ አጡው

2118
ጥት. 21:23
ጥር. 11:28
ሉቃ. 20:12

ዲንቲ ፍንጭኮ። 16 አድም ሀንደሬኤ ብቲስም ኪንም «ከከ

ከ ቤዩንስ ፍሱተከኦ ሆሌሄ፤ እየን ምኔ ደደዕል ምን

አስተኮቲ» ይኮ። 17 ኤ አመኔ አጥ ሉሳን ኪስም መጣፈኔ

«ከ ምዕን ቶኦች ኤሴ ጊዕልስ ሾኪሱኮ»

2119
ጥት. 26:81
ጥት. 27:40
ጥር. 14:58
ጥር. 15:29-30
ሉቃ. 6:14

የመማ ጣፈመኮከ ሰውቶኦ።

18 ኤ ብከን አይሁድ አጤን «ከከ እስቶ መላይ ኪን የኦሰ

2121
የሃ. 81:87
1 ቶር. 61:19

ሞኦስ መሬኦ መሩው» ይቶኦ። 19 ዩሱስ አጡውን ደበራ

«ከ ዎአ ምኔ ግንድተኮአሊስ አን ስስ በላኔ ደበራ በጣም»

2122
የሃ. 12:16
የሃ. 14:28

ይኮ። 20 አይሁድም ደበተኦ «ኩ ዎአ ምን በጣማ ቤዱኮከ

ሶሬኔ ሉሀ ሂንችኔ፤ አት ስስ በላኔ ደበራ በጣማንሄ?»

ይቶኦ። 21 አሁካሪም ዩሱስ «ዎአ ምኔ» ያ ምጭኮከ አጥ

ገቅ ብከነት ሄኡኩ። 22 ዩሱስ ለሂንስ ከኦ ለሰጊ አጥ ሉሳን

ኤከ ሰውተኦ ኪስም መጣፈኔ ጣፈመኮከ፤ ዩሱስ ምጭኮከ

አመዕንቶኦ።

2125
ጥር. 21:8
የሃ. 11:47
የሃ. 61:81
የሃ. 13:11

23 ኤ ኡጉዶኔ ዩሱስ ዩሩሳሌመኔ ሄኡኩይ ማሰልሲሰከ

መሬኡው እሱኮከ ሞዕለኦ ሉበከት ኪን አጤኔ አመዕንቶኦ።

24 አሁካሪም ዩሱስ መን ሁንደም ስኦም ሄኡኩ ብከን

አጡው አመዕንቶኦ። 25 አጥ መን ዎደናኔ የከ ሉው ለኦም

ሄኡኩ ብከን አይ መንችም መን ብከን አጤን ኩሮነ ሀስም

ሄኡኩዮ።

311
ሉቃ. 23:13
የሃ. 71:28150
የሃ. 19:39

312
የሃ. 21:11
የሃ. 71:31
የሃ. 81:16
ሉቃ. 10:38

ዩሱስ ንቆድሞሰኔ ምጭከ ዎሸ

3 1 አይሁጥ መን አምንሳንች መት ንቆድሞስ የከም

ፈረሳዊከች ሄኡኩ። 2 አ ንቆድሞስ ሂሞኔ ዩሱስ ቤዮ

ዋራ «ሉሰሳንች፤ አይም ከ አት እስቶ ማሰልሲሰከ

መሬኡው ዎአ አጤኔት አሁከቤሊስ አሲን ጠናቤኦ ብከን

አት ዎአ ቤዩንስ ዋታቶ ሉሰሳንች እከትሰ ስንቆም» ይኮ።

3 ዩሱስም ንቆድሞሰን ደበራ «ሀንቅነም አን ኪን ኩሮም፤

አይም ለዕማጊ ቀረመከቤሊስ» ዎአ አድለና፤ ሞኤነም

ጠናኮ» ይኮ። 4 ንቆድሞስ ዩሱስን ደበራ «መንች ሉመዕና

ለሰጊ ለዕማጊ ሀንከድ አሃ ቀረሚን ጠናኮ? ለዕማጊ አጥ

አም ጎደቦኔ አጋ ቀረሚን ጠናኮንሄ?» ይኮ። 5 ዩሱስም

ደበራ «ሀንቅነም አን ኪን ኩሮም፤ አይ መንችም ዎአኔ፤

313 «ለዕማጊ ቀረሞ» የ ሰገር ገሪክሰኔ «አጤንስ ቀረሞ»

ይመን እኔን ጠናኮ።

313
የሃ. 11:13
ያራ. 11:18
1 ሉቃ. 11:23
1 የሃ. 31:9

315
ሁሃ. 361:25-27
ሉቃ. 51:28
ተቶ. 31:6

318
1 ፋር. 16:50318
ሀዘ. 37:183111
የሃ. 1:18
የሃ. 31:32
የሃ. 81:253113
ላር. 10:18
ላር. 4:193114
ጥቅ. 21:18
የሃ. 81:28
የሃ. 121:343116
ላር. 6:18
ላር. 81:32
ላር. 2:18
1 የሃ. 41:103117
ሐቃ. 19:10
የሃ. 81:15
የሃ. 121:47
1 የሃ. 41:143119
የሃ. 114
የሃ. 81:12
ላር. 51:11:133121
1 የሃ. 1163122
የሃ. 41:23124
ጥቅ. 14:13
ጥር. 11:14
ጥር. 81:17-18
ሐቃ. 31:18-20

ከሰም እያንድ ቀረመክቤሰሰ ዋእ እድለዕን ዎርኔ እኒነ ጠናዮ። ማሪንስ ቀረመክክ ማረሚ። እድም ከሰም እያንድን ቀረመክክ ከሰም እያዕነኔ። ገለፅሟ ቀረምም ሀሰሰኮ ዩም ብክነ ማለልትቴ። ሀረች ሀሰክ ኮል ሁንደኔም ሀረችኮ። እጤክ ሰገረ መጨሰከም በጋን ሀኒንሰ ዋሩደእ ቴእም ሀሳ መርደእ ሰቀከም። ከሰም እያንድን ቀረመክክ ሁንድም ኤእሰሚ። ዩኮ። ግብድምስ እጤነ ደበራ «ኩክ ሀንክድ እሄነ ጠናዮ?» ዩኮ። 10 እድም ዩሱሰ ደበራ «እት እበረኤሰል ምናደብነ ሉሰሳንች እክቱይ ከከ ሀንክድ ሰቅቶ?» 11 ሀንቅነም እን ከነ ኩርፕ፤ ኔሴ ሰንቆሞክ ዎንጮም፤ ሀን አልኔ ሞዕኑሞክም ኩሉም። እሁካሬም ክዕኑው ኔሴ ኩሉምክ እዕሰከም። 12 እን ከ ኡል ሉው ኩሩማሬም እመዕንተክእቤኤክ ኢመዕኔክ ኩሩምተዕን ሀንክድ እመዕንተከነ ጠንተከም? 13 ኢመዕንሰ ድሉክ መንች ቤቲንሰ በጋን ኢመኔ ፍሩኮክ መትም ቤኤ። 14 መሴኤ ኡዱመአኔ ናሰ ማሪንሰ ሀመሸች በጣ ሰቀሉክሰም መንች ቤትም 15 እጤኔ እመዕናኮክ ሁንድም ሄር ሄርነ ሄለክ ሄች ሊጠእሰነ ሰቀለምም ሀሰሰኮ። 16 መሸክእምም ዋእ ከ ኡሰ ኢታ እጤክ ሚጠእ ቤቶ ኡጤኮክ እጤኔ እመዕናኮክ እይ መንችም ሄር ሄርነ ሄለክ ሄች ሲጠእሰነቱ በጋን ብእእሰነዮ። 17 ዋእ እጥ ቤቶ ከ ኡሰ አሴኡኮክ እጥ ቤት ከ ኡል ምናደባ ገትሰነቱ በጋን እጡውኔ ረረዶነዮ። 18 እጤኔ እመዕናሃናኔ እዩኔም ዋእ ረረዶዮ። እሁካሬም እጤኔ እመዕኑክቤኤክ ሚጠእ ዋእ ቤቶኔ እመዕኑክቤኤ ብክነ ኡራሬም ረረደማኮ። 19 ዋእ እጡውኔ ረረዶኮክም ጫክ ከ ኡሰ ዋሩካሬ መንክ በጥ ጆር እሁክ ብክነ ጫክ ሰበእ ቱንሰ ኢትቶእሬቴ። 20 ጆር በጦኮክ እይም ጫክኔ ፍሩካሬ እጤክ በጥ ሰእጥክ ብክነ ጫክኔ ፍራ ሀዕዮ። 21 እሁካሬም ሀንቀ በጦኮክ እጤክ በጥ ዋእ ዩክስኔ በጠማኮሀን እሁክስ ሰእጥእሰነ ጫክኔ ፍርኮ» ዩኮ።

ዩሱሰ ብክና፥ ጠመቃንች የሃንሰ ብክና

22 ኤ ለሰኔ ዩሱሰ፥ እጥ ሉሳኔ ይሁጥ ኡሰ መተእ ኤ ቢዩኔ ጠመቁኩይ እጡውኔ መቅሬም እፋሩኮ። 23 የሃንሰም ሄናነ የከም ቢይነ ገደናኔ ዮክ ሳሴመኔ ሉበክት ምእ ሄኡክ ብክነ መን ጠመቀም ሄኡኮ። መንም ዋራ ጠመቀመም ሄኡኮ። 24 የሃንሰ ኤ አመኔ ከረጥ ምኔኔ እጥኮይ ሄኡኮ።

25 ኤ አመኔ የሃንሰ ሉሳኔ፥ መት እይሁድቺ መጨርም ሉሰሰን ብክነ ፍተንተም ሄዕሉኦ። 26 የሃንሰ ሉሳን ዋተእ «ሉሰሳንች፤ ከንኔ መቅሬ ዮርዳናሰ ዳጅ ኤቅዶኔ ሄኡኮክ አትም እጥ ብክነ ኩተም ሄዕሉኮክ ኤኬኤ ጠመቆሰ። መን ሁንድም እጥ ቢዮ መርሰ። ይተእ የሃንሰነ ኩቶኦ። 27 የሃንሰ እጡውነ ደበራ «እይ መንችም ኢመዕንሰ እጤነ ኡውመክ ሉዊንሰ በጋን መዕሉችም ሲጤነ ጠናዮ። 28 እን እጤንሰ ጋሳ አሴእማም በጋን ዋእ ደዕሉክ ክርሰቶሰቴዮ ዩምስ ክዕኑው ገግም ሰቀከም። 29 እዳይች ኤቡኮክ እጥም እዳይች። እዳይች ዎጮክ ምሽ ኡሳ መጨሰክ ሳውም እጥ ሰገረ መጨሰ ሉበክተ ሊረዋኮ። ኤእሰም እንም ከሰ ሉበክተ ሲረማም። 30 እጥ ሉጲኩይ መርነ እን ሆረኡሙይ መርም ሀሰሰኮ» ዩኮ።

31 ሀናን ኢመዕንሰ ዋርኮክ ሁንዳንም ሉበኔ። ከ ኡሊንሴት እሁኮክ ከ ኡሰን እሁክ ብክነ ዎጮክ ምሽም ከ ኡል ምሽ። ኢመዕንሰ ዋርኮክ ሁንዳንም ሉበኔ። 32 እጥ ዋኡኮካ፥ መጨሰኮክ ኩርኮ። እሁካሬም እጥ ኩርኮ ምሽ አኦኮክ ቤኤ። 33 ኤ እጥ ኩሩክ ምሽ አኦኮክ ዋእ ሀንቆኦን እሁክስ ዋእሰኮ። 34 ዋእ አሴኦ ኬንነ እጤክ ከሰም እያነ ከኔ ኡዎክቤእ ብክነ ዋሊንሰ እሴእመኮክ ዋእ ሰገረም ዎጮኮ። 35 ዋእ እጥ ቤቶ ኢታ እጤነ ዮክ ሉው ሁንደም ቤትነ ኡዋኮ። 36 ቤቶኔ እመዕናሃንነ ሄር ሄርነ ሄለክ ሄች ዮኮ። እሁካሬም ቤትነ እጃጀጥቤኦናኔ ዋእ ቁንቅ እጥ ሀኔኔ ዮኮ በጋን ሄች እጤነ ቤኤ።

ዩሱሰ መት ሰማሬክቶኔ አቶረሩክስ

4 የሃንሰንሰ ሉቦክ ዩሱሰ ሉበክት ከኖ ሉሳን እሰእሳ፥ ጠመቆእሳ ረረሳዊኡው መጨሰእሰ ሰኡክ እመኔኔ 23 ይሁጥ ኡሰ ኡራ ደበዕሳ ገሊሰ የከም ኡል መሩኮ። ጠሴእ እጥ ሉሳን ጠመቀም ሄዕሉኦ በጋን ዩሱሰ ጠመቁኮ። 4 ኤ ገሊሰ መሩኮይ በማሬኤ፤ የከም ኡልኔ ሀማም ሀሰሰሀን ሄኡክ ብክነ 5 ያቆብ እጥ ቤት ዮሴፍነ ኡጤክ ቢይነ ገደን እሆክ ሰክረ የከም ሰማሬኦ ኡል ከተመ መሩኮ። 6 ኤ ቢዮኔም ያቆብ ሀሳ ዎል ፍሱክ በር ሄኡኮ። ዩሱሰ ታኪኦ ሆጋ ሄኡክ ብክነ በል ሉሀ ሰእጥ ቁንጤ እሃኮ እመኔኔ ኤ ምእ በዕል ገደናኔ እፋሩኮ።

7 መት ሰማሬክቶም ምእ እንኪቴነ ኤ ቢዩ ዋቶኦ። ዩሱሰ ኤ ሚንትቶነ «ኢነ ምእክ እግሴ» ዩኮ። 8 ኤ እመኔ እጥ

3126
የሃ. 117:283127
1 ፋር. 4:173128
የሃ. 11:20:233129
ጥቅ. 25:1
ጥር. 2:19-20
የሃ. 16:113131
የሃ. 31:13
የሃ. 81:23
1 የሃ. 41:63132
የሃ. 31:113135
ጥቅ. 11:27
ሐቃ. 10:223136
የሃ. 31:15
የሃ. 51:24411
የሃ. 31:22414
ሐቃ. 91:52
ሐቃ. 171:11415
ሐዘ. 33:18
ሐዘ. 48:22
ላዮ. 24:32

419
አጼ.413-6
ጥጥ.1015
የሃ.8148

4110
የሃ.7137
ክሊ.2118
ክሊ.22117

4114
የሃ.6136
የሃ.7138

4115
የሃ.6134

4118
2አጼ.17124
ሀሴ.217

4120
ሐላ.11120
አጼ.8133
አጼ.0153

4121
ፖሊ.1111
የሃ.5125
የሃ.1612132

4122
2አጼ.17128-41
አሴ.213
አጼ.014

4124
ፍላጽ.313

ሎሳን ሁርባት ብቶ አሰራኝ ከተመ መተክ ሄድሎታ። ዓኣ
ሚንትቶ ይሉሰን ደበተክ «አት እይሁድች እኩቱይ ኤሴ
ሰማራክቶ ሀንክድ ምኦ ጠዕምቶላ?» ይቶኦ። እይሁተ
መኒ፥ ሰማራክ ሆራኤም ኤደንተም ሄድሎአቶ። 10ዮሱስ ኤ
ሚንትቶን ደበራ «ዋእ ኡጢክ ኡወንቻ፥ ክ ኪሴ (ምኦ
አግሴ) ዮኮክ አዩትደእ እሁከሳ ለቅተዕን አት እጦ
ኡንተተም ሄድሎታ። እጥም ኪነ ሄቶ ኡምክ ምኦ ኡወም
ሄኡኮ» ይኮ። 11ኣ ሚንትቶም እጤነ ደበተክ «ቀርቶ፤ ኪነ
ምኦ እንኪቶ ሙኡት ቤኤ፤ በርም ጥሰ፤ ኤሃሪ ሄቶ ኡምክ
ምኦ ሀንክሰ ሲዶቶ? 12ኒነ ክ ምኦ እንኪሉም በሪ ኡጢክ
ንግን ያቆቢንሰ አት ሉጽቶሆንሄ? ያቆብ እጥ ገግሚ፥ እጥ
ኢሲ፥ እጥ ዲነቲ ክ በዕል ምኢንሰ እንኦሀሪ» ይቶኦ።
13ዮሱስ እሴነ ደበራ «ከ ምኢንሰ እንኮክ አይም ደበዕላ
ጤቤእኮ። 14እሁካሪም እን ኡምም ምኢንሰ እንኮክ ሆራም
ጤቤእኮ። እን ኡምም ምኦ እጥ ምርኒ ዳዶክ ምኦ ቡእሰ
እሆኮ። ኦ ዳዶክ ቡእም እጤነ ሄር ሄርነ ሄኡኮ ሄቶ ኡምኮ»
ይኮ። 15ኣ ሚንትቶ እጤነ ደበተክ «ቀርቶ፤ እን ጤቤኣ ክ
ምኢንሰ እንኪራነ ዋርምቤእሰነ ኤ ምኦ ኢነ ኡዌ» ይቶኦ።
16ዮሱስ እሴነ ደበራ «መታ ክ እርኦ አመዳ ኪዩ
ዋሪ» ይኮ። 17ሚንትቶም ደበተክ «ኢነ እርኦ ቤኤ»
ይቶኦ። እጥም እሴነ «አት (ኢነ እርኦ ቤኤ) ይምኒ
ሀንቶ ምጫቶ። 18ኪነ ኦንት እርኡው ሄድሎታ። ኪንኒ
ሄኡኮክም ኪነ እርኦቶ። ኡክ ምጭምኒ ሀንቶ ምጫቶ»
ይኮ። 19ኣ ሚንትቶም ደበተክ «ቀርቶ፤ አት ዋእ ሰገሪ
ኩራንቶ እክትሰ እን ዶእጣ ለኣም። 20ንግኖኦ ክ ዱነኒ፥
ዋእነ ሰገዶኦ፤ ክዕትው እሁካሪም መን ዋእነ ሰገድም
ሀሰሰኮክ ዩሩሳሌመኔቲ ይተከሙላ» ይቶኦ። 21ዮሱስም
እሴነ ደበራ «ታ ሚንትቶ፤ እን ዩም ምሽ እመዕኒ፤
ክ ዱነኒቴም እሁኮ ቴእም ዩሩሳሌመኒ እን ዋእነ ክዕትው
ሰገደክምቤእ አመን ዋርኮ። 22ክዕትው ለቀክምቤእ ሉውነ
ሰገደክም። እሁካሪም ኔሴ ለንቆማንን ሰገንዶም።
መሸክእምም ገትላንቶ ዋርኮክ አይሁዲንሴቴ። 23ዋእነ
ምደንኒ ሰገደም ኪን እያንኒ፥ ሀንቆእሰኒ ሰገደም አመን
ዋርኮ። አመኖምም ክበዴቴ። ኤእሰኒ እጤነ ሰገደም ኪኖ
ዋእ ሀሰኮ። 24ዋእ እጥ ገንምም አያነ፤ እጤነ ሰገደም
ኪንም እያንኒ፥ ሀንቆእሰኒ ሰገድም ሀሰሰኮ» ይኮ። 25ኣ
ሚንትቶም እጤነ ደበተክ «ዋእ ዶዕላኮ ክርሰቶሰ ዋርኦሰ
ሰኦም። እጥ ዋርኮ እመኒ ሁንዴም ሉቾም ኒነ ኩርኮ»

ይቶኦ። 26ዮሱስም እሴነ ደበራ «ኦ አት ይቶቶክ ኪሴ
አቶረሶም አኒቴሚ» ይኮ።
27ኤ እመኒም ዮሱሰክ ሉሳን ደበዕልተኦ ዋተኦ
ሚንትቶኒ አቶረሮእሰ ሞዕለኦ ሉበከተ ማለልቶኦ።
እሁካሪም «መሀ ሀሳቴ» ቴእም «እሴኒ መሀን አቶረቶሰ»
ይኮክ መትቶም ሄኡኮቶ። 28ኤ ለሰጊ ኦ ሚንትቶ እሴክ
ምኦ ሀሪቶ ኡተኦ ክተመ መተኦ መንን 29«ኣን እሱም
ሉው ሁንደም ኩራኮ መንቶ ዋተክኦ ሞዕሊሄ፤ እጥ ዋእ
ዶዕላኮ ክርሰቶሰት እሆዕን ኡርቶ» ይቶኦ። 30እጡውም
ከተሚንሰ ፍተኦ እጥ ቤዮ ዋቶኦ።
31ኤ እመኒም እጥ ሉሳን «ሉሰሳንቶ፤ ሁርባት እቴ»
ይተኦ ጠዕምቶኦ። 32እሁካሪም ዮሱሰ እጡውነ «ኣን
አቶምክ ክዕትው ለቀክምቤእ ሁርባት ዮኮ» ይኮ። 33ኤሀድ
ዩካሪ እጥ ሉሳን እጡውንኦ እጡውም «አይ ለኡኮ እጤነ
ቃርባት ኤቡክ መንቶ ዮሆንሄ?» ይቶኦ። 34ዮሱስ
እጡውነ «ኣ ሁርባት ኤሴ አሴኡካን እጃጆ እሰመ፤ እጥ
ፀጣም ጉልመ። 35ክዕትው (ክበ ሁርባት ሙረትን ሰዎር
አገን ገታኮ) ይተክመሉዮንሄ? ኣን ክዕትው ኩርም፤
ክዕትው ዳጽተክኦ ሁርባት ሙረከምሰ እሃ እጃራኮእሰ
ሞዕሊሄ። 36ሁርባት ሙርኮክ እጥ መላይክ አዕሰኮ። ሄር
ሄርኮም ሄኡኮ ሄቶን ምሽ ውጣእኮ። ኤ ብክነ ውጡኮኪ፥
ሙርኮኪ መቅሪም ሲረንተም። 37(መቴ ውጡኮ፤
ሙሴክም ሙርኮ) የከምክ ሀንቆሚ። 38ኤእሰም ክዕትው
ፀደተክእቤእ ሁርባት ሙተክምሰነ አሴኦም። ሙል ኪን
ፀደሩካሪ እጡው በደሰቶኒ ክዕትው ኣገኮእኮ» ይኮ።
39ኣ ሚንትቶ «ኣን እሱም ሉው ሁንደም እጥ ኩራኮ»
ይተኦ ኩቶኦ ብክነ ኤ ከተሚንሰ ዱት ሰማራኦ ዮሱሰኒ
እመዕንቶኦ። 40ኤ ብክነ ሰማራኦ እጥ ቤዮ ዋተኦ እጡውኒ
መቅሪ አቶረኦእነ እንጥቶኦሪ ኤ ቤዮኒ ሰም በላ ሆሱኮ።
41ዮሱስ ምጭክ ምሽ መሸክኦኒ ክኡኮክ ሉበከት ሙል
ኪንም ኤጣ እመዕኮኮ። 42እጡውም ኤ ሚንትቶን «ክበ
ኔሴ እመዕንትምክ አት ኩትት ምሽ ብክነት እሆዕን ኔሴ
ን ገግም እጤነሰ መጪንሱም ብክነቴ። ሀንቅነም ምናደበ
ጉትላንቶ እሁከሰ ለንቃም» ይቶኦ።

4126
የሃ.8124

4128
ጥጥ.12123
የሃ.7126

4132
ጥጥ.414

4134
የሃ.5130
የሃ.8138
የሃ.1714

4135
ጥጥ.8137
አጼ.1012

4137
አጼ.3148
ጥጥ.8116

4142
2ጥጥ.1110
1የሃ.4114

4144
ጥጥ.13157
ጥጥ.614
አጼ.4124

ዮሱስ መት ገሳንቶክ ቤቶ ፈደሱክሰ

ዮሱስ ሰም በላ ኤ ቤዮኒ ሆሳ ለሰጊ ገሊላ የከም ኡሰ
ሙርኮ። 44ዮሱስ እጥ ገግም «ዋእ ሰገሪ ኩራንቶ እጥ ገቅ

4:45
የሃ. 21:23

4:46
ጥፋ. 8:15-10
ሐ. 7:12-19
የሃ. 21:1-11

4:48
ላፖ. 4:12
ጥር. 13:122
ሐሌ. 2:19
ሐሌ. 4:30
እር. 15:19
ሐብ. 21:4

4:53
ሐሌ. 11:14

4:54
የሃ. 21:11

5:2
ሐ. 3:1
ሐ. 12:39

አሉኔ ሎምስ ሲጠየቅ ያ ኩራ ሄሉኩ።⁴⁵ እሁካሬም ዋእ እይሁጥ ምናደበ ያለበናኔ ፍሱክስ ቲረከም ሉጉድን ገሊዕል አል መን ዩሩሳሌም መተአ ሄዕሉእ እመኔ ዩሱስ እሱክ ሉው ሁንደም ሞዕለእ ሄዕሉእ ብከን ዩሱስ እጡው አለ መሩክ አመኔኔ ሊረገጥኔ አዕሉአ።

⁴⁶ኤ ለሰጌ ያኦ ያይዕን ድቃሰኔ ደበሩክ ቢዮ ገሊሳኔ ዮከ ቃነእ የከም ክተመ ደበዕላ መሩኩ። ኤ እመኔ ቅፍርነሆመኔ እጤክ ቤት ጥሳክ መት ገሳንች ሄሉኩ።⁴⁷ ዩሱስ ይሁጥ አሊንስ ገሊላ ዋሩክስ አ ገሳንች መጨረሻክ አመኔኔ እጤክ ቤት ፎዕል መንች ሄሉክ ብከን ቅፍርነሆመ ዩሱስ ድላ ፈደሶእስከ አንጡኩ።⁴⁸ ኤ ብከን ዩሱስ እጤን ደበራ «መሬኬ፥ ማለልሊሶክ ሉዋ ሞዕለኮእቤሰክ ክዕትው እመዕንተከምሩ» ዩኩ።⁴⁹ አ ገሳንችም «ቀርቶ፤ እ ቤት ሴሆዕን መሉኑ» ዩኩ።⁵⁰ ዩሱስ እጤን ደበራ «ክ ቤት ሴሆሶ፤ መሬ» ዩኩ። አ መንችም ዩሱስ ያጤክ ሰገረ አመዕና መሩኩ።⁵¹ አ መንች ደበዕላ መርነም እጤክ በጣን እጤኔ ኤደንተአ ቤትን ኤዕሉክስ ኩቶአ።⁵² እጥም ቤትን ኤዕሉክ አመን ሀንክ አመንደኤ እሁክስ ጠዕመኩ። እጡውም እጤን «ቤበለ ለመር ሰእተኔ እጤክ ኢብ አሩኩ» ይቶአ።⁵³ ኤ ጥሱክ ቤት አንም ዩሱስ «ክ ቤት ሴሆሶ» ዩክ አመን ኤ አመን እሁክስ ለሉኩ። ኤ ብከን እጤ፥ እጥ ምዕን አበሮሲ ሁንድም ዩሱስኔ አመዕንቶአ።⁵⁴ ዩሱስ ይሁጥ አሊንስ ገሊላ ዋራ እሱክ ማለልሊሶክ መሬእን ኩ መሬእ ለዕመኔ።

ዩሱስ መት ጀባንች ፈደሶኩስ

5 ¹ኤ ለሰጌ አይሁጥ መንክ ሉጉድ ሄሉክ ብከን ዩሱስ ዩሩሳሌም መሩኩ።² ዩሩሳሌምኔ ጌራብ ጎጪ የከም ቤዮኔ ሴራኮ ዴልብ ያእ ሄሉኩ። ኤ ያእከም ሱም እብራዊእስኔ ቤተሰይደ የከመን ሄሉኩ። ኤ ቤዮኔ አድም ደበዕለመከም አንት ጎጭ ሄሉኩ።³ ኤ ደበዕለመከም ጎጪኔም ጀባኔ፥ ቆቂዊ፥ ድመዊ፥ ሺሁዊ ዱት ምናደብ ኢንሴዕለእ ሄዕሉአ።⁵⁵ ሰዴ ለዴንት ሂንች ጀባክ መት መንችም ኤ ቤዮኔ ሄሉኩ።⁵⁶ ዩሱስ ኤ መንች ሞእ ኤ ቤዮኔ ሉበከት እመኔ ኢንሴእ ሄሉክስ ለእ «መንች፤ ፈደሶሴን ሀሰሆንሄ?» ዩኩ።⁷ አ ጀባንችም ደበራ «ቀርቶ፤ ያእ ሄኪእክ እመኔ ኤሴ

⁵⁵ 5:4 መት መት ትረጥ መጣፋውኔ «ያእ ሄኪእስ ለጌተም ሄዕሉአ» መሸከምም አመኔ አመኔኔ ዋእ አሴእግንች ድላ ኤ ያእ ሄኪሶክ አመኔ ኤ ያእኔ ጋላ አኑክ መንች እመኔ ዮከ እሁክ ጀብ ሁንዳንስም ፈደሉም ሄሉኩ። ዮከክ ኤደግ ጣሬግኩ።

ያእኔ አግሶክ መን ቢኤ። እን አጌን መርነም መሴክ ኢኒንስ ጋላ አጋ ጠእኩ» ዩኩ።⁸ ዩሱስ እጤን «ኢምታ ኪክ ደክ እይታ ታኪዕላ መሬ» ዩኩ።⁹ ኤ አመንችም አ መንች ፈደሉ እጤክ ደክ እያ ታኪኦ መሩኩ።

አ በልም አሼጠጥ አያም ሄሉኩ።¹⁰ ኤ ብከን እይሁጥ መን አዎንሳን ኤ ፈደሉክ መንችን «ከበል አሼጠጥ አያም። አሼጠጥ አያምኔ ደክ እይቶን ሴር አዎሩ» ይቶአ።¹¹ እሁካሬም አ መንች እጡውን ደበራ «ኤሴ ፈደሉክ መንች (ኪክ ደክ እይታ መሬ) ያኩ» ዩኩ።¹² እጡውም ኤ መንችን «ኪሴ (ደክ እይታ መሬ) ዩክ መንች እዩቲ?» ይቶአ።¹³ ኤ ቢዮኔ ሉበከት ምናደብ ሄሉኩ። ዩሱስ ኤ ምናደጽ ለምቤኤኔ አጋ ደጳ ጠሉክ ብከን አ ፈደሉክ መንች ፈደሶኩክ እዩትደእ እሁክስ ለሉኩይ ሄሉኩ።¹⁴ ኤሀኒንስ ለሰጌ ዩሱስ ኤ መንች ዋእ ምኔኔ ሲዳ እጤን «አኖኦ፤ አት ፈደሶላቶ፤ ከኒንስ ሉጳክክ ኪሴኔ እፎቤእስከ ከ ለሰጌ ባጠራ በጥቲ» ዩኩ።¹⁵ አ መንችም መራ ክእ እጡ ፈደሶኩክ ዩሱስት እሁክስ እይሁጥ አዎንሳንን ኩሩኩ።¹⁶ አይሁጥ አዎንሳን ዩሱስ ሀውሰም ሄዕሉክክ አሼጠጥ አያምኔ ኤ መንች ፈደሶኩ ብከነቲ።¹⁷ እሁካሬም ዩሱስ እጡውን «አየን ከበድ እፈቤኤም በጦል እሁክ ብከን እንም በጦሙለ» ዩኩ።¹⁸ አይሁጥ አዎንሳን ዩሱስ ሽቲን መርቲዕለእ ክዕሉክክ አሼጠጥ እያዕም ሴረ ግንዱክ ብከን ጠሴእ እሆዕን እጥ ገገ ዋእን ቤት እሳ ዋእኔ ጉዳንች እሁክ ብከነቲ።

ዋእ ቤትን ዮከ መላዩ

¹⁹ ዩሱስ እጡውን ደበራ «ሀንቅነም አን ክዕትውን ኩርሞ፤ እየን እሱኩይ ሞሉሞክ አንም እሰሞ በጋን እ ገግኔ መዕሉችም እሴን ጠኖሞሩ። እየን እሶከክ አንም እሰሞ።²⁰ እየን ኤሴ ኢቶክ ብከን በጦክ ሉው ሁንደም ኢን ሞእሶኩ። ክዕትው ማለልተከምስከ ከኒንስም ሉጳክ በጦም ኢን ሞእሶኩ።²¹ ዋእ ሴቶእ ኪኖ ሴሂንስ ከእሳ ሄቶ አዎእስም አንም ሀሰማንን ሄቶ አዎሞ።²² እየን አዩኔም ፈረዶሩ። ፈረድም መላዩ ሁንደም ኢን አዋኩ።²³ ኤእስ እሱኩክም መን ሁንድም ዋእ ሉንሶእስም ኤሴም ሉንሶእስኩ። ቤቶ ሉንሶቤኤክ እይም እጥ ቤቶ አሴኩክ ዋእም ሉንሶቤኤኔ።²⁴ ሀንቅነም አን ክዕትውን ኩርሞ፤ አን ያፎም ያሸ መጨረሻኪ፥ ኤሴ አሴኩካኖኔ

5:8
ጥፋ. 8:16
ጥር. 21:11
ሐ. 5:124

5:10
ሐ. 13:19
እር. 17:25
ጥር. 21:24
የሃ. 7:23
የሃ. 9:18

5:14
ጥር. 21:5

5:17
ሐ. 21:3

5:18
የሃ. 7:1
የሃ. 16:33

5:19
የሃ. 5:30
የሃ. 8:28
የሃ. 14:10

5:20
የሃ. 14:12

5:21
የሃ. 11:25
እር. 4:17
እር. 8:11

5:23
ሐ. 10:16
1 የሃ. 21:23

5:24
የሃ. 31:18

5:25
የጊ.4:21
የጊ.16:2:32

5:29
ጥ.12:2
ጥ.25:46
የጊ.11:24
ለፌ.24:15
1 ቁ.15:52

5:30
የጊ.5:19
የጊ.6:38
የጊ.8:16

5:31-37
የጊ.8:14-18

5:33
የጊ.1:7:19-27
የጊ.3:27-30

5:34
1 የጊ.5:9

5:36
ጥ.11:14
የጊ.10:25
የጊ.14:11
የጊ.15:124

5:37
ጥ.3:17
ጥ.11:11
ሐ.3:22

5:39
ሐ.24:27
ለፌ.13:27

5:43
ጥ.24:5

እመዕናክኪ ሄር ሄርነ ሄላክ ሄቸ ሊጣክ። እጥ ሴሂንስ ሄቸኔ ሀጋኮ በጋን እጦኔ ረረደጥዮ» ይኮ።

25 እድም ዩሱስ «ሀንቅንም እን ክዕትውን ኩሮም። ሌቶእ ኪን ዋእ ቤተክ ስገረ መጪሰም እመን ዋሮኮ። አክም ክበዴቲ። መጪሰም ኪንም ሄቸ ሲጥተም። 26 ዋእ ሄቸን ቡእ እሁክስም እጥ ቤቶም ሄቸን ቡእ አሳኮ። 27 እጥ መንቸ ቤት እሁክ ብክነ ረረደክ መላዩ ዋእ እጤነ ሉዋኮ። 28 ከኖኔ ማለልተኮቲ፤ ዋም ዎሮኔ ዮእ ኪን ሁንድም እጥ ስገረ መጪሰእ ዋም ዎሪንስ ፍተም እመን ዋሮኮ። 29 ኤሮክ በጦእ ኪን ሴሂንስ ሄቸን ክዕሰም። እድም ጆረ በጦእ ኪን ፍርደ አዕሌነ ሴሂንስ ክዕሰም» ይኮ።

ዩሱስ ብክነ አይ ኩሮደኤ

30 እድም ዩሱስ «እን ኤሴ እሴሉካን ዶስ እጤንስ መጪሰምስኔ እሴነ ሀሶም በጋን እ ዶስ እሶምቤእ ብክነ እን ረረደም ፍርድ ሀንቆእኔ። እን እ መላይኔ መዕሎችም እሴነ ጠናጥዮ» 31 አን እ ገቅ ብክነ ኩሩምተዕን እ ዎሽ እይም ሀንቅ እሳ እለዮ። 32 እሁካሪም እ ብክነ ኩሮክክ መሴክም ዮኮ። እጥ እ ብክነ ኩሩክ ዎሽ ሀንቅ እሁክስ ሰለም። 33 ክዕትው የሃንስ ቤዮ መነ አሴዕለክእሪ ሀንቅ ብክነ እጥ ኩሪኮ። 34 ኤክ ዩኮክ ክዕትው ገተክነ ሀሳቲቲ በጋን እ ብክነ መን ኩሮነ ሀሳቲዮ። 35 እጥም ጊዕልስ እጸሀኔ፥ ጫክሶሀኔ ሄሉኮ። ክዕትው ሆፍ እመንነ ኤ ጫክኔ ሊረገተኪነ ዶዕልተክእ። 36 እሁካሪም እ ብክነ የሃንስ ኩሩካኒንስ ሉንሳ ኩሮክክ ዮኮ። አክም እን በጣ ጉሉነ እየን ሉጫክ በጦ። እ አን በጣም በጥ እጥ ገግም እየን ኤሴ አሴሉክሰ ኩሮኮ። 37 ኤሴ እሴሉክ እየን እጥ ገግም እ ብክነ ኩሮለ። እጤክ ስገረ ክዕትው ሆሪም መጪሰክእዮ። እጤክ ሀንረም ሆሪም ሞዕለክእዮ። 38 እጥ አሴሉክክ እመዕንተክምቤእ ብክነ ክዕትው ዎሮኔ እጤክ ሰገር ቤኤ። 39 ኪስም መጣፍ ዎሮኔ ሄር ሄርነ ሄላክ ሄቸ ክዕትውን ዮኮክ ስብሰክእ ሳረይተክም። እ መጣፍም እ ብክነ ኩሮሀኔ። 40 እሆነ በጋን ሄቸ ሲጥተኪነ እ ቤዮ ዋሮመ ስበኮእኮ። 41 መን ኤሴ ሉንሶነ ሀሶምዮ። 42 ክዕትው ዎሮኔ ዋእክ ኢት ቤእስ እን ለአም። 43 አን እየን ሱምኔ ዋሩማሪ ክዕትው ኤሴ አዕለክእዮ። መሴክ እጥ ገቅ ሱምኔ ዋሩክተዕን አዕለክም። 44 እድም ክዕትው መቲም ዋሊንስ ዋሮክ

ሉምስ ስበክእ ክዕትውንእ ክዕትውም ሉንስቀንተክም ኪን ሀንክድ አመዕንተኪነ ጠንተክም? 45 እን ክዕትው እየንኔ ክስሶምክ ስብሰኮቲ። ክዕትው ክስሶኮክ ክዕትው ሀሪዕምክ ይተክእ እመዕንተክም መሴኤቲ። 46 መሴኤ እመዕንተክእሀኔ ዮክተዕን ኤሴም እመዕንተክም ሄዕለኮእ። መሽክእምም መሴኤ ጣፋኮክ እ ብክነቲ። 47 እሁካሪም እጥ ጣፋክ ሉው እመዕንተክእቤስስ ሀንክድ እ ስገረ እመዕንተክም» ይኮ።

አንት ኩም መንን ሁርባተ ዩሱስ እትሰክስ (ጥት.14:13-21፤ ግር.6:30-44፤ ሉቃ.9:10-17)

6 1 ኤ ስስጊ ዩሱስ ገሊዕል ደምበዕል ኤቅዶ ፍሩኮ። አክም ጥባሮስ ደምበል ሄሉኮ። 2 ዩሱስ ጀባኖ ረደሰምኔ እሱክ ማለልሲሶክ መሪኤ ሞዕሉእ ብክነ ሉበክት መን እጦ እምንቶእ። 3 ዱንኔ ፍራ እጥ ሉሳንኔ መቅሪም ዩሱስ አፋሩኮ። 4 ኤ እመኔ ዋእ እጥ ምናደበ ምስበኖኔ ፍሱክስ ቲረክም እይሁጥ ሉጉድ ሀንጫ ሄሉኮ። 5 ሉበክት ምናደብ እጥ ቤዮ ዋሩኩይ ሞሉክ እመኔ ፍልጸሰነ ዩሱስ «ኩ መን እቶነ ቆሮሾእ ሀኒንስ ብቶ እዕናም?» ይኮ። 6 ዩሱስ ኤሀድ ዮኮክ ፍልጸሰ ኪኔነቲ በጋን እሶክ ሉው እጥ ገግም ሰለም ሄሉኮ። 7 ፍልጸሰ እጤነ ደበራ «እንቸንም ጉቶእ ጉቶእ አፍስምንም ሰሳ ጥብ ብዕል» ቆሮሾእም እሆዮ» ይኮ። 8 እጥ ሉኒንስ መት ሄሉክ እንድራስ እጥም ጴጥሮስ ዮኮክ ስምእንን እባይ ዩሱስን 9 «አንት ጤፎእ ሶእ ቆሮሾእ፥ ሰም ቆርጡ። ኤእ እመዳክ መት ቤት ኪዩ ዮኮ። እሁካሪም ከ መን ሁንድንም ኩ ቀጥቸ ሀንክድ እሄነ ጠናኮ?» ይኮ። 10 ዩሱስ ደበራ «መን አፋሴሄ» ዮካሪ እፋሰቶእ። ኤ ቤዮኔ መን እፋርእስነ ሉበክት ሀጥ ሄሉኮ። ኤ መንክም ጎዕኔክ ጥግ አንት ኩም እሆክ ቀጥ ሄሉኮ። 11 መን አፋራ ለስጊ ዩሱስ ኤ ቆሮሾእ እእ ዋእ ገሰጣ ክእ ኤ አፋቶእ መንን በጠንሱኮ። ኤእስም ቆርጡ። ኤእም እጡው ሀሶእ ቀጠ በጠንሱኮ። 12 እጡው እተአ ጎድተእ ስስጊ እጥ ሉሳንን «ቢዮኔ ጉቲክ ግግሪንስ መሀም ጉቶቤእስ ክእሴሄ» ይኮ። 13 ኤ ብክነ እጡው ኤ አንቲም ጤፎእ ቆሮሾእንስም እተክእ ጉቲክ ግግረ ውጣዕለእ ቶሞኔ ለም ስንፎኔ ዎንሸተእ ክእሶእ። 14 እ መን እጥ እሱክ መሪኤ ሞዕሰእ «ኩክ ሀንቅንም (ከ) ሉስ

5:45
የጊ.9:28
ሐ.2:17

5:47
ሐ.16:29:31

6:5
የጊ.1:43
የጊ.12:21

6:8
የጊ.1:40
የጊ.12:22

6:9
የጊ.21:9-13

6:14
ጥ.21:11

6:6-7 «ለም ጥብ ብረን የመጡክ ገሪክኔ «ለም ጥብ ድናረን የመጥሀኔ» መት ድናር መት በስ በጠክእ መላይነ ምቀከመኔ»

6115
የሃ. 613
የሃ. 18136
6127
አላ. 5512

6129
1 ተላ. 113
1 የሃ. 3123

6130
ግት. 12138
ግር. 8111

ዋርኮ) የኮላ ዋላ ሰገረ ኩራንቸ!» ይቶሉ። 15 መንም ዋተላ እጦ አመደላ መላይ፤ እድል እሰቲ፤ ሀሰእሰ ዩሱሰ ለእ እነን እሃ ሙሉም እድም ዱነኔ ፍሩኮ።

ዎላኔ ዩሱሰ ታኪኡክሰ
(ግት. 14 ፡ 22-33 ፤ ግር. 6 ፡ 45-52)

16 ኡል ሂመካሬ እጥ ሉላን ደምበል ድልተአ 17 ዎንግረኔም አገላ ደምበል ኤቅዶኔ የክ ቅፍርነሆመ መቶአ። እ እመንም ቀንሰ ሄኡኮ። ኤ እመኔ ዩሱሰ እጡው ቤዮ ዋርዕንም ሄኡኮ። 18 መቶንም መላያም ሀፈች ክኡክ ብከነ ደምበል፤ ዎእ ሞር ክኡኮ። 19 እጡው እንት ኪሉ ሜትረ እሆክ ቀጠ መቶአሰም ደምበል ሀኔ፤ ዩሱሰ ታኪኡኩይ ዎንግሪል ኮሎኔ ሀንፎኩይ ሞዕለአ በድቶአ። 20 እሀካሬም ዩሱሰ እጡውን «አኔቴ፤ በድተኮቴ» ዩኮ። 21 ኤ ለሰኔ እጦ ቢረገገኝ፤ አዕለእ ዎንግረኔ አግሰእሰም መተም ሄዕሉእ ኡላ አርአ።

ሄች ሀርባት ዩሱሰቲ

22 ለዕም በለ ደምበል ኤቅዶኔ ገተአ ሄዕሉእ ምናደብ ኤኪኤ ኡላ ሄኡኮክ ሚጦእ ዎንግር እሀካሳ፤ ዩሱሰ ኤ ዎንግረኔ አጎዕንም እጥ ሉላን ሙሉም ኡተእ መቶአሳ ለቆአ። 23 ኤ እመኔም ሞለን ዩሱሰ ዋእ ገለጣ ለሰኔ ቆርሾእ እቶእ ቤይን ገደኖ ጥባርሲንስ ዎንግሉው ዋሩኮ። 24 መንም ዩሱሰ፤ እጥ ሉላኒ ኤ ቤዮኔ ቤዕሉእሰ ሞዕሉእ እመኔ፤ እጡውም ዎንግሉውኔ እገላ ዩሱሰ ሀሰኡይ ቅፍርነሆመ መቶአ።

25 እጡውም ደምበል ኤቅዶኔ ዩሱሰ ሲደአ ለሰኔ እጤን «ሉሳሳንቸ፤ ከ ቤዮ ሀንክ አመኔ ዋትቶ?» ይቶሉ። 26 ዩሱሰም እጡውን ደበራ «ሀንቅንም እን ክዕኑውን ኩሮም፤ ኤሴ ሀሰከሙለክ ቆርሾእ ጎድተክእ እተኮእ ብከነቴ በጋን መራኤ ሞዕለኮእ ብከነዮ። 27 ብእክ ሀርባትን በጠኮቴ፤ እሀካሬም መንች ቤት ኡዎክ ሄር ሄርንም ሄኦክ ሀርባትን በጤሄ። መሸከእምም እየን እ ብከነ ጉላ ለእሳኮ» ዩኮ።

28 እጡውም እጤን «ዋእክ በጦ በንጤን ኔሴ መሀ እሰኖ?» ይቶሉ። 29 ዩሱሰ እጡውን ደበራ «ዋእ ክዕኑው እስተኮነ ሀሰኮክ እጥ አሴኡካኖኔ እመዕንተኮነቴ» ዩኮ። 30 ኤ ብከነ እጡው እድም «ኤሃሬ ኔሴ ሞዕና ኪሴኔ እመዕንኖምስን ማለልሲሰክ መራኤ መሀ እስቶቶ? መዱ

በጦቶ? 31 ኪሰም መጣፈኔ (አተምስን) ኢመኒንስ ሀርባት ኡጤኮ) የመማ ጣፈሙከሰኔ ገዩኖእ ኡዱመኦኔ ማንአ፤ የከም ሀርባት እቶአ» ይቶሉ። 32 እድም ዩሱሰ እጡውን «ሀንቅንም እን ክዕኑውን ኩሮም፤ ክዕኑውን ኢመኒንስ ሀርባት ኡጤኮክ ሙሴኤዮ። ኢመኒንስ ሀንቆእ ሀርባት ኡዎኮክ እየን። 33 ዋእ ኡጤክ ሀርባት ኢመኒንስ ድሉኮክ መንን ሄች ኡዎሀኔ» ዩኮ። 34 እጡውም እጤን «ሞለን፤ ኤ ሀርባት ኒን ሁንድ እመኔም ኡዌ» ይቶሉ።

35 ዩሱሰ እጡውን «አን ሄች ኡዎም ሀርባት። እ ቤዮ ዋርኮክም ሰባርዮ። ኤሴኔ እመዕናኮክም ሆራኤም ጤቤአዮ። 36 እሀካሬም ክዕኑው ኤሴ ሞዕለኮላሬም እመዕንተኮእሴእሰ ኩራም። 37 እየን ኢን ኡጤኮክ ሁንድም እ ቤዮ ዋርኮ። ኤ እ ቤዮ ዋርኮክም እን ቢረኔ ሆሉሞዮ። 38 መሸከእምም እን ኢመኒንስ ድሉሞክ ኤሴ እሴኡካን ዶዕለ እሴነቴ በጋን እ ዶዕለ እሴነዮ። 39 ኤሴ እሴኡካንክ ዶዕለ ኢን ኡጤክ ኪኒንክ መትችም ብእዕን ለሳንች እያምኔ ሁንድም ሴሂንሰ ከእሰምስነቴ። 40 እየን ሀሰኮክ ቤቶ ሞእ እጦኔ እመዕናኮክ ሁንድም ሄር ሄርን ሄኦክ ሄች ሲጦእሰነቴ። አንም እጦ ለሳንች እያምኔ ሴሂንሰ ከእሰም» ዩኮ።

41 ዩሱሰ እጡውን «ኢመኒንስ ድሉክ ሀርባት እኔቴ» ዩክ ብከነ ውጥቶእ አይሁድ እጦኔ ቁንቁንቶአ። 42 እጡውም «ኩ ዩሱሰ ዮሴፍ ቤቶዮንሄ? እጤክ እና፤ እማ ኔሴ ለንቆመኔዮንሄ? እጥ ከበ ሀንክድ (ኢመኒንስ ድላሞ) ዩላ?» ይቶሉ። 43 ዩሱሰ እጡውን ደበራ «ክዕኑውንኦ ክዕኑውም ቁንቁንተኮቴ። 44 ኤሴ አሴኡክ እየን እ ቤዮ ዎሩከቤለሰ እይም እ ቤዮ ዋሬን ጠኖዮ። እጡም ለሳንች እያምኔ ሴሂንሰ ከእሰም። 45 ዋእ ሰገረ ኩራን (ሁንድም ዋኢንስ ሉሰም ኪን እከም)

ይተአ ጣፈእኮ።

እየኒንስ መጠሰኮኪ፤ ሉሰኮኪ ሁንድም እ ቤዮ ዋርኮ። 46 እን ኤሀድ ዮሞክ መን ዋእ ሞእኮ ይምነዮ። ዋእ ቤዩንስ ዋሩካኒንስ በጋን ዋእ ሞኡኮክ መትም ቤኤ። 47 ሀንቅንም እን ክዕኑውን ኩሮም፤ ኤሴኔ እመዕናንን እዩንም ሄር ሄርን ሄኦክ ሄች ዮኮ። 48 አን ሄች ኡዎም ሀርባት። 49 ክዕኑው አኖእ ማንኦ የከም ሀርባት ኡዱመኦኔ እቶኡሬም ሉቶአ። 50 እሀካሬም ኢመኒንስ ድሉክ ሀርባትን እቶኮክ እይም ሴሆዮ። 51 ኢመኒንስ ድሉክ ሄች ኡዎክ ሀርባት እኔቴ። አይም ከ ሀርባትን እቶሰ ሄር ሄርንም ሄኦኮ።

6131
ዶ. 1614:15
ጥ. 1118
ወ. 6115
ግሪ. 78124
ግሪ. 105140

6134
ግት. 6111
የሃ. 4115

6135
የሃ. 4114
የሃ. 8148-50

6137
የሃ. 1712

6138
የሃ. 4134
የሃ. 5130

6139
የሃ. 1712
የሃ. 1819

6140
የሃ. 5129
የሃ. 6154
የሃ. 11124

6142
ሉ. 4122
የሃ. 7127

6144
አር. 3113
ወ. 1114
የሃ. 6165
የሃ. 12132

6145
አላ. 54113
1 ተላ. 419
1 የሃ. 2127

6146
የሃ. 1118

6152
ጥ. 314
ጥ. 419

6156
ጥ. 1614
1 ጥ. 3124
1 ጥ. 4116

6158
ጥ. 6141:51

6159
ጥ. 6126

6161
ጥ. 1116

6162
ጥ. 3113
ጥ. 1715

6163
ጥ. 6168
2 ጥ. 316

6164
ጥ. 2125

6165
ጥ. 3127
ጥ. 6148

6168-69
ጥ. 16116
ጥ. 6127:30
ጥ. 9120

ከ ኡል ምናደብን ሄቸ ኡዎእስን አን ኡዎም ሁርባት አ ማረ» ዩኮ።

52 ኢ ሰሰጊ አይሁድ አጡውን አጡውም «ኩ መንች ኔሴ እንቶምስን እጤክ ማረ ሀንክድ እሳ ኡዊን ጠናኮ?» ይተአ ፍተንቶአ። 53 ኢ ብክን ዩሱስ አጡውን «ሀንቶንም አን ክሰውን ኩርም፤ መንች ቤትክ ማረ እተክሊሊሰ እጤክ ጢንም አንሃንን ሄር ሄርን ሄላክ ሄቸ ዮኮ። እጦ አን ለሳንች አያምኔ ሴሃንስ ክአሰም። 54 ኢክ ማረ ሀንቆአ ሁርባት። ኢክ ጢንም ሀንቆአ አን። 55 ኢ ማረ እቶኮክ አድም አ ጢንም አንኮክ ኢንኔ ሄላኮ። እንም እጤኔ ሄላም። 57 ሄላክ እየን ኤሴ እሴኡክ ብክን እን ሄላምስም እ ማረ እቶኮክም ሄላክስ አሰም። 58 ኩ ኢመኒንስ ድሱክ ሁርባት ክሰው አናእ እቶአ ማንእ የከም ሁርባትዕናሀኔ። አጡው ኤ ሁርባት እቶአራም ሌቶአ። እሁካራም ከ ሁርባት እቶኮክ ሄር ሄርንም ሄላኮ» ዩኮ። 59 ዩሱስ ከከ ኩሩኮክ ቅፍርንሆመኔ አይሁጥ ውጥጥ ምኔኔ ሉሰሱኩየት ሄላኮ።

ሄር ሄርን ሄላሃን ሰገረ

60 አጥ ሉሳዕኔክ ሉበከት ኬን ኤ ዩሱስ ምጩክ ምሽ መጩሰእ አመኔኔ «ኩክ ኬሰማል ምሽ፤ ከከ አይ መጩሴን ጠናኮ?» ይቶአ። 61 እሁካራም ዩሱስ እጥ ገግኔም ሉሳን ኤ ምሽን ቁንቁንቶአስ ለእ «ከ ምሽኔ ክሰው ቆስንተከመለን?» 62 መንች ቤት ኤራሬ ሄላክ ቤዮ ደበሳፋ ፍሩኩይ ሞሰከተሰን መሀ እከከም። 63 ሄቸ ኡዎኮክ ኬስም እየን በጋን ማር መሀም አዋደዮ። አን ክሰውን ምጩም ሰገር ሄቸ፤ አያና» ዩኮ። 64 እሁካራም ዩሱስ እጦኔ እመሰንተምቢእ ኬና፤ እጦም ሀግሳ ኡዎኮክ አዩትደእ እሁከሳ ሉሳኒንስም ክአሳ ሰእም ሄላኮ ብከን «ክሰውን መት መት አመሰንተከምቢእ ኬን ዮንተኪኤ» ዩኮ። 65 አድም ዩሱስ «እ ቤዮ ዋርእስ እየን እሱክቤኤክ አይም ዋራን ጠናኮ ዩሞክ ኤሀንንቲሚ» ዩኮ።

66 ኢ መሸከኔኔ ከኡኮክ ሉበከት አጥ ሉሳን እጦ አዎንመ ኡተአ ስሶ ደበሳልቶአ። ኤ ሰሰጊ እጤኔ መቅሬ አድ መቶላዮ። 67 ዩሱስ ቶምና ስሚም ሉሳንንም «ክሰውም ኡተከእ መተኪን ሀስከምን?» ዩኮ። 68 ኢጥርስ የከም ስምኦን አጤን ደበራ «ሞለን፤ ኔሴ አይ ቤዮ መሉም? ክ ሰገር ሄር ሄርን ሄላክ ሄቸ ኡዎሀኔ።

69 አት ኬሰንታቶ ዋእ ቤት እከትሰ ኔሴ አመሰንናም፤ ለንቃም» ዩኮ። 70 ዩሱስ አጡውን ደበራ «አን ክሰው ቶም ስም ደሰሉምዮን?» ክሰውን መት ሸላንች» ዩኮ። 71 ዩሱስ ኤከ ምጩኮክ እጦ ሀግሳ ኡዎክ ለስቆርቶክች ሄላኮ ስምኦን ቤት ይሁድ ብከንቲ። እ ይሁድ ቶሚንሲ ለም ሉሳኒንሊ መት ሄላኮ።

ዩሱስ ብከና፤ አጥ አባዬው ብከና

7 ኢ ሰሰጊ ዩሱስ ገሊላኔ ደበሰስመም ሄላኮ። መሸከአምም እይሁጥ ገሳን እጦ ሽቲን ሀሰእ ብከን ይሁጥ ኡሰኔ ደበሰሰሚን ሀሰኮይ ሄላኮ። 2 ኢ አመኔ እይሁጥ መን ዳሰኔ እከአ ሉንሰተም ኡጉድ፤ ሀንጫ ሄላኮ። 3 ኢ ብከን ዩሱስክ እባዬው አጤን «አት በጦት በጦ ከ ሉሳን ሞሰላምስን ከ ቤዮ ኡታ ይሁጥ ኡስ መሬ። 4 መሸከአምም እጥ በጦክ በጥ ስአጥን ሀሰኮክ አይም ማጠቀኔ በጦዮ። አት ክደሰኔ በጦ በጦል እሁከ ብከን ክ ገን ከ መን ሁንድንም ለአሴ» ይቶአ። 5 አጥ አባዬውም እጦኔ አመሰንቶአይ ሄሰሉኦ። 6 ዩሱስ አጡውን «ኢን አመን እፋኩሚ፤ እሁካራም ክሰውን ሁንድ አመንም ደናጥ። 7 ከ ኡል ምናደብ ክሰው ሰቤን ጠንተሞዮ። እሁካራም አን እጡውክ በጥ ጆር እሁከስ ኩርም ብከን ኤሴ ሰበም። 8 ኡጉድን ክሰው መላሄ፤ ኢን አመን እፋኩቤእ ብከን ኤ ኡጉድን መርሞዮ» ዩኮ። 9 ኤከ እጡውን ኩራ ክአ ገሊላኔ ገቱኮ።

ዳሰኔ እከአ አይሁጥ መን ሉንሰተም ኡጉድን ዩሱስ መፍከስ

10 እሁካራም ኡጉድን አጥ አባዬው መተአ ለስጊ ዩሱስም መን ለአቤእስ ማጠማ ኤ ቤዮ መፍኮ። 11 አይሁጥ ገሳን እጦ ኡጉጥ ቤዮኔ «ሀና አፋኮ?» ይቶአይ ሀስም ሄሰሉኦ። 12 አድም ምናደቢንስ ኮል መኒ «አጥ ኤር መንች» ይቶአይ፤ ኮል መኒ «ኤእሰዮ፤ መን ሁሸንሶስ» ይቶአይ እጥ ብከን ሉበከት ሀሸንንተም ሄሰሉኦ። 13 አይሁጥ ገሳና በድቶእ ብከን እይም አጥ ብከን ፍሰተአ ምጩኦዮ። 14 ኡጉድ ቤዲን ኮል እሃኮሃናኔ ዩሱስ መሬ ዋእ ምኔኔ ሉሰስም ሄላኮ። 15 አይሁጥ መን «ኩ መንች ሉበከት ሉሰስን ዮከ መንች እሁከስም ሀንክድ ክሰን ስኢን ጠኩ?»

6170
ጥ. 15116:18

6171
ጥ. 1312:27
ጥ. 17112

712
ቁሳ. 23134
ፊል. 16113:18

713
ጥ. 12146
ጥ. 3121:31

716
ጥ. 28118
ጥ. 214
ጥ. 7130

717
ጥ. 15118:21

7112
ጥ. 7140:43

7113
ጥ. 19138
ጥ. 20119

7:19
የጥ. 11:17

7:20
ጥጥ. 11:18
ጥር. 3:22
የጥ. 8:48
የጥ. 10:20

7:21
የጥ. 5:12-9

7:22
ጥጥ. 17:10
ጥጥ. 21:14
ጥጥ. 12:13

7:23
ጥር. 3:15
ሉቃ. 13:12
ሉቃ. 14:4
የጥ. 5:9

7:24
ሉቃ. 11:13
ጥጥ. 7:9
የጥ. 8:15

7:27
የጥ. 8:42
የጥ. 7:41
የጥ. 9:29

7:28
የጥ. 8:42

7:29
ጥጥ. 11:12
የጥ. 8:15
የጥ. 17:25

7:30
ጥር. 12:12
የጥ. 7:44
የጥ. 8:20
የጥ. 10:39

7:31
የጥ. 8:30
የጥ. 10:42
የጥ. 11:45

ይተላ ማለልቶአ። ¹⁶ኤ ብከነ ዮሱስ እጡውን ደበራ «አን ሉሰሰም ሉሰን አ ገቀን አሆነን ኤሴ አሴኩካን፤» ¹⁷ዋእ ዩክ ሉው እሴን ሀሰክ መንች ኩ ሉሰን ዋሊንሴት አሁከሰ ቴአም አን እ መላይ፤ ዎጮመን አሁከሰ ሰአኮ። ¹⁸እጥ ገቅ መላይ፤ ዎጮኮክ አጥ ገቅ ሉምበ ሀሰኮ። አሁካራም አሴኩካን ሉምበ ሀሰኮክ እጥ ሀንቆአ፤ በጋን ቆጵናንችሩ። ¹⁹ሙሴኤ ክዕትውን ሴረ አጢኮሮን፤? አሁካራም ክዕትዊንሰ መትም ኤ ሴረ ኤፈተኮአሮ። ኤሴ መሀን ሽተኪን ሀሰከሙሰን?» ዩከ። ²⁰ምናደብ አጤን ደበተላ «ኪሴ ሀሰሰ አመዳከ! ኪሴ ሼነ ሀሰኮክ አይቲ?» ይቶአ። ²¹ዮሱስ እጡውን ደበራ «አን መት ሉው በጡማራ ኤሆኖ፤ ክዕትው ሁንድም ማለልተኮአ። ²²ሙሴኤ ክዕትውክ ጎዕን አሰ በሰችተከምሰን እጃጃ ሄኡኮ። አ በሰችንች ሉሰን ዋሊኮክ ሙሴኤንሴት አሆነን ክዕትው አኖኢንሴቲ። ክዕትውም አጤጠጥ አያሞ፤ መንች በሰችተከም። ²³ኤ አጤጠጥ አያሞ፤ በሰችተከም አመ፤ ሙሴኤ ሴር ግንደሙከሴአዕሴንሰ አን አጤጠጥ አያሞ፤ መት መንችከ አረች ሁንደመም ፈደሱማራ መሀን ኢን፤ ቁቀከሙሰን? ²⁴ሀንቆአ ፍርደ ፈረዴሄ በጋን ክዕትውን ሰቡከሰ ፈረደከቲ» ዩኮ።

²⁵ኤ ብከነ መት መት ዩሩሳሌም መን «ገላን ሽቲን ሀሰም መንች ከፈሮን፤? ²⁶ሞዕሴሄ፤ ማጠሞዕ፤ም መን እለፈ፤ ዎጮሰ፤ እጡው መዕሉችም ዎጮአሮ። አይ ሰአኮ እጥ ዋእ ደዕላኮ ክርሰቶሰት አሁከሰ ገላን ሀንቅነም ሰቀአቲን፤? ²⁷ዋእ ደዕላኮ ክርሰቶሰ ዋርከ አመ፤ እጥ ሀንቅነ ሀንቅነ ዋሩደኤ አይም ለአሮ። አሁካራም ኩ መንች ሀንቅነ ዋሩደኤ ኔሴ ሰንቆም» ይቶአ። ²⁸ኤ ብከነ ዋእ ምኔ፤ ዮሱስ ሉሰሰተይ «ክዕትው ኤሴ፤ አን ዋሩም ቤሮ ለቀከሞን፤? አን እ ገግ፤ ዋሩሞሮ። ኤሴ አሴኩካክ አመዕነማኮሀ፤። እጣም ክዕትው ሰቀከሞሮ። ²⁹አን እጥ ቤዴንሰ ዋሩም ብከነ እጣ ሰአሞ። ኤሴ አሴኩካክም እጣቲ» ያ ሰገረ ኢማላ ዎጮኮ። ³⁰ኤ ብከነ እጣ አመደ፤ ሀሰአ። አሁካራም እጣነ አመን አቶከቤእ ብከነ አይም እጣ አመዱኮሮ። ³¹እሆን በጋን ኤ ምናደቢንሰ ሉበከት ኪን እጣ፤ አመዕንቶአ። እጣውም «ዋእ ደዕላኮ ክርሰቶሰ ዋርከ አመ፤ ኩ መንች በጡክ መራኢንሰ ሉንሳ በጣሆን፤?» ይቶአ።

³²ምናደብ ኤሆድ ይተላ እጥ ብከነ ሀሻሸንቱኤይ ፈረሳዌኡው መጡሰአ ዮሱስ አመደምሰን ቁሰ አዎንሳ፤፤

ፈረሳዌኡዊ ዎታደረ አሴዕሉአ። ³³ኤ አመ፤ ዮሱስ «አን ሆኖ ቀጥ አመ፤ም ክዕትው፤ መቅራ አቶራ ለሰፊ ኤሴ አሴኩካን ቤሮ መርሞ። ³⁴ክዕትው ኤሴ ሀሰከሞ፤ አሁካራም ሲደክሞሮ። አን ዮም ቤሮ ክዕትው ዋተኪን ጠንተከሞሮ» ዩከ። ³⁵አይሁጥ መን እጣውንእ እጣውም «ኩ መንች ኔሴ ሲንደምቤእ ቤሮ ሆኖ መሬን ሀሳቲ?» አይ ለአኮ ግሪክ አሰ፤ ብንቶአ አይሁጥ ቤሮ መራ ግሪክ አል መን ሉሰሴንቲን፤? ³⁶ኤሴ ሀሰከሞ፤ አሁካራም ሲደክሞሮ። አን ዮም ቤሮም ዋተኪን ጠንተከሞሮ» ያ ዎጮኮክ መሮን ሀሳቲ» ይቶአ።

ሄቶ አዎክ ቡእ ዮሱሰቲ

³⁷ኡጉድ ቤዴን ሰሳንች ሉብ አያሞ፤ ዮሱስ አላ ከእ «ጤቤኡኮክ አይም ዮከሰሰ እ ቤሮ ዋራ አንን! ³⁸ኪሰም መጣፍ ዮአሰም ኤሴ፤ አመዕኖንን ዎደፈንሰ ሄቶ አዎክ ዎእ ዳዶከ!» ያ ሰገረ ኢማላ ዎጮኮ። ³⁹እጥ ኤከ ዎጮኮክ እጣ፤ አመዕንቶአ ኪን አዕሴን ዮከ ኪሰም አያሰን ብከነቲ ሄኡኮ። መሽከአምም እጥ ሉምበ ሲጠዕን ሄኡከ ብከነ እጣው፤ ኪሰም አያን ድሉዕንም ሄኡኮ።

⁴⁰እጣው ኤከ መጡሰአ አመ፤፤ መት መት ኪን «ሀንቅነም ኩከ ዋእ ሰገረ ኩራንች» ይቶአ። ⁴¹ሙል ኪንም «ኩከ ዋእ ደዕላኮ ክርሰቶሰቲ» ይቶአ። አሁካራም ሙል ኪን «ክርሰቶሰ ገሊሊንሰ ዋርሆን፤? ⁴²ዋእ ደዕላኮ ክርሰቶሰ ዋርኮክ ዳዊት ዘረንሰ ዳዊት ሄኡከ ቤቴልሄዕም ከተግንሴት አሁከሰ ኪሰም መጣፍ ኩራኮሰሮን፤?» ይቶአ። ⁴³ኤ ብከነ እጥ መሽከአ፤ መን ሰምቤኤ፤ አንናቶም አሁኮ። ⁴⁴መት መት ኪን እጣ አመዴን ሀሰአ። አሁካራም እጣ አይም አመዱኮሮ።

⁴⁵ኤ ሰሰፊ ዎታደረ ቁሰ አዎንሳዕን ቤሮ፤ ፈረሳዌኡው ጢሮ ደበዕልተላ መቶአራ «መሀን እጣ አመደከአ ፊኮከአሮ?» ይቶአ። ⁴⁶ዎታደረም እጣውን ደበተላ «ከ መንችሰ ዎጮኮክ አይም ቤኤ» ይቶአ። ⁴⁷ፈረሳዌኡው እጣውን ደበተላ «ክዕትውም ሁሽንተኮአን፤? ⁴⁸ገሳፈንሰ ቱአም ፈረሳዌኡዊንሰ እጣ፤ አመዕነኮከ ዮሆን፤? ⁴⁹ሴረ ጴሊሊ ኩ ምናደብ ዳመማኮሀ፤» ይቶአ። ⁵⁰እጣውንሰ መት ሄኡኮከ ጋሳትም ዮሱስ ቤሮ መራ ሄኡከ ገቆድሞሰ «እጣውን «ን ሴር መት መንች እሰከ ሉው መጡሰኮዕ፤፤ ቁቀኮዕ፤ ፈረዴሄ ዮሆን፤?» ዩኮ። ⁵²እጣውም እጣነ

7:33
የጥ. 8:21
የጥ. 12:35
የጥ. 13:33
የጥ. 14:19
የጥ. 16:16-19

7:35
የጥ. 12:20
ሉቃ. 11:20
ያፋ. 1:1
1 ጴጥ. 1:1

7:37
ጥጥ. 23:36
የጥ. 4:10-14

7:38
ሉቃ. 44:13
ሉቃ. 55:1
ሉቃ. 58:11
ሀጸ. 47:1
ወላ. 14:18

7:39
የጥ. 12:23
የጥ. 20:22

7:40
ጥጥ. 21:11
የጥ. 1:21

7:42
1 ሉቃ. 16:12
ጥጥ. 5:12
ጥጥ. 11:7
ሉቃ. 2:14

7:44
የጥ. 7:30
የጥ. 10:39

7:46
ጥጥ. 7:28

7:50
የጥ. 3:1-2
የጥ. 18:39

7:51
ሉቃ. 23:1
ሉቃ. 17:10

7:52
2 ሉቃ. 14:25

8:5
ቆሱ.20:10
ሰላ 22:22-24

8:12
የሃ.114
የሃ.915
የሃ.12:35

8:13-18
የሃ.51:31-39

8:15
የሃ.31:17
የሃ.7:24

8:16
የሃ.51:30

ደበተክ «አትም ገሊፅል ኡል መንኾን? ገሊጢንሰ ዋእ ሰገረ ኩራንኻ ከአቤአሰ ኬሰም መጣፈ ሳረይታ ሞኤ» ይቶኡ።⁵³ ኤ ሰሰጌ ሁንድም አጡው ምኒ ኤሴዕሉኡ።⁵⁴

ሳዕሉኡይ አመደንቶአ ሚንትቶ ብክነ

8 ¹አሁካሬም ዩሱሰ ዌዕል ዱንኔ ፍሩክ። ²ዩሱሰ ሰዕም በለ ሰደራር ደረም ዋእ ምኒ ደበሰሳ መሩክ። መን ሁንድም እጥ ቤዮ ዋሩካሬ አጥ አፋራ ሉሰሱኩ። ³ሳዕሉኡይ አመደንቶአ መት ሚንትቶ ሲረ ሉሰሳካ፤ ፈረሳዊኡዊ ዎተክ እጡው ሰምቤኤኔ ኡልሰክ ⁴ዩሱሰን «ሉሰሳንኻ፤ ቱ ሚንትቶ ሳዕሉኡይ አመደንቶአተኔ። ⁵ን ሲረኔ መሴኤ ከዶዕኔክ ሚንቶ ከንኔ እድንሳ ሽኖምሰን አጃጃክ። ከበ አት መይቶቶ?» ይቶኡ። ⁶አጡው ኤክ ይቶክ እጡ ከሰሰም ንጎ ሊደእ ምሽኔ ድጋደን ሀሰእቲት ሄኡኩ። አሁካሬም እጥ ቁባ መጣርኔ ኡላኔ ጣፈም ሄኡኩ። ⁷እጡ ደበረንሰተክ ጠዕምቶክ አመኔኔ ኡሳ ከክ እጡውን «ክዕኑው ለምቤኢንሰ ባጢል ቤኤክ ጋሳ ከነ ሁሻ እሴ አጽሰን» ይኩ። ⁸ኤሀድ ያ ከክ አድም ቁባ መጣርኔ ኡላኔ ጣፋኩ። ⁹አጡው ኤክ መጨሰክ አመኔኔ ሉመኒንሰ ከአሰክ መት መት እኩኡይ ኡተክ መቶኡ። ዩሱሰ እጥ አሰገኔ ኡልተክ ሄዕሉክ ሚንትቶኔ መቅራም ሙለም ገቱኩ። ¹⁰ዩሱሰ ኤ ሚንትቶ ጠባ ሞክ አሴን «ታ ሚንትቶ፤ ከበጥ መን ሀኖ አፎክ? እይም ኬቤኔ ፈረዱኩን?» ይኩ። ¹¹አሴም «ሞላን፤ መትም ኤቤኔ ፈረዱኩን» ይተክ። ዩሱሰም «አንም ኬቤኔ ፈረዱኩን መሬ። አድ ባጢሉ በጥቲ» ይኩ።

ዋእ ምኒኔ ዩሱሰ ዎጩክሰ

¹²አድም ዩሱሰ ፈረሳዊኡውን ዎጩኩይ «አን ከ ኡልን ጫክ። ኤሴ እዎጥክክ አይም ሄቸ ኡዎክ ጫክ ሊጠክ በጋን ቱንሶኔ ሄኡኩ» ይኩ። ¹³ኤ ሰሰጌ ፈረሳዊኡው «አት ከ ገማን ኩዕልቶል አሁክ ብክነ ዎጩት ምሽ ሀንቶሮ» ይቶኡ። ¹⁴ዩሱሰ ደበራ «አን እ ገማን ኩዕሉማሬ ዋሩም ቤዮ፤ መርም ቤዮ ለኣም ብክነ እን ኩርሞክ ሀንቶ። አሁካሬም ክዕኑው እን ሀኒንሰ ዋሩምደእ ቲኣም ሀኖ መርምደእ ለቀከሞሮ። ¹⁵ክዕኑው ፈረደከሞክ መን በውጥሰ። አሁካሬም እን እዩኔም ፈረዶሞሮ። ¹⁶አሁን በጋን እን ፈረዱማሬም ፈረዶሞክ

⁵³7:53 ጋስ ትረጥ መጥፋዊንሰ ሉበክት ኬን 7:53—8:1-11
አረቢኤ ኤዳኩ።

መሰት አሀዕን ኤሴ እቤኡክ እየንኔ መቅራት አሁክ ብክነ አን ፈረዶም ፍርድ ሀንቆኣኔ።¹⁷ ክዕኑው ሲረኔ ለም መንኾት ነቀሰእለሰ አ ነቀሰኦ ምሽ ሀንቶ አሁክሰ ጣፈማኩ።¹⁸ አን እ ገቅ ብክነ ኩርሞ፤ ኤሴ እቤኡክ እየንም አ ብክነ ኩርኩ» ይኩ።

¹⁹ኤ ብክነ አጡው አጤን «ክየን ሀኖኔቲ» ይተክ። ዩሱሰ ደበራ «ክዕኑው ኤሴም፤ እየንም ሰቀከሞሮ። ኤሴ ለቀከኦሀኔ የኩተዕን እየንም ሰቀከም ሄዕለኩኦ» ይኩ። ²⁰ዩሱሰ ከከ ዎጩክክ ዋእ ምኒኔ ሉሰሱኩይ ዋእን ዲንቲ ኡወክም ሙኡጥ ገደኖኔት ሄኡኩ። አሁካሬም እጤን እመን አፋክቤኦ ብክነ አይም እጡ አመዱኩሮ።

²¹አድም ዩሱሰ አይሁድን «አን ኡራ መርማሬ ክዕኑው ኤሴ ሀሰከሞ፤ አሁካሬም ክዕኑው ባጢልኔም ሴተከም። አን መርም ቤዮ መተኬን ጠንተከሞሮ» ይኩ። ²²ኤ ብክነ አይሁድ «ኩ እጥ (አን መርም ቤዮ መተኬን ጠንተከሞሮ) የኮክ አጥ ገገ ሽን ሀሳቲን?» ይቶኡ። ²³ዩሱሰ አጡውን «ክዕኑው ከ ኡሊንሴቲ። አን አሁካሬም ኢመኒንሴቲ። ክዕኑው ከ ኡሊንሴቲ። አሁካሬም አን ከ ኡሊንሴቲ።²⁴ አን ክዕኑውን ክዕኑው ባጢልኔም ሴተከም የምክ ኤ ብክነቲ። አን አኔት አሁምሰ አመዕንተክእቤሰሰ ባጢልኔም ሴተከም» ይኩ። ²⁵አጡው አጤን «አት አዩቲ?» ይቶኡ። ዩሱሰ አጡውን «አን ሉጣኒንሰም ከእሳ ክዕኑውን ኩራም።²⁶ አን ክዕኑው ብክነ ዎጩም ሉዊ፤ ፈረዶም ሉዊ ሉበክት ሉው የኩ። አሁካሬም ኤሴ እቤኡክክ ሀንቆኣን አሁክ ብክነ እጤንሰ መጨሰም ሉው ከ ኡል ምናደብን ኩርሞ» ይኩ። ²⁷ዩሱሰ ዎጩክክ ዋእ ብክነት አሁክሰ እጡው ቆሰቶኦይ ሄዕሉኡ።²⁸ ኤ ብክነ ዩሱሰ «አን አኔት አሁምሰ፤ እየን ሉሰሱክሰ ዎጩም በጋን አ መላይኔ መሀም አሰምቤኦሳ መንኾ ቤቶ ሰቀልተከም አመኔ ለቀከሞ።²⁹ ኤሴ እቤኡክክ ኢንኔ መቅራም የኩ። አን ሁንደም አመኔም አጡ ሊረንሰክ ሉው አሰም ብክነ ኤሴ ሙሰ ኡርሞ» ይኩ። ³⁰እጥ ኤክ ዎጩክሰም ሉበክት ኬን አጤኔ አመዕንቶኦ።

³¹ዩሱሰ አጤኔ አመዕንተክ ሄዕሉኦ አይሁድን «አን የምሰ ሄዕለክእለሰ ክዕኑው ሀንቆኦ እ ሉሳኖ።³² ክዕኑው ሀንቆ ልቀከም። ሀንቅም ክዕኑው ዎለበኖኔ ፍሰኩ» ይኩ። ³³አጡው ደበተክ «ኔሴ እብረሃም ሰረኤ፤ አዩንም አግደኖ ገሉሞሮ። አት ኔሴ ሀንክድ (ዎለበኖኔ ፍተከም) ይቶኦ» ይቶኡ።

8:17
ሰላ 19:15
ጥ. 18:16

8:19
የሃ. 14:17

8:20
ጥ. 12:41
የሃ. 7:30

8:21-22
የሃ. 7:33-36

8:23
የሃ. 31:31
የሃ. 17:14
1 የሃ. 4:5

8:24
ጥ. 13:16
የሃ. 4:26
የሃ. 8:28
የሃ. 13:19

8:28
የሃ. 31:14
የሃ. 12:32

8:30
የሃ. 7:31
የሃ. 10:42
የሃ. 11:45

8:31
የሃ. 15:7
2 የሃ. 9

8:32
2 ፋር. 31:17
ጥ. 5:1

8:33
ጥ. 3:9
ሉቃ. 3:18
ጥ. 3:7

8:34
ኢ.ፍ.ፋ.ፋ.ፋ.
2 ለጥ. 21:10

8:35
ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.
ገላ. 4:30

8:41
ሊሊ. 32:18
ኢሳ. 63:16
ኢሳ. 64:8

8:42
የሃ. 13:13
የሃ. 16:28

8:44
ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.
ግ.ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.ፋ.
1 የሃ. 21:4
1 የሃ. 31:815

8:46
የሃ. 18:37
1 የሃ. 31:5

8:48
የሃ. 4:9
የሃ. 7:20
የሃ. 10:20

34 ይሁሉ ለጡውን ደበራ «ሀንቅነም እን ከዕትውነት ስርም፤ እይም ባጢሉ በጦኮክ ባጢሉን እግሮች» 35 እሁክ ለመኔም እግሩ ገቅ ቀችሰ እሃ ምኔኔ ሄለዮ። እሁክረም ቤት ሄር ሄርነም ገቅ ቀች እሃ ምኔኔ ሄለዮ። 36 ኤ ብከነ ዋእ ቤት ክዕትው ዎሰባናኔ ፍሉክላሰ ሀንቅነም ዎሰባናኔ ፍተከም። 37 ክዕትው እብረሃም ሰራእ እከኮእሰ ለአም። እሁክረም እን ዎራም ዎሽ እዕሰኮእቤእ ብከነ ኤሴ ሽተኪን ሀሰከሙለ። 38 እን ዎራምክ ኢን እየን ሞእሱክ ሉው። እሁክረም ክዕትው እሰተከምክ ክዕትው አኒንሰ መፍሰኮእ ሉው» ይኮ።

39 እጡውም ደበተእ «ኒን እን እብረሃመቲ» ይቶአ። ይሁሉ ለጡውን «ክዕትው እብረሃም አሰ እከኮተዕን እብረሃም እሱክ ሉው እሰተከም ሄዕሰኮእ። 40 እሁክረም ከባ ክዕትው ዋኢንሰ መፍሉም ሀንቀ ሱሩም ኤሴ ሽተኪን ሀሰከሙለ። እብረሃም ኤእሰ እሱኮዮ። 41 ክዕትው እሰተከምክ ክዕትው እን እሱክ ሉው» ይኮ። እጡው እጤን «ኔሴ ሀንጨረቤኡውዮ። ኒን እን ሚጦእ ዋእ» ይቶአ። 42 ይሁሉ ለጡውን «ዋእ ክዕትውን አን እሁክተዕን እን ዋእ ቤደንሰ ዋሩም ብከነ ኤሴ ኢተተከም ሄዕሰኮእ። እን ዋሩምክ እጥ አሴኡካሬቲ ባጋን እ ቲዕልሰዮ። 43 አን ዎራምክ ቆሰተከምቤኤክ መሀንቲ? እን ዎራምክ ቆሰተከምቤኤክ እ ዎሽ መፍሰኪን ሀሰከምቤእ ብከነቲ። 44 ክዕትውክ እን ሺጣንቶ። ክዕትው እሰተኪን ሀሰከምክ ክዕትው እን ምጦና። እጥ ጋሲንሰም ከእሳ ፎረ ሾሀኔ። እጦኔ ሀንቅ ቤእ ብከነ ሀንቀኔ ኡሱዮ። እጥ ቆጶናንቶ። ቆጶናንም እና እሁክ ብከነ እጤን ቆጶና ዎጭም አሉአሚ። 45 እሁክረም እን ሀንቀ ዎራም ብከነ ክዕትው ኤሴ እመዕንተከምዮ። 46 ክዕትዊንሰ ኤሴ (ባጢላንቶ) ያ ዎቀሰኮክ እዩቲ? እን ክዕትውን ሀንቀ ሱሩም-ል እሁክላሰ ኤሴ መሀን እመዕንተከምዮ። 47 ዋኢንቤት እሁኮክ ዋእ ሰገረ መፍሰኮ። ዋእ ሰገረ ክዕትው መፍሰከምቤእ መሸከእ ዋኢንቤት እከኮእቤእ ብከነቲ» ይኮ። 48 አይሁድ እጤን ደበተእ «ኔሴ (እት ሰማረከቶ። ኪሴ ሀቡሰ አመዳኮ) ይኮምክ ሀንቀዮንሄ?» ይቶአ። 49 ይሁሉ ለጡውን ደበራ «እን እየን ሱንሰሙሰ ባጋን ኤሴ ሀቡሰ እመዳኮዮ። እሁክረም ክዕትው ኤሴ ሾሊሰከሙለ። 50 እን እ ገጣን ሱምሰ ሀሰምዮ። እሁክረም ኢን ሱምሰ ሀሰኮኪ። ፈረዶኮኪ መት ዮኮ። 51 ሀንቅነም እን ክዕትውን ሱሮም፤

እይም እን ይም ዎሽ መፍሰክ እጃጀምኮክ እጥ ሆረኤም ሴሆዮ!» ይኮ። 52 አይሁድ እጤን «ኪሴ ሀቡሰ እመዳኮክ ከባ ሰንቁም፤ እብረሃም ሴሁኮ፤ ዋእ ሰገረ ሱራንም ሴቶአ። እሁክረም አት (እን ይም ዎሽ መፍሰክ እጃጀምኮክ እይም ሆረኤም ሴሆዮ) ይቶላ። 53 አት ሴሁክ ገየን እብረሃሚንሰ ሱቶቶሆንሄ? ዋእ ሰገረ ሱራንም ሴቶአ። ኤሃረእ አት ከ ገገ አዩቲ ይቶላ?» ይቶአ። 54 ይሁሉ ለጡ «እን እ ገገ ሱንሰቁምተዕን እ ሱምብ መሀም አዋዶዮ። ኤሴ ሱንሰኮክ ክዕትው ኒን ዋእ ይተከም እየን። 55 እሁክረም ክዕትው እጦ ለቀኮእዮ። እን እጦ ለአም። እን እጦ ለአምዮ ይምተዕን እንም ክዕትውስም ቆጶናንቶ። እሁክረም እን እጦ ለአም፤ እጥ ሰገርነም እጃጀምም። 56 ክዕትውን አን እብረሃም አን ዋሮም ባሰ ሞኤን ምጡኮ። ሞኤትም ሲረመኩ» ይኮ። 57 ኤ ብከነ አይሁድ እጤን «እት ቀረንትታኒንሰ አንተይ ሂንቶም እሆዕን ሀንከድ እብረሃመ ሞዕሴን ጠንትቶ?» ይቶአ። 58 ይሁሉ ለጡውን «ሀንቅነም እን ክዕትውን ሱሮም፤ እን እብረሃሚንሰ ጋሳትም ሄሉም» ይኮ። 59 ኤ ብከነ እጦ ለጵሴን ከነ ከእሰኦ። እሆን ባጋን ይሁሉ ማጠማ ዋእ ምኒንሰ ፍራ መሩኮ።

ቆቅ እሃ ቀረማኮ መንቾ ይሁሉ ፈደሱክሰ

9 ጎግኔ ይሁሉ ሀንቱይም ቀረሙካኒንሰ ከእሳ ቆቃኮ መት መንቾ ሞኤኮ። 2 እጥ ሱሳን ይሁሉን «ሱሰሳንቶ፤ ኩ መንቾ ቆቅ እሃ ቀረሞእሰ እሱኮክ እጥ ባጢሱ፤ እጥ እማ፤ እኒ በጦእ ባጢሉ?» ይተእ ጠዕምቶአ። 3 ይሁሉም ደበራ «ዋእክ መላይ እጦኔ ለአምእሰንቲ ባጋን እጥ ቲእም እጥ እማ፤ እኒ ባጢሉ በጦእዮ። 4 ኤሴ እሴኡካን በጦ ጫካ ሄሉኩይ ኔሴ በጥም ሀሰሰኮ። እይም በጤን ጦናከቤእ ቱንሰ ዋሮለ። 5 እን ከ ኡሰኔ ሄዕሙይ ከ ኡልን ጫካ» ይኮ። 6 ኤሁድ ያ ከእ ኤ ሀረ ኤ መንቾ እሴኔ ሰሳ ፣ «መታ ሳሎም የከም ሌራኮ ደልበኔ እንሸቂ» ይኮ። ሳሎም ይም «እሴእማኮሀኔ» ይመ። ኤ ብከነ እ መንቾ መራ እንሸቃ ለሰኒ ሞኤኩይ ጥሩኮ። 8 እጤክ አለኢ፤ ኤራሬ ኡንጡኩይ ሞዕሉእ መኒ «ኩ መንቾ እፋራ ኡንጠም ሄሉክ መንቾዮንሄ?» ይቶአ። 9 መት መት ኪን «እጦቲ» ይቶአ። ሙል ኪን አድም

8:53
የሃ. 4:12
8:58
ግ. 13:17
ኢሳ. 11:13
8:57
የሃ. 21:20
8:58
የሃ. 1:1
የሃ. 17:6-24
8:58
የሃ. 10:31
የሃ. 11:8
9:2
ኢ.ፍ.ፋ.ፋ.ፋ.
ሀ. 18:20
ኢ.ፍ.ፋ.ፋ.ፋ.
ኢ.ፍ.ፋ.ፋ.ፋ.
9:3
የሃ. 11:4
9:4
የሃ. 11:8
የሃ. 12:35
9:5
የሃ. 11:4
የሃ. 8:12
የሃ. 12:46
9:6
ግ. 7:33
ግ. 8:23
9:7
ኢ.ፍ.ፋ.ፋ.ፋ.

9:18 ጥጥ. 12:2
የሃ. 6:19
የሃ. 7:43
የሃ. 10:19

9:22 ሉቃ. 6:22
የሃ. 7:13
የሃ. 12:42

«እጦ ለቦክ መንች በጋን እጦቲዮ» ይቶለ። እጥም ደበራ «አ ይተከም መንች እኔቲ» ይኮ። ¹⁰እጦው እጤነ «ኤሃሬ ክ እል ሀንክድ እሃ ፎቁኮ?» ይቶለ። ¹¹እጥም «ዩሱስ የከም መንች ቡቸ ቁፍሳ ሀር እሳ ክለ ኤ ሀር እ እሴኔ ለባ (መታ ላሉዕም ደልበኔ እንሸቁ) ዩካሬ መራ እንሸቁማሬ እ እል ፎቁኮ» ይኮ። ¹²እጦው እጤነ «እጥ ሀኖኔቲ?» ይቶለ። እጥም «አን ለኡሞዮ» ይኮ።

ፈረሳዊኡው ፈዩኡክ መንች ጥበስቶእስ

¹³እጦውም ኤ ቆቅ ሄኡክ መንች ፈረሳዊኡው ቢዮ መስቶለ። ¹⁴ዩሱስ ኤ ቆቅ መንች እሴኔ ሀር እሳ ፈዩሱክክ ኡሼጠጥ እያሞኔት ሄኡኮ። ¹⁵ፈረሳዊኡውም እጤክ እል ሀንክድ እሃ ሞኡክደእ ጠዕምቶለ። እጥም እጦውነ «እጥ እ እሴኔ ሀር እሳ ለሰጌ አን እንሸቁማሬ እ እል ሞኡኮ» ይኮ። ¹⁶መት መት ፈረሳዊኡው «ኩ መንች ኡሼጠጥ እያሞ ኤጊሮቢኤክ ዋኢንስ ዋርዕን ዮሀኔ» ይቶለ። እሁካሬም ሙል ኪን «ባጢላንች መንች ክደዕኔእ ማለልሲሲክ መሬኤ ሀንክድ እሴነ ጠናኮ» ይቶለ። እጦው ለምቢኤኔም አነኖም እሁኮ። ¹⁷እድም እጦው ኤ ቆቅ ሄኡክ መንችን «ክ እሴ ፎቃኡክ መንች ብክነ እት መይቶለ?» ይቶለ። እጥም ደበራ «ዋእ ለገረ ኩራንች» ይኮ።

¹⁸እይሁጥ ገላን ኤ መንችክ አማ፡ አና ዊሺቢእ እፈቢኤ እ መንች ቆቅ ሄኡክሳ፡ እል ፎቁካሬ ሞኡክላ ለመዕንቶለይ ሄኡኮ። ¹⁹እጦውም ኤ ቆቅ ሄኡክ መንችክ አማ፡ አና «ቆቅ ቀረማክ ይተከም ክዕኑውክ ቤት ክኔን?» እጥ ከበ ሀንክድ ሞኤነ ጠኑኮ?» ይተለ ጠዕምቶለ። ²⁰እጥ አማ፡ እኔ ደበተእ «ኩክ ን ቤት እሁክሳ፡ ቆቅ እሃ ቀረሙክላ ኔሴ ለንቆሞ» ²¹እሁካሬም ከበ እጥ ሀንክድ እሃ ሞኤነ ጠኑክደኤ ቲእም እጥ እሴ አይ ፎቃኡክደኤ ለንቆሞዮ። «ጢልች እሁክቢእ ብክነ እጥ ገቅ ብክነ ኩዕሌነ ጠናኮ፤ እጦም ጠዕሚኔ» ይቶለ። ²²እጦው ኤሀድ ይቶለክ ዩሱስ ዋእ ደዕላክ ክርስቶስት እሁክላ ዎራኮክ እይም ውጥጥ ምኒንሰ ያየሞእሰነ አይሁጥ ገላን ኢተንተለ ሄዕሉእ ብክነ በድተእቲት ሄኡኮ። ²³ኤ ብክነ እጥ አማ፡ እኔ «ጢልች እሁክቢእ ብክነ እጦም ጠዕሚኔ» ይቶለ። ²⁴እጦው ለዕማጌም ኤ ቆቅ ሄኡክ መንች ዊሸእ «ዋእነ ሉምበ ኡዌ። ኩ ኪሴ ፈዩሱክ መንች ባጢላንች እሁክሳ ኔሴ ለንቆሞ» ይቶለ። ²⁵እጥም ደበራ «እጥ ባጢላንችደኤ

ቲእም ባጢላንችደደኤ አን ለእም ሉው መሀም ቢኤ። እን መት ሉው ለእም፤ እሀም አን ቆቅ ሄኡሞ። እሁካሬም ከበ ሞለሙል» ይኮ። ²⁶እጦው እጤነ «እጥ ኪሴ ሀንክድ እሱኮ? ክ እሴ ፎቃኡክክ ሀንክድ እሳቲቲ?» ይቶለ። ²⁷እጥም ደበራ «ክዕኑው መጠላሲኪነ ሀሰኮእዮ በጋን አን ጋላትም ክዕኑውነ ኩራሞ። እድም ለዕማጌ መጠላሲኪነ መሀነ ሀሰኮእ? ክዕኑውም እጥ ሉላን እክኪነ ሀሰክኦቲን?» ይኮ። ²⁸እጦውም እጤነ «እት እጥ ሉላንች። እሁካሬም ኔሴ ሙሴእ ሉላና። ²⁹ዋእ ሙሴኢነ ዎጩክላም ለንቆሞ። እሁካሬም ኩ መንች ሀኒንላ ዋናክደኤ ኔሴ ለንቆሞዮ» ይተለ ገሚዕልቶለ። ³⁰እ መንችም ደበራ «እ እሴ ፎቃኡክላ ሞዕለኩኡይም እጥ ሀኒንሴደእ እሁክላ ክዕኑው ልቸ ሆግም ኩክ ማለልሲሲክ ሞሸ። ³¹ዋእ እጤነ ለገዶ ኪዕኔካ፡ እጥ ዩክ ሉው እሰክ ኪዕኔክ መጠላሲክ በጋን ባጢላዕኔክ መጠላሲኪነ ለንቆሞ። ³²ቆቅ እሃ ቀረሙክ መንችክ እሴ መት መንችም ፎቃኢነ ኡል ቆጩሙካኒንላ ክእላ መጠላሲኪነ በል ቢኤ። ³³ኩ መንች ዋኢንሴት እሁክቢተዕን መሀም እሴነ ጠነም ሄኡኮዮ» ይኮ። ³⁴እጦውም እጤነ ደበተእ «ኪሴኔ ባጢል ዎዕማ ቀረንታቶክ እት ኔሴ ሉሰሴነቲን?» ይተለ ውጥጥ ምኒንሰ ፍሰቶለ።

³⁵ኤ መንች ውጥጥ ምኒንላ ፍሰቶእስ ዩሱስ መጠላሲ ለሰጌ እጤኔ ኤደማ «እት መንች ቢቶኔ አመዕንቶሆን?» ይኮ። ³⁶እ መንችም ደበራ «ቀርቶ፤ አን እጦኔ አመዕናምስነ መንች ቢት እዩቲ?» ይኮ። ³⁷ዩሱስ እጤነ «እት እጦ ሞዕለቶ፤ እጥ ከበ ኪንኔ ዎራሀኔ» ይኮ። ³⁸እጥም «ሞለነ፤ ኤዮ አመዕናም» ያ እጤነ ለገዱኮ። ³⁹ዩሱስም «አን ክ ኡል ዋራሞክ ሞዕለምቢእ ኪን ሞዕለምስ፤ እድም ሞዕለም ኪን ቆቆእስ አነን እሳ ለእሴነቲ» ይኮ። ⁴⁰ፈረሳዊኡዊንስ እጥ ገደኖኔ ሄዕሉእ ኪን ኤክ መጠላሲክ «ኔሴ ቆቁውን?» ይቶለ። ⁴¹ዩሱስ እጦውነ «ክዕኑው ቆቁው እክኮእተዕን ክዕኑውነ ባጢል እሀም ሄኡኮዮ። እሁካሬም ከበ ክዕኑው ሞዕናሙል ይተከም ብክነ ባጢላሙው እክኮእላም ሄዕለከም» ይኮ።

9:28 ጥጥ. 6:45

9:38 ጥጥ. 28:19

9:39 ጥጥ. 16:14
የሃ. 3:16
የሃ. 5:27

9:41 ጥጥ. 16:22

ጌራበ አላራንች ኩብዕልሸ

10

¹እድም ዩሱስ «ሀንቅነም አን ክዕኑውነ ኩርሞ፤ ጌራብ ገርክ ምኔ ጎጭኔ አግመ ኡራ ሙል ጎግኔ

10:2
ጥ. 8:34

10:6
የጥ. 16:25

10:8
ሐ. 23:1
ሀዘ. 34:2

10:11
እስ. 40:11
ሀዘ. 34:11-18
የጥ. 15:13
እብ. 13:20
1 ጴጥ. 5:4
1 ዮሐ. 3:18
ዘላ. 7:17

10:15
ጥ. 11:27
ሐ. 10:22

10:18
እስ. 56:8
የጥ. 11:52
የጥ. 17:20
ሐ. 2:13-18
1 ጴጥ. 2:25

10:18
የጥ. 14:31
የጥ. 15:10
ዋሐ. 2:8
እብ. 5:8

10:19
የጥ. 7:43
የጥ. 9:10

10:20
ጥ. 11:18
የጥ. 7:20
የጥ. 8:48

እኔ እንከ መንች ገማንች፡፡ ቦጋንች፡፡ ሂሳብረም ጎዋኔ አጎክከ ጊረብ አላራንች፡፡ ጎዋሌ ኤጌራንችም እጤነ ጎዋሌ ፎቃኦከ፡፡ አ ጊረብም እጤክ ሰገረ መጭሶከ፡፡ እጥም እጥ ጊረብክ ሱመ ዊሻ ፍሶከ፡፡ ላእጠን አሁክ ጊረብ ሁንደም ፍሳ ሰሰጌ አጡው እሰጌን ሀጋ አዎንሶከ፡፡ እጡውም እጤክ ሰገረ ስቀም ብክነ እጦ አዎንተም፡፡ ሂሳብረም ሙል መንክ ሰገረ ስቀምቤእ ብክነ አጡዊንሰ ግባሞ ቦጋን አዎንተም፡፡ ይከ፡፡ ዩሱስ ከ ኩባዕልሸ አጡውን ኩሩካሪም እጥ ኩሩክክ መሩችደእ አሁክስ እጡው ቆሰቶኦኖ፡፡

ገሌ ብክነ ዩሱስ እጡውን «ሀንቅነም አን ክዕኑውን ኩሮም፤ አን ጊረብ ገርክ ምንን ጎዋሌ፡፡ ሂሳንስ ጋስተአ ዋቶእ ኪን ሁንድም፡፡ ገማና፡፡ ቦጋና፡፡ ሂሳብረም ጊረብ አጡውክ ሰገረ መጭሶኦ፡፡ ሂሳን ጎዋሌ፤ እኔ አጎክከ አይም ገቶከ፡፡ እጥም አጎክከ፤ ፍርኮሚ፤ እቶክ ሉወም ሲጠክ፡፡ 10 ገማንች ዋርኮክ ገማኤኮ፤ ሼኑቴ፡፡ ብእሴነቴ፡፡ አሁካሪም አን ዋሩሞክ ክዕኑው ሄች ሲጥተክምሰነቴ፡፡ አ ሲጥተክም ሄችም ዎዕም ሄች፡፡

11 አን ኤር አላራንች፡፡ ኤር አላራንች ጊረብ ብክና ያ እጥ ፎሪ ሀግሳ ኡዎከ፡፡ 12 ሂሳብረም መንክ ጊረብ አላርክ ፎአንች ጊረብነ አንች፡፡ አላራንች አሁከቤእ ብክነ አርእ ዋርክ አመኔ ጊረብ ኡሪ ግባከ፡፡ አ አርእም ጊረብ ሀድባእ መሶከ፡፡ ጊረብም ብና ጠኦከ፡፡ 13 አ ፎአንች ግባክ መሸክአም ዲነቴ ሲጤነ አላርሀኔ ቦጋን ጊረብነ ሆሪም ከቼአቤእ ብክነቴ፡፡ 14-15 አን ኤር አላራንች፡፡ እየን ኤሴ ለአእስም እንም እየን ለአምስም አን እ ጊረብ ስአም፤ አጡውም ኤሴ ስቀም፡፡ እጡው ብክነም እ ፎሪ ሀግሳ ኡዎም፡፡ 16 ክ ጊረብኔ መቅሪ ቤእ ሙል ጊረብም ኢነ ዮከ፡፡ እን እጡው ዎርም ሀሰሶሀኔ፡፡ እጡውም አ ሰገረ መጭሰም፡፡ መት አላቸም እከም፡፡ አላራንችም መት አሆከ፡፡ 17 አን እ ፎሪ ደበራ አኤነ ሀግሳ ኡዎም ብክነ እየን ኤሴ ኢቶከ፡፡ 18 አን እ ደዕልኔ አ ፎሪ ሀግሳ ኡዎም ቦጋን ኢኒንስ አይም መሴነ ጠናኖ፡፡ አን እ ፎሪ ሀግሳ ኡዌና፡፡ ደበራ አኤና መላይ ዮከ፡፡ አን ኤ አጃጃ አኡሞክ አየኒንሴቴ፡፡ ይከ፡፡

19 ኤ ምሽኔ ክሉኮክ አይሁጥ መን ስምቤኤኔ አድም እነኛም አሁከ፡፡ 20 አጡዊንስም ዱት ኪን «አጡ ሀቡስ አመዳክ፤ እጥ 8* 10:8 «ኢኒንስ ጋስተአ ዋቶእ ኪን ሁንድም» ዮከክ አይሁጥ ጎሳንነቴ፡፡ ሲረ ሉሰሳንነቴ ቦጋን ዋእ ሰገረ ኩራንነጥ፡፡

መቻራከ፡፡ እጥ ምሽ መሀን መጭሰከሙለ?፡፡ ይቶኦ፡፡ 21 አድም ሙል ኪን «ሀቡስ አመዳክ መንች ክእስ ዎርሞ፡፡ ሀቡስ ቆቅ መንችክ እሴ ፎቃኦከ ጠናሆንሄ?፡፡ ይቶኦ፡፡

ዩሱስ ሰበኮእስ

22 ዩሩሳሌሙኔ ዋእ ምኔ ሙጭሰኮእስ ቲረከም ኡጉድተ ሄኡኮ፡፡ አመኛም ሀገይ ሄኡኮ፡፡ 23 ዩሱስም ዋእ ምኔኔ ደበሰለመክም ስለሞን ጎዋሌኔ ታኪአመም ሄኡኮ፡፡ 24 አይሁጥ መን አጡ ኩሉላዕለክ ክብተአ «ኔሴ ሀንካዕን አመን አረቤኤ መለንሶቶቶ?፡፡ አት ዋእ ደዕሳክ ክርስቶስት እካቶስሰ ጫካሳ ኩራ፤ ይቶኦ፡፡ 25 ዩሱስ አጡውን ደበራ «አን ክዕኑውን ኩራም፤ አሁካሪም ክዕኑው አመዕንተኮኦ፡፡ አን እየን ሱምኔ እስም ሉው አ ብክነ ነቶሶከ፡፡ 26 ሂሳብረም ክዕኑው አ ጊረብ አከኮአቤእ ብክነ አመዕንተክሞ፡፡ 27 እ ጊረብ አ ሰገረ መጭሶከ፡፡ አንም እጡው ለአም፡፡ አጡውም ኤሴ አዎንተም፡፡ 28 አን እጡውን ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄች ኡዎም፡፡ እጡው ሆሪኤም ብዕስሞ፡፡ አይም እጡው አ አንጊንስ ፍሳ መሶ፡፡ 29 ኢነ እጡው ኡዉክ እየን ሁንዲንስም ሉበኔ፡፡ አይም እየን አንጊንስ አጡው ፍሳ መሴነ ጠናኖ፡፡ 30 እኒ፡፡ አየኒ መቶሚ፡፡ ይከ፡፡

31 አይሁጥ መን አድም እጦ አድሴነ ክነ ክአሶኦ፡፡ 32 ዩሱስ እጡውን ደበራ «አን እየኒንስ ሉበከት ደናም በጦ ሞአሱሞ፤ ኤ በጡም በጤንስ ኤሴ ክንኔ አድስከሞክ ሀንክንነቴ?፡፡ ይከ፡፡

33 አይሁጥ መን እጤነ ደበተአ «ኔሴ ኪሴ ክንኔ አድንሶሞክ አት በጥት ደናም በጥነት እሆዕን መንች እካ ሄዕልቱይም ክ ገገ ዋእ አስታ ዋእኔ ጊረሮዕሉ ብክነቴ፡፡ ይቶኦ፡፡ 34 ዩሱስ እጡውን ደበራ «ክዕኑው ሲዕል መጣረኔ (አን ክዕኑው ዋኡው ያሞ) የመማ ጣረማከለዮንሄ?፡፡ 35 ኪስም መጣረኔ ጣረመኮክ ግንደሞ፡፡ ዋእ ሰገረ ኡውመክ ኪና ዋእ እጥ ገግም (ዋኡው) ዩክሰስ 36 ዋእ አነን እሳ ክ ኡስ አሴኡክ ኤሴ (አን ዋእ ቤቶ) ዩግራ (ዋእኔ ጊረርአሞሉ) ይተክሞንሄ?፡፡ 37 አን እየንከ በጦ ቤጡምቤሰስ ኤሴ አመዕንተኮቴ፡፡ 38 ኤሴ አመዕንተኮአቤእራም አን እየንከ በጦ በጦሙል አሁከለስ እየን ኢንኔ እንም እየንኔ ሙት እንኩምስ ቆስተክእ ለቀክምስነ አን በጦም በጦኔ አመዕኔሄ፡፡ ይከ፡፡ 39 እጡውም ዩሱስ አድም አመዴነ ሀሰኣራ እጡው አንጊንስ ጎጦኮ፡፡

10:21
ዶ. 41:11
የጥ. 9:32

10:23
እሴ. 34:11
እሴ. 5:12

10:25
የጥ. 5:36
የጥ. 10:38

10:26
የጥ. 8:47

10:28
የጥ. 17:2
1 ዮሐ. 2:25

10:30
የጥ. 17:21

10:31
የጥ. 8:59
የጥ. 11:8

10:33
ዋሱ. 24:15
ጥ. 14:64

10:34
ሙ. 82:9
የጥ. 8:17

10:39
ሐ. 41:30
የጥ. 7:30
የጥ. 8:58

10:40
ጥ. 11:28

10:42
ጥ. 7:31
ጥ. 11:45

11:1
ጥ. 11:1
ሐ. 10:38-39

11:2
ጥ. 14:3
ሐ. 7:38
ጥ. 12:3

11:4
ጥ. 9:3

11:8
ጥ. 8:69
ጥ. 10:31

11:9
ሐ. 13:33
ጥ. 9:4
ጥ. 12:35

11:11
ጥ. 5:39
ሐ. 7:60

11:16
ጥ. 10:13
ጥ. 20:24-28

40 ይሱስ አድም ዮርዳኖስ ዳጅ ኤቅዶኔ ጥሃንሰ ሎጢክ ጠመቀም ሄኡክ ቤዮ መራ ኤ ቤዮኔ አቶሩኩ። 41 ጳጳሩ መንም እጥ ቤዮ ዋተአ «ጥሃንሰ ግለልሲሶክ መሬኤ መሀም እሱኩዮ። አሁካሬም ጥሃንሰ ከ መንች ብክነ ኩሩክ ምሽ ሁንድም ሀንቀ» ይቶአ። 42 ኤ ቤዮኔ ሎበክት ኪን አጠኔ አመዕንቶአ።

አልአዘር ሌሁክሰ

11 1 ቢታነ የከም ገቲኔ ሄኡክ አልአዘር የከም መንች ጥሳ ሄኡኩ። አ ቢታኔአ ገትም ማራሚ፣ ማራም አየ ማርተአ ሄዕለም ገት ሄኡኩ። 2 አ ማራሚ ሞለን ሎኩኔ ሽቶአ ለበአ እሳንኔ ሆሮዕል ሰራትኔ ሺንሽቶአተን ሄዕሎአ። ጥሱክ አልአዘርም አሴን አባይ ሄኡኩ። 3 ኤ ብክነ አጥ አዩው ዩሱስ ቤዮ «ሞለነ፤ አት ኢትቶት አልአዘር ጥሳክ» ይተአ አሴዕሎአ። 4 አሁካሬም ዩሱስ ኤክ መጡሱክ አመኔ፤ «አጥ ጥሱክክ ዋአ ቤት አጠኔ ሎምባ ሲጠአለነቲ፣ ዋአከም ሎምባ ጥአሞአለነቲ በጋን አጠክ ጥሰ ሾቤአኔ» ዩኩ።

5 ማርተአ፣ ማርተአ አያ፣ አልአዘር ዩሱስ ኢተም ሄኡኩ። 6 አልአዘር ጥሱክሰ መጡሱክሬም ዩሱስ ኤ ቤዮኔ ለም በለ ሆሱኩ። 7 ኤ ለሰጌ አጥ ሎሳን «ይሁጥ ኡለ ደበዕልና መሎን» ዩኩ። 8 አጥ ሎሳንም «ሎላሳንች፤ አይሁድ ሆኖ ቀጥ አመኚንሰ አለጌን ኪሴ ከንኔ አጵሴን ሀለም ሄዕሎአዮን?» አድም ኤ ቤዮ ደበዕልታ መቲንን?» ይቶአ። 9 ዩሱስ አጠውን ደበራ «መት በል ቶም ለም ለአተዮን?» አይም በላኔ ታኪአከክ ከ ኡል ጫክ ሞአክ ብክነ ኤ ጫክ ሞአኩይ ቆዕሎዮ። 10 አሁካሬም ቱንሶኔ ታኪአከክ ጫክ አጠነ ቤአ ብክነ ቆዕሎኩ» ዩኩ። 11 ዩሱስ ኤክ ምጫ ለሰጌ አጠውን «ን ቤሽቶ አልአዘር ድረራኩ። አን አጠ መራ ድረረንሰ ከአሰሞ» ዩኩ። 12 አጥ ሎሳን አጠነ «ድረራኩሀን አሁክለሰ ፈዩአክ» ይቶአ። 13 ዩሱስ «አልአዘር ድረራኩ» ዩከክ ሌሃኩ ዩነት ሄኡኩ። አሁካሬም እጥ ሎሳን ኤክ ምጫካሬ ሀንቆአ ድራቶ ለብለአ ሄዕሎአ። 14 ኤ ለሰጌ ዩሱስ «አልአዘር ሌሃኩ። 15 ከዕትው ኤሴኔ አመዕንተከምሰን አን ኤ ቤዮኔ ሄኡምቤአለን ሲረማም» ያ ጫካሳ ኩሩኩ። 16 ቀሬ የከም ቶማስ አጥ ቤሽ ሄዕሎአ ሎሳንን «ኔሴም እጤኔ መቅሬም ሴኔን መሎን» ዩኩ።

17 ዩሱስ ቢታነ አቶክ አመኔ አልአዘር ዋመሙካኒንሰ ሰዎር በለ እሃ ሄኡኩ። 18 ቢታኔአ ዩሩሳሌም ከተሚንሰ

መት ለአጥ ቀጠ ታኪሰ አብለ ቤይ ሄኡኩ። 19 ማርተአና፣ ማራሚና አባይ ሄኡኩ አልአዘር ሌሁክ ብክነ ሎበክት አይሁጥ መን በካቲነ ዋተአ ሄዕሎአ። 20 ማራሚ ምኔኔ አቶተአ ሄዕሎአስም ማርተአ ዩሱስ ዋርአስ መጡሶአ አመኔ፤ አጠ አዕሴን ፍቶአ። 21 ማርተአ ዩሱስን «ሞለነ፤ አት ከ ቤዮኔ ሄዕልተዕን አየባይ ሌሀም ሄኡኩዮ። 22 ከበደራቲም አሁካሬ አት ጠዕምት ሎው ሁንደም ዋአ ኪነ ኡምአለ አን ለአጥ» ይቶአ። 23 ዩሱስ ማርተአን «ከየባይ ሌሂንሰ ከአኩ» ዩኩ። 24 ማርተአም «አጥ ለሳንች አያሞኔ ሌሂንሰ ከች አመኔ ከአለሰ ለአጥ» ይቶአ። 25 ዩሱስ እሴን ደበራ «አን ሌሂንሰ ከአለመኔ፣ ሄች ኡምመኔ፤ ኤሴኔ አመዕናከክ ሌሁካሬም ሄኡኩ። 26 ፎርኔ የከከም ኤሴኔ አመዕናከክ ሆራኤም ሌሆኩ። አት ኤክ አመዕንተሆን?» ዩኩ። 27 ማርተአም አጠነ ደበተአ «ሞለነ፤ ኤየ፤ አት ከ ኡለ ዋርክ ዶዕለንታቶ ከርሰቶሰት አክትሰ አን አመዕናጥ፤ አት ዋአ ቤቶ» ይቶአ። 28 ኤአለ ይተአ ለሰጌ መተአ አሰ አይ ማራሚን «ሎሳንች ዋራ ኪሴ ዌሸለ» ይተአ መን ለኤቤአሰ ኩተአ። 29 ማራሚ ኤክ መጡሶአ አመኔ፤ ቀቅሰአ ከዕለአ አጥ ቤዮ መቶአ። 30 ዩሱስ ኤ አመኔ ማርተአ አጠኔ ኤደንቶአ ቤዮኔ ሄኡኩ በጋን ኤ ገቲ አቶኩይ ሄኡኩ። 31 ኤ አመኔ ማራም ምኔኔ በካተአ ሄዕሎአ መን ማራሚ ተቅለአ ሾትተአ ፍቶአሰ ሞዕሎአ አመኔ፤ ዋም ቤዮ መተአ ውዕልቲነ ፍቶአክ ለብለአ ለሴሰአ ፍቶአ። 32 ኤ ለሰጌ ዩሱስ የከ ቤዮ ማራሚ አፈአ እጠ ሞዕሎአ አመኔ፤ እጥ አለጌኔ ኡበአ «ሞለነ፤ አት ከ ቤዮኔ ሄዕልተዕን አየባይ ሌሀም ሄኡኩዮ» ይቶአ። 33 ማራሚ፣ እሴኔ መቅሬ ሄዕሎአ መኔ ውዕልተምሰ ዩሱስ ሞኡክ አመኔ፤ እጥ ያደናኔ ሎበከተ ከቼአ 34 «ዋምተኮአክ ሀናኔቲ?» ያ ጠዕሙኩ። እጠውም ደበተአ «ሞለነ፤ ዋታ ሞኤ» ይተአ። 35 ዩሱስም ውዕሎኩ። 36 ኤ ብክነ አይሁድ «አጥ አልአዘር ሀንካዕነ ኢቶደእ ሞዕሌሄ» ይቶአ። 37 መት መት ኪን አድም «ቆቁክ መንችከም አሌ ፎቃኩከክ አልአዘር ሌሆቤአሰ ሆሬነ ጠነም ሄኡኩዮን?» ይቶአ።

11:19
አዮ. 2:11

11:24
47. 12:2
ጥ. 6:28
ሐ. 24:15

11:25
ጥ. 1:14
ጥ. 6:26
ሐ. 1:16

11:26
ጥ. 6:47
ጥ. 8:151

11:27
ጥ. 16:16

11:32
ጥ. 11:22

11:35
ሐ. 19:41

11:37
ጥ. 9:7

11:38
ጥ. 27:60
ጥ. 15:46
ሐ. 24:2
ጥ. 20:1

አልአዘር ሌሂንሰ ዩሱስ ክአሎክሰ

38 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ሎበከተ ከቼአ ዋም ቤዮ መሩኩ። አ ዋምም ከዕን ኮሎአ አሃ ሎሚኔ ከን አፈለማከሀን

11:41
ጥ. 11:25
የሃ. 17:1

11:42
የሃ. 12:30

11:44
የሃ. 19:40
የሃ. 20:7

11:52
የሃ. 10:16
የሃ. 17:21

ሄኡኮ። ³⁹ዩሱስ እጡውን «ክ ክን ክእስክኦ ሆሌሄ»
የካሬ ኤ ሌሁክ መንችን አየት ሄዕሉእ ማርተኦ ደበተኦ
«ሞሰን፤ እጥ ሌሁካኒንሰ ሶምር በለ እሁክ ብክነ በቦዕን
ሄኡዮ?» ይተኦ። ⁴⁰ዩሱስ እሊን ደበራ «ኦት
እመዕንትለስ ዋእክ ሉምሰ ሞዕሉቶ ያ ኩራ
ሄኡሞዮንሄ?» ዩኮ። ⁴¹ኤ ለሰፊ ዋሚንሰ መን ክነ ክእሳ
ሆሩኮ። ዩሱስ ኢም ሞኡኩይ «እየነ፤ እ ኡንጠቶ
መጩሰት ብክነ ከሌ ገለጠም። ⁴²አን ኤህድ ዩሞክ ኩ
ከ ቢዮኔ ኡልቶኦ መን ኦት ኤሌ እሊዕልትሰ
እመዕንትምሰነቱ በጋን እ ኡንጠቶ ሁንድ አመኔም
መጩሰኦስ አን ለኦም» ዩኮ። ⁴³ኤእስ ያ ሰሰፊ ሰገረ
ኢማኦ «አልኦዘረ ፍሬ!» ዩኮ። ⁴⁴ኤ ብክነ ኦ ሌሃ
ሄኡክ አልኦዘርም እጤክ አንጊ፤ ሉኪ ከረመክስም እል
ኮልም ከረዕን ኤደችኔ ጣጠመክስም ዋም ዎሪንስ
ፍሩካሬ ዩሱስ እጡውን «መሮን ትሌሄ» ዩኮ።

ዩሱስኔ መን ክኡክስ

(ጥት. 26 ፥ 1-5 ፤ ማር. 14 ፥ 1-2 ፤ ሉቃ. 22 ፥ 1-2)

⁴⁵ማራም ቢዮ ዋተኦ ሄዕሉእ ዱት አይሁጥ መን ዩሱስ
እሱክ ሉወ ሞዕሰእ እጤኔ አመዕንቶኦ። ⁴⁶እሁካሬም
እጡሂንሰ መት መት ኪን ረረሳዊኡው ቢዮ መተኦ ዩሱስ
እሱክ ሉወ እጡውን ኩቶኦ። ⁴⁷ኤ ብክነ ቄስ እዎንሳኒ፤
ሬረሳዊኡዊ ዱምች ዳነው ውጣዕለኦ «ኩ መንች ሉብክት
ማሰልሲሶክ መሬኤ እሶል እሁክ ብክነ እጦ መሀ እስኖ?
⁴⁸ክእስ እሆነ ጪውና ኡሉማሬ መን ሁንድም እጤኔ
አመዕናሃሬ ለሮዕም መን ዋተኦ ኒክ ኪስም ቢዮ፤ ገ
ምናደባ ብእስኦ ኡቲነቲ» ይቶኦ። ⁴⁹እጡሂንሰ መት
ሄኡክ ቀያፍ ኤ ማሪፊ ሁንዲንሰ ሉብ ቄስች ሄኡኮክ
እጡውን «ክዕኑው ሆሬኤም መሀም ለቀከምቢኦ ቀው
መነ! ⁵⁰ምናደብ ሁንድ ብኦሃኒንሰ መት መንች ምናደብነ
ሌሀም ኤረን እሁክስ ለቀከሞዮንሄ?» ዩኮ። ⁵¹እጥ ኤ
ማሪፊ ሁንዲንሰ ሉብ ቄስች ሄኡክ ብክነ ዩሱስ አይሁጥ
ምናደብነ ሌሆእስ ህራን ዎጩኮ በጋን ኤክ እጥ ገጊንስ
ዎጩኮዮ። ⁵²ዩሱስ ሌሆኮክ ጠሌኦ አይሁጥ ምናደብነት
እሆዕን ብንተኦ ዮኦ ዋእ ኦሶ ሁንደም መት እሳ
ውጣኤነቲ። ⁵³ኤ አመኒንሰ ክእስኦ አይሁጥ ገሳን ዩሱስ
ሽተም ጎን ጉድሶኦ።

⁵⁴ኤ ብክነ ዩሱስ ኤ ቢዮ ኡራ ኡዱመኦ ገደኖኔ ዮክ
ኤረረመ የከም ከተመ መራ እጥ ሉሳንኔ መቅራም አፋሩኮ
በጋን አይሁጥ መን ለምቢኤኔ ሀሱክስ ደበዕሰመኮዮ።

⁵⁵ኤ አመኔ ዋእ እጥ ምናደሰ ዎለበኖኔ ፍሱክስ ቲረከም
ኡጉድ አይሁድን ህንጫ ሄኡኮ። ኤ ኡጉድን ሉብክት
መን እጡው ገገ መጩሰቅቲነ ቢይ ሁንዲንሰም ጋስተኦ
ዩሩሳሌመ ዋተኦ ሄዕሉኦ። ⁵⁶እጡውም ዋእ ምኒኔ ዋተኦ
ውጥቶኦ አመኒኔ ዩሱስ ሀሱኡይ እጡውንኦ እጡውም
«ክዕኑውን መሀ ሰበላ? እጥ ከ ኡጉድን ዋሮዮንሄ?»
የቀንቶኦ። ⁵⁷ቄስ አዎንሳኒ፤ ሬረሳዊኡዊ ዩሱስ አመደን
ይተኦ ዩሱስ ዮክ ቢዮ ሰኡክ መንች ሄኡክለስ ኩሮእስነ
እጃጀኦ ሄዕሉኦ።

ዩሱስኔ ማራሚ ሽቶኦ ለቦእስ

(ጥት. 26 ፥ 6-13 ፤ ማር. 14 ፥ 3-9)

12 ¹ዋእ እጥ ምናደሰ ዎለበኖኔ ፍሱክስ ቲረከም
ኡጉድን ሉህ በል ገታኮሃኖኔ ዩሱስ ቢታኒ የከም
ገቲ እጥ ሌሂንሰ ክእሱክ አልኦዘር ሄኦክ ቢዮ መሩኮ።
እጡው ኤ ቢዮኔ ዩሱስን ሁርባተ ጉድሶኦሬ ማርተኦ
እጡውን ህንጫዕሉኦ። እጤኔ መቅራ ሁርባተ እተም
ሄዕሉኦ ኪኒንሰ መት አልኦዘረት ሄኡኮ። ³ናርዶስ፤ የከም
ብቶ ጤኦል ሽቶኦክ መት ጠርመሰ ኮሉ እሆ ቀጠ ማራሚ
ኤበእ ዩሱስ ሉኮኒ ሰበኦ እሳንኔ ሆሮዕል ሰራትኔ ሺንሺተም
ሄዕሉኦ። ኤ ምኒኔም ሽቶኦክ ኤንጅ ዎዕማ ቅብቡኮ።
⁴እሁካሬም ዩሱስ ሉሳንሰ መት ሄኡክ እስቆሮቶክች
ይሁድ እጥም ዩሱስ ህግሳ ኡዎኮክ። ⁵«ኩ ሽቶኦ ሰስ
ጥብ ብርን ብቲሰማ መሀነ ቡጥነ ኡወሞዮ?» ዩኮ። ⁶እጥ
ኤህድ ዩኮክ ቡጥነ ቅሽጣቲት እሆዕን ገማንች ሄኡክ
ብክነቲ። መሽከኦም ዲነጥ ከረጢተ አመዶኮክ እጦት
እሁክ ብክነ ከረጢተኔ ድሰኮኦ ዲነጤክ እጥ ገማነ አዕለም
ሄኡኮ። ⁷ዩሱስ እጡውን «እን ዋመሞም አመንነ
ጉድሰመል እሁክ ብክነ እሊ ሀውሰኮቲ፤ ኡሌሄ። ⁸ቡጥ
ዎንድ አመኔም ክዕኑውኔ መቅራ ሄኡኮ። እሁካሬም ለገ
ክዕኑውኔ መቅራ ሁንድ አመኔ ሄኡሞዮ» ዩኮ።

አልኦዘረኔ መን ክኡክስ

⁹አይሁጥ መንክ ዱት ኪን ዩሱስ ቢታኒኦ ገቲኔ ዮእስ
ላቶኦ አመኒኔ ዋተኦ። ዋቶኦክም ጠሌኦ ዩሱስ ሞዕሌነት

11:55
ጥ. 26:1
ጥ. 14:1
ሉቃ. 22:1
የሃ. 13:1

11:56
የሃ. 7:11

12:1-8
ሉቃ. 7:37-38

12:14
የሃ. 6:71
የሃ. 13:28

12:16
ሉቃ. 8:13

12:17
የሃ. 19:40

12:18
ሉቃ. 15:11

12:10
ጥር. 14:1

12:13
ጥረ. 118:26
የሃ. 1:49

12:15
ወ. 9:8

12:18
ጥር. 9:32
የሃ. 2:22

12:20
የሃ. 7:36
አሊ. 11:20

12:21
የሃ. 1:44
የሃ. 6:15

12:23
ጥር. 14:35-41
የሃ. 13:1
የሃ. 17:1

12:24
1 ፋር. 15:36

12:25
ጥቅ. 10:38
ጥቅ. 16:25
ጥር. 8:35
ኦታ. 9:24
ኦታ. 14:28
ኦታ. 17:33

አሁንም የሱሰ ሌሂንሰ ከአሱክ አልአዘረም ሞላሉት ሄሉኩ። 10-11 አልአዘረ መሸክለኔ ከሄሱክ ዱት አይሁተ መን ቂሰ አምንሳኖ በበአ መተአ የሱሰኔ አመሶንተም ሄሶሉአ ብክነ ቂሰ አምንሳን አልአዘረም ሸቲነ አረንቶአ።

የሩሳሌመ የሱሰ ሎምብኔ አጉክሰ
(ጥት. 21:1-11፤ ጥር. 11:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40)

12 ሰዕም በለ ኡጉድነ ዋተአ ሄሶሉአ ዱት ምናደብ የሱሰ የሩሳሌመ ዋርአሰ መጨሰአ። 13 ኤ ብክነ ድምባጽ ቡዩ አመደአ «ዋአነ ሎምብ አሆነ፤ ዋአ ሱምኔ ዋርክ አስረኤል አድል ማሊአማኮሀኔ!» ይተአ ሹቲኦይ ፍቶአ። 14-15 ኬሰም መጣፈኔ

«የሩሳሌዕም ክተመ፤ በድትቲ፤

ለኖአ፤ ክ አድል ሀልች ምተረኔ

ሳዕላ ዋርላ» የመማ ጣፈመክሰም

የሱሰ መት ሀልች ምተረ ሲዳ ሳዕሉኩ። 16 አጤክ ሎባን ሎጤክ ኤክ ቆሰቶአይ ሄሉኩ። አሁካረም የሱሰ ሎምብ ሲጣ ሰሰኔ ኬሰም መጣፈኔ ጣፈመክክ አጥ ብክነት አሁካሳ፤ ኤክ አጤክ አሰቶአሳ ሰውቶአ። 17 የሱሰ አልአዘረ «ዋም ምሪንሰ ፍረ!» ያ ሌሂንሰ ከአሱክ አመኔ አጤኔ መቅረ ሄሶሉአ መን የሱሰ ብክነ ኩቶአ። 18 መን አጤኔ ኤደንቲነ መቶአ መሸክለም አጥ ኤ መሬኤ አሱክሰ መጨሰአ ብክነት ሄሉኩ። 19 ፈረሳዊኡው አጡውነአ አጡውም «ኔሌ መሀም አሰኔነ ጠኑም። ሞላሌ፤ መን ሁንድም አጡ አምናለ» የቀንቶአ።

20 ኤ ኡጉዶኔ ዋአነ ሰገዴነ መቶአ ኬኒንሰ መት ቀጥ መን ግሪክ መን ሄሶሉአ። 21 አጡውም ገሲሰኔ የክ ቤተሰይደ የክም ከተመኔ ሄአክ ፍልጸሰ ቤዩ ዋተአ «ቀርቻ፤ የሱሰ ሞሪነ ሀንሰም?» ይቶአ። 22 ፍልጸሰ እንድረሰ ቤዩ መራ እንድረሰነ ኩሩካረ ለምም መቅረም መተአ የሱሰነ ኤ ምሽ ኩቶአ። 23 የሱሰ አጡውነ ደበራ «መንች ቤት ሎበክት ሎምብ ሲጠክ አመን አፋኩ። 24 ሀንቅነም እን ክሶትውነ ኩርሞ፤ መት አረሰች ኡሰኔ ሉባ ሸመክቤለሰ ሚጠክችም ሄአኩ። አሁካረም ሸመክለሰ ሎበክት ምሽ ምሽኩ። 25 አጥ ፎርነ ቅሽጠክክ ብአጠኩ። አሁካረም ክ ኡሰኔ አጥ ፎረ ሰቡኮክ ሄር ሄርነ ሄአክ ሄችነ ጉድጠኩ። 26 አይም ኢነ አዋዶኮክ

9* 12:14-15 እስረኤል ሎሰንሰኔ ሀልቶኔ ሳዕልም ግሻሎግ፤ ጡግ ሞላሀኔ።

ኤሌ አምንም ሀሰሰኩ። ኢነ አዋዶኮክ እን የም ቤዩኔ ኢንኔ መቅረ ሄሉኩ። ኢነ አዋዶኮክ አይም እየን ሎንሰኩ» ይኩ።

የሱሰ አጥ ገቅ ሌሀ ብክነ ምጩክሰ

27 እድም የሱሰ «ከሰ እን እ ምርኔ ሎበክተ ክቼአም። እን ክበ መዮም? እየነ፤ አት ኤሌ ክኒንሰ ገትሲ ይሆን፤? ኤሀድ የሞዮ። መሸክለምም እን ዋርሞክ ክ ሀም ካሌነቲ። 28 እየነ፤ አት ክ ሱመ ሎንሲ» ይኩ። ኤ አመኔኔ «እን እ ሱመ ሎንሳም፤ እድም ሎንሳም» የ ሰገር ኢመኒንሰ ዋርኩ። 29 ኤ ቤዩኔ ኡልተአ ሄሶሉአ መን ኤክ መጨሰአ አመኔኔ «ኩክ በገቀ» ይቶአ። ሙል ኬን እድም «አጤክ ምጩክክ ዋአ አሲአማንች» ይቶአ። 30 የሱሰ አጡውነ ደበራ «ኩ ሰገር ዋርኩክ ክሶትው ብክነቲ በጋን እ ብክነዮ። 31 ክበ ክ ኡሰኔ ዋአ ፈረዶክ አመን አፋኩ። ክ ኡል ገሳንችም ቢረኔ ኡንጀምክ አመን አፋኩ። 32 ኤሌ ኡሲንሰ ኢም ክእስክአ ሰቀሰክም አመኔ መን ሁንደም እ ኮሎኔ ምርሞ» ይኩ። 33 አጥ ኤክ ምጩክክ ሀንክዶሪኔአ ሌሀ ሌሀደኤ ሞአሌነት ሄሉኩ። 34 ምናደብ አጤክ ደበተአ «ዋአ ዶሳሳ ክርሰቶሰ ሄር ሄርነም ሄአአሰ ሙሊአ ሲረኔ መጨንሳም። ኤሃረ አት ሀንክድ «መንች ቤት ኢም ክእኮ» ይቶለ? ኩ አት መንች ቤቶ ይቶቶክ አይቲ?» ይቶአ።

35 የሱሰ አጡውነ ደበራ «ጫክ ክሶትውኔ መቅረ ሆፍ አመንነም ዮኩ። ቱንሰ ክሶትው አመዶሰን ጋሰተክአ ጫክ ሄሉኩይ ታኬሶሌ፤ ቱንሰኔ ታኬላክክ ሆፍ መርደአ ሰላዮ። 36 ክሶትው ጫክ አሰ አክኬነ ጫክ ሄሉኩይ ጫክኔ አመሰኔ።» ይኩ።

አይሁድ የሱሰኔ አመሶንመ ሆንአሰ

የሱሰ ኤክ ምጫ ሰሰኔ አነን እሃ መራ አጡዊንሰ ግጠሙኩ። 37 የሱሰ አጡው አሰኒኔ ሎበክት መሬኤ አሱካረም አጤኔ አመሶንቶላዮ። 38 አከም ዋአ ሰገር ኩሪንች እሰያሰ

«ሞላነ፤ ኔሌ ኩሎምክ አይ አመሶኩ፤ ሞላንክ መሳይዱ አይነ ሞአሙኩ?» ይክክ ምሳምእሰነቲ።

12:27
ጥቅ. 26:28
ጥር. 14:34
የሃ. 11:33

12:28
ጥር. 1:11
ጥር. 8:17

12:31
የሃ. 16:11
2 ፋር. 4:4
ኤሊ. 2:12

12:32
የሃ. 3:14
የሃ. 8:28

12:34
ጥረ. 110:4
አሊ. 9:7
ሀዘ. 37:25
ላገ. 7:14

12:35
የሃ. 7:33
የሃ. 9:14
ኤሊ. 5:8
1 ሞ. 2:11

12:36
ኦታ. 18:8
የሃ. 8:59

12:38
አሊ. 63:1
ኤሊ. 10:16

12:40
እሴ. 6:10
ጥ. 13:14

12:41
እሴ. 6:1
ኩታ. 24:27

12:42
ኩታ. 8:22
ጥ. 9:22

12:44
ጥ. 10:40
ጥ. 5:24

12:45
ጥ. 14:19

12:46
ጥ. 1:4
ጥ. 8:12
ጥ. 9:6

12:47
ጥ. 3:17

12:48
ጥ. 10:14-15

13:1
ጥ. 11:55
ጥ. 12:23
ጥ. 18:28

13:2
ጥ. 14:10
ጥ. 8:71

13:5
ኩታ. 7:44
ኩታ. 22:27

39 ኤ ብክነ እጡው እጦኔ አመዕንቲነ ጠንቀኣዮ። 40 አድም እስያሰ፤

«እጡው ፈደሶእሰነ እጥ ኩሉኔ

ደበዕልተምቤእስ

ዋእ እጡውክ እሴ ሞኦቤእስ ቆቅሳኩ።

አድም ቆስተምቤእስም

እጡውክ ዎደናመ ዱድሳኩ» ያኩ።

41 እስያሰ ኤህድ ያ እጥ ብክነ ዎጩክክ እጤክ ሉምበ ሞሉክ ብክነቲ። 42 ኤእስ እሁካሬም አይሁጥ ገሳኒንሰም ዱት ኪን ዩሱሰኔ አመዕንቶኦ። እሁካሬም ውጥጥ ምኒንሰ ፈረሳዊኡው ያይተም ብክነ በድተኦ እጥ ብክነ ፍስተኦ ዎጩኦ። 43 መሸክኦምም ዋኢንስ ሲጥተም ሉምቢንስ መኒንሰ ሲጥተም ሉምበ ኢተቶኦ ብክነቲ።

44 ዩሱሰ ሰገረ ኢማኦ አድም «ኤሴኔ አመዕኩክ ኤሴ አሴኩካናኔ አመዕናኩ በጋን ጠሌኦ ኤሴኔ አመዕኩኩ። 45 ኤሴ ሞኦኩክ ኤሴ እሴኩኩክም ሞኦኩ። 46 ኤሴኔ አመዕናኩክ አይም ተሰንኔ ሄኦቤእስነ አን ክ ሉልነ ጫክ እሃ ዋራም። 47 አይም አን ዩሞክ መጩሳ እስክቢሰሰ እጦኔ ፈረዶሞክ አኔዮ። አን ዩሞክ ክ ሉሰ ገትሴነቲ በጋን ክ ሉሰኔ ፈረዶነዮ። 48 ኤሴ ሰባ አን ዩሞክ አኦቤኣናኔ ፈረዶኩክ ዮኩ። አን ዎጩም ሰገር ለሳንቶኔ እጦኔ ፈረዶኩ። 49 መሸክኦምም አን ዎጩምክ ኤሴ አሴኩክ እየን እጥ ገግም መያ ዎጩምደእ እጃጁክስ በጋን እ መላይድዮ። 50 እጤክ እጃጅ ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቶ ሉዎሀን እሁክስ ለኦም ብክነ አን ዎጩምክ እየን ዎጩ ዩክኔ» ዮኩ።

ዩሱሰ እጥ ሉሳዕኔክ ሉኩ አንሹክስ

13

1 ዩሱሰ ክ ሉሊንስ እን ቤዮ መርክ አመን አፋክስ ለኡክ አመኔኔ ዋእ እጥ ምናደበ ዎሰበናኔ ፍሱክስ ቲረክም ሉጉዲንስ ጋሳ እጤክ ክ ሉሰኔ ዮኦ ኢቶክ ኪኖ ለሳንቶ አፈቤኤም ኢቶክ። 2 ዩሱሰ፥ እጥ ሉሳኔ ሂዕም ሁርባተ እተም ሂዕሉኦ። ሼጣንቶም ሰምኦን ቤት እስቆርቶክቶ ይሁድ ዩሱሰ ህግሳ ሉዎእስነ እጦኔ ሰውቲ አግሱኩ። 3 ዩሱሰ ኤ አመኔኔ ዋእ ሱው ሁንደም እጥ አንገኔ ሉጤክሳ፥ ዋእ ቤዩንስ ዋሩክሳ፥ ዋእ ቤዮም መርእሳ ሰኡክ ብክነ 4 ህኔኔ ኤዴኡክ ኤዴቶ ድሳ ፎጠም ሰመዶኔ ጣጣ ሁርባተ ሉራ ክሉኩ። 5 ኤ ሰሰኔ እንጋዕሳንቶኔ ዎኦ እሳ እጥ

ሉሳዕኔክ ሉኩ አንሻ ለደኡክ ፎጥኔ ሺንሹኩይ ጎክስመ አመዱኩ። 6 ጲጥርስ የክም ሰምኦን ቤዮ አንሹኒ ዋሩክሬ «ሞላነ፤ አት እ ሉኩ አንሹኔነንሄ?» ዮኩ። 7 ዩሱሰ እጤነ ደበራ «አን እሰም ሱው አት ከበ ለቆዮ። እሁካሬም ሰሰኔ ሰቆቶ» ዮኩ። 8 ጲጥርስም ዩሱሰነ «አት እ ሉኩ ሆሬኤም አንሹቶዮ!» ዮኩ። ዩሱሰ እጤነ «አን ክ ሉኩ አንሹምቤሰሰ ኢና፥ ኪና መቲዮም ቤኤ» ዮኩ። 9 ጲጥርስ የክም ሰምኦንም ደበራ «ሞላነ፤ ኤሃረኦ ኢክ ጠሌኦ ሉክ እሆዕን አንጋ፥ ሆሮሬ ኤዳ አንሹ» ዮኩ። 10 ዩሱሰ ደበራ «ኦረቶ አንሹቁክንክ ሉኪንስ በጋን እጤክ ኦረቶ መጩር እሁክ ብክነ አድ አንሹቅም ሀስሶዮ። ክዕቲዊንስ መቲንስ በጋን ክዕቲው ሁንድም መጩሉው» ዮኩ። 11 ዩሱሰ እጦ ህግሳ ሉዎክክ አዩተደእ እሁክስ ለኦም ሄኦክ ብክነ «መቲንስ በጋን ክዕቲው ሁንድም መጩሉው» ዮኩ።

12 ዩሱሰ እጡውክ ሉኩ አንሻ ክኦ ኤዴቶ ኤዴኦ እጥ ቤዮኔ ደበዕሳ አፋራ እጡውክ «አን ከበ ክዕቲውነ እሱም ሱው ለቀክኦቲንሄ?» 13 አን ሉሰሳንቶ፥ ሞላና እሁም ብክነ ክዕቲው ኤሴ (ሉሰሳንቶ፥ ሞላና) ይተክሞክ ሀንቀሜ። 14 ኤሃነተኦ አን ሉሰሳንቶ፥ ሞላና እሃ ሄኦጩክ ክዕቲውክ ሉኩ አንሹምሰም ክዕቲውኦ ክዕቲውም ሉኩ አንሹቀም ሀስሶኩ። 15 አን ክዕቲውነ እሳ ሞእስምሰም ክዕቲውም ኤ አን እሱምሰም እሴሄ። 16 ሀንቅነም አን ክዕቲውነ ኩሮሞ፤ አግሻ እጥ ቀርቺንስ ሉኦዮ። አሴኦማንቶም እጦ አሴኡካኒንስ ሉኦዮ። 17 ክዕቲው ኤክ ለቀክኦ እስተኮእሰሰ ማሳመው። 18 አን ዶዕሱም ኪኖ ለኦም ብክነ አን ዎጩምክ ክዕቲው ሁንድ ብክነዮ። ኪሰም መጣፈኔ (ኢንኔ መቅራ ሁርባተ ዳየማ እቲክክ ኤሴኔ ክሉኩ) የመጡክክ ዎዕሞእስነቲ። 19 አ ምሽ እሆዕን ጋሳ አን ክዕቲውነ ኩሮሙሰክ ዎሾም እሆክ አመኔ (አን አኔት) እሁምሰ አመዕንተክምሰነቲ። 20 ሀንቅነም አን ክዕቲውነ ኩሮሞ፤ አን አሴኡምክ አዩም አኦክክ ኤሴም አኦኩ። ኤሴ አኦክክ አድም ኤሴ አሴኡኩክም አኦኩ» ዮኩ።

13:8
ሐላ 12:12
ጥ. 3:5
ጥ. 8:7

13:11
ጥ. 13:2

13:12-15
ኩታ. 22:27
1 ኢጥ. 2:21

13:18
ጥ. 10:24
ኩታ. 8:40
ጥ. 15:20

13:17
ኩታ. 11:28
ዶ. 1:25

13:18
ጥ. 41:9

13:18
ጥ. 8:28
ጥ. 14:29

13:20
ጥ. 10:40
ጥ. 9:37
ኩታ. 9:48
ኩታ. 10:16

ዩሱሰ እጦ ህግሳ ሉዎክ መንቶ ብክነ
ጋሳህም ዎጩክስ

(ጥተ. 26 ፥ 20-25 ፤ ጣር. 14 ፥ 17-21 ፤
ኩታ. 22 ፥ 21-23)

21 ዩሱሰ ኤክ ዎጩ ሰሰ፤ እጥ ዎደናኔ ሉበክተ ክፍኦ እጡውነ «ሀንቅነም አን ክዕቲውነ ኩሮሞ፤ ክዕቲዊንስ መት

13:23
የጥ. 19:126
የጥ. 20:12
የጥ. 21:7-20

13:28
የጥ. 6:71

13:28
የጥ. 12:6

13:30
ሐ. 22:53

13:31-32
የጥ. 17:1

13:33
የጥ. 7:93
1 የጥ. 2:1

13:34
ቁሌ. 19:118
የጥ. 15:12:17
ሐ. 5:2
1 ቀሌ. 4:9
አብ. 13:1
1 ሐ. 1:122
1 የጥ. 3:23
1 የጥ. 4:10
2 የጥ. 5

13:36
የጥ. 21:18
2 ሐ. 1:114

ኤሴ ሀግሳ አዎኮ» ያ ጫክሳ ኩሩኮ። ²²እጥ ሉሳንም እጡውክ መል ብላ «ዎጦኮክ አዩኑቴ» ይምኔ መት መትከ እሴ ሞክቀንቶአ። ²³እጥ ሉሳንንን ዩሱስ ኢተም ሄኡኮክ ዩሱስ ገደኖኔ ሄኡኮ። ²⁴ዲጥሮስ የከም ስምኦን እጦ ቀቀሳ «ዎጦኮክ እይ ብክንደእ እሁከስ ጠዕሚ» ዩኮ። ²⁵ኤ ብክን እ ዩሱስ ገደኖኔ አቶራ ሄኡኮክ «ሞላነ፤ እጥ እዩቴ?» ያ ጠዕሙኮ። ²⁶ዩሱስም ደበራ «እን ቆሮሾኦ ኢቃ ጩፎአኔ ቀሳ አዎም መንቾ» ያ ቆሮሾኦ ኢቃ ጩፎአኔ ቀሳ እስቆሮቶክቾ ስምኦን ቤት ይሁድነ አጤኮ። ²⁷ይሁድ ኤ ቆሮሾኦ እኦ ዱቁክስም ሺጣንቾ እጦኔ እጉኮ። ኤ ለሰጌ ዩሱስ እጤን «እስቶት ሉወ ቀቀሳ እሴ» ዩኮ። ²⁸ኤክ ይሁድነ መሀን ዎጩደኤ ሁርባተ እቴን እቶተኦ ሄዕሎእ ኬኒንስ መትም ለቆላዮ። ²⁹እሁካሬም መት መት ኬን ዲነጥ ከረጢተ ይሁድ እመደም ሄኡክ ብክን አጉድነ መት ሉወ መራ ብቶ ኣለእስን ቴእም ቡጥነ መት ሉወ አዎእስን ዎጩኮክ ለብስእ ሄዕሎ። ³⁰ይሁድም ዩሱስ ኢቃ አጤክ ቆሮሾኦ እኦ ለሰጌ ኤ አመኔም ፍራ ጠኡኮ። ኦ አመንም ሂም ሄኡኮ።

³¹ይሁድ ፍራ ለሰጌ ዩሱስ እጡውነ «መንቾ ቤት ከበ ሉምበ ሲጣኮ። ዋእም መንቾ ቤት ኮልኔ ሉምበ ሲጣኮ። ³²ዋእ መንቾ ቤት ኮልኔ ሉምበ ሲጣከለስ መንቾ ቤቶም መቲማሰሴም ሉንሶኮ። ³³እ እስ፤ አን ሆፍ ቀጥ አመንን ክዕኑውኔ መቅራ ሄኦም። ኤሴም ሀስከም። እሁካሬም እን እይሁድነ (አን መሪም ቢዮ ክዕኑው መተኪን ጠንተከሞ) ዩምስም ከበ ክዕኑውነ ዮም። ³⁴አን ክዕኑውነ ሃሬቾ እጃጆ አዎም። አን ክዕኑው ኢቲምስም ክዕኑውነኦ ክዕኑውም ኢተሚኔ። ³⁵ክዕኑውነኦ ክዕኑው ኢተንተኦእስ እ ሉሳን እከኮእስ መን ሁንድም ኤሀንኔ ለእኮ» ዩኮ።

ዲጥሮስ እጦ ለንእስ ዩሱስ ጋሳትም

ዎጩክስ

(ማት. 26 ፡ 31-35 ፤ ማር. 14 ፡ 27-31 ፤

ሐ. 22 ፡ 31-34)

³⁶ዲጥሮስ የከም ስምኦን ዩሱስን «ሞላነ፤ ሀኖ መቲነቴ?» ያ ጠዕሙኮ። ዩሱስ ደበራ «እን መሪም ቢዮ ከበ እት እዎንቴን ጠንቶዮ። እሁካሬም ለሰኔ አዎንቶቶ» ዩኮ። ³⁷ዲጥሮስ ደበራ «ከበ አን ኬሴ እዎኔን ጠኖምቤኤክ መሀኑቴ? እን እ ፎሬም ክ ብክን ሀግሳ

አዎም» ዩኮ። ³⁸ዩሱስም እጤን ደበራ «ክ ፎሬ እ ብክን ሀግሳ አውቶሆንኔ? ሀንቅነም አን ኪነ ኩሮም፤ ስስ ኮሬ ኤሴ ለጌቤኤ አፈቤኤ እንተባእ መፍዮ» ዩኮ።

ቢዮ ዩሱስ ጉድሶእስ

14 ¹እድም ዩሱስ «ክዕኑውክ ዎደን ባላኔ። ዋእኔ አመዕኔኔ፤ እድም ኤሴኔም አመዕኔኔ። ²እየን ምኔኔ ሉበክት ቢይ ዮኮ። እን መራ ክዕኑውነ ቢዮ ጉድሶም። እየን ምኔኔ ሉበክት ቢይ ቢእን የከተዕን እን ክዕኑውነ ቢዮ ጉድሶን መሪም የም ሄኡሞንኔ? ³አን መራ ክዕኑውነ ቢዮ ጉድሳ ለሰጌ ደበሶሳ ዋራ ኢንኔ መቅራ ሄዕስከምስን ክዕኑውም እ ቢዮ መሶም። ⁴አን መሪም ቢዮ መስክ ጎንም ለቀከም» ዩኮ።

ዋእ ቢዮ መሶክ ጎን ዩሱሶቴ

⁵ቶማስም ዩሱስን «ሞላነ፤ እት መተ ቢይ ሀንደእ እሁከስ ለንቆምቤኦ ብክን ጎን ሀንክድ ለንቁን ጠኖ?» ዩኮ። ⁶ዩሱስም ቶማስን «አን ጎን፤ ሀንቃ፤ ሄቾ። እ ኮልኔት እሁከቤስስ እይም እየን ቢዮ ዋሬን ጠኖዮ። ⁷ኤሴ ለቀኮለተዕን እየንም ለቀከም ሄዕስኮኦ። ከበዲንስ ክእስከኦ እጦ ለቀከም። እጦም ሞስኮኦኮ» ዩኮ።

⁸ፍልጶስም ዩሱስን «ሞላነ፤ ኒን ዋእ ሞእሴ። እጦ ሞእስታዕሴንስ ኒን እሆኮ» ዩኮ። ⁹ዩሱስም ፍልጶስን ደበራ «አን ሉበክት አመኒንስ ክእሳ ክዕኑውኔ መቅራ ሄኡሙይ ኤሴ ለቆዮንኔ? ኤሴ ሞኡኮክ ዋእም ሞኦኮ። እት ኤሴ ሀንክድ (ዋእ ሞእሴ) ይተሰ? ¹⁰ፍልጶስ፤ አን ዋእኔ ዮምስ ዋእም ኢንኔ ዮእስ አመዕንቶዮንኔ? ኢንኔ ዮክ ዋእ እጤክ በጦ በጦስ በጋን አን ዎጩም ሉው እ ገረንቤዮ። ¹¹እን ሞእኔ ዮምስ ዋእም ኢንኔ ዮእስ ኩሮምክ አመዕኔኔ። ኤሴስስ እን በጦም በጥ ብክን እመዕኔኔ። ¹²ሀንቅነም አን ክዕኑውነ ኩሮም፤ ኤሴኔ እመዕኖኮክ አን በጦም በጦ ለቀኮስ እን ዋእ ቢዮ መሪም ብክን አን በጦም በጤንስም ሉጶክ በጦ በጦኮ። ¹³እይ ሉቾም እ ሱምኔ ጠዕምተኦእስስ ዋእ እ ኮልኔ ሉምበ ሲጣኦስን አን እሶም። ¹⁴እይ ሉቾም እ ሱምኔ ጠዕምተኦእስስ አን እሶም» ዩኮ።

14:2
የጥ. 13:33

14:5
የጥ. 11:15

14:6
የጥ. 1:4:14
የጥ. 10:9

14:9
የጥ. 12:45

14:11
የጥ. 10:38

14:13
የጥ. 7:7
የጥ. 16:7:16
የጥ. 16:23
የጥ. 1:6

14:15
የጊ. 15:10
የጊ. 5:13
2 የጊ. 8

14:16
የጊ. 14:26
የጊ. 15:26
የጊ. 18:7
1 የጊ. 2:1

14:18
የጊ. 7:33

14:22
አል. 1:13
አል. 10:40-41

14:23
1 የጊ. 2:24
ካል. 21:3

14:27
የጊ. 16:33
የጊ. 20:19
ፍልጽ. 4:7
ፋ. 3:16

14:29
የጊ. 13:19

14:30
የጊ. 12:31

14:31
ግራ. 14:42
የጊ. 18:1

ኪሰም አያን አሴአላሰ ዩሱብ ኩሩክሰ

15 አድም ዩሱብ «ኤሴ ኢትተኮአሰሰ እ እጃጆ ኤጊተኮኖ» 16 እን ዋላ ኡንጦጣራ ከዕትውኔ መቅራ ዶል ሁንድንም ሄላአሰነ መል ቆጥላንቸ ዋእ አሴአኮ። 17 እኮም ከ ኡል መን ሞአቤእኔ፣ ለአቤአኔ አሁክ ብከነ አኤነ ጠፍቤእ ሀንቆእ ኪሰም አያን። እሁካራም እ ኪሰም አያን ከዕትው ምርኔ ሄላክ ብከነ ለቀከም።

18 እን ከዕትው ቤዩ ደበዕላ ዋርሞ በጋን አደራዕልሰ ከዕትው ኡራ ኡርሞዮ። 19 ሆኖ ቀጥ እመኒንሰ ለሰጊ ከ ኡል መን ኤሴ ሞአዮ። እሁካራም ከዕትው ኤሴ ሞሰከም። መሸከአምም አን ሄላመኔ፤ ከዕትውም ሄዕለከም። 20 አን እየንኔ ዮምሰ ከዕትውም ኢንኔ ዮንተኪአሰ አንም ከዕትውኔ ዮምሰ ኤ አመኔ ለቀከም። 21 ኤሴ ኢቶኮክ እ እጃጆ አላ ኤጊርሀኔ። ኤሴ ኢቶኮክ እየንም ኢቶኮ። አንም እጦ ኢታ እ ገገ እጤነ ለአሰም» ዩኮ። 22 ይሁድ ዩሱብን «ሞለነ፤ እት ከ ገገ ከ ኡል መንነት እሆዕን ኒን ሀንከድ እስታቲቲ ለእለቶክ?» ዩኮ። ኩ ይሁድ እስቆርቶኦ ኡል ይሁደቲዮ። 23 ዩሱብ እጤነ ደበራ «አይ መንችም ኤሴ ኢቶከሰሰ አን ዩም ሉው ኤጊርኮ። እየንም እጦ ኢቶኮ። እየን፣ አኒ እጥ ቤዮ ዋላ እጤኔ መቅራ ሄዕኖም። 24 ኤሴ ኢቶከቤኤከ አን ዩም ሉውም ኤጊርኮ። አን ምርሞም ምሽ ኤሴ አሴኡኮ እየን ምሽ በጋን ኢሀኔዮ።

25 አን ከ ምሽ ከዕትውኔ መቅራ ሄላመ-ይም ከበ ኩራም። 26 እሁካራም እየን አ ሱምኔ አሴአክ ቆጥላንቸ ኪሰም አያን ከዕትውኔ ሉው ሁንደም ሉሰሰኮ። እን ከዕትውኔ ኩሩም ሉው ሁንደም ቲሲሰኮ። 27 አን ከዕትውኔ ጡመ ኡምም። እ ኡምም ጡምም እ ጡመ። አን ኡምም ጡም ከ ኡል መን አምከ ጡምዕኖአኔዮ። ከዕትውከ ምደን ባኣ በዶኔ። 28 አን (ኡራ መራ ደበዕላ ከዕትው ቤዮ ዋርሞ) ዩሞክ መጨሰክአኮ። ኤሴ ኢትተኮተዕን አን ዋእ ቤዮ መርም ብከነ ሊረንተከም ሄዕለኮአ። መሸከአምም ዋእ ኢኒንሰ ሉብኔ። 29 ኩ ምሽ እሆክ አመኔ እመዕንተከምሰን አን ጋላትም ከዕትውኔ ኩራም። 30 ከ ኡልክ ገላንቸ ዋርል እሁክ ብከነ ከ ለሰጊ አን ከዕትውኔ ሉብከት አቶረርሞዮ። እሁካራም ኤሴ ካለክ መላይ አጤነ ቤኤ። 31 አን ዋእ ኢቶምሰ ከ ኡል መን ለአእሰነ ዋእ ኤሴ እሴ ያ እጃጁከሰ እሰም» ያ «ክዕሴኔ፤ ከ ቤዩንሰ መሉን» ዩኮ።

ዎይዕን ጫፍነ ዩሱብ አም እሁክሰ

15

1 አድም ዩሱብ «አን ሀንቅነም ዎይነ፤ የከም ጡደ ለበክ ሀቅችለ» ካሱኮከም እየነ። 2 ኤሴኔ ዮኮ ጫፍቂንሰ ምሽ ምሽከቤኤከ ሁንደም እየን መራ ሆርኮ። እሁካራም ምሽ ምሽከ ጫፍ ሁንደም ኤዳ ምሽእሰነ በለቻ እጥሰኮ። 3 እን ከዕትውኔ ምርሞ ሰገር ከዕትው መጫሳኮ። 4 ከዕትው ኢንኔ መት እኪኔ፤ እንም ከዕትውኔ መት እሆም። ጫፍ አምኔ መት እሁከቤለሰ እጥ ገግኔ ምሽ ምሽነ ጠፍቤእሰም ከዕትውም ኢንኔ መት እከከአቤለሰ ምሽ ምሽኪነ ጠንተከምዮ።

5 አን ዎይዕን ጡድነ አመ። ከዕትውም ጫፍው። ኢንኔ መት እሆኮክ አንም እጤኔ መት እሆሞክ እጥ ሉብከት ምሽ ምሽኮ። ኢኒንሰ አንን እከከአ መዕሉቶም እስተኪነ ጠንተከምዮ። 6 አይ መንችም ኢንኔ መት እሁከቤለሰ እግንሰ አንን እሁከ ጫፍሰ ኡንጀማ ጎንኮ። 7 ጋ ለሰጊ ውጣእከአ ጊረኔ ኤደከማራ ሾኮኮ። 8 ከዕትው ኢንኔ መት እከከአሰሰ እ ለገርም ከዕትውኔ መት እሁለሰ ሀለኮክ ሉው ሁንደም ጠዕሚኔ፤ ሊጥተከም። 9 ከዕትው ሉብከት ምሽ ምሽከም አመኔ እየን ሉምበ ሲጠኮ። እ ሉላን እከከአሰም ኤሀንኔ ለአሰከም። 10 እየን ኤሴ ኢቶከሰም አንም ከዕትው ኢታም። ከዕትው እ ኢቶኔ ሄዕሴኔ። 11 አን እየንከ እጃጆ ኤጊራ እጥ ኢቶኔ ሄላምላም ከዕትውም እ እጃጆ ኤጊተኮእሰሰ እ ኢቶኔ ሄዕለከም።

12 አን ከ ምሽ ከዕትውኔ ምርሞከ እ ሊረንቸ ከዕትውኔ እሆእሰነቲ፣ ከዕትውኔም ሊረንቸ ምዕምእሰነቲ። 13 እ እጃጆ ከኔ፤ አን ከዕትው ኢቶምሰም ከዕትውኔእ ከዕትውም ኢተሚኔ። 14 መት መንች እጥ ቤሽነ እጥ ፎራ ሀግላ ሉውሚንሰ ሉዳክ ኢት ቤኤ። 15 አን ከዕትው እጃጁም ሉው እስተከአሰሰ ከዕትው ኢነ ቤሾው። 16 አን ከዕትው ከ ለሰጊ እግደ ዮሞዮ። መሸከአምም ቀርቸ እሰከ ሉው አግሽ ለአዮ። እሁካራም እን እየንሰ መጨሰም ሉው ሁንደም ከዕትውኔ ለእሱም ብከነ ከዕትው (እ ቤሾው) ያም። 17 አን ከዕትው ዶሴሞ በጋን ከዕትው ኤሴ ዶዕልተከአዮ። ዶሴሞከም እ ቆምኔ ጠዕምተከእ ሉው ሁንደም እየን ኡምእሰነ ከዕትው መተከእ ሄላክ ምሽ ምሽከምሰነቲ። 18 ከዕትውኔኦ ከዕትውም ኢተንተከምሰነ ከበ አን ከዕትው እጃጁም» ዩኮ።

15:1
እል. 8:1-7
ሀላ. 19:10
ግራ. 15:13
ግራ. 12:1-9
አራ. 11:17

15:13
የጊ. 13:10

15:14
የጊ. 6:156
1 የጊ. 2:16

15:17
ግራ. 7:7
የጊ. 14:13
የጊ. 16:23
ፋ. 1:15

15:18
ግራ. 5:16

15:10
የጊ. 14:15
1 የጊ. 5:13

15:12
የጊ. 13:34
የጊ. 15:17
1 የጊ. 2:23
2 የጊ. 6

15:13
የጊ. 10:11
አራ. 5:47

15:14
አቶ. 12:14

15:16
የጊ. 6:70
የጊ. 13:18
የጊ. 14:13
የጊ. 16:23

ዩሱስ መን ሰበክምሰ

18 እድም ዩሱስ «ከ አሉ መን ክዕው ሰቡክላስ ክዕውዊንስ እለጊንም ኤሴ ሰቡክላ ለቄሄ። 19 ክዕው ከ አሉ መን እክኮእተዕን ከ አሉ መን እጥ ኬፍ ኢቶእሰም ክዕውም ኢተም ሄኡተ። እሁካሬም እን ክዕው ከ አሉንስ ዶዕሳም። ከ አሉ መን ክዕው ሰቡክ መሸክእም ክዕው ከ አሉ መን እክኮእቤእ ብክነቴ። 20 እን ክዕውን (አግሽ እጥ ቀርቺንስ ሉጳዮ) ዩሞክ ሰውዕሴሄ። ኤሴ ሀውሶእላስ ክዕውም ሀውሰም። እ ምሽ መጭሶእላስ ክዕው ምሽም መጭሶም። 21 እሁካሬም እጡው ኤሴ እሴኡኮክ ለቀምቤእ ብክነ እ መሸክእኔ ክዕውም ሀውሰም። 22 እን ሞራ እጡውን ኩሮዕን የምተዕን እጡውን ባጢል እሀም ሄኡተዮ። እሁካሬም ከባ እጡው ባጢል ብክነ ዳባቡተም ሉው ቤኤ። 23 ኤሴ ሰቡክ እየንም ሰባኮሀ። 24 እይም እሱክቤእ ሉው እጡው ለምቤኤ እሰዕን የምተዕን እጡውን ባጢል እሀም ሄኡተዮ። እሁካሬም ከባ እጡው እን በጣም በጣም ሰባለኦትም ኤሴ፤ እየና ሰባለኦ። 25 ለባለኦም (መሸክእ ቤኤም ኤሴ ሰባኤ) የመግ እጡው ሰረጸ ጣሬውክ ለገር ያዕምእስነቴ።

26 እን እየን ቤዩንስ ክዕውን አሴእም ቆጥሳንች እጥም እየን ቤዩንስ ፍራ ዋርክ ሀንቆእ ኬሰም እያን ዋርክ አመኔ እ ብክነ ኩሮኮ። 27 ክዕውም ሉጣጊንስ ክእስከኦ ኢጌ፤ መቅራ ሄዕለኮእ ብክነ እ ብክነ ኩተከም» ዩኮ።

16 1 እድም ዩሱስ «እመዕነቲንስ ኡበክምቤእስን እን ከ ሁንደም ክዕውን ኩራም። 2 ውጥጥ ምኔዊንስም ክዕው ያየከም። ክዕው ሽተም ኬን እጡው ገን ዋእን እዋደም ኬዕንስ እሰተም እመን ዋርኮ። 3 እጡው ኤክ እሰተምክ ኤሴ፤ እየና ለቀምቤእ ብክነቴ። 4 እሁካሬም ኩ ምሽ ክዕውኔ እፎክ አመኔ እን ኩራምሰ ቲተከምሰን ከ ምሽ ክዕውን ኩራም» ዩኮ።

ኬሰም አያን በጣክ በጥ ብክነ

እድም ዩሱስ «እን ክዕውኔ መቅራ ሄኡም ብክነ ከጊንስ እለጊን ከ ምሽ ክዕውን ኩራም። 5 እሁካሬም እን ከባ ኤሴ እሴኡካን ቢዮ መራመላ። ክዕውዊንስ መትም ኤሴ (አት ሀኖ መቴነቴ?) ያ ጠዕምኮክ ቢኤ። 6 እን ከባ ከ ምሽ ክዕውን ኩራም ብክነ ሉበክተ ክቺዕለኮኦ። 7 እሀን ቢጋን እን መርም ክዕውን ኤረን እሁክሰ ሀንቅንም

15:18 ግት.10:22 ጥጥ.24:9 ጥጥ.7:7 1 ጥጥ.3:13
15:20 ግት.10:24 ጥጥ.13:16 እሴ.4:17 1 ቀር.4:12 1 ሉጥ.4:14 ዛሊ.213
15:22 ጥጥ.9:41
15:25 ጥጥ.36:19 ጥጥ.69:4
15:26 ጥጥ.14:16:28 ጥጥ.16:7 1 ጥጥ.2:1 1 ጥጥ.5:7
15:27 ጥጥ.19:36 ጥጥ.21:24 1 ጥጥ.4:14
16:2 እሴ.66:6 ጥጥ.9:22 እሴ.26:9-11
16:5 ጥጥ.7:33 ጥጥ.14:5
16:7 ጥጥ.14:16:28 ጥጥ.16:26

ኩሮም። መሸክእምም እን መራምቤላስ ቆጥሳንች ክዕውን ዋርኮ። እሁካሬም እን መራምላስ ክዕውን እጣ አሴእም። 9 እጥ ዋርክ አመኔ ባጢል ብክነ፤ ጠቢኖዕም ብክነ፤ ፍርድ ብክነ መን ለእእስ እሰኮ። 10 ባጢል ብክነ መን ለእእስ እሰኮክ እጡው ኤሴ፤ እመዕንም ሆግም ባጢል እሁክ ብክነቴ። 11 ጠቢኖዕም ብክነ መን ለእእስ እሰኮክ እን እየን ቢዮ መርም ብክነ እድ ኤሴ ሞዕለከምቤእ ብክነቴ። 12 ፍርድ ብክነ መን ለእእስ እሰኮክ ከ አሉ ጎሳንቺ። 10 ዋእ ረረጵክ ብክነቴ።

12 ከባ ክዕው እዕለኬን ጠንተከምኖ ቢጋን እን ክዕውን ኩሮም ሉበክተ ሉው ዩኮ። 13 እሁካሬም ሀንቆእ ኬሰም አያን ዋርክ አመኔ ሀንቅ ኩሉኔ ክዕው አምንሶኮ። እጥ መጭሶኮክ ያጮኮ ቢጋን እጥ ገጊንስ ያጮኮ። ሀኔ፤ ዋርክ ያሽም ክዕውን ባዕያቶኮ። 14 እጥ ኢጊንስ መጭሶክ ያሽ መሳ ክዕውን ኩሮክ ብክነ ኤሴ ሉንሶኮ። 15 ኢጊንስ መጭሶክ ያሽ መሳ ክዕውን ኩሮኮ ዩሞክ እየንን ዮክ ሉው ሁንድም ኢሀን እሁክ ብክነቴ» ዩኮ።

እጥ ሉሳን ክቺዕለምቤእስ ዩሱስ ቆጥሱክሰ

16 እድም ዩሱስ «ሆፍ ቀጥ እመኔንስ ለሰጊ ክዕው ኤሴ ሞዕለከም። ኤ ለሰጊ እድም ሆፍ ቀጥ እመንን ሞዕለከም» ዩኮ። 17 እጥ ሉሳዕኔክ መት መት ኬን እጡውን እጡውም «ኩ እጥ ኒን (አን እየን ቢዮ መርም ብክነ ሆፍ ቀጥ እመኔንስ ለሰጊ ኤሴ ሞዕለከም። እድም ሆፍ ቀጥ እመንን ሞዕለከም) ዩኮክ ሙሩኝ? 18 ሆፍ ቀጥ እመኔ ዮኮክ መዩን ሀሳቴቴ? እጥ ያጮኮ ያሽ መደምደኤ ኒን አጥቶ» የቀንቶኦ። 19 እጡው እጣ ጠዕምቴን ሀሰእላ ለኡክ ብክነ ዩሱስ «ክዕውን እኔ ክዕውም ጠዕመንተከምክ (ሆፍ ቀጥ እመኔንስ ለሰጊ ኤሴ ሞዕለከም። እድም ሆፍ ቀጥ እመንን ኤሴ ሞዕለከም) ዩሞክ መዩንደእ እሁክሰንሄ? 20 ሀንቅንም እን ክዕውን ኩሮም፤ ክዕው ሰተኩኡዶ ሙዕልተከም። እሁካሬም ከ አሉ መን ሊረጥኮ። ክዕው ክቺዕለከም። እሁካሬም ክዕውክ ክቺች ሊረገንቺ ደበዕሉኮ። 21 መት ሚንትቶ ቀተም እመን እፎሃሬ ጡች እመን አፋክ ብክነ ክቺዕለም። እሁካሬም ቀተእ ለሰጊ ጧልኝ ቀቶእ ብክነ ሊረገንተኦ ኤ ሀም ጠደም።

16:16-17 ዕክ አሉ ጎሳንቺ የመጭሶክ ሀክሰ እድል ሸግንቲኔ።

16:18 ጥጥ.15:22
16:10 እሴ.3:14 እሴ.7:52 1 ሉጥ.3:18
16:11 ጥጥ.12:31
16:14 ጥጥ.7:39
16:16-24 ጥጥ.14:18-24
16:20 ጥጥ.20:20
16:21 እሴ.13:8 ሀሴ.13:13 ምክ.4:9 1 ጥላ.6:3

16+24
የዮ. 14:14
የዮ. 15:11

16+25
ወዮ. 13:34
የዮ. 10:16

16+32
ወዮ. 13:17
ጥር. 14:27
የዮ. 4:23

16+33
የዮ. 14:27
የዮ. 15:18
ሐረ. 8:37
2 ዳር. 2:14
ሐረ. 3:21

17+1
የዮ. 11:41
የዮ. 13:31

22ኢሳም ክዕኑውም ከበ ክፍላክእኮ። እሁካሬም እን ደበሰሳ ክዕኑው ሞላማሬ ሲረገጥከም። ኤ ሲረገጥከም ክዕኑዊንሰ ሆሮኮክ መትም ቤኤ። 23ኤ እመኔ ክዕኑው ኤሴ መዕሉችም ጠዕምተከሞሮ። ሀንቅነም እን ክዕኑውነ ኩሮም፤ እ ሱምኔ እሁክ ሉውም እየነ ጠዕምተክለሰ ክዕኑውነ ኡዎኮ። 24ከበል አረቢኤ እ ሱምኔ መዕሉችም ጠዕምተክለዮ። ከበ ጠዕሚሄ፤ ክዕኑውክ ሲረገጥከም እሰነ ጠዕምተክለ ሉው ሲጥተከም። ዩኮ።

25እድም ዩሱሰ «ከ ምሽት እን ክዕኑውነ ኩብሰልሽኔ ኩራሞ። እሁካሬም ክዕኑውነ ኩብሰልሽኔት እሆሰን እየን ብክነ ጫክሳ ዎሮም እመን ሞሮኮ። 26ኤ እመኔ እ ሱምኔ እየነ ጠዕምተከም። እን ክዕኑው ብክነ እየነ ኡንጦሞ ዮሞሮ። 27መሽክእምም ክዕኑው ኤሴ ኢትተክለ እየን ቢዩንሰ ሞሮምለ እመዕንተክለ ብክነ እየን እጥ ገግም ክዕኑው ኢቶኮ። 28እን እየን ቢዩንሰ ከ ኡለ ሞራሞ። ከበ አድም ከ ኡለ ኡራ እየን ቢዮ መሬነቴ» ዩኮ።

29እጥ ሉሳንም «እናኦ፤ ከበ ኩብሰልሽኔት እሆሰን ጫክሳ ዎሮለ። 30እት ሁንድ ሉውም ለቆእሳ፤ ከሴ አይም ጠዕምነ ሀሰቤእሳ ከበ ለንቃም። እት ሞእ ቢዩንሰ ሞትትሰ ኤሀንኔ እመዕንናም» ይቶኦ። 31ዩሱሰም እጡውነ ደበራ «ከበዱ እመዕንተከሙለንሄ? 32ክዕኑው ሁንድም ኤሴ ሙለም ኡተክለ እነንች ምኒም ብንተክም እመን ሞሮለ። እመናምም ከበ አፋኮ። እሁካሬም እየን ኢንኔ መቅረ ዮክ ብክነ እን ሙለቴዮ። 33ክዕኑው ኢንኔ መት እሀምኔ ጡመ ሲጥተከምስን እን ክዕኑውነ ክክ ኩራሞ። ከ ኡለኔ ሄሰክኩይ ክዕኑውነ ሀው ዮኮ። እሁካሬም እን ከ ኡለ ካኡም ብክነ ሉበከተ ሲረሚሄ» ዩኮ።

ዩሱሰ ሞአ ኡንጦክሰ

17 'ዩሱሰ ኤ ምሽት ዎሚ ክአ ኢመኔ ሞአኩይ «እየነ፤ ከበ እመን አፋኮ። ከ ቤት ከሴ ሉንሶእስን አትም ከ ቤቶ ሉንሴ። 2መሽክእምም እት እጤነ ኡውት ኪንነ ሁንድንም ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቶ ኡዎእስን መን ሁንደኒም እት እጤነ መላዩ ኡውታቶ። 3እ ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቶም እት ጠሴእ ሀንቆእ ሞእ እክትሰ ለእማ፤ እት እሴዕልት ዩሱሰ ክርሰቶሰ ለእመ። 4እን በጠምሰነ እት ኡውት በጦ በጣ ጉሳ ክአ ከሴ ከ ኡለኔ ሉንሳም።

5እየነ፤ መሀም ቆጪሞዕን እለጊን ኪንኔ መቅረ ኢነ ሄኡክ ሉምብኔ ከበ ኤሴ ከ ቢዮኔ ሉንሴ።

6እት ከ ኡሲንሰ ፍሰታ ኢነ ኡውት መንነ ከ ሱመ ለእሳም። እጡው ከ ኪን ሄሰኩኦ። እት እጡው ኢነ ኡውቶ። እጡውም ከ ሰገረ ኤንቶኦ። 7እት ኢነ ኡውት ሉው ሁንድም ኪንንሴት እሁክሰ ከበ እጡው ለቆኦኮ። 8እት ኢነ ኡውት ሰገረ እንም እጡውነ ኡጫማሬ አሳለኦ እን ከ ቢዩንሰ ሞሮምለ ሀንቅነም ለቆኦኮ። እት ኤሴ እሴዕልትሰም እመዕንቶኦኮ። 9እን እጡው ብክነ ኪሴ ኡንጦሙለ። እን ኪሴ ኡንጦሙለክ እጡው ኪሀን እኮእ ብክነ እት ኢነ ኡውት ኪንነቴ በጋን ሙል መን ብክነ ኪሴ ኡንጦሞሮ። 10እ ኪን ሁንድም ኪሀን፤ ከ ኪንም ኢሀን። እንም እጡውኔ ሉምበ ሲጣም። 11ከበ እን ከ ቢዮ ሞሮሙለ። ከ ለሰንኔ እጡው ከ ኡለኔ ሄሰላም በጋን እን ከ ኡለኔ ሄኦሞሮ። ኪሰንታቶ እየነ፤ አኒ፤ እቲ መት እንኩምስም እጡውም መት እክምስን እት ኢነ ኡውት ኪኖ ከ ሱምኔ ኤጊሬ። 12እን እጡውኔ መቅረ ሄኡሙይ እት ኢነ ኡውት ከ ሱምኔ እጡው ኤጊራሞ። 11። ኪሳም መጣፈኔ ጣፈሙኮክ ዎሞእስን ብቶ ቤቲንሰ በጋን እጡዊንሰ መትም ብኡኮዮ። 13እሁካሬም ከበ እን ከ ቢዮ ሞሮሙለ። እ ሲረገጥከም እጡውኔ ዎሞእስን እን ከ ኡለኔ ሄኡሙይ ከ ምሽት ሞሚም። 14እን እጡውነ ከ ሰገረ ኡሞም። እን ከ ኡለን እሁምቤእስም እጡውም ከ ኡለን እኮእቤእ ብክነ ከ ኡል መን እጡው ሰቡኮ። 15እን ኪሴ ኡንጦሞክ እጡው ጀሪንሰ። ኤንቶነቴ በጋን ከ ኡሲንሰ ፍሰቶእስነዮ። 16እን ከ ኡለን እሁምቤእስም እጡውም ከ ኡል ኪኖሮ። 17ሀንቅነም እጡው ከ ገግነ እነን እሴ። ከ ሰገርም ሀንቆ። 18እት ኤሴ ከ ኡለ እሴዕልትሰም እንም እጡው ከ ኡለ እሴእም። 19እጡውም ሀንቅነ እጡው ገገ እነን እሰተኦ ኪን ሀንጫዕለምስን እን እ ገገ ኪን እነን እሳ ሀንጫእም።

17+12
የዮ. 17:12
የዮ. 17:18
የዮ. 18:19
17+14
የዮ. 8:23
የዮ. 18:19
17+21
የዮ. 10:38
የዮ. 17:11

20-21 እን ኪሴ ኡንጦሞክ ጠሴእ ከ ኪንነት እሆሰን ኩ ኪን ኩተም ምሽት መጡስኦ ኤሴኔ እመዕንተም ኪን ፀንድም መት እክምስነቴ። እየነ፤ እት ኤሴ እሴዕልትሰ መን እመዕንእስን እት ኢንኔ መት እክትሰ እንም ኪንኔ መት እሁምስ እጡውም ኒንኔ መት እክምስን እን ኪሴ

17+12 «እት ኢነ ኡውት ከ ሱምኔ ኤጊራሞ» ዮኮከ መት መት
መጣፈው «እት ኢነ ኡውት ኪኖ ከ ሱምኔ ኤጊራሞ» ዮኮ።
17+15 ከ ቢዮኔ «ጀሪንሰ» ዮኮከ ጀጣንነቴ።

17:24
ጥት. 26:134
ጥ፡ 1:14
ጥ፡ 17:15

18:1
2 ሳጡ. 16:23
ጥት. 26:130:20
ጥር. 14:26:32
ሉቃ. 22:139

18:14
ጥ፡ 8:64
ጥ፡ 13:1

18:19
ጥ፡ 8:39
ጥ፡ 17:12

ኢ-ንጦሙለ። 22 እቲ፥ እኒ መት እንኩምሰ እጡውም መት እክምሰን ኣት ኢን ኡውት ሉምበ እንም እጡውን ኡዋም። 23 እ ኡንጦምክም እት ኤሴ ኢሴልትሳ፥ ኤሴ ኢትትሰም እጡውም ኢትትሳ ክ ኡል መን ለኦእሰን እጡው ተልተኦ መት እክምሰን ኣን እጡውኒ እጡውም ኢንኒ መት እንክምሰን፤ 24 እየ፤ እ እት ኢን ኡውት ኬን መሀም ቆጪምዕን እሰጊንም እት ኤሴ ኢትታ ኢን ኡውት ሉምበ ሞዕሴን ኣን ጥም ቤዮኒ እጡውም እክምሰን ሀሶም። 25 ሀንቆእ ሙጩር እየ፤ ክ ኡል መን ኬሴ ሰኡኮዮ። እሁካሬም እን ኬሴ ሰኡም። ኩ ኬንም እት ኤሴ ኢሴልትሰ ሰቆእኮ። 26 ኣንም እጡውን ክ ሱመ ሰእሳም። እት ኤሴ ኢትት ኢት እጡው ምርኒ እሆእሰና፥ ኣንም እጡውኒ መት እሆምሰና ክ ሱመ ኦድም ሰእሶም። ዩኮ።

ዩሱስ ኣመደኮእሰ

(ጥት. 26:47-56 ፤ ጥር. 14:43-50 ፤ ሉቃ. 22:47-53)

18 1 ዩሱስ ኤህድ ያ ዋእ ኡንጣ ሰሰጌ እጥ ሉሳንኒ መቅሬም ቆድርን የከም ድርፍን ኤቅዶኒ ካሰኮኦ ሀቅ ምር ሙራ ኣጉኮ። 2 ዩሱስ እጥ ሉሳንኒ መቅሬ ኤ ቤዮኒ ዱት እመኔ ኤደመም ሄኡክ ብክን ዩሱስ ሀግሳ ኡዋክ ይሁድ ኤ ቤዮ ለኦም ሄኡኮ። 3 ኤ ብክን ይሁድ ምታደዕሌካ፥ ቂሰ እምንሳንጊ፥ ፈረሳዊኡዊንሲ ኣሴኣንቶኦ ዋእ ምኒ ኤጊራዕኒካ መት ቀጠ እምንሳ ፋናሱዋ፥ ሸኡዋ፥ በንዱዋ ኣመደእ ዋቶኦ። 4 ዩሱስ እጦኒ እርከ ሉው ሁንደም ሰኦ ሄኡክ ብክን እጡው እሰጊኒ ፍራ «እዩ ሀሰክሙለ?» ዩኮ። 5 እጡውም ደበተኦ «ናዝሬጥ ዩሱስ ሀንሶሙሰ» ይቶኦ። ዩሱስም እጡውን «ናዝሬጥ ዩሱስ ኣኒቲ» ዩኮ። ዩሱስ ሀግሳ ኡጪክ ይሁድም እጡውኒ መቅሬም ኡሳ ሄኡኮ። 6 ዩሱስ እጡውን «ናዝሬጥ ዩሱስ ኣኒቲ» ዩክ እመኒኒ ኣፈዕሳቹ መተኦ ኡሰኒ ኡቦኦ። 7 ኦድም ዩሱስ «እዩ ሀሰክሙሰ?» ዩኮ። እጡውም «ናዝሬጥ ዩሱስቲ» ይቶኦ። 8 ዩሱስም ደበራ «ናዝሬጥ ዩሱስ ኣኒት እሁምሰ ክዕኑውን ኩራም። ሀሰክምክ ኤሴት እሁክሰሰ ኩ ኬን መቶን» ዩኮ። 9 ኤህድ ዩኮክም «ኢን ኡውት ኬዕኒክ መቶም ኡንጁምዮ» ያ ምጩክ ምሽ ምዕምእሰን፤።

10 ኤ እመኔ ጴጥሮስ የከም ሰምኦንን ብሰኦ ሄኡክ ብክን ሲጂንሰ ፍሳ ሁንዲንሰ ሉብ ቂሰችን እግሽክ መክ ኮል መጪኦ ኦጵሳ ሙፋኮ። ኤ እግሽክም ሱም መልኮስ የከመን ሄኡኮ። 11 ዩሱስም ጴጥሮስን «ክ ብሰኦ ሲጂኒ ኣግሴ። እየን ኢን ኡጪክ ሀም ኣን ኣእም ሀሰሶዮን?» ዩኮ።

18:11
ጥት. 26:139
ጥር. 10:130
ጥር. 14:136
ሉቃ. 22:142

18:12-13
ጥት. 26:157
ጥር. 14:153
ሉቃ. 3:12
ሉቃ. 22:154

18:14
ጥ፡ 11:49-51

18:15-16
ጥት. 26:158
ጥር. 14:154
ሉቃ. 22:154

ሉብ ቂሰች ሄኡክ ሃንኦ እሰጊኒ
ዩሱስ ሀንጩክሰ

12 ኤ ለሰጊ ምታደሪ፥ ምታደዕል ኣምንሳንቺ፥ እይሁጤክ ዋእ ምዕን ኤጊራኒ ዩሱስ ኣመደእ ክቶኦ። 13 ክተኦ ክዕሰኦ ሃንኦ የከም መንች ቤዮ ጋሰተኦ መሰቶኦ። ሃንኦ ኤ ማረጊ ሁንዲንሰ ሉብ ቂሰች ሄኡክ ቀያፍን በል ሄኡኮ። 14 ኦ ቀያፍ «ምናደጵ ብክን መት መንች ሌሁተዕን ኤረኒ» ያ እይሁጥ ገሳና ሱጉክኒ።

ዩሱስ ጴጥሮስ ለጉክሰ

(ጥት. 26:69-70 ፤ ጥር. 14:66-68 ፤ ሉቃ. 22:55-57)

15-16 ጴጥሮስ የከም ሰምኦኒ፥ ዩሱስ ሉሳዕኒክ መት ሙሴኪ ዩሱስ እምንቶኦ። ኦ ሙል ሉሳንች ሉብ ቂሰችኒ ለእመም ሄኡክ ብክን ጴጥሮስ ቢረኒ ኡሉንም ዩሱስኒ መቅሬም ኤ ሉብ ቂሰችክ ቀሽ ምር ኣጉኮ። ኦ ሉብ ቂሰችኒ ሰኦምክ ሉሳንች ጎጪ ኤጊቶኦ በጣንቶን ኩራ ጴጥሮስም ቀሽ ምር ኣግሱኮ። 17 ኦ ጎጪ ኤጊቶኦ በጣንቶ ጴጥሮስን «እት ኤ መንች ሉሳንንሰ መቶዮን?» ይቶኦ። ጴጥሮስም ደበራ «ኣን እጥ ሉሳንቶዮ» ዩኮ። 18 ኤ እመኔ ኡል ቂደም ሄኡክ ብክን ሉብ ቂሰችን በጣን፥ ዋእ ምኒ ኤጊራኒ ጊረ ጊተኦ ኡልተኦ ኢብጥተም ሄዕሉኦ። ጴጥሮስም እጡውኒ መቅሬም ኡሳ ኢብጠም ሄኡኮ።

ዩሱስ ሉብ ቂሰች ጠዕሙክሰ

(ጥት. 26:59-66 ፤ ጥር. 14:55-64 ፤ ሉቃ. 22:66-71)

19 ኤ ለሰጊ ሉሳዕን ብክና፥ ሉሰሱክ ሉሰሽ ብክና ሉብ ቂሰች ዩሱስ ጠዕሙኮ። 20 ዩሱስም ደበራ «ኣን ማጣ ምጩምዮ። እይሁድ ውጥተም ቤዮኒ ውጥጥ ምኒውኒ፥ ዋእ ምኒኒ ሁንድ እመኒም ሉሰሱም በጋን መዕሶችም ግጠቀኒ ምጩምዮ። 21 ኢኒንሰ መጩሶኦ ኬን እን ዩም

18:23
ግት. 51:39
አሊ. 23:2-5

18:24
ሐ. 31:2
የገ. 18:13

18:28
ግት. 27:1-2
ግር. 16:1
ሐ. 23:1
የገ. 11:55

18:32
የገ. 31:14
የገ. 12:32

ሉው ሰቀም ብክነ መዋምደኤ ኩቱነ አጠው ጠዕሜ በጋን ኤሌ መሀነ ጠዕምቶለ?》 ዩኮ። ²²ኤኬኤኔ ኡላ ሄኡክ መት ምታደች ዩሱስ አህድ ዩካሪ «ሉብ ቄሰችን ኩቶቶክ ኤእለን?» ያ አሰክኔ ዩሱስ አጽሱኩ። ²³ዩሱስም ደበራ «አን ጆረ ምጫምለስ ምጫም ጆረ ኩራ። ሀንቀ ምጫምለስ ኤሌ መሀነ አጽሰለ?》 ዩኮ። ²⁴ኤ ሰሰጌ ሃንኦ ዩሱስ ከሩክሰም ሉብ ቄሰች ሄኡክ ቀያፍ ቢዮ አሌኡኩ።

ጲጥሮስ ለዕማጌም ዩሱስ ለጉክሰ

(ግት. 26 ÷ 71-75 ፤ ግር. 14 ÷ 69-72 ፤ ሐ. 22 ÷ 58-62)

²⁵ኤ እመኔ ጲጥሮስ የከም ስምኦን ኡላ ጊረ ኢብጠም ሄኡኩ። መን አድም ጲጥሮስን «አትም እጥ ሉሳኒንስ መቶዮን?» ይተክ ጠዕምቶኦሪ ጲጥሮስም «አን አጥ ሉሳንቶዮ» ያ ለጉኩ። ²⁶ኤ ሉብ ቄሰችን በጣዕኔክ መት ጲጥሮስን «ካሰሶኦ ሀቅ ምርኔ አጤኔ መቅረም አን ኬሴ ሞኡዮን?» ዩኮ። እጥም መጫ ጲጥሮስ ሙሩክ መንችን ቀርመንች ሄኡኩ። ²⁷ዩሱስኔ መቅረ ሄኡክሰ ጲጥሮስ አድም ለጉኩ። ኤ አመንቾም አንተባኦ መኑኮ።

ጳላጦስ እስጌኔ ዩሱስ ሀንጫክሰ

(ግት. 27 ÷ 1-2 ፤ 11-14 ፤ ግር. 15 ፤ 1-5 ፤ ሐ. 23 ÷ 1-5)

²⁸ኤ ሰሰጌ ሰደራር ደረም ቀያፍ ምኒንስ ገሳንች ቀሽ ምር ዩሱስ መሰኮኦ። እይሁድ ዋእ እጠው ምለበኖኔ ፍሉክሰ ቲተም ኡጉጥ ሁርባተ እተም ብክነ ቡሽምቤእስን ገሳንች ቀሽ ምር አጎኦዮ። ²⁹ኤ ብክነ ጳላጦስ ፍራ «ከ መንቾ ከሰሰኮኦክ መሀነቴ?» ዩኮ። ³⁰እጠውም «ኩ መንቾ ጆረ እሰዕን ዮሀን የኩተዕን ኪነ ሀግንሳ ኡውንም ሄዕኩሞዮ» ይቶኦ። ³¹ጳላጦስም እጠውነ «መስተክኦ ክዕኩው ሲዕልስኔ እጤኔ ፈረዴኦ» ዩኮ። አይሁድም አጤኔ «ኔሴ ለዩም ሽኖነ ሲር ኡዎዮ» ይቶኦ። ³²አከም እሁኮክ ዩሱስ ሀንክዶዕኤ እ ሌሆ ሌሆደኦ ምጫክ ምሽ ምዕምእስነቴ።

³³ጳላጦስም ቀሽ ምር ደበዕላ አጋ ዩሱስ ዌሻ «አት አይሁጥ አድለን?» ዩኮ። ³⁴ዩሱስም እጤኔ ደበራ «አት ከድ ይቶክ ከ ሰውቴንሉቴኒ ሙል መን እ ብክነ ኩሩካራቴ?» ዩኮ። ³⁵ጳላጦስም ደበራ «አን አይሁድቾን?» ኬሴ ኢነ ሀግሰኦ ኡውቶኦክ ከ ዘረሜ፣ ከ ዘዕል ቄሰ አምንሳኖሜ፤ እት

እስት ሉው መሩው?» ዩኮ። ³⁶ዩሱስም እጤኔ ደበራ «ኢክ አድለን ከ ኡለኔዮ። ኢክ አድለን ከ ኡለኔት የኩተዕን አን አይሁጥ እንገኔ እጎምቤእስ እ አዋዳን እ ብክነ ቀሰንተም ሄዕሉኦ። እሁካሪም እ አድለን ከ ኡለኔዮ» ዩኮ። ³⁷ጳላጦስም እጤኔ «ኤሃረ እት አድለን?» ዩካሪ ዩሱስ ደበራ «አት ይትሰም አን አድለ። አን ቀረመሞኪ፣ ከ ኡለ ዋሩሞኪ ሀንቅ ብክነ ኩራነቴ። ሀንቅ መንች አይም አ ምሽ መጫሰኮ» ዩኮ። ³⁸ጳላጦስም እጤኔ «ሀንቅ መሩው?» ዩኮ።

ዩሱስኔ ሌሆ ፈረደኮእስ

(ግት. 27 ÷ 15-31 ፤ ግር. 15 ፤ 6-20 ፤ ሐ. 23 ፤ 13-25)

እህድ ያ ሰሰጌ ጳላጦስ አድም አይሁጥ መን ቢዮ ፍራ «አን ከ መንቾኔ መቴም ብእሸም ሲዱሞዮ። ³⁹ከረንቶኦ መንክ መት መንቾ ከዶዕኤኦ ኡጉዶኔ ፈተኮምስነ ክዕኩውነ ሉሰን ዮክ ብክነ ከ ክዕኩው አድሰ ፈተክሆነ ሀሰከሞን?» ዩኮ። ⁴⁰እጠውም «ከ መንቾዮ! ኒነ በርባነ ፈተክኦ» ይተኦ ሹቶኦ። በርባን ፈንግቻ ሄኡኩ።

19 ¹ኤ ሰሰጌ ጳላጦስ ዩሱስ መሳ ገንሲሱኩ። ²ምታደርም ኡቴንስ አድለዕን መረኤ በጠኦ እጥ ሆሮሬኔ እስተኦ አድሉውሰም ከሸር ኤዴቾ ኤዴሰኦ ³«አይሁጥ አድለ፤ ኪነ ሄቶ!» ይቶኡይ እጥ ቢዮ ዋተኦ ኦበኦኔ አጽሰኦ። ⁴አድም ጳላጦስ እጠው ቢዮ ፍራ «አኖዕኤኔ! አን እጤኔ ብእሸ ሲዱምቤእስ ሰቀከምስነ ክዕኩው ቢዮ ፍሳ ምርሙለ» ዩኮ። ⁵ዩሱስም ኡቴንስ በጠማኮ አድለዕን መረኤ ሆሮሬኔ እስኮእስሚ፣ ከሸር ኤዴቾም ኤዴሰኮእስሚ ፍሩኩ። ጳላጦስም «መንቾም አኖዕኤኔ» ዩኮ። ⁶ቄስ አምንሳኒ፣ ዋኦ ምኒ ኤጊራኒ ዩሱስ ሞዕሉኦ እመኔኔ «እጠ ሰቀሌ! ሰቀሌ!» ይቶኡይ ሹቶኦ። ጳላጦስም እጠውነ «አን እጤኔ ብእሸ ሲዱምቤኦ ብክነ ክዕኩውም መስተክኦ ሰቀሌኦ» ዩኮ። ⁷አይሁድም ደበተኦ «ኒነ ሴር ዮኮ፤ አጥ ገን ዋኦነ ቤት እሱክ ብክነ ኤ ን ሌዕልስኔ አጥ ሌህም ሀሰሰኮ» ይቶኦ። ⁸ጳላጦስ ኤ ምሽ መጫሰኮ እመኔኔ ሉበከተ በዱኩ። ⁹ጳላጦስ አድም ቀሽ ምር አጋ ዩሱስን «አት ዋትቶክ ሀኒንሉቴ?» ዩኮ። እሁካሪም ዩሱስ መዕሉቾም ደበሩኮዮ። ¹⁰ኤ ብክነ ጳላጦስ እጤኔ «ምርሞን?» ኬሴ ፈተኪኖ፣ ሰቀሌኖ ኢነ መሳይ ዮእስ ሰቀዮን?» ዩኮ።

18:36
ግት. 28:53
የገ. 6:15

18:37
የገ. 31:32
የገ. 31:14/47
1 ገ. 7:41/6

18:38-40
አሊ. 31:14

18:2-3
ሐ. 22:63-65
ሐ. 23:11

18:4
ሐ. 23:4
የገ. 18:38
የገ. 10:16

19:7
ቆሌ. 24:18
ግር. 14:61-64
የገ. 51:18
የገ. 10:33

19:11
የጥ. 18:28
አር. 13:1

19:12
ሉቃ. 23:2

19:14
ግር. 15:25:33
ግር. 15:42
የጥ. 19:31:42

11 ዮሱስም ደበራ «እመኔንሰ አውመክቤተዕን ኤሴኔ ኪነ መላይ ሄአም ሄኡኮዮ። ኤ ብክነ ኤሴ ኪነ ህግሳ አውዛንክ ባጢል ሉብኔ» ዩኮ።

12 ጳላጦስ ኤ ምሽ መጨረሻክ አመኔኔ ዮሱስ ፈተኪነ ሀሰኮ። እሁካሬም አይሁድ «ክ መንኾ ፈተክተለሰ አት ኦርዕም አድልነ ቤሽኾዮ። እጥ ሆሮሬ አድል እስቆኮክ አይም አድስኔ ከአሀኔ» ይተአ ሹተአ። 13 ጳላጦስ ኤ ምሽ መጨረሻክ አመኔኔ ዮሱስ ፍሳ ከካ ከነ ደህክአ በጠኮኦሃኖኔ ፈረደኪነ እፋረክም ቤዮኔ አፋሩኮ። ኤህዶዕኔአ ቤይክ ሉም አብራዊእስኔ «ገሰተ» የመማ ዊሽምኮ። 14 ኤ ቤዮኔ አፋራ ከአ እይሁድነ «ክዕኑውክ አድል አኖሶሌሄ» ዩኮ። አ በልም ኡሼጠጥ እያምን ጉደክም በል፣ ሄኡኮ። አ አመንም በል ሉህ ስአተ እሆክ ቀጥ አመን ሄኡኮ። 15 እይሁድም «አጦ ብእሴ! አጦ ብእሴ! አጦ ሰቀሌ!» ይተአ ሹተአ። ጳላጦስም አጡውነ «ክዕኑውክ አድል ስቀሉንሄ?» ዩኮ። ቂስ አምንላንም ደበተአ «ኔነ ኦርዕም አድሊንሰ በጋን ሙል አድል ቤኤ» ይተአ። 16 ኤ አመኔኔ ጳላጦስም ዮሱስ ሰቀስምእስነ አጡው አንገኔ ህግሳ አውዛሬ አጡውም ዮሱስ አዕሉአ።

ዮሱስ ሰቀለኮእስ

(ማጥ. 27:32-44 ፤ ግር. 15:21-32 ፤
ሉቃ. 23:26-43)

17 ዮሱስ እጦም ስቀለኮም መስቀስ፣ እያ «ሆሮል ቆመ» የከም ቤዮ መሩኮ። ኤ ቤይክ ሉም እብራዊእስኔ «ጎልጎተ» የመማ ዊሽምኮ። 18 ኤ ቤዮኔ ዮሱስ ሰቀልተአ። ዮሱሳኖኔም ቂድ ኮሉኔ፣ መከ ኮሉኔ ስም መንኾ ሰቀልተአ። 19 ጳላጦስም «ኩክ አይሁጥ አድል ናዝሬጥ ዮሱስቲ» ዮክነ ምረቀተ ጣፋ ዮሱስ ስቀለሙክ መስቀለኔ አመጠንሱኮ። 20 አ ዮሱስ ስቀለሙክ ቤይ ዮሩሳሌዕም ከተምነ አብስ ሄኡክ ብክነ ሉበከት እይሁድ ሞተአ ኤ ጣፈሙኮክ አነበበአ። ጣፈማ ሄኡኮከም እብራዊእስኔቲ፣ ላቲዕንሰኔቲ፣ ግሪክሰኔቲ ሄኡኮ። 21 አይሁጤክ ቂስ አምንላንም ጳላጦስነ «አጤነ (አይሁጥ አድስ) ይታ ጣፍቲ። እሁካሬም (ኩ መንኾ አን አይሁጥ አድስ ያኮሀኔ) ይታ ጣፈ» ይተአ። 22 ጳላጦስም ደበራ «አን ጣፋሞክ ሙቴማሶሌም ጣፋሞ» ዩኮ።

19:24
ዮ. 28:32
ማ. 22:18

19:25
ማጥ. 27:55-56
ግር. 31:31
ግር. 15:40-41
ሉቃ. 23:49
ሉቃ. 24:18
የጥ. 2:3
የጥ. 20:11:18

ዮሱስ ፣ እጤኔ ሄዕሉእ ለግም መኔ ሰቀለንተአክ ከደዕኔአ መስቀለኔት ሄኡኮ (የጥ. 19:18)።

23 ምታደርም ዮሱስ ስቀልተአ ስሰኔ እጤክ ኤደኾ መሰተአ ሰዎር ቤይ እስተአ ሰዎር ምታደር በጠንቀኤ። ሀኔኔ ኤደክ ቂራዕል ቀምቢለም መሰተአ። አ ቀምቢስ ሁንዶምም ደደማኮሀኔ በጋን ጎበሞዕን ዮሀን ሄኡክ ብክነ «እጡውነአ እጡውም «አዩነ አርደኤ ሞዕኔነ ሳም ፍሰኖን በጋን ከክ ደራሉኔ» የቀንተአ። እጡው ኤህድ አስቀኣክ ኪለም መጣፈኔ

«ኢክ ኤደኾ በጠንቀኤ።

አ ቀምቢለንም ሳም አስቀንተአ» የመማ ጣፈሙኮክ ምዕምእሰነቲ።

25 ዮሱስ ስቀለሙክ መስቀል ገደኖኔ እጥ አማ፣ አጥ አመነ አያ፣ ቀሉጳስ የከም መንኾነ ሚንትኾ

19:26
ጥ. 13:23
ጥ. 20:12
ጥ. 21:20

19:28-30
ጥ. 22:15
ጥ. 69:21
ጥ. 17:4

19:31
ጥ. 12:10
ሐል 21:23

19:34
1 ጥ. 51:8-8

19:35
ጥ. 15:27
ጥ. 21:24

19:36
ጥ. 12:46
ጥ. 9:12
ጥ. 34:20

19:37
ጥ. 12:10
ጥ. 1:17

ማራጫ፡ መግደል የከም ከተዕም ማራጫ አልተለካ ሄደው፡፡ 26 ይሉሉ እጥ አማ፡ እጥ ኢተከ ሉሳንች እጥ ገደናኔ አልተለከከ ሞላ እጥ እመነ «ታ ሚንትቼ፤ ከ ቤት አናለ» ይኮ፡፡ 27 ኢ ሉሳንችንም «ከዩመ አተለ» ይኮ፡፡ ኢ አመኒንሰ ከአሳ አ ሉሳንች ይሉሰከ አመ እጥ ምኔ መሰኮ፡፡

ዩሱሰ ሌሁክሰ

(ጥት. 27 ፡ 45-56 ፤ ጥር. 15 ፡ 33-41 ፤ ሉቃ. 23 ፡ 44-49)

28 ይሉሰም ሁንድ ሉችም ቤዱከሰ ለእ ኪሰም መጣፈኔ ጣረመኮከ ዎዕምእስነ «ጤቤእም» ይኮ፡፡ 29 ኢ እመኔ ሺሻኮ ዎይዕን ድቃሰ ዎዕማኮ ሁምቡል ኤኪኤኔ ሄኡከ ብከነ ኢ ቤዩኔ ሄዕሉእ ኪን ሀላምዕናእ ሉወ ኢ ዎይዕን ድቃሰኔ ጭፈኦ ሀሰጸ፤ የከም ሉዋናኔ እገደኔ እሰተእ እጥ ሉሚኔ ሀንሚዕሉኦ፡፡ 30 ይሉሰ ኢ ሺሻከ ዎይዕን ድቃሰከ አጉኮ አመኔኔ «ቤዳኮ» ያ ሆሮሬ ቁባእ እጤከ ፎረ ሉዋ ሌሁኮ፡፡

ዩሱሰከ ምዳዶ በገድኔ ቀሰኮእሰ

31 ይሉሰ ሰቀሰሙከ በል ኡሺጠጥ እያምን ጉደከም በል ሄኡኮ፡፡ አ ኡሺጠጥ አያም ሉበከተ ሉንሰከም በል ሄኡከ ብከነ ሌሽ መሰቀለኔ ሆሰቤእሰ ሰቀሰንቶእ ኪዕኔከ ሉኮ ኢቀእ ሌሽ ድሲሌነ አይሁጥ መን ጽላጠሰ ጠዕምተኦ፡፡ 32 ኢ ብከነ ዎታደር መተኦ ዩሱሰኔ መቅረ ሰቀሰንቶእ ሰሚም መንችከም ሉኮ ኢቀኦ፡፡ 33 አሁካረም ዩሱሰ ቤዩ መቶእ አመኔኔ ሌሃኮ ሞዕሉእ ብከነ እጤከ ሉኮ ኢቀኦ፡፡ 34 እሆን በጋን ኢ ዎታደሉዊንሰ መት ዩሱሰከ ምዳዶ በገድኔ ቀሰካረ ጢጊ፡፡ ዎኢ ፍሩኮ፡፡ 35 ኤከ ሞኡኮከ ከዕኑው አመዕንተከምሰነ ኢ ዎሽ ኩራኮ፡፡ እጥ ኩሩከ ዎሽም ሀንቀ፡፡ እጥ ኩሮከ ዎሽ ሀንቅ እሁከሰ እጥ ገግም ለኦኮ፡፡ 36 አ ዎሽም እሁኮከ ኪሰም መጣፈኔ «እጥ ምቅኮ መትችም ኢቀሞዮ» የመማ ጣረመኮከ ዎዕምእስነቴ፡፡ 37 አድም ኪሰም መጣፋናኔ ሙል ቤዩኔም «እጡውም ቀሰኦከ ዎዕሰም» የመማ ጣረማኮ፡፡

ዩሱሰ ዋመኮእሰ

(ጥት. 27 ፡ 57-61 ፤ ጥር. 15 ፡ 42-47 ፤ ሉቃ. 23 ፡ 50-56)

38 ኢ ለሰኔ አርማቴእ ከተዕም ዮሴፍ ዩሱሰከ ሌሽ መሴነ ጽላጠሰ ኡንጣ ጽላጠሰ አውካሪ መሰኮ፡፡ ዮሴፍም ዩሱሰ እዎናንች ሄኡኮ፡፡ አሁካረም እይሁጥ እዎንሳና በዱከ ብከነ ዩሱሰ እዎናንች ሄኡኮከ ማጠቀኔት ሄኡኮ፡፡ 39 ከኒንሰ እሰኒን ሂምኔ ዩሱሰ ቤዩ ዋራ ሄኡከ ንቆድሞሰም ሰዴ መት ኪሉኦ እሆ ቀጥ ከርቤኤ፤ የከም ኤንጀ ጌኔናእኔ ሀማረማኮከ አመዳ ዋሩኮ፡፡ 40 አ ሰሚም መንችም ዩሱሰከ ሌሽ መሰተእ ተልቢንሰ በጠማኮ ደናም ኤደችኔ አይሁጥ መን ሉሰዕንሰም ኤንጀ ኤደኦ ኪረንተኦ፡፡ 41 ዩሱሰ ሰቀሰኮእ ቤዩኔ ካሰኮኦ ሀቅ ሄኡኮ፡፡ ኢ ሀቅ ዎርኔም እይም ዋመሞዕን የከ ሃረች ሀከኮኦ በር ሄኡኮ፡፡ 42 አ በል ኡሺጠጥ አያምን ጉደከም በል ሄኡከ ብከና፡፡ አ ጥም በርም እብሰ ሄኡከ ብከና ዩሱሰ ኢ በረኔ ዋምተኦ፡፡

ሌሂንሰ ዩሱሰ ከኡክሰ

(ጥት. 28 ፡ 1-8 ፤ ጥር. 16 ፡ 1-8 ፤ ሉቃ. 24 ፡ 1-12)

20 1 እበእ በሰ በቅቴም አል ቱንሱከሰ ሄኦንም መግደል ማራጫ ዋም ቤዩ ዋተም አመኔኔ ዋመኔ እረሰኮእ ከን ሆረማኮከከ ሞዕሉኦ፡፡ 2 ኢ ብከነ እሌ ጌተእ ጲጥሮሰ ቤዩ፡፡ ዩሱሰ ኢቶከ ሙል ሉሳንች ቤዩ መተኦ «ሞላነ ሞሂንሰ ፍሰከኦ መሰኮኦኮ፤ ሆኖ መሰኮእደኤ ኔሴ ለንቁሞዮ» ይቶኦ፡፡ 3 ኢሀድ ይቶኦ አመኔኔ ጲጥሮሰ፡፡ አ ሙል ሉሳንቺ ለምም ዋም ቤዩ ሙቶኦ፡፡ 4 ሰምም ጌቱኦይ መቶኦረም አ ሙል ሉሳንች ጲጥሮሰንሰ ህጋ ዋም ቤዩ ጋሳ እቶኮ፡፡ 5 እፋ ከእ ሄሻ ዋም ዎር ሞኡከ እመኔኔ ተልቢንሰ በጠማኮ ኪረዕን ኤደች ኡባኮ ሞኡኮ በጋን ዋም ዎር አጉኮዮ፡፡ 6 ጲጥሮሰ የከም ሰምኦንም እጠ አዎና አፋ ዋም ዎር እጋ ተልቢንሰ በጠሙከ ደናም ኤደች፡፡ 7 ዩሱሰ ዎርሬኔ ጣጠኮእ ኤደቻ ሞኡኮ፡፡ አ ሆርሬኔ ጣጠኮእ ኤደች ሄኡኮከ ተልቢንሰ በጠሙከ ደናም ኤደችኔ መቅረት እሆዕን እነን ቤዩኔ ጣጠሙከሰም ሄኡኮ፡፡ 8 ኢ ለሰኔ አ ዋም ቤዩ ጋሳ አፋከ ሉሳንችም ዋም ዎር እጋ ሞእ አመዕኮ፡፡ 9 ዩሱሰ ሌሂንሰ ከኦእሰ ኪሰም መጣፍ ኩሩኮከ አ አመን አረቤኤ ቆሰቶኦይ ሄዕሉኦ፡፡ 10 ኢ ለሰኔ አ ሰሚም ሉሳንም እጡው ምኔ ኤሴዕሉኦ፡፡

19:39
ጥ. 31:2
ጥ. 7:60

19:40
ጥ. 14:8
ጥ. 16:1

20:9
ሉቃ. 24:26-46

20:13
ጥ. 20:2

20:14
ጥ. 21:4

20:17
ጥ. 7:33
ጥ. 20:27

20:18
ሉቃ. 24:10:23

20:21
ጥ. 17:18

20:22
ሉቃ. 24:4:33

20:23
ጥ. 16:19
ጥ. 18:18

መግደል ማራሚን ዩሱስ ሞአሙክስ
(ጥት. 28 ÷ 9-10 ፣ ጣር. 16 ÷ 9-11)

11 አሁካሬም ማራሚን ዋም ቶቶኔ ኡልተአ ውዕልተም ሄዕሉአ። ውዕልቱኡይም ሄሽተአ ዋም ዎሮ ሞዕሉአ አመኔ፤ 12 ዋአ አሴአማዕኔክ ሰም አሴአማን ቀዳል ኤዴቸ ኤዴዕሰአ ዩሱስክ ሌሽ ሄኡክ ቤዮኔ መቲ ሉክ አገኔ፤ መቲ ሆሮዕል አገኔ አፋቶአክክ ሞዕሉአ። 13 አ ዋአ አሴአማንም ማራሚን «ታ ሚንትቸ፤ መሀን ውዕልቶሰ?» ይቶአ። እሴም አጠውን «እ ሞሰን መሰኮአኮ። ሆኖ መሰከአደኤ አን ሰኡሞዮ» ይቶአ። 14 ኤህድ ይተአ ከዕሰአ አፈፈዕን ኮሉኔ ደበዕልቶአ አመኔ፤ ዩሱስ ኡላክ ሞዕሉአ። አሁካሬም ዩሱስት አሁከስ ሰቀለዮ። 15 ዩሱስም አሴን «ሚንትቸ፤ መሀን ውዕልቶሰ? አት አዩ ሀሰስ?» ይኮ። አሴም ዩሱስን ኤ ቤዮኔ ካሰኮአ ህቀ ኤጌራንቻ ለብሰአ «ቀርቾ፤ እ ሞሰን አት መሰታቶለሰ አን ኤሴጦሞ፤ ህንክ ቤዮኔ ድሰትደኤ ኩሬ» ይቶአ። 16 ዩሱስም አሴን «ማራሚ» ይካሬ እጥ ኮሉኔ ደበዕልተአ እብራዌአሰኔ «ረቡኒ!» ይቶአ። «ረቡኒ» ይም «ሉሰሳንቻ» ይመ። 17 ዩሱስም አሴን «አየን ቤዮ ኢመኔ መሩምቤእ ብከን ኤሴ ነከትቲ። አሁካሬም አየባዩው ቤዮ መታ (አን አየን ቤዮ፤ ከዕትውንም አን ቤዮ፤ አ ዋአ ቤዮ፤ ከዕትውንም ዋአ ቤዮ ኢመኔ መሩሙሉ) ያኮ ይታ ኩሬ» ይኮ። 18 አ መግደል ማራሚን መተአ ዩሱስ ሉሳንን ሞሰን ሞዕሉአሳ፤ እሴን አጥ ኩሩክ ሞሽ ኩቶአ።

ዩሱስ እጥ ሉሳንን ሞአሙክስ
(ጥት. 28 ÷ 16-20 ፣ ጣር. 16 ÷ 14-18 ፣ ሉቃ. 24 ÷ 36-49)

19 ኤ አያንቾም አበአ በል ሂሞ ዩሱስክ ሉሳን አይሁደ በድተአ ኡዕሉመ ጡፎአሰ ሄዕሉንም ዩሱስ ዋራ አጠው ሰምቤኤኔ ኡላ «ጡም ከዕትውን እሆን!» ይኮ። 20 ኤህድ ያ ከአ አጤክ አንጋ፤ ምዳዶ እጠውን ሞአሉኮ። ሉሳንም ሞሰን ሞዕሉአ አመኔ፤ ሲረንቶአ። 21 አድም ዩሱስ እጠውን «ጡም ከዕትውን እሆን፤ እየን ኤሴ አሴኡክስም አንም ከዕትው አሴአም» ይኮ። 22 ኤህድ ያ ከአ እጠው ህኔ፤ ፎሺአ «ኪስም አያን አዕሴኔ» 23 አዩከም ባጢሉ ሃፍተኮአሰስ እጠውክ ባጢል ሃፈሞዮ» ይኮ።

ዩሱስ ቶማስን እጥ 77 ሰእሱክስ

24 ቶሚንሲ ሰም ሉሳንን መት ሄኡክ ቀፈ የመማ ዌሸሞክ ቶማስ እጥ ሉሳንን ቤዮ ዩሱስ ዋሩክ አመኔ አጠውኔ መቅሬ ሄኡኮዮ። 25 ኤ ብከን አ ሙል ሉሳን ቶማስን «ሞሰን ሞዕናሞ» ይተአ ኩቶአ። አሁካሬም ቶማስ አጠውን «መሰማርኔ ቀስኮእ ቆንጪ እጥ አንገኔ ዋአ ኤ ቆንጪ አ አንገኔ አመዱምቤሰሲ፤ ምዳዶኔ ዮክ ቆንጪም እ አንገኔ አመዳ ሞኤምቤሰሲ አን አመዕናሞዮ» ይኮ። 26 ሳንቲንሲ ለሰጌ ዩሱስክ ሉሳን አድም ኤ ምኔኔ ሄዕሉአ። ቶማስም አጠውኔ መቅሬም ሄኡኮ። አ እጠው ሄዕሉአ ምዕን ኅጭም ጡፈማ ሄኡኮ። ኅጭ ጡፈሙከስ ሄኣንም ዩሱስ ዋራ አጠው ሰምቤኤኔ ኡላ «ጡም ከዕትውን እሆን!» ይኮ። 27 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ቶማስን «ክ አንገኔ አመዳ እ አንገክ ቆንጪ ሞኤ፤ ክ አንገም ኤባ እ ምዳዶ አመዳ ሞኤ። አመዕኔ በጋን መልትቲ» ይኮ። 28 ቶማስም ደበራ «አ ሞሰን፤ እ ዋአ!» ይኮ። 29 ዩሱስም ኦጤን «አት ኤሴ ሞዕልት ብከን አመዕንታቶ፤ ኤሴ ሞዕሉዕን አመዕንተም ኪን ማሴአንቶአ ኪኖ» ይኮ።

የሃንስ ምሽራች መጣፍ መሀን ጣፈሙደኤ

30 ከ መጣፈኔ ጣፈሙክቤኤክ ማሰልሲሰክ ሉብከት መሬኤ ዩሱስ እጥ ሉሳንን አሰገኔ አሳኮ። 31 አሁካሬም ኩክ ጣፈሙኮክ ዩሱስ ዋአ ቤት አሁከሳ፤ ዋአ ዶዕላኮ ከርሰቶሰት አሁከሳ አመዕንተክምሰነቲ። አመዕንተክአህም እጥ ሱምኔ ሄቸ ሲጥተክምሰነቲ።

ዩሱስ ለመር እጥ ሉሳንን ሞአሙክስ

21 1 ኤ ለሰጌ ዩሱስ ጥባርሰ የከም በሃዕል ገደኖኔ እጥ ሉሳንን አድም ሞአሙኮ። ሞአሙኮክም ከአሰኔቲ። 2 ጲፕሮስ የከም ሰምአኔ፤ ቀፈ የመማክ ቶማስ፤ ገሲስ የከም ኡሰኔ ዮክ ቃንአ የከም ከተዕም ናትነኤሲ፤ በብድዮሰ የከም መንቻ አሲ፤ ዩሱስ ሉሳንንክ ሰም ሙል ከኔ መቅሬም ሄዕሉአ። 3 ጲፕሮስ የከም ሰምአን እጠውን «አን ቁርጡሚኤ ቃሼን መረነቲ» ይኮ። እጠውም «ኔሴም ኪንኔ መቅሬም ሙሉሞ» ይተአ መተአ ምገግረኔ አጎአ። አሁካሬም ኤ ሂሞ ቁርጡሚኤክ ሙዕሉቾም አመዶአዮ።

20:24
ጥ. 11:16

20:29
1 ጲጥ. 14:8

20:30
ጥ. 21:25

20:31
ጥ. 3:15

21:2
ሉቃ. 5:18
ጥ. 1:45
ጥ. 11:18

21:3-6
ሉቃ. 5:3-7

21:14
ሐ.ቃ. 24:16
የሃ. 20:14

21:15
ሐ.ቃ. 24:41

21:16
ሐ.ቃ. 5:5-6

21:17
የሃ. 13:23
የሃ. 19:26
የሃ. 20:2
የሃ. 21:20

21:14
የሃ. 20:19:20

21:15
ጥ. 14:28-31
ሐ.ቃ. 12:32
የሃ. 11:42
የሃ. 13:37

21:16
ጥ. 2:16
ሐ.ቃ. 20:28
1 ሐ.ቃ. 5:12
ሐ.ቃ. 7:17

ፋኡሳ ሰዱኩይም ዩሱስ በሃዕል ቶችኔ አሉኩ። አሁካሬም ዩሱስን አሁክስ ሉሳን ለቆዳዮ። ዩሱስም አጡውን «አ አሰ፤ ቁርጡሚአክ መዕሉሾም አመደከአዮን?» ዩኩ። አጡውም «አመንዱሞዮ» ይቶሉ። ዩሱስም አጡውን «ምንግዕል መክ ኮሉኔ ሽክ ደረበሄ፤ ሲደክሞ» ዩኩ። ኤ ብክነ አጡውም ደረበኣ አመኔኔ ሽክኔ ቁርጡሚአ ምዕሙክ ብክነ ንሳስመ ሆንኦ። ፖዩሱስ ኢቶክ ሉሳንች ዲፕሮስን «ኩክ ሞለንቲ» ዩኩ። ዲፕሮስ የክም ስምአንም ሞስን አሁክስ መጡሱክ አመኔኔ በጥን ሸለታ ሄሉክ ኤዴቶ ኤዴአ ዩሱስ ቤዮ መሬን ምኦኔ ጠፁኩ። «አሁካሬም ሙል ሉሳን ሽክኔ ምዕሙክ ቁርጡሚኤ ንሳሱኡይ ምንግርኔ ዋቶኦ። መሸከአምም ሉሊንስ መት ጥብ ሚትረ አሆክ ቀጠ ቂዕልተኦ ምኦ ምርኔ ሄዕሉኦ በጋን ኤሃዕም ቂዕልቶኦይ ሄዕሉኦ።

ዐዎአ ምርንስ ቶችኔ ፍቶአ አመኔኔ ጊራ፣ ኤ ጊረኔ አስማክ ቁርጡሚኤ፣ ቆሮሾኦ ሞዕሉኦ። ፖዩሱስም አጡውን «ክበ አመደከኦ ቁርጡሚአክ ኤቤሄ» ዩኩ። ፲፩ ከብክ ዲፕሮስ የክም ስምአን ምንግርኔ ፍራ ሽክኔ ምዕሙክ ገጅ ቁርጡሚኤ መት ጥቤ አንተዬ ሰቦ ምኦ ምርንስ ቶችኔ ንሳሱኩ። ቁርጡሚኤ ሉበከት አሁካሬም ሽኮም ደሬረመኩዮ። ፲፪ ዩሱስም አጡውን «ሞሴሄ፤ ግንጅረ አቲሄ» ዩኩ። ሞለን አሁክስ ሰቀኦ ሄዕሉኦ ብክነ መትም አጠ «አት አዩቲ?» ያ ጠዕሚን አጉኮዮ። ፲፫ ዩሱስም ዋራ ቆሮሾኦ እኦ አጡውን አጩኩ። ኤአስም ቁርጡሚአክም አጩኩ። ፲፬ ዩሱስ ሴሂንስ ክኦ ሰስጌ ሉሳንን ሞአምምን ኩክ ሰጥ ኮሬ።

ዩሱስ ዲፕሮስኔ ምጩክስ

፲፭ ግንጅረ አተኦ ሰስጌ ዲፕሮስ የክም ስምአንን ዩሱስ «ዩንኦ ቤት ስምአን፤ አት ኤሴ ክ ኬኒንስ ሉንስታ ኢትቶሆንሄ» ዩኩ። ስምአንም ዩሱስን «ኤዮ ሞለን፤ አን ኬሴ ኢቶምስ አትም ሰቆቶ» ዩኩ። ዩሱስም አጩን «ኢክ ጌጥ ጌሪበ አቦዩ» ዩኩ። ፲፮ ለዕም ኮሬም «ዩንኦ ቤት ስምአን፤ ኤሴ ኢትቶሆንሄ?» ዩኩ። ስምአንም «ኤዮ ሞለን፤ አን ኬሴ ኢቶምስ አትም ሰቆቶ» ዩኩ። ዩሱስም «ኢክ ጌሪበ አሳሬ» ዩኩ። ፲፯ አድም ሰጥ ኮሬም «ዩንኦ ቤት ስምአን፤ ኤሴ ኢትቶሆንሄ?» ዩኩ። ሰጥ ኮሬም «ኤሴ ኢትቶሆንሄ?» ዩኩ ብክነ ስምአን ክፔኦ «ሞለን፤

አት ሁንድ ሉውም ለቆቶ፤ አን ኬሴ ኢቶምስም አትም ሰቆቶ» ዩኩ። ዩሱስም አጩን «ኢክ ጌሪበ አቦዩ። ፲፱ ሀንቅንም አን ኬን ኩሮም፤ አት ሀርዴኦ ሄዕልቱይ ክ አንግኔም ለደዕላ ሀስት ቤዮ ታኬዕኦቶ። አሁካሬም አት ሉመዕንቶ አመኔ ክ አንገ ብድቃዕሉሃራ ሙል መን ኬሴ ሰዲሳ አት መቲን ኢትቶቤኦ ቤዮ መስኮ» ያ ክኦ ፳ «ኤሴ አዎኔ» ዩኩ። ኤሀድ ዩኩክ ዲፕሮስ ሀንክዶዕኔኦ ሌሆ ሴሀምኔ ዋኦን ሉምበ አሞደኤ ሞአሴነት ሄሉኩ።

፳ ዩሱስ አምኑኩይም ዲፕሮስ ለሶ ቂሬዳ ዩሱስ ኢቶክ ሉሳንች አጡው አምኑኩይ ሞሉኩ። አ ሉሳንችም ሂዕም ሀርባተ አቱኡይ ዩሱሳኖኔ ገደኖኔ አፋራ «ሞለን፤ ኬሴ ሀግሳ አሞኮክ አዩቲ?» ዩክኔ። ፳፩ ዲፕሮስም አጠ ሞኦ «ሞለን፤ ኩ መንቶሄ?» ያ ዩሱስ ጠዕሙኩ። ፳፪ ዩሱስም ደበራ «አን ዋራምቤኤ እጥ ሄኦን ሀሰምተዕንም ኬሴ መሀ አግሳቲ?» አት ኤሴ አዎኔ» ዩኩ። ፳፫ ኤ ብክነ አ ዩሱስ ኢቶክ ሉሳንች ሌሆዮ የክም ምሽ አመዕኖን አባዩው ለምቤኤኔ ሁንደኔም ብኩኩ። አሁካሬም ዩሱስ «አን ዋራምቤኤ አጥ ሄኦን ሀሰምተዕንም ኬሴ መሀ አግሳቲ?» አት ኤሴ አዎኔ» ዩኩ በጋን አ ሉሳንች ሌሆዮ ዩኮዮ።

፳፬ ከ ምሽ ብክነ ኩሮከክም ኤ ሉሳንች። አድም ከ ምሽ ጣፋኮክም እጦቲ። አጥ ኩሩክ ምሽ ሀንቅ አሁክስም ኔሴ ለንቆሞ።

፳፭ ዩሱስ አሱኮክ ሉበከት ሙል ሉውም ዮኩ። አጥ እሱክ ሉው ሁንድም ጣፈማኮህን የኮተዕን ኤ ጣፈሙክ መጣፋው ድስምን ኡል ሁንድም አሆኮክ ሰብስሞዮ።

21:19
ጥ. 11:17
2 ሐ.ቃ. 11:14

21:20
የሃ. 13:25

21:22
ጥ. 18:28
1 ቁ. 4:5
ያ. 5:7
ሐ. 21:25

21:24
የሃ. 16:27
የሃ. 18:35

21:25
የሃ. 20:30